

Text Scan Input Form - Title Page

TBRC Volume Number	5400
TBRC Work Number (W)	28044
Title	རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནམ་པར་བཤད་པ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་སྒྲུང་བ།
	rgyud bla ma'i bstan bcos kyi mam par bshad pa nges don rab gsal snang ba
Author	བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།
	blo gros rgyal mtshan
Descriptor	printed from computer output
Original Publication	
Place	[khreng tu'u?]
Publisher	[s.n.]
Date	[2000?]
Total Volumes	1
Current Volume (of Total)	1
Number of TBRC Introductory Pages	2
Number of Introductory Pages	
Number of Text Pages	520
TBRC Scanning Information	scanned at the tibetan buddhist resource center, 150 w 17th st., new york city, ny 10011, usa 2005

LC SURROGATE CATALOGING RECORD

TBRC Control Number: W28044

Type of Material: Text (Book, Microform, Electronic, etc.)

Personal Name: Blo gros rgyal mtshan, Sa bzang Ma ti PaN chen, 1294-1376.

Main Title: Theg pa chen po rgyud bla ma'i bstan bcos kyi nam par bshad pa
nges don rab gsal snang ba.

Published/Created: [khreng tu'u?: s.n., 2000?]

Description: 520 p.

Notes: In Tibetan

Printed from computer output

Subjects: Ratnagotravibhaga--Commentaries.

CALL NUMBER: BQ+

གཞི།

༄༅། བཤམ་པ་ཆེན་པོ་ཐུང་བའི་མཁའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་པོ་ལ་བཞད་པ་ངེས་དོན་རབ་བསམ་ལྷ་པོ་བཞུགས་སོ། །

—

275
14

༄༅། ཨོྃ་སྤྱི་མ་ཏེ་གུ་རུ་ར་རྩུ་ཡུ་ཡུ་ཅ་ན་མོ་ན་མེ་ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ་སྤྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ལ་
ཕུག་འཛེལ་ལོ། །བདེ་ལེགས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་སྤྱི་ལ་ཁའ་དབྱིངས་ཏོག་པའི་སྤྱིན་དང་བྲལ་བ་ལས། །སྤྱོད་པ་ཡིད་འོང་གཟུགས་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུད་གིས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །རྣམ་དག་འཕྲིན་
ལས་འོད་སྤྲོད་འཕྲོ་བས་སྤྱི་བ་གཉིས་ལུན་པའི་ཆོག་ས་འཛེམས་པ། །ཐུབ་དབང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔལ་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་པ་དང་ཆོས་སྤྱོད་བྱུར་ཅིག། །གང་ཞིག་ཐུན་ཆོག་ས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་པའི་སངས་
རྒྱུ་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་བདེན་གཉིས་རྒྱུད་འཕྲུག་ཆགས་བྲལ་མ་རྒྱུད་ས་མེད་དམ་པའི་ཆོས། །ལེགས་པར་སྤྱོད་མཛད་རྩོད་ལྷན་འཕགས་པ་བྱིང་མི་ལྷོག་པའི་ཆོག་ས་བཅས་ལ། །སྐུ་བས་གསུམ་སྒྲུ་

༡༩། མེད་གོ་འཕང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྟག་རྟག་དང་བས་ཕུག་འཆོལ་ལོ། །ཀུན་བྱུང་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་ཆུང་པར་དག་གྱུར་ཏེ། །སྒྲུག་སུམ་དང་ལྷན་གྱུར་ཆུབ་ཆེན་པོ་གིན་རྟུ་བྱི་
མེད་སྒྱུར་ཐོབ་ནས། །དེ་དག་ལ་ཡོད་པུལ་དང་སྤྱོན་འབྲས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ལས་བྱུང་བའི། །ལྷན་གྱུབ་རྒྱན་ལྷན་འཛིན་ལས་ཐོགས་མེད་མ་ལུས་འགོ་ལ་འཇུག་གྱུར་ཅིག། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟོ་པོ་
དེས་དོན་གསུལ་བྱའི་མཆོག་ལ་ལེགས་སྟོན་པ། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆོབ་ས་བཅུ་འེད་དང་ཕུག་མི་ཡམ་མགོན་དང་དེ་ཡི་སྤྱས། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྒྱུ་སྒྱུར་བར་ལུང་བསྟན་དཔལ་ལྷན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
སོགས། །རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་མཁུའི་བཅུ་འེད་སྟོབས་མང་འའདྲེན་པ་རྣམས་ལ་འང་ཕུག་འཆོལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་ལ་སྟོན་ཞིང་དམ་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟུན་ནས་འདོད། །ཁོ་ལ་མ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་

200
མཐུན་པུ་

མཐུན་པུ་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་སྟོན་པའི་བྱུང་། །བཟོད་བྱའི་རབ་མཛོག་སྒྲུབ་འོད་སྟོན་འཛོམས་སྒྲུབ་ཕུལ་བྱུང་བསྟན་བཅོས་འདི། །རང་གཞན་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་འཕེལ་བྱུང་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་སྤེལ་བཞིན་བཤད་
པར་བྱ། །ལེགས་བཤད་གཏིང་ཟབ་གསུང་རབ་བྱུང་ཆོས་བསམ་གཟིངས་གྱིས་མངོན་བཟོད་དེ། །ངེས་དོན་རིན་ཆེན་མཛོག་འདི་བྱུངས་ནས་སྒྲུབ་པའི་བྱུང་མཆན་ཅེར་བཅིངས་ན། །ཟག་བཅས་གསུང་
བའི་རིམས་ནད་སེལ་ཞིང་ཟག་མེད་བདེ་བས་འབྱོར་གྱུར་གྱིས། །མཐུན་བྱོད་དང་སྒྲུབ་པ་ཟུང་ལྷན་པའི་དེད་དཔོན་ཆོག་སྒྲུབ་ནས་དགེ་སྤྱོད་པར་མཛོད། །འདིར་གང་དག་ཐར་པ་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་
མཛོག་ཏུ་ཉམས་དགའ་ཞིང་ཟག་པམེད་པའི་འབྱོར་པ་བྱུང་ཆོན་པོ་དང་ལྷན་པར་སྒྲུབ་ཏུ་བཟོད་པར་འདོད་པའི་བྱོད་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གིས་ནི། །འཁོར་བའི་བྱུང་ཆོན་ཆོན་པོ་གཏིང་མཐུན་མེད་ཅི་རྟོན་མོངས་པ་དང་

༡༡།

ལས་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྒྲུག་མི་འཆད་པ་གཡོ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐམས་དག་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་བའི་
 ལམ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 ཐུགས་བསྐྱེད་དེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཉེ་བར་བསགས་པ་ལས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲུག་ཉིས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པམ་ཐའ་དག་མངོན་དུ་མངོད་
 ནས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མཐའ་ཡས་པའི་ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱང་ནམས་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་གསུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་ལུས་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་

འཕྲུལ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་

ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བས་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འདྲི་པ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་རྒྱལ་བའི་དག་གིས་གྲང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པས། རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཛེན་པ་རྣམས་
དང་། འཕྲོལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་སྤངས་ཕྱིར་བྱ། རྣམ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འདུག་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་པ་རྣམས། ཁམས་པའི་ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཐོབ་ཕྱིར་
པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་འཕྲོལ་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཆོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅས་ཅད་ལས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་བྱུང་པར་འཕགས་ཤིང་། དེ་བས་གྲང་རང་སངས་རྒྱལ་
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ལ། དེ་བས་གྲང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་འབྱོར་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཛད་སྟེ་
རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པས་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐེམ་གྱིས་གནོན། རང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་པ་ཡིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་ཐེམ་གྱིས་གནོན། དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། འབྱོར་པའི་ཆ་ཡང་མི་མོད་དོ། དེ་ཡིས་དེ་བཞིན་

༄༅།

།གསེགས་པ་ཡི།

།འབྱོར་པའི་ཆ་ཡང་མི་ཤོད་དོ།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

།མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་ཤི་མའི་ཡུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་ཡུན་

རིང་དུ་བསགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཐོབ་ནས་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་གྲུབ་ཅིང་།

ཡོན་ཏན་གྱི་རུས་པས་གཞན་དག་གྲུང་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དལ་བརྒྱས་མཛད་བྱུང་དཀའ་སྤྱད་དགོ་ཀུན་བསགས། །སྒྲུ་མ་ཚོགས་དུས་རིང་འགོ་བའི་སྒྲིབ་ཀུན་བྱེད། །སར་གཏོགས་སྒྲིབ་པ་ཕྱབ་ཚལ་སངས་རྒྱུ་ཏེ།

།དེ་ནི་མཐུ་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤྱོད་ཕྱེ་བ་ཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་སུ་མེད་པའི་མ་ཚོན་ཉིད་ཅན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཤི་མའི་སྒྲུ་མ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུལ་བྱ་རྒྱུ་མས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་མཛད་ཀྱང་།

ཞི

ཉིད་དེ། སངས་རྒྱུ་ཤི་མའི་ཚོས་ཀུན་ལྡན་པའམ་ཡང་ན་ཚོས་ཀུན་བྱལ་བ་སྟེ།

།རིན་ཆེན་ཚོས་རབ་ཆེ་ཡང་སྤྱུང་ཕྱིར་རིན་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བཞིན།

།སྤྱི་ཁྱུ་རྒྱུ་མས་ལ་ལེགས་བཤད་མི་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་པས་ན། །འབྱུང་པའི་

ལོ་ཐོག་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་འཕེལ་བྱུ་ཕྱིར་སྒྲིབ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

།དོན་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྱོར་པ་དེ་ཉིད་གྲུང་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་བླག་པ་དང་བཅས་པ་འགགས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཤི་མའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་དུ་

འབྱུང་བའི་ཆུང་ཆུང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དལ་བརྒྱས་མཛད་བྱུང་དཀའ་སྤྱད་དགོ་ཀུན་བསགས། །སྒྲུ་མ་ཚོགས་དུས་རིང་འགོ་བའི་སྒྲིབ་ཀུན་བྱེད། །སར་གཏོགས་སྒྲིབ་པ་ཕྱབ་ཚལ་སངས་རྒྱུ་ཏེ།

།དེ་ནི་མཐུ་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤྱོད་ཕྱེ་བ་ཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་སུ་མེད་པའི་མ་ཚོན་ཉིད་ཅན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཤི་མའི་སྒྲུ་མ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུལ་བྱ་རྒྱུ་མས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་མཛད་ཀྱང་།

སྒྲིབ་ཆེན་པོ་དང་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་འབད་པ་དང་རྩྭ་ལ་བམི་མང་འབ

མཐུན་པུ་གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གྱུ་སྟེ།

འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གྱུ་སྟེ། འབྲིག་པ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། སངས་རྒྱུས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། མོ་མཐོང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ལ། འབྱུར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མཐོང་
ན་ལྟེན་བའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་དེའི་རུས་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
སངས་རྒྱུས་བྱི་མེད་པའི། གནས་ན་མ་གཞན་གྱུར་དཔག་མེད་པས། བསམ་ཡས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡི། འབྱུར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འདོད། ཅེས་པ་ལ་སྐགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཚོས་གྱི་སྒྲུང་བྱུང་
ལྟར་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་གནས་པས་སྐྱབ་པ་སྤངས་པ་ཚམ་གྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་དགའ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་དུས་ཀྱི་ལྟོང་ལོ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དེ་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱུས་གཞན་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་རྣམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིས་མ་ཉེས་པར་བྱས་ན་དཔག་མེད་སྲིད་པ་དག་ནི་གཙོ་བོ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཀྱེ་དོ་
ཇི་ལས་གྱུང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉིད། འོན་ཀྱང་སྟོབྱུར་བྱིས་སྐྱབ། དེ་བས་ལན་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉིད། ཅེས་གསུངས་ལ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས་གྱུང་། ཉོན་མོངས་དྲུག་སྐུ་ལོགས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཞེས་

༡༡། བོད་པ་ཡིན། འདྲི་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྱུང་ན། སངས་རྒྱལ་ཞེས་ནི་བོད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདྲི་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་མ་དོན་སྙམ་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྟོབས་ཀྱི་
དེམ་བསལ་དགོས་པས། སྤང་བར་བྱ་བ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་སྟོབས་ཀྱི་དེམ་ས་སྤྱི་བ་པས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་ལ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱོད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོག་པ་འཕྲོང་བར་འབྱུང་བ་ལྟེ། འདྲི་ཉིད་ཐུང་བོར་
འཛིན་ཡོད་པ། འདྲི་ཉིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། འངར་འཛིན་པ་ལས་ཡང་ལས་ཏེ། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྟོབས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤིས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། འདྲི་ཉིད་དེ་ནི་འབྲེལ་པ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལས། གཤིན་ཤེས་སྟོབས་བྱས་པ་གསུངས་པ་ལས་ལྷན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཐག་ཅིང་། འབྱུང་ཆ་
བའི་མེ་ཡིས་བལྟ་བའི་ཟངས་ལྷན་ལུས་ལ་སྤྱག་འབྱུང་ལ། འབར་བའི་རལ་གྱི་མ་དུང་ཐུང་གིས་བསྟན་གཤི་དུམ་བུ་བརྒྱུ་བྱུང་སྤྱགས་པ། ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་གཞིར་བྱུང་བ་མང་པོར་མི་དགོས་འབྱུང་། ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟ་བུ་

འཕགས་པ་འཕགས་པ་

ཀྱིས། འདིན་ཁ་ཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། རབ་ཏུ་དག་བཏབ་སྟུག་བསྟུལ་གང་ཡིན་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་རྩུང་དུ་འེལ་ང། །འོ་ལ་ཡང་མེ་མཆི་ཆར་ཡང་མེ་པོ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཚ་གྲང་དང་
གཅོད་འདུལ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་དང་། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །སྟོབ་རིའི་སྟོས་ཙམ་བཤེས་པས་ཉེ། །མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བརྩུང་བཅད་ཙམ། །འཚལ་བའི་མཐུད་དང་ལྡན་པམ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་
བརྒྱུས་སྒྲིམ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་དང་། །ཁ་ཅིག་སྒྲིམ་ལ་དང་རུས་པ་བྲག་ །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་ནི་དོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷགས་དང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་བོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
དུང་འགྲོ་རྣམས་ལ་གསོད་པ་དང་བཀོལ་བཅོག་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་དང་། །སྟེས་རབས་ལས། །གཅིག་ནི་སྟུང་བས་ཉེན་མོངས་ལ། །གཉིས་པ་ཆོལ་བས་ཤ་བྱང་དོ། །ལྷག་གསལ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །གང་ན་འང་དགའ་བ་མེད་ཀྱུར་
པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་སྟུང་བ་དང་མེད་པ་ཆོལ་བ་དང་རལ་དུབ་དང་འཐབ་ཚུད་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་དང་། །བླ་པ་ཉེར་བཞག་ལས། །ལྷ་ཡི་གནས་ནས་ལྟུང་བ་ན། །སྟུག་བསྟུལ་རབ་ཏུ་སྟེབ་གང་། །དེ་ལ་སེམས་
ཙམ་དམྱལ་བ་ཡིས། །བཏུ་དུག་ཆར་ཡང་མེ་པོ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་ལ་འཆི་འཕོ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟུག་བསྟུལ་བར་གནས་ཤིང་། །ཐམས་ཅད་གྲང་ཐུན་མོང་དུ། །མདོལ་ས། །སྟེབ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་

ལྷ། ལོ། སྐབ་ནི་སྤྱལ་བསྐལ་ལོ། ར་བ་ནི་སྤྱལ་བསྐལ་ལོ། འཆི་བ་ནི་སྤྱལ་བསྐལ་ལོ། མི་སྤྱལ་པ་དང་ཕྱད་པ་ནི་སྤྱལ་བསྐལ་ལོ། སྤྱལ་པ་དང་ཕྱལ་བ་ནི་སྤྱལ་བསྐལ་ལོ། གང་འདོད་པ་བཙུལ་ཏེ་མ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྤྱལ་བསྐལ་ལོ། མཛོད་ན་ཏེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་སྤྱལ་བསྐལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱལ་བསྐལ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྤྱལ་བསྐལ་ལ། མཛོད་ན་ལམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་ཆོར་བ་གསུམ་དང་ཕྱན་ཞིང་། དེ་དག་གྱང་རྩིས་པ་ལྟར་སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་དང་འགྱུར་བའི་སྤྱལ་བསྐལ་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱས་པས་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་བསྐལ་བར་གནས་པ་ཉིད་དེ། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་འདི་ནི་འདིར་སྤྱལ་བསྐལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གླང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལོགས་པར་གཤེས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འཕུག་དགོས་པས། གསུམ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆོས་ལ་འཕུག་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཏིས་ལས། དར་པོ་གང་ལ་འཕུག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དགོ་ག། བསམ་པ་ལས་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀར་དུ་དགོ་བསྟོམ་པ་ལས་རི་ལྟ་བུ་གྱི་གསལ་པའི་གློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གོ་ག། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཏིས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དོན་བཟང་པོ། ཆོག་དང་ཡི་གེར་གྲགས་པས་བརྗོད་པས་གཟུང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཆོག་འཕྱུ་བཟང་པོ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མ་

ལྷ།

མཁའ་མཁའ་མཁའ་

འབྲེམ་པ། ཉོན་མེད་ས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པ། སྒྲིབ་ཀྱི་བྱིས་མས་ཀྱང་དག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རི་རྒྱ་དུ་རྒྱུན་ལས། དད་དང་དག་འདད་སྟོན་མས་གྱི། །རྒྱ་ཕྱིར་ཆོས་འདི་དག་བཤི། །དོན་རྣམས་གཉིས་ལྡན་གཟུང་སྟེ་དང་། །ཡོན་ཏན་བཞི་ཅན་ཆངས་སྟེད་སྟོན། །གཞན་དང་ཕྱན་མེད་ལ་ཡོན་སྟོན་པ་དང་། །ཁམས་
གསུམ་ཉོན་མེད་ས་རྣམས་སྤྱོད་རྩོགས་བྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་དག་བྱིས་མ་དག་པ་སྟེ། །ཆངས་སྟེད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད། །ཆོས་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཕྱུག་པའི་རྒྱུ་ལ་འདྲ་ཆོས་མེད་པ་མཛོད་ལས། །རྒྱུ་
གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། །ཞེས་པ་ཤད་པ་ལྟར་བསྒྱུབ་དགོས་པས། །གཉིས་གྱི་དང་པོར་རྒྱུ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་དག་ལ་འཕྱུག་རྒྱུ་ལོ། །ཡོན་ཏན་ཕྱན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ངོས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་ས་
རྣམ་པར་དག་པ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་རིས་བརྒྱད་ལས་ཇི་ལྟར་རྣམས་པ་བྱུངས་ནས་སུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འཕགས་པ་སྒྱུ་སྒྱུབ་གྱིས། །བྱིས་མ་འདི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུ་རིས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་
བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་བྱུར་པ་ཉིད་དེ། །རྒྱུན་ལས། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཆང་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། །དེས་ན་སྒྲིམ་པ་རྩོད་བྱིས་པ་ཡི། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་

ལྟོ། །ལས་བྱུང་ལམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་འཕུག་ཚུལ་ལ། ཐུན་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་ཐུན་མེད་དུ་
 བསྟན་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྲོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྱུར་བ་དག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཅུན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ་ ཆོས་མཛོད་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་
 ལས། སྒྲིམ་པ་ལམ་བརྟེན་པར་ཐོས་པ་དང་སེམས་པའི་སྒྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ལམ་བརྟེན་པར་སྒྲིམ་པའི་སྒྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གཉིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཉིག་
 ལ་གནས་ན་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་དང་པོ་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། དེ་ལས་ཆོས་ཐོབ་དེ་ཡོད་དེ་
 ལས་སྟོན་གྱིས་རབ་དུ་སྟེ། །གང་ཆེ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་ན་ཅི་ལྟར་ངས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་བསྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དོན་མེད་མིན། །དེ་ལྟར་བདེ་བར་གསེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དོན་མེད་མིན། །གལ་ཏེ་
 ཐོས་པ་ཅོམ་གྱིས་དོན་མཐོང་འབྱུང་ན་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་འབྱུང་། །གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་སྒྲིམ་འཕུག་འབྱུང་ན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ནི་མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་

ཐུན་མེད་

གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེད་དང་། །སྤྱི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འཆད་ཉན་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་དང་། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱི་བྱེད་པ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །འཆད་ཉན་
 གྱིས་འཇུག་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གང་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡིན་ལ། །བཀའ་དང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། །དངོས་པོར་འཛིན་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོར་པར་བྱེད་དོན་དུ་བཀའ་བར་པ་མཆོན་ཉིད་
 མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། །ཡོད་མེད་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པ་སྤངས་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་དགོངས་པའི་དོན་དུ་ཐམ་དོན་དམ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་རྣམས་ཏེ། །ཇི་སྐད་
 དུ། །དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་ལྟར་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དུགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་ངོ་མཆོར་མཐད་དུ་བྱུང་བ། །སྤྱོན་ལྟར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་གྱུང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཛིན་ཉན་དུ་མ་བསྐྱོར་བཞིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་ཆེས་པ་སྤྱི་བྱེད་པ་མཆིས་པ་དང་བའི་དོན་

ལྷ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཐའ་ཆེས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཆེས་པ་དང་། འགགས་པ་མཐའ་ཆེས་པ་དང་། གཞུང་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་སྤྲན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲུང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཐའ་ཆེས་པ་ཉིད་ལས་བཅོམས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཆེས་པ་ཉིད་དང་འགགས་པ་མཐའ་ཆེས་
 པ་ཉིད་དང་གཞུང་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་
 བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་སྤྲན་མཐའ་ཆེས་པ་སྐབས་མཐའ་ཆེས་པ་ངས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་བཀའ་སྤྱིའི་དགོངས་
 པ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྤྱད་པ་ཆོད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀའ་དང་པོའི་ལྟ་བ་དང་སྟོན་པ་གཙོ་ཆེར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་དང་འདུལ་བ་མཛོད་ཏུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། བར་པའི་ལྟ་བ་དང་སྟོན་པ་གཙོ་ཆེར་གསལ་བར་

2
11
12

སྟོན་པ་དབུལ་རིགས་པའི་ཚོགས་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་དང་སྟོན་པ་གཙོ་ཆེར་གསལ་བར་སྟོན་པ་ས་སྟེ་ལྟ་བུ་དང་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བྱང་པར་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
རྒྱལ་ཆོས་ཆེན་པོས་བཅུ་ཉིད་བུ་དང་ལྟ་བུ་དཔལ་ལྷན་འཕགས་པ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་སེམས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བཀའ་བར་པའི་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟོན་རྒྱུ་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་དང་སྟོན་པ་གཉིད་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དབུལ་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་སྒྲུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་སྟེ་
ནས་གསལ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། མདོར་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟར་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གང་དག་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་འབྱེད་དང་བཟུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཅོམ་ཀྱི་གཞུང་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ ཡང་དག་པ་གསེགས་པ་ལས། སེམས་ཅོམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། བྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་རྟོག་གོ། ལྷུང་བ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སེམས་ཅོམ་ལས་ནི་འདེམ་བར་བྱ། ཡང་དག་པ་མི། སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ལྷུང་
མེད་ལས་ཀྱང་འདེམ་བར་བྱ། ལྷུང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱེད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་མཐོང་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྟོན་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྟོན་རིག་ནས། དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་

༡༡། རིག་ ཁྱོད་ལྟ་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་ན། རེ་མི་ལྟ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་གསུངས་པས་སེམས་ཚུལ་ལས་འདས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
སྟོན་པས་ཡིན་ན་ནི། གསང་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབྱུངས་འཕྲི་རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པར་འགྱུར་ནིང་། མེ་ཚོག་ཏུ་ཟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་དེ་མ་མེད་པའི་
མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ། ཡོད་པར་མ་ཁས་རྣམས་མི་འདོད་དེ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། བྲལ་བ་རྣམས་ཁོའི་པར་བཞིན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། གཉི་གའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་འད་མིན། ཁམས་བཞི་
རྣམ་པར་གྲེལ་བ་ཡི། རེ་ཉིད་དབྱུངས་པ་ཡིས་རིག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རེ་ལྟར་དབྱུངས་འཕྲི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཚུལ་ཞེས་མིང་ཚུལ་འདོགས་ན་ནི་མི་འགོག་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་
ལས། དངོས་མིན་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པ། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་སྤངས། རེ་བཞིན་སེམས་ལས་གྲེལ་བ་ནི། སེམས་ཚུལ་དང་འདྲ་བ་ཤད་དོ། ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འོན་ཀྱང་མིང་ཚུལ་འདྲ་ཡང་དོན་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པས་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདྲར་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟར་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྟོན་ཐུགས་ཚད་ལས་རྣམ་པར་གྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། རེ་

[illegible]

འཕྲིན་པ་

ལེགས་མཐོང་དང་ཉེས་མཐོང་གི་ཆུ་མཚན་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲིག་སྒྲིལ་དང་ལྟན་ལ། གང་ཉན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དང་པ་དང་
 བཅོམ་འགྲུལ་ཆེན་པོས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་སྒྲོ་ཐོན་དོན་གཉེར་བའི། ཉན་པོ་སྟོན་ཆེས་བྱ་བར་མཐོང་། ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པའི་ལྟར་འཆད་ཉན་བྱེད་སྒྲིལ་བ་སྟན་པ་ནི། འཆད་པ་པོས་
 གུང་གང་མཐོང་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་གྲུས་ཤིང་སྟོབ་བ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་དོན་དང་། དོན་གྱི་སྒྲིལ་ལོ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟུས་པའི་དོན་དང་། མཐོང་དག་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་ཉེ་གསལ་པའི་ཆེད་དུ་ཆུང་གྲངས་དང་མཆན་ཉིད་དང་ངས་པའི་ཆོས་དང་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་བརྟ་སྟོན་པའི་རིག་པ་དང་དོན་གྱི་ཤུགས་གྲིས་མཐོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དོན་དང་། གོ་རིམ་འབྲེལ་པར་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་མཆོམས་སྟུར་བ་དང་། རིག་པ་སྒྲིལ་ལོ་གསལ་བར་སྟུབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྟ་པ་ལན་གྲིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྣམས་
 གྲིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཐོང་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་སྟུབ་རྣམས་གྲིས་ནི། དགོས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། ཆོས་དོན་བཅས་དང་མཆོམས་སྟུར་བཅས། བརྟ་པ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། ཆོས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཉན་
 པ་པོས་གུང་བརྒྱུ་པ་ལོགས་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྟངས་ནས་ཀུན་ཤིས་པར་འདོད་པའི་པས་ལ་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ད་ཀྱི་པ་དང་ནི་མ་དད་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་ཉིད་

༥༥། སྤྱི་རལ་རྣམ་གཤམ་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུས། སྤྱི་བ་ཉན་པའི་དྲིམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉི་གས་ཀྱང་སྤྱིར་བཏུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པས་དངོས་གཞི་ཆོས་འཆད་པ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་ཡོན་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིན་པ་དང་
 འཆད་ཉན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཆོས་ལ་ལོག་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་པའི་བརྟོད་པ་དང་། དགའ་སྤྱད་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་བརྟོན་འབྲུས་དང་། ཆོས་ལ་སེམས་ཏེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དོན་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 སེམས་རབ་སྤྱེ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལྷན་དུ་ཉམས་སུ་བྱུངས་ནས། མཆོག་ཏུ་དད་གཤིས་དགེ་བཏུང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྤོ་བར་བྱ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆུན་ལས། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས། རྣམ་པ་དུག་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིས། གོ་
 ཆའི་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་དེ། འུག་ཆོན་འུག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་པ་དེ་ལྟར་འཆད་ཉན་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ལ། ལོགས་པར་བཤད་པའི་པན་ཡོན་ནི། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས། ཏུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་
 སེམས་རབ་མཆོག་བསྒྲུམས་དེ། ཞེས་པ་ལངས་ནས་གོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་བརྟོད་ཆེད་། ཞེས་པ་ལྟེ་མེད་དོན་དུ་ཏུང་ཆུབ་ཆུར་བསྤྱོད། འདུག་པ་དེ་རང་མཉམས་པ་འདི་གཉིས་གསུམ་ན་མེད། ཞེས་པ་དང་། བྱམས་པ་མེད་གེའི་སྤྱུ་ཆེན་པོར། སྤྱོད་
 ཆེན་འདི་གཉིས་ཁྲིམས་འདི་གསེར་དེ་གཤིས། འགྲང་སྤྱེ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་པས་ནི། ཞེས་པ་ཆེད་ཆོས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བརྟོད་ལ། ཞེས་པ་ནང་དོགས་དེ་ལྟར་འབྲུར་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོབ་ཅིང་། ལུས་པར་

༄། མཉན་པའི་ཡན་ཡོན་ཡང་། མདོ་ལས། མིག་ལྟན་སྤང་བ་ཡིད་གྱུར་ན། རྒྱུགས་རྣམས་མཐོང་བའི་ལྟ་བུར། རྟོ་བཞིན་དགོང་མི་དགོང་འོས། བྱོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། བྱོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། བྱོས་པས་སྡིག་ལས་སྡོག་པར་འགྱུར། བྱོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤྲོད། བྱོས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཐོབ། ཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐོབ་ལ། གཉི་གས་
སྤྱབ་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་གང་ཆོས་ཉན་པའི་རྒྱུ་ལ། ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱུར་ཐ་ན་གོམ་པ་གཅིག་འདོར་རམ། ཐ་ན་དབྱུགས་གཅིག་འབྱིན་ནམ་རྩལ་གྱི་དུང་རུང་སྟེ། འདི་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཞེས་བཀའ་སྤྱུ་
ཞིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གསང་བའི་མདོ་ལས། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི། ཁངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ནན་ཏན་དུ། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་བཟོད་མཛད་གྱུར། མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་འགྱུར་མ་ལགས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་
འཐོབ་པའོ། རྟོ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱབ་པས་འཕྱག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་རྣམས་སྤང་དོར་གྱི་སྟོན་སྤྱབ་ཅིང་རྣམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། སྡོད་འཕྱག་ལས། ལུས་གྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། ཁྱིམ་མ་བཟོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྱུག། ལྷན་སྤྱད་ལྷག་པ་ཅོམ་གྱིས་ནི། རྟན་པ་དག་ལ་ཡན་འགྱུར་རམ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱིམ་མ་བཟོད་རྒྱུ་པོ་ལས། ང་ཡིས་རབ་རྩ་བཟང་བའི་

27.5.55

ཆོས་པའདྲུང་། །ཕྱིན་གྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྟུང་ན། །ནད་པ་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཐོག་ས་པ་རྣམས། །རང་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། །རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས། །ཐམས་ཅད་
ལེགས་པར་ཡོངས་བརྟགས་ཏེ། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཡན་ཤེས་ནས། །རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མ་ཁས་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་དཔལ་འབྱེད་གྱི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་སྤང་དོར་གྱི་མིག་སྤྱེ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་
བཞིན་ནོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་མ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་། །ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟུང་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་འདུལ་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། །བཙུན་ལྟ་བུ་འདས་གྱིས། །སྤྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །དགོ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་སྟུང་། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས། །ལེགས་པར་སྟུང་
པས་ཆོས་སྟུང་བྱ། །ཉེས་པར་སྟོད་པ་དེ་མི་སྟུང་། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ། །ཆོས་སྟོད་པ་ནི་བདེ་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཉེས་པ་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཆོས་སྟོད་བཅུའི་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་

༡༣། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ནི། དབྱུང་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཡི་གེ་འབྲིམ་ཆོད་སྤྱོད་པ་དང་། ཉན་དང་སྒྲིག་དང་འཛིན་པ་དང་། འཆད་དང་ཁ་འདོན་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་སེམས་པ་དང་བསྐྱེལ་པ་སྟེ། སྤྱོད་པ་
 འདི་བཅུ་འདི་བདག་ཉིད་ནི། ཁ་སོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་མེད་ཐོབ། ཆེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། ཉེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་དེ་འཛིན་བསྐྱེལ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཅུ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། མདོ་ལས། ཆོས་འདི་
 བསྐྱེལ་པར་མ་གྱུར་ན། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩུ་ནི་མཐོང་དང་ཐོས་པ་ཡིས། ལམ་འབྱུངས་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་སེལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་ན་ནོ། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་བཅུ་པར་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་གི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱོབ་སྟེ། རི་རྒྱ་དུ། འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་སྟེ། བསམ་པ་དང་ནི་གཉིས་པོ་ཡོད་གྱུར་ན། ཉེ་ལས་སྒྲིམ་
 པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲིམ། ཉེ་ལས་དངོས་གྲུབ་སྒྲིམ་མེད་པ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསམ་ལའང་མཛོད་ཀྱིས་ཞུས་པར་ཡང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱེལ་པ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། ལས་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡོད་ལ་ཡིན་ལྟར། ཉེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་
 དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི། ཁ་སོད་ནམས་དེ་ཡང་ཆོད་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་མོ། ཉེ་ནི་སྒྲུབ་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་པར་བྱའོ། ཉེ་ལས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་

འཕགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་

ཅིང་། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཐབས་ལྟར་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་ཅིང་ཡང་རབ་པའི་མཐའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དཔལ་པའི་བདེན་པ་འབར་ཞིག་གི་ཉུག་ལ་བར་སྟོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བཞི་ལ་བསྟན་བཅོས་དཔལ་ལྡན་འཕགས་པ་
ཐེག་པ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམས་བཞི་སྟེ། དོན་དང་མཐུན་པའི་མཆན་གྱི་དོན། དོན་ཆེན་སྒྱུ་པ་སྟེ་རིམ་གྱི་དོན། ཁོ་མཆོག་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས། ཁོ་དེ་ལེགས་པར་བསྟར་བའི་ཆུ་ལ། ཞེས་པའོ། མཆན་གྱི་
སྒྱུ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡན་ཡང་འདྲ་བ་ལ་བཏགས་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོམས་སྟར་ནས། དེའི་མཆན་ཆེན་པོ་དང་། ཡུ་ན་ཐེག་པ་དང་། ལུང་ཏར་བླ་མ་དང་། ཏན་ཏུ་རྒྱུད་དང་། ལྷན་
འབྲས་བུའི་ཐེག་པའོ། ཆེན་པོ་མདོ་སྟེ་ལ་མོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་དཔེ་གསུངས་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུ་མ་ཆོག་པ་སྟེ་ཅིང་། གང་ཟེན་དང་ཆོས་ལ་བདག་པོ་དང་ཐེག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བསྟན་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་

ཕྱི་ལོ་

༡༡། །གུས་པ་དང་རྒྱུན་དུ་སྒྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ། སྒྲིང་ཐེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་ལོ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྒྱུད་པར་ལྟ་དང་། སྟོབས་དང་
 མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མའདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་པར་གཉིས་
 སྟོན་པས་ཆེ་བའི་རྒྱུད་པར་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །
 སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པ། །ཐོག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བཟོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་ཏེ། སྒྲུག་ཀྱི་ཐོག་པར། རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །རྒྱུན་དེ་འདྲ་
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་རྒྱུད་དང་ཐབས་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་ལྟན་པར། །འདིར་ཡང་མ་དག་པ་དང་མ་དག་དག་པ་དང་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་ཆགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བྲམ་ནི་གོང་མའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གིན་ཏུ་ཐབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པས་རྒྱུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཡང་ན་ཡུད་ཏར་ཞེས་ཕྱི་མ་སྟེ། །ལམ་ལོ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་འི་དོན་སྟོན་པས་སོ་ཞེས་གྲང་བྱུང་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་དེ་བཞི། །དབུས་མཐའི་རྟེན་གསུམ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུའི་བྱེད་
 པར་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཆོག་ས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། །དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་མཆོག་ལྟར། །ཐོས་ཚུད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་དང་། །སྒྲིང་མེད་དན་གཡོ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་སྟོང་། །བསྟན་བཅོས་གསུམ་ཆོན་
 གསུམ་དུ་འདོད། །ཆེས་པ་ལྟར་དགྲའི་ནང་ནས་དོན་མཆོག་དང་ལྟན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་དང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་སྟོང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི། །སྒྲུབ་སྟོབ་མའི་སྟོང་ཆོས་པས་སུ། །བྱེད་པར་ཆོན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་པ་སྟོང་པ་
 །འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདོགས་ཚུལ་ནི། །ཡུལ་དང་དུས་དང་དཔེ་དང་ཁུ་བ་པོ་དང་གཞུང་ཆོད་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྟགས་པ་གིན་རྟེན་ཡང་འདིར་ནི་བརྗོད་བྱེད་བྱེད་ལས་ལ་བརྟགས་པ་ལོ། །དགོས་པ་ནི་
 །ལང་གར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། །མིང་དུ་བརྟགས་པ་མ་མཛད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་མོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ཁ་གོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པ་མཛད་ན། །ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་ལས་དོན་རྟོགས་པ་

༡༡། རྟེན་ལྗང་བཟོད་བྱུང་བྱེད་ལས་ལ་བཏགས་པ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་མཆོད་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མདོ་ཙམ་དུ་གོ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་སྐད་གྱིས་བཏགས་པ་ནི་ཡལ་ཆེར་འབྱུང་བྱུང་ས་བཟང་བར་ཤེས་པ་དང་། བོད་
སྐད་གྱིས་བཏགས་པ་ནི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བ་དང་གཉི་གས་བཏགས་པ་ནི་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་བཀའ་འདིན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དུ་སྒྲིམ་པ་ནི་མཁས་པ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། འོན་ཆེན་སྒྲུབ་པ་སྤྱིར་ཕྱག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། གང་གོ་ཆེད་དུ་ཞེན། གནས་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཕྱག་གི་ཡུལ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་
སྟེ། ལུང་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་རྣམས་འདྲན་ལ། བྱུང་བྱེད་དུ་འདྲེན་གྱིས་པ། འདྲིམ་ཐོབ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱིས་དག། བཟོད་ནས་བདུད་ཅིར་གོ་འཕང་ཐོབ། ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གང་ཟག་གང་གིས་ཞེན། ཅུམ་པ་བོད་བསྐྱར་བ་པ་
དང་། ཡི་གེ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཏེ། བསྐྱར་བ་པོ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། མཆོད་ཡུལ་གང་ལ་ཞེན། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒྲིམ་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་
སངས་རྒྱས། འདྲིམ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་སྐད་སྤངས་པ་དང་རྟགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྟགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། འདོད་ལས་མཆོག་གས་མཆོག་པོ་ལས་གསུམ་རྣམས་པར་དག་མཆོག་པོ་ལས་དང་། ཁྱོད་ཅེས་གཞོན་མཆོག་པོ་ལས་དང་། ཡོན་ཏན་མཆོག་

བཅུ་

༡༡། །གནག་པས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འདྲུག་པའི་སྒྲིལ་དང་བསྟན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་སྟོན་དག་མེ་ལོང་ལས། ཤིས་བརྗེད་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་པོ་ནི། །ངེས་པར་བསྟན་པར་དེ་ཡི་སྒྲིལ། །ཞེས་སྒྲིལ་གསུམ་ནས་འདྲུག་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་འདིར་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་མཐའ་དག་མདོར་བསྟུས་ནས་དངོས་པོ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྒྲིལ་གྱིས་དོན་དངོས་དང་། ལུང་དང་སྒྱུར་བ་དང་། གེ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྒྲིལ་ནི། སངས་
 རྒྱུ་མཆོས་ཆོག་པ་ཁམས་དང་བྱུང་ཚུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱུ་འཕྱིན་ལས་ཐམས་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྟུན། །དེ་ཇི་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་གྱི་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་ནས་སྒྲིལ་མ་ལ་བྱིན་པས་བདེ་
 བླག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། ཡན་ལག་རྒྱུ་མཐའ་ལ་སྒྲིལ་འདོགས་དང་སྒྱུར་འདེབས་སྤང་བ་འཇམ། འཆད་པ་པོས་བྱུང་བསྟན་བཅོས་མ་འཛིངས་པར་བཤད་སྟེ། བའི་ཆེད་དུ། གཞུང་འདི་དོན་དུ་ཚམ་ཞིག་གིས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་གསལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཅན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་པ་
 འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་དང་། དེ་ཕྱི་མས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དམ་པར་དག་པའི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁམས་དེ་ཉིད་བློ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་བློ་ན་མེད་པའི་བྱུང་

ཅུ་

འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་

ཆུང་གི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བྱེད་ཆུང་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་པ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱས་བརྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་
མི་འཆད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བརྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཀྱན་གྱི་ལུས་སམ་དངོས་པོ་ནི་མ་དོར་བརྒྱས་པའི་ཆུང་གིས་བརྟན་ན། དེ་མེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སམ་ཆོག་བརྟན་པོ་འདི་དག་
གཞིས་པ་ལོ། དོན་དེ་དག་ནི་བཟོད་དུ་མེད་ཅིང་སོ་སོར་དགོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤེལ་པས་ཐིགས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་ལས་གྱུར། དེ་མེད་ཕྱིན་ཅེས་བྱུར་
བཟོད། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོཾ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱུར་དེ་དག་གིས་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟོད་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཞི་འམ་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ས་ཏུ་ཞེས་པ་ཆོག་ལའང་
འཇུག་པས། དམུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་བཟོད་བྱ་སྤོར་ཏུ་བབ་པ་དེ་མེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་པོ་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོཾ་དེ་བྱེད་རྣམས་ལའང་དེ་མེད་ཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས། བཟོད་བྱ་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲུབ་
གདགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ་སྒྲུབ་དང་དོན་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའི་མེད་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཆུང་གིས་ཞུགས་ན་བཟོད་བྱའི་དོན་

ལྟུང་

ལྟུང་། རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཡང་སྤྱད་དུ་འཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་ལས། རི་རྩུང་པ་སྤྲུམ་ས་ན་ར་བ་དགྲུལ། ལྷུང་ས་ན་ཞིམ་པའི་སྤྲུལ་བཞིན་བྱ། ཆོས་དང་དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་གནས། ཡི་གེ་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟོགས་པའི་གནས་བརྒྱུད་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོན་མ་ཆོག་གསུམ་མཐར་སྟག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་རྒྱུ་
 ཡང་། ལྟུང་པའི་ལས་མ་པ་བརྟན་པའི་ལེའུ་ལས། ལྟུང་དགྲུང་པའི་དེ་བཞིན་གཉིས་པའི་བརྟན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷོ་གཉིས་བཟུང་བར་མི་རུས་སོ། ལྟུང་དགྲུང་པོ་ཆོས་ནི་བཟོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྣ་བས་མཉམ་པར་མི་རུས་སོ། ལྟུང་དགྲུང་པོ་
 དགོ་འདུན་ནི་འདུས་མཁུས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྲུར་བྱ་བར་མི་རུས་སེམས་ཞེས་པ་དང་། ལམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དབྱིངས་ཏེ། འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བརྟན་པ་
 ལས། ཤ་རིའི་བྱ་དོན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཉིས་པའི་ལུས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཉིས་པའི་སྤྱི་དུལ་ལོ། ལྟུང་འདི་བྱ་དོན་འདི་ནི་དེ་ཤིག་ཉམ་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལས་བརྟན་པར་
 མི་རུས་ན་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཉིས་པའི་དད་པས་རྟོགས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ལྟུང་འདི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ལྟུང་འདི་བྱ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལམས་ཀྱི་

ཆོག་སྒྲུབ་པ་སོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་སྐྱེལ་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་སོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་སོ། ། ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ནི་ཁམས་
དེ་ཉིད་ལམ་གོམས་པ་ལས་གྲོ་བྱུང་གྱི་དྲིམ་དང་བྱལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བསྟེན་བའདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་སོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེད་མེད་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བསྟེན་བའདི་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་སོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྷན་པའི་
སྒྲིབ་སྒྲུབ་ལ་སྟགས་པ་སྟེ། འགྲིབ་པ་དང་འཕྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་སོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྷན་པའི་
དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པམ་གྱིས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞེས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཆུབ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་འཕུག་པ་བསྟན་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་རྟོག་པར་མེད་པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་པེད་ཀྱི། དེ་ལྷན་པའི་དེ་ཉིད་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་སོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྷན་པའི་

ཕྱུང་པ་

༄༅། །འདྲུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུང་དང་སྒྱུར་བ་ནི། །འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་འབྲེལ་བ། །ཤོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གསུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིན་པ། །གྲོང་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་
 གྱི། །བཞིན་སྒོ་ལྟར་རྒྱལ་ཆོས་དབྱེ་བ་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་མདོ་མང་པོ་ལས་སོ་སོར་བསྟན་པར་མ་བློན་དེ་རྒྱུ་ལོ་འདི་དག་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་པོ་བཞིན་ཀྱིས་རྗེས་སྒྲུབ་འབྲེལ་བར་ལྟན་ཅིག་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྒྱལ་
 ཀྱིས་གྲུང་འདིར་བསྟན་པའི་ཤོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གསུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོར། གྲོང་གཞི་ལས་ནི་དེ་རྒྱུ་ལོ་འདི་གནས་དང་པོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། །བཙུང་ལྟར་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྗེས་པར་སངས་རྒྱས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ། །སྟོབ་པའི་ཆོག་མཁན་ཉུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལས་པམང་འབ་
 ཞེས་གསུངས་པ་སེམས་པ་བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་པོ་བསྟན་ལ། །དེ་དག་འགྲུབ་པའི་ཉེ་བའི་རྒྱུན་ཡང་སྐབས་བརྒྱད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། །ས་དགུ་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་
 རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་བ་འཛུམས་པ་ལ་མཁའ་པ་ལས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། །ས་བརྒྱ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་

འཕགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

འཆད་པ་ཐོབ་པ་ལས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་གྲུབ་པར་གྱུ་ལོ། །གང་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་ལམ་གྱི་ཁྱམས་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལམ་ལུ་འདུས་པ་དང་ལྷ་ཇས་གྱི་མཆོད་པ་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་
དང་བསྟོན་པའི་སྤྱོད་གྱི་ཆར་ལབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་ཀྱི་གདན་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མདོ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་དང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སུན་ཚུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་རྗེ་
འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལུ་ལྷ་གྱི་མཐུ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྒྲགས་པ་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུབ་པས་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུངས་ཏེ། གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བ་ཀུན་ནས་འོད་
ཟེར་ཅན། །དོན་དམམ་ལུས་སྟོན་པ་ཀུན་ནས་བརྒྱན། །རང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཁས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྷན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་དམ་པའི་བསྟོན་པ་བསྟན་པ་
དང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གཏམ་གྱི་དངོས་པོ་ཉི་ཤེས་བཀོད་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུགས་དམ་པ་ཐོབ་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལྟར་
རིག་པར་བྱུ་ལོ། །ལྷག་མའི་གནས་བཞིན་གྱི་ཐོབ་པ་ཞིན་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཡོན་ཏན་གྱི་དེ་མེད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དུག་བཅུ་བསྟན་པས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་

ཨ

འཕགས་ཀྱི་ཡི་གེ་

༄། །ལས། །ལམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྒྲུལ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ལམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ངལ་བཅོམ་དུ་བྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེམ་སྒྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་། །སློང་རྩེ་ཆེན་པོ་བཙུང་བ་དང་། །འཕྲིན་ལས་སྒྲུལ་ཐུག་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་བྱུན་བཞི་ནི། །མདོ་ལས། །གང་གིས་ཐེག་མཆོག་དམ་པ་འདི་མཛོལ་པ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱུན་བཞི་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་དེ་བཞིན་གསུངས་པ་དོན། །
 སྤེལ་བྱུང་པ་རྣམས། །སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུལ་བསལ་ནས། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སློང་རྩེ་བཙུང་བ་ལྟེན་པེ་སྟེ། །སྒྲོ་ཆོས་ལྟར་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལྟར། །ང་དང་ངར་འཛིན་སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་ལྟར། །ཡུལ་
 དུག་ལ་ཆགས་ང་བྱུལ་བ་དུན་དང་ལྟར། །འཕགས་པའི་ལམ་འདས་རང་དབང་མེད་པ་དང་། །ཁོང་བློ་ཆོན་དང་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱེད་དང་། །འཕགས་པའི་བློ་ཆོན་ཏེན་འབྲེལ་དོན་མ་རྟོགས། །ལྟ་བའི་བཀའ་ཆགས་མ་སྒྲུངས་སྒྲུག་བསལ་གྱི། །ལྟར་མ་

ཡུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

ཡུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ལམ་ཐོ་རིས་ཐར་པ་ལས་ཉམས་སེམས་ཅན་རྣམས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བུལ་བར་འདོད་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། འཕྲིན་ལས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཅི་རྒྱུ་ནི། གཉིས་ཀྱི་གཉིད་ལོག་མེས་པ་དམན་པ་དང་། ཆོས་མིན་འདོད་དང་འཆོ་བམ་དག་དང་། ལྟ་དན་ཚུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ལོག་ཕྱོད། ལམ་ཐོ་ལྟ་དན་ལི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གནས་དང་། ཐབས་ལ་མི་མཁུས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན། དམིགས་པ་ཅན་དང་མ་དུ་ལ་བྱས་མི་བཟོ། རྒྱ་བོ་བཞིན་ལྟ་དག་འགྲོ་མི་བདེ་བ། ཞེན་པ་མང་དང་འཕགས་པའི་ནོར་མེད་དང་། བྱད་ལྟ་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བམེད་པ་དང་། ལམ་ཐོ་གསུམ་མི་ཤེས་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཞུགས་དང་། ལུས་སྒྲིག་ལ་ཆགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་བུལ་དང་། ཆོས་ལས་ཉམས་དང་རྗེས་བྱན་དུ་གསུལ་དང་། ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་དང་མི་དགའི་ཆོས་ལྟན་རྣམས། རང་རང་གཉིན་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་རྒྱུས་པར་ནི་མ་དོ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། གང་ཡང་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དགོངས་ནས། བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་བུ་པོ་རྣམས་སུ་ཡང་ས་ལེ་སྒྲུབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དཔེར་བཟོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་པོ་རྣམས་ལ་མཛད་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱའདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁུམ་ཁས་པ་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་ཚུ་ལ་ལོགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་པ་ཏེ་ལན་ཆའི་རྒྱ་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། རྟེན་ཆེ་གྱིས་བཅོམ་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལོག་

ལྷ། ཁུ་ཟས་ཀྱི་ཁུ་བཞོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་བའི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བས་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཞོན་པ་འདྲོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྤངས་ནས་རས་སུ་བ་མའི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་
 བས་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྟེ་དེ་དང་བལ་བ་ནི་བེ་རྒྱའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞིས་པར་བཟོ་ད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ཁྱེན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་རྟུག་བསྐྱལ་དང་
 བདག་མེད་པ་དང་མི་གཙང་བའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་སྦྱོབ་བསྦྱེད་པར་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བལ་འཛུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞོན་པ་འདྲོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྦྱོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞོན་པ་འདྲོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛུགས་པར་མཛད་དོ། །ཁྱེད་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་
 གནས་ཞིས་བཟོ་ད་དོ། །ཞིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྟོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་རྟོ་རྟོའི་ཕྱེམ་ལ། །ས་ལེ་སྤུམ་ནི་མི་མཐོང་བ། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་བས་དེ་མཐོང་བཞིན། །འཛིག་རྟོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞིས་པ་ལ་སོགས་པ་

བཟོ་ད་དོ།

འཕགས་པ་ལྟ་བུ་

གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དྲེན་པ་གནས་ཕྱི་ལ་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་པ་ཅུ་བ་སྟེན་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱིངས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་རྗེས་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པས་བྱུང་ཆུབ་གསལ་བར་མཛད་དེ། །དེ་
དག་གི་སྒྲིམ་ནི། ཅུ་བ་མེད་ཅིང་གནས་པ་མེད་པ་དང་། བཞི་ཅིང་ཉེར་ཞི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དང་། སྤང་དོར་མེད་དང་མཚན་མེད་དམིགས་མེད་དང་། །དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ལུས་མེད་འདུས་མ་བྱས། །དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་གནས་སུ་གྱུར་པ་
དང་། །ལུས་སེམས་ལུ་ལ་མིན་གཟུང་མེད་གཞི་མེད་དང་། །སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ནམ་མཁའ་འཕམ་ཉམས་པ་དང་། །རང་བཞིན་གནས་དང་རྣམ་འཛུགས་རྣམ་མེད་འཛུགས། །ཟག་པ་མེད་ཅིང་ཉེར་ལེན་མེད་པ་དང་། །དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཉོན་མོངས་མེད་རྟོགས་ཏེ། །
རྒྱལ་བས་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བླ་མ་སྤྱུགས་ཅུ་དྲུག་ས། །མ་རྟོགས་འགྲོ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བཅུ་དྲུག་འཛུགས། །ཆེས་པ་སྟེ་རྒྱུས་པར་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འདིགས་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མའདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་
ཡོན་ཏན་གསལ་བར་མཛད་དེ། །འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱན་མེད་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བསྟན་པས་འཕྲིན་ལས་གསལ་བར་མཛད་དེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་
གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་ལས་དང་ལས་ཆན་ལྟར་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་པོན་ཏན་ནི་དག་གིས་གསུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་སྟབས་ནི། །འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། །སྟོབས་བཅུ་འཕྲིན་ལས་ཕྱིན་ཅིས་ལོག་པར་བསྟན་པ་བཅུ་དང་། །མི་

ལྷན་སྐྱེས་པ་

༡༡། འཇིགས་པ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་བག་ཚ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་ནས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་
 འཕགས་པའི་ཆོག་ས། ཆོག་ས་ལ་སློང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐུར། ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱུང་ཆུབ་མཆོག་སྟོབས་སོགས། ཁམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྷན། ཞེས་པ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྟོར་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་པས་པ་ལས། སྟོབས་འཕགས་པའི་ཆོག་ས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐུན་པས་པ་འབྱུང་ལ། ཆོག་ས་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ལས་རང་གི་སློང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཁམས་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམས་པའི་མཐུར། རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྟོབས་ཀྱི་དེ་མཐུན་ཐོབ་དག་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་བྱུང་ཆུབ་མཆོག་སྟེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དེའི་
 ཡན་ལག་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་ནས། དེ་དག་གི་བྱ་བ་དུལ་བྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་
 པའོ། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ། སྤྲུལ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་བ་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱུང་བའོ། འདྲེན་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་

སྐུ་མཆོད་ཀྱི་སྐུ་

ཐོག་མར་བསྟན་ཅིང་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཡི་རྒྱ་རྒྱུ་ཕྱི་ནས་བཤད་པ་སྟེ། གནས་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡང་དོན་གཉིས་ལུན་སུ་མ་ཚོགས་པར་འདོད་པ་དག་གི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དག་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དང་དེས་བསྟན་པའི་ཚེས་དང་དེ་སྐབ་
པའི་དགོ་འདུན་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དག་པའི་རྒྱ་ལྷ་ས་དང་དག་པའི་རྒྱེན་བྱང་རྒྱ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་བསྟན་པས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་རྒྱ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་ལྷ་ས་དང་རྒྱེན་ནི་ལྷ་ས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་ས་ཚེས་དང་དེ་སྐབ་པ་དགོ་འདུན་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་རྒྱ་རྒྱུ་བཞིར་ངེས་སོཞེས་ཟེར་བ་འདྲ་བཤད་དུ་རུང་སྟེ། གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་མ་ཆེར་བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བརྗོད་བྱ་མཐུན་དག་མདོར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་དེ་རྣམས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཅིང་དགོས་ནི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། འདྲེས་བཞི་སྟུང་ལས་ཕྱི་
མ་འབྱུང་བའོ་ཞེས་དགོས་འབྲེལ་བཞི་དང་ལྡན་པར་ཡང་བཤད་པར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་བཞིག་པར་དག་འབས་རྗེ་རྗེ་འོ་དོན། །དོན་བཞིན་སྟོན་པས་དེ་ཡི་རྟོན་གྱུར་ནས། །གནས་བདུན་ལུས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་ཅི་བཞིན་འགྲོ་བས་
རྟོགས་ཕྱིར་ཡིན། །ཞེས་པ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ངེས་པའོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཐོབ་བྱ་མ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་རྒྱུ་ལ་གནས་བཞི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འཐོབ་བྱ་

༡༡ །ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་འཛིན་ཚུལ། དེས་པའི་ཆོག་གིས་བཤད་པའོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ།
 དེ་ཡི་བསྟན་པ་དམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། དེའི་འཛིན་པ་དགོན་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་
 བྱི་ ཐུན་ཆོག་ས་ཆོག་ས་གཉིས་དཔག་མེད་ལས་གྲུབ་པས། དོན་གཉིས་མཐར་ཐུན་འགོ་བའི་སྐབས་གཅིག་ལུ། །འཁྲུལ་པའི་སྒྲིན་རྣམས་ཀུན་ལས་ངེས་གྲོལ་བ། །རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གཉིས་གཙོ་ལ་ཐུག་འཆེལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་སྟེ། གང་ལས་
 འགྲུབ་པ་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན། གང་ཞིག་གྲུབ་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་ལ་གཞན་དག་འཁྲུལ་པའི་སྒྲིན་སྤང་པའོ། །གང་ལས་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་བསམ་པ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྒྲིར་བ་པ་རོལ་དུ་ཐུན་པ་དུག་
 ལས་བཅུམས་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་རིམ་གྱིས་ཐོག་ས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱན་ལས། ཐུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། ཆོག་ས་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉི་བའི་སྟེ། །ཐུ་
 ཅར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོག་ས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མདོར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ནི་ཐོག་ས་ཅན་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་པར་

ལྷ། གྲིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ཉིད་སྒྲེབ་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་ནས་སོ་སོར་དགིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས། ཟླ་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་
 རྒྱལ་ས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་རྟག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལོ། རྟག་པ་ནི་བདག་གོ། བདག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལོ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་བདེ་བའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་
 བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་ལས་གྲུང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་དག་མ། བདག་མེད་མཆོག་གི་བདག་ཐོབ་པས། ལས་སྐྱུ་སྐྱུ་དག་པའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར། བདག་ནི་ཆེན་པོའི་
 བདག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། རྟོན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། ལས་སྐྱུ་སྐྱུ་བྱེད་པ་ལས་ལ་མི། མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། འབྱོར་པ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས་གྲུང་། གང་ཕྱིར་
 ལས་སྐྱུ་སྐྱུ་མྱ་ངན་འདས། གཙང་བ་རྟག་པ་དགེ་བའི་གཞི། གང་ཕྱིར་གཉིས་ནི་གྲིས་པས་བཏགས། དེ་ཡི་གཉིས་མེད་རྣམ་འབྱོར་གནས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་དོན་ལྟ་སྟེ་ཆོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནས་གྲུང་
 གསུལ་བྱ་གསུལ་ཡོད་པའི་རྩལ་ལེགས་པར་མཁུན་ནས་སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོས་བཟུང་སྟེ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གྲུང་སྒྲིབ་པར་མཛད་པ་ཉིད་དེ། རྒྱལ་ལས། ལས་སྐྱུ་སྐྱུ་ཆོས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་པའི་སྤྱུ་གང་ཡིན། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་

མཁུན་ནས་སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོས་བཟུང་སྟེ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གྲུང་སྒྲིབ་པར་མཛད་པ་ཉིད་དེ།

མཁུན་ནས་སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོས་བཟུང་སྟེ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གྲུང་སྒྲིབ་པར་མཛད་པ་ཉིད་དེ།

སེམས་ཅན་རབ་འདུལ་མ་ཕྱིན་པ་གང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་འདི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་གང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་འདིར་ནི་སྐུ་བས་གྱི་མཆོག་ཏུ་འོང་། །ཆེས་པ་ནང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ནི་དེར་བཞུགས་ནས། །འིན་པར་མཐོ་སྤྱོད་བཞུགས་བཞིན་
འགྲོ་ལ་གཟིགས། །ནི་ལ་མངོན་དགའི་འགྲོ་ལ་འད་ཐུགས་རྗེ་ན། །སྤྱིད་ལ་མངོན་དགའི་སྐྱོ་བ་གཞན་ཅི་སྟོན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་རང་ཉིད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་ལྟར་ལྟོན་ཅི་གྱེས་པ་ནི་ཡོ་སྤེས་མངོན་
སྤྱོད་ལྟར་ནས། །གཞན་དག་གིས་བྱུང་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྐུ་ལ་པ་དང་མཐུན་པར་གཟུགས་སྐྱེ་སྤྱང་བ་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས། །ཁྱེད་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ། །ཡོ་སྤེས་
རྒྱུ་ཆོ་གནས་གྱུར་ནས། །སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའི་བཞིན་དུ། །དེ་ལས་སེམས་ཅན་དོན་རབ་མཛད་། །ཆེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་གཉིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་གྱི་ལྷ་ལྟར་སྐྱེ་སྤྱང་བྱུང་ལ་སྐུ་རང་གི་དོན་པ་མཐུན་ཕྱིན་
པའི་ཆེད་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་བས་འགྲོ་བ་དུན་བཅུ་པར། །མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་སྒྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བདུན་བཞི་བཅོས་པ་དང་ལྟན་པས་བཅོས་ལྟར་འདས་ཞེས་
བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ཅི་ཅི་ལོ་ལས། །རྟོན་མེད་སྤེས་དང་དེ་བཞིན་སྟེ། །རྟོན་མེད་སྤེས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་བདེ་རྣམས། །གང་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་བཅོས་པ། །དེ་འདིར་བཅོས་ལྟར་འདས་སུ་བཤད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གྱི་སྐུ་ལ་པ་

འཕྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༡༡། འུག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །དབང་ཕུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །བཙོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་སྟེ། འུག་རྣམས་སྐལ་པ་ཞེས་བཟོད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེའི་ངང་དུ་གནས་པའམ་གཤེགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་དག་སྟེ། དབུ་མ་སྟིང་པོ་ལས། ཚེས་རྣམས་བསལ་དང་བཞག་མེད་ཕྱིར། །ཚེས་ཉིད་ངི་
 ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་གཤེགས་བྱུང་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་དོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་མངོད་
 དོ། །རྒྱལ་པར་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་སྟོན་སྟོང་བལ་གསུམ་སྟེ། མེད་པར་འདོད་པ་སྟོང་བ། ཡོད་བྱང་ནོར་པ་སྟོང་བ། མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་བསྟན་པ་རོ། །དེ་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་སྟོང་བ་ནི།
 །ཁ་གཅིག་རང་གིས་མམ་ཐོང་བ་དང་ལུང་ལས་བྱང་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་བྱང་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་གཤེགས་ཀྱི་རིགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གསུལ་བྱ་ལ་སྤང་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་རྟག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་མམ་ཐོང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མེད་

པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བར་བྱ་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བསྟོན་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་སེམས་ཙན་གྱིས། །དེ་བཞིན་
གཞུགས་པའི་མཐོང་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཡི་སྟོན་ཆགས། །ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་མི་སྤང་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཙན་རྒྱུ་ལ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱང་མི་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཏམ་
ནས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཀྱི་དེ་མཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཐུང་པོ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི།
རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཐུང་པོ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས། འདོད་ཆགས་བྱེད་པས་སྤང་ན་
འདས། །ཞེས་པ་ཉི་མུག་བྱེད་པ་དང་། །དེ་དག་འགག་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ལུས་ཙན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་གཟུགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་

༡། །འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་དང་བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་སྤྱོད་དང་མཚུངས་
སམ་སྒྲུལ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་བཟུང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཅིང་། །འདིར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་མི་འགྱུར་བར་གནས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ནི་རྟག་པ་
དང་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་རྩ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་དང་མི་འདྲ་སྟེ། །རྟག་པའི་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ནི་མདོར་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་བྱ་ཡོད་ཆོས་གཞན་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདས་པ་སྐྱུ་ཞི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའོ་སྟེ་མ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ན། །སྤྱི་བ་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ལ་པ་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ནི་བཅོས་པའི་ཐབས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།
བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་ཡི་དྲུག་ས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །རྒྱ་མཚོ་སྤྱུ་མས་པར་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མི་ཤེས་པས་སྤྱི་བ་པས། །འདས་སྐྱུ་ཞི་རྣམས་ནི་མེད་པར་བརྟགས། །དམན་དང་བསོད་ནམས་དམན་པ་ལ། །བཅོས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཅི་བཀྱིར་
མ་ཆེ། །རི་ལྟར་དུས་ལོང་ལག་པ་རུ། །རིན་ཆེན་མཆོག་ནི་བཞག་པ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ལུས་ཉིད་སྤངས་སྐྱུ་སུ་འདོད་པ་སྤོང་བ། །རྟོན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུར་འདོད་པ་སྤོང་བ།

འཕགས་པ་

མོ། ཅི་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་གྱི་འབད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་
 ལ། ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱུ་བར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་ནི་བསྐྱེད་པ་དུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 རྟོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བཅོམ་ལྷན་སྒྲུ་ནི་དེ་འདྲ་ལ། །ཆོས་བསྐྱར་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ང་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དག་ཡོངས་སུ་མྱུ་དན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཞི་བ་ཐེར་བྱས་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཟུང་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་འདོད་པ་སྤྱིང་བ་ནི་
 ཡང་གང་དག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་སྤྱང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོའི་སྒྲུ་དུ་མ་དོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱིང་བ་ཅམ་
 ཡིན་མོད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དག་མདོན་སྒྲུ་དུ་མ་གྱུར་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་འབྱུང་པ་ལ་སྤྱང་བ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པ་གྲོ་བུར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྒྲོལ་དུ་གྱུར་

༡༡། །ལས། གྱེ་བཙེམ་ལྟན་འདས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་གང་ལགས། གཟུགས་གཅིག་སོགས་པ་རོ། །དེ་ཅི་འེ་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
 །ཅི་སྟེ་དེ་དག་ཆོས་སྐྱུ་འེ་སྤྲད་བ་ཡིན་ན་དེ་མཐོང་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་མང་པོར་འགྱུར་རོ།
 །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤྲད་བ་འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུའི་རང་བཞིན་ཙན་ཞེས་བྱ་ཡི། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་ནི་ནམ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲིམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མངོན་སུ་མ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་འཆང་བ།
 །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་འཆང་བ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས་གྱུར། སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་རྣམ་དག་པ། །འདི་ནི་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 སེམས་ཀྱི་དྲེ་རྩེའི་བསྟོན་པ་ལས་གྱུར། །ལོང་བ་རྣམ་རྟོག་ཙམ་ཉིད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ཐུང་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུའི་སྤྲད་བ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སངས་

རྟོག་པོ་

273
ལྷན་པུ་

ཀྱུ་མཐུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱུ་པ་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། རྟག་པའི་ཆོས་ནི་ཀྱུ་དང་འབྲས་བུ་མེད་དེ། མཐུ་ལས་འདོན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཀྱུ་དང་འབྲས་བུ་
མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཀྱུ་དང་འབྲས་བུ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་རྟག་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུ་ལས་གྲོལ་བར་བསྐྱུ་ན་པ་ནི། འོ་ན་སངས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་གདུལ་བུ་ལ་སྤང་ཆམ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དོན་དམ་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་ལ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མུ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་དང་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དྲེད་པེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་བོར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཡུང་གི་དོན་ནམ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་
པོ་བརྗོད་པ། དོན་དེ་ནམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྐྱུ་ན་པ། དེ་དག་སྤྱར་ཏེ་ཀྱུ་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་བསྐྱོད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབྱུས་མཐུན་མེད་ཞེས་སངས་ཀྱིས་ཉིད་རང་ནམ་སངས་ཀྱིས། །སངས་ཀྱིས་ནས་ནི་མ་རྟག་སྟག་སྟེར་འཇིགས་མེད་རྟག་

ཆོས་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་སྒྲིག་སྲུང་གུས་པས་འདུན་ཆེས་པའི་དོན་རྟོ་ ། འོན་ཀྱང་ལམ་ཕར་སྤེལ་སྤྲོད་བསྟན་པ་ནི། འདུས་མ་ཁྱུང་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུག། །གཞན་གྱི་ཕྱིན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁུན་དང་བརྟེན་དང་རུས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབད་ཚོ་མ་མེད་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གིས་རིག་པས་གཞན་གྱི་ཕྱིན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་མ་བསྟེན་པས་འདུས་མ་ཁྱུང་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆུ་འབྲས་སྤྲོད་བས་རུས་པར་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཆོས་ཀྱི་དཔྱེ་བ་དྲུག་གསལ། ལྷོག་པས་ཕྱིན་སྲུང་གསུམ་རང་དོན་ཕུན་སྲུང་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་ཕུན་སྲུང་ཆོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་གཉིས་རྟེན་མས་ཅད་བསྐྱེད་ན་ཡོན་ཏན་བསྟེན་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུ་སྟོན་དེ་ཆོས་འཕྱོང་པས་སོ། །དེ་དག་སྤྱར་རྟེན་ལམ་ཕར་བཤད་པ་ནི། ཐོག་མ་དུས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡོན་ཕྱིན་འདུས་མ་ཁྱུང་། །ཞིབ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཅན་ཕྱིར།
ལྷན་གྱིས་གྲུག་ཆོས་ལུ་བར་བརྟེན། །སྤོ་སྤོ་རང་གིས་རྟོགས་ཕྱིར་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་ཕྱིན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་རྟོགས་ཕྱིར་མཁུན། །ལམ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཕྱགས་བརྟེན། །རུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཕྱགས་ཐེ་ཡིས། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱིན་མེད་ས་

སྒྲུབ། སྤྱིང་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཏེ། བྱིམ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡིན། ཁེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྟན་པར་བསྟན་པ་རྣམས་སྐྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དབྱེ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྱུ་བ་པས་འཆད་
 པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ནི་ཐོག་མ་དང་དབྱུང་དང་མཐའ་མར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲེབ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྣམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་ནི་
 དུས་གསུམ་ལས་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་དུས་གསུམ་ལས་གཏོགས་པ་དེ་བས་ན་རྟག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱིས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་ཚུ་ལ་ལྟས་པ་ཉེ་བར་
 ཞེ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འཕྲིན་ལས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཟོ་དེ། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་བཟོ་དེ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 མིན་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། བྱུང་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཕྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟན་སྐྱུ་མཚན་གསུམ་པ་དང་ལྟན་པའོ། །གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་
 ཀྱང་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ལྟན་སྐྱུ་མཚན་གསུམ་པ་དང་ལྟན་པའོ། །རྣམས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྟན་སྐྱུ་མཚན་གསུམ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་བཤད་མ་

ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་པོ་ཡིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ཏེ་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉིན་མོངས་མཐའ་དག་སྤྱོད་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བུས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་དཔམ་ཐའ་དག་སྤྱོད་པ་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིམ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་གཟིགས་པ་ལྟར་བརྟེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞུགས་ནས་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གྲུང་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞེན་དུ་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་སྤྱབ་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་དག་གྲུང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་བརྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། འདི་བར་ཡིག་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅུ་ཆད། པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དགས་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་དོན་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་མདོན་པར་ཐོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་མ་དག་པ་དྲིམ་དང་མ་བུལ་བ་སྦྱོན་དང་བཅས་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བརྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་པ་ཏུ་འདུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚེས་དཀོན་མཆོག་

མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་དཔམ་ཐའ་དག་སྤྱོད་པ་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༡། གི་ངོ་བོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཞད་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ནི། སྒྲོ་ཆོག་ས་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རབ་མང་ཡང་། །སྒྲུབ་ས་དོན་རྣམ་དག་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཚུལ། །རྣམ་ཡང་འབྲུག་པའི་དྲིམས་མ་གོས་པ། །ཆགས་བྱུང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྤྱིར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། སྒྲུབ་ས་ཀྱི་ཆོས་ངེས་པར་བྱ་བ། དེ་དག་ལ་འབྲུག་པ་སྤང་བ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་དབྱེ་
 བ་ནི། རྣམ་བཞད་རིགས་པ་ལས། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །མྱུང་ན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཆོ་དང་གསུང་རབ་དང་། །འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལ་ལོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཡུལ་བརྩུ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ།
 ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལམ་ཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ལམ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། མྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་དང་།
 མཐོང་བའི་ཆོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ངེས་པའི་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལོ།
 །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱུ་བ་ལས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་

༡༡

༡༡ །དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཏེ་བཞི་དང་། གང་ཟག་དང་བསྐྱེད་པ་བཅས་པ་དང་དེའི་དབྱེ་བ་དང་ནུམ་པར་ངེས་པ་ནུམ་ས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་དང་འབྱུང་དང་ལྷན་བ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་དང་གང་ཟག་དང་།
༡༢ །བཅས་པ་དང་ནི་རབ་དབྱེ་དང་། །ནུམ་པར་ངེས་ཕྱིར་འདུལ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལས་ནམ་གྲོ་རང་ལྡན་པ་ནུམ་ས་ཀྱིས་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་མཁའ་ས་པར་བྱསྟེ། །མདོ་དང་ཆོས་
༡༣ །མདོན་འདུལ་བ་དག། །མདོར་བཅོམ་ནི་ནུམ་བཞིར་འདོད། །ཁྱོད་དང་ལྡན་པས་དེ་ཐེས་ན། །ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་ཉིད་འཛོམས། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལས་ཆོས་ནི་དྲི་གས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་
༡༤ །ལྷན་པར་བྱ་བ་འགོག་བདོན་གྱི་ཆོས་པར། །གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པ་ལས་བདེ་དུ་མི་ཐོབ་སོ། །འགོག་པའི་བདོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། །མཚན་ཉིད། །བཟུངས། །བཟུངས། །ནུམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་པར་
༡༥ །བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ནུམ་པར་བཟུངས་པར་བཟུངས་པ་ལ། །ལམ་བསྟོལ་ས་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལ་ལམ་བསྟོལ་ས་པའི་སྤྱང་རྒྱ་ནག་ལ་གཉིས་ལྡན་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། །ལྡན་ལས། །ཆོས་ནུམ་ས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྫོགས་གཉིས་དག་པའི་
༡༦ །མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་པ་དོད། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ནས། །འགྲོལ་ས་པ་ལས་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཉིད། །ཆོས་མདོན་གསལ་བ་དང་། །ལྷན་པར་སའདོས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གསུངས་པ་དང་། །དེ་ལས་ལྷན་པར་བྱ་བ་དང་།

འཕགས་པ་ལྟར་

བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་དེ་འགོག་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འཇམ་ལྷུ་པ་ནི་ཆོས་ཙམ་ཙམ་འདུ་བྱེད་ལྟམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་བྱེད་པས་ཐད་དྲ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དག་འཁོར་བཅུ་པ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་དང་པོ་པར་འགྲེལ་པ་ལས། འདུ་བྱེད་འཇམས་དང་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་དང་ཐད་དྲ་བའི་མཆན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟར་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ལས་གྱུར། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཡང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་ཕྱེད་གི་ཞུས་པ་ལས་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འཇམས་སོལ་ས། ཙམ་ལྟམས་ཀྱི་ལྟམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདམས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །དབྱེད་ནི་ཐུན་མིང་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་བཞིན་ལས། ཐུན་མིང་བཞི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བཞོན་ཉམས་སྤྱད་པ་བརྗོད་འགོག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ས་བོན་གྱི་ཏུ་བཞོན་པ་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལྟམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་ལྟམས་ཀྱིས་སྤངས་བྱེད་པར་དག་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟམས་སོ། །འབྱེད་པར་བཞི།

༢༡། མཛེན་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྐྱུས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྣམ་གྲངས་བྱང་དེ་ཉིད་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་ངེས་པར་སྤངས་པ་དང་བྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་ཟད་པ་དང་འདྲོད་ཆགས་དང་ཐལ་བ་དང་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་རྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འདུས་མ་
 བྱས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་ཆེར་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འང་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད། བྱེད་ལས། དབྱེ་བ། རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དགོ་བ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འདུག་འགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ལས། ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལམ་མོ། །ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ནི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
 བྱེད་ལས་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཞིང་། དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་དྲག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུ་བའི་ཆེད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྟེན་པ་
 སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ལམ་གང་གིས་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤྱོད་བདེ་བའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ལམ་བསྟོམ་པ་སྟེ་འདྲི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྐྱུས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབྱེ་བ་འང་དེ་ཉིད་ལས།

ལྷ། །པར་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། ཐར་པའི་རྒྱ་ཆོས་ལྷ་ལ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ཡིག་ལས། དད་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་གཏོང་དང་ཐོས་པ་དང་། ཁྱིམ་དང་ཆ་ཤེས་དང་སྤྲེལ་ཡོད་དེ། །ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་ན་
 ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ནོར་གཞན་ཕལ་པ་དོན་མཐའི་སྟོགས་མཛོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཕགས་པའི་ནོར་བུ་ན་བསྟེན་པ་དང་། །ལེགས་པར་བྱ་བ་པ་ལས། །ཉིན་པར་བག་མེད་བྱས་པ་ཀུན། །མཆོན་མོ་ལེགས་པར་བཤགས་པར་བྱ།
 །མཆོན་མོ་བྱས་པ་ནང་པར་བཤགས། །ལེགས་པར་བྱས་ལ་མངོན་དགའ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་པ་བཤགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། །རྒྱན་ལས། །རྒྱལ་སྐུས་སྤྲོད་ཆོ་འཛིན་ལྟེན་ལྟར། །དབང་པོའི་སྤྲོད་ལྷུ་ལ་སྐྱོ་ཆོག་ས་འཕྱག་འཕྱར་བ།
 །དེ་དང་དེ་ལ་རིགས་པ་མཐུན་ཆོག་གིས། །སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་དེ་མངོན་འདུག་ཅེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་ལྷུ་ལ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ་དང་། །དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྲོད་བཅུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་
 །འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཡིན་ལ། །ཡིད་ཆེས་པའི་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །དེའི་དོན་རིག་པས་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །དེ་དག་དང་མི་འགལ་བར་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
 །རབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས། །ལམ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤངས་ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཅི་ལྟས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་ས་ལམ་རྒྱུད་དུ་འགན་ས་སྐབས་སུ་

སྤྲོད་པ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལུས་དང་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དེ་དཔྱད་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་བཞི་གཙོ་ཆེར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། ། འབྲིང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིག་པ་སྦྱོར་པ་རྣམས་སྤང་བ་དང་མ་སྦྱོར་པ་རྣམས་མི་སྦྱོད་པ་དང་། དགེ་བཅས་སྦྱོར་པ་རྣམས་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱོར་པ་
རྣམས་སྦྱོལ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་བཞི་དང་། ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་རྩལ་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། ། སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཆོག་པ་
བསགས་པ་ལས་མོས་པས་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་ངོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱོད་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སོ་སོའི་
སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་བྱུན་ལས། བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པ། ཡིད་གྱི་བཟོད་པ་མ་གཏོགས་པ། ཁོལ་ཀུན་རབ་རྒྱུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངོན་པར་
བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཕེལ་བུའི་ཕྱིར། བཙོན་འགྲུས་བརྟན་པ་རྟག་ཏུ་སྦྱོལ། ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱང་བ་འབྱེད་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་དོན་དུ་སྤྱང་བ་ཀུན། སེམས་སུ་རབ་རྒྱུ་སྤྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་

༡༡

མཐུན་པ་

ལམ་ལུན་པ་དང་བཅས་པ་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཆོ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། ཁྱིང་དེ་འཛིན་ལ་ལྟུང་བྱེད་པ། ཁྱིང་པ་ལྟར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཁྱིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་མཚུངས་
 ལམ་ལུན་པ་དང་བཅས་པ་འཛིན་ཁྱིང་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རྣམས་སོ། །རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་བྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོབ་པ་ཡི། འོད་སྟགས་པད་གཉིད་འཛིན་ལྟར། ཁྱིང་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། ཁྱིང་པ་ལྟེན་པའི་ཁྱིང་པ་ལྟར་ལོ། རབ་པ་དང་བཟོད་པ་ལྟར་ལོ། ལམ་ལུན་པ་དང་ཁྱིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལྟེན་པའི་ལྟེན་པའི་ཆོས་
 བསྐྱེས་པར་བྱའོད། ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་ནི་དེ་དག་སྦྱོབ་སྦྱོར་ལྟར་ལྟེན་པའི་ལྟེན་པའི་ཆོས་བསྐྱེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱས་མཐུན་ལས། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྦྱོབ་སྦྱོར་རྣམས་ལ། ཁྱིང་པ་ལྟེན་པའི་ལྟེན་པའི་ཆོས་ལྟེན་པའི་ཆོས་སོ། ཁྱིང་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། མཐོང་བའི་
 ལམ་ནི། འཛིན་ཁྱིང་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་གི་མཐུག་ཐོག་སུ་འཛིན་ཁྱིང་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བཤེགས་པའི་ཁྱིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལམ་ལུན་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཉིད་པོ་ནི་
 སུ་ལྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་གི་མཐུག་ཐོག་སུ་འཛིན་ཁྱིང་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བཤེགས་པའི་ཁྱིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལམ་ལུན་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཉིད་པོ་ནི་

རོ། ཁྱེད་ལ་མཛད་ན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལས། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཁེམ་པའི་སྒྲ་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། ཁེམ་མེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལས། ལན་ལོན་བཅས་པའདི་དམག་དོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་ག་བསྒྲུལ་བ་དེ་གུ་
བསྒྲུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སེ་སེའི་མཐོང་སྒྲ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ཆོས་མེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྒྲུངས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྱེས་བཅས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲ་ཅིག་དང་གོ་གཉིས་པ་
འཇགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པ་རྟོགས་སུ་མེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྒྲ་ག་ཅིག་པ་སྒྲུལ་པ་དེ་ཉིད་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་མཛོན་པ་རྟོགས་སུ་མེས་པ་སྒྲི། བདེན་པ་སེ་སེ་ལ་སྒྲ་ཅིག་བཞི་བཞིའི་དབྱེ་ལས་སྒྲ་ཅིག་ལ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིལ་
ཞིང་། ལྷན་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལ་དང་པོ་ཡང་ཐོབ་སྒྲི། ལྷན་པས། དེ་ནས་དེ་ལ་ནིས་དང་པོས། ལྷན་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའ་དེའི་བདག་ཉིད། ཀྱུ་དང་མཉམ་དང་འཇིག་རྟོན་ལས། འདས་པའི་ཡེ་མེས་བླ་མ་དཔེ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཉི་མ་པ་དང་ཆོས་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་དང་དགའ་པ་དང་མིན་དུ་སྒྲིལ་པ་དང་ཉིད་དེ་མཛོན་དང་བཏང་སྒྲུལ་ལ་དང་དག་ལྷན་རྒྱུ་ལྱི་ལན་ལ་ག་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། ཁྱེ་རྣམས་ལ་
དཔོངས་ནས། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མི་རྣམས་པར་དག་པ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲ་ཅིག་ལ་སྒྲུངས་སོ། སྒྲིལ་པའི་ལམ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བྱིན་གྱིས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་པར་

221

[illegible]

[illegible]

ལྷོ། རྟག་པ་ལ་གས་སོ། རྟག་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གས་སོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། རྟེན་འབྲས་བྱུང་འཇོག་པ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་དང་གསེར་བྱིམ་ས་
 དག་པ་དང་ཆུ་རྟོག་པ་དྲངས་པ་རྣམས་བྲལ་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་འབྲས་གསར་དུ་སྐྱུ་བ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཀྱི་ རྟག་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟུང་པ་འཇོག་ཏེ་གང་ཡིན་དང་གང་ཞིག་རྣམས་ཀྱི་ཏུ། རྟེན་པ་རྣམས་
 མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན། ཞེས་བྱ་སྤྱང་བྱུང་བཞིན་བྱི་མེད་འདོད་གང་རྣམས་པར་སྤྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་གསེར་དང་ཆུ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམས་དག་འདོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟག་པ་མེད་དུ་འདོད་པ་
 སྤྱང་བ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱང་བྱུང་གསུངས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་མེད་དག་ག་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བ་ལྟར་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ་སྟེ་མ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ན། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་བྱུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 འགགས་པར་ཟད་མོད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལྟག་མར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་པ་ལོ་རྟེན་གསལ་བ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་འདམ་རྩ་བ་བསལ་ཡང་ནོར་
 བྱུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་འོད་གསལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་བྱེད་ཀྱི། རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏུ་འོད་གསལ་ཡང་། ལས་ཡིན་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཏུ་ལོད་གསལ་ཡང་། རྟེན་པ་འོད་ནི་གསལ་ལ་མ་ཡིན།

ལྷོ།

ཅི

2
M
W
R
S
P
E

[illegible]

མཛུགས་

༡། ཁང་ན་པ་སྒྲུ་ཚོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འཛེམ་མེད་དུ་ཡོངས་སྟོན་པ་དང་སྟོག་བཅད་ནས་ལྷ་མཉེས་པར་བྱས་པ་ཚམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་མོད། དེ་ལྟར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུག་གསུམ་གས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་མི་དགེ་བ་སྟོན་པས་ནི་འཁོར་བར་སྟུག་བསྐྱེད་པ་འདུག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་གཞན་མཉེས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཐར་པ་སྟེར་བའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་གང་བདེ་བ། །དེ་འབྲས་སེམས་ཚན་ཡོངས་སྟོན་དེ། །ལྷ་གཞན་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོན་འདུག་ལས་ཀྱང་། སྟོན་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་། །གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ། །དེ་དང་དེར་ནི་སྟོན་པ་དེས། །སྟུག་བསྐྱེད་མཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛེམས། །ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནང་པར་འཇུག་པ་འཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་སྐྱེད་པ་འདོད་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཞེས་བྱ་བར་བརྟན་དོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་སྒྲུ་མཛོད་སྒྲུ་མཛོད་ཀྱང་རྟོགས་དུ་བསམས་ནས། ད་ནི་བྲུ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཆེ་ཆེ་ལེགས་པར་གྲོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་ལམ་མེད་དོ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཐར་པ་གཞན་མེད་དོ། །འཁོར་བ་དང་སྐྱུ་དན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་དག་ག་པ་དང་སྐྱེ་བ་པ་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་

ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱང་པའི་དོན་ཏེ་བརྩམས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་བསམ་སྟེ། ཀུན་རྫོགས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅུང་ཟད་ལྡོག་མོད། གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་བ་
ནམས་མའག་གསུངས་པར་དེ་ཅི་མཁྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངོན་དུ་གྱུར་པར་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར། ཆོས་ཀྱི་གནིས་རིམ་གྱིས་མ་བསགས་ཀྱང་བཀའ་ཅི་མཁྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུས་ནམས་ཐབས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་དེ་སེམས་ཅན་
ནམས་ལ་ཅི་འཕྲིམ་མི་སྟོན། སྐད་ལམ་རིམ་གྱིས་བཟོད་པ་དང་རྟོང་ངོ་འཛིན་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལམ་མ་བསྟོམས་ཀྱང་བཀའ་ཅི་མཁྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ནམས་པར་མ་
དགས་པ་ཉིད་དེ། རིམ་མེད་པའི་མདོ་ལས། བཀའ་ཡི་ཀུན་སྟོང་ཆོས་ནམས་ནི། འགས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ཐར་སྟེར་མིན། །ལམ་གཉིས་སྟོན་བྱེད་གང་གིས་ན། །རྒྱལ་བ་བཀའ་ཡིས་ཐར་སྟེར་མིན། །གཡ་ཏེ་བླ་མའི་བྱིས་ནི། །ལུས་ཅན་
ནམས་ནི་གྲོལ་འགྱུར་ན། །དེ་ཆོ་ཐར་པ་སྟོང་རྗེ་ཅན། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྟོན་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་ཀྱིས་མ་བསགས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་སོ་སྟོན་དུ་བསམས་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་ནི་བསོད་
ནམས་དམན་པ་འགྱུར་ཞིག་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་དུ་བསམས་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱིས་གནིས་ཏེ་བར་བསགས་

༡༩། འདྲེས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱང་། བསོད་ནམས་ལྷན་པ་བསོད་ནམས་ཚོགས། །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཅེ། །ཡེ་ཤེས་ལྷན་པ་ཡོད་མེད་ཤེས། །ཚོགས་གཉིས་ཚོགས་ནི་བསགས་པ་ཤི། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་གཉིས་ལ་འབྱུང་པ་སྤྱིང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསོད་ནམས་ལ་འབྱུང་པ་སྤྱིང་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་འབྱུང་པ་སྤྱིང་བའོ། །བསོད་ནམས་ལ་འབྱུང་པ་སྤྱིང་བ་ལ་གཉིས་ལས། རོ་བོ་ལ་འབྱུང་པ་སྤྱིང་བ་ནི།
 འགའ་ཞིག་ལྟ་ན་ཐུག་པ་དང་པོའི་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་འུ་མེས་ཅན་གྱི་སྐབས་ལ་བསོད་ནམས་ཚོད་ཕྱིན་ལྷན་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་འདོད་པོ་དེ། རོ་བོ་ལ་ཞེས་པ་ར་བརྟགས་ན་གིན་ཏུ་རིགས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཚོད་
 གནོད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱིས་མེད་པའི་མདོ་ལས། བསོད་ནམས་བྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བརྟགས་པ་ལས་འབྱུང་གྱི་ལྟ་དང་ཕ་མེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སྤྱོད་བཅད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་
 ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་དགོས་པར་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། སྤྱོད་འདུག་ལས། ཇི་ལྟར་ལུས་ལ་གུན་ནས་མེ་འབར་བ། །འདོད་པ་གུན་གྱིས་ཡིད་བདེར་མི་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གནོད་ཆེན་བྱེད་ན་ཡང་། གཟུགས་ཇི་
 ཅན་རྣམས་དགོས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་པ་སྤྱིང་བ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ལྷའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ལས། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་

པའི་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ནས་དེ་ན་དཔེ་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པར་འདོད་མོད། དེ་དག་ལས་ནི་ཐུན་མཛོད་གི་དངོས་གྲུབ་འབྲུག་པར་འགྱུར་གྱི་མཆོག་གི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་
པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྟེན་ངོ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་ས་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལས་འགྲུབ་སྟེ། མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ལས། སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞིང་། །གསུམ་སེལ་མཐའ་
ལས་དེ་ན་གསུམ་ཐོབ། །སྤྱི་བ་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། །མཁའ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་གིང་། དེ་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་གསུང་འདིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་ནི་
རྣམ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཕྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི། འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་གོ་མས་པར་གྱུར་བས་ནི། རྒྱུ་པ་འཛིན་རྟོག་པ་དག་འགྲུབ་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ག་
ལ་ཞིག་ །ཅེས་གསུངས་ལ། དཔལ་ཕྱན་དེ་ཅི་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། །དང་པོར་རྟོག་མེད་རྒྱུ་ལས་ནི། །རྟོག་མེད་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི། །འཕྲོ་རོ་ལས་ནི་སྒྲུ་ལི་ཉིད། །རྣམ་ཡིང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུ་ཆེར་
བསྐྱེད་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲུག་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་པས། མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་བསམ་མེད་དུ་འདོད་པ་སྤོང་བ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་དཔལ་པའི་མཉམ་པ་གནད་ལ་ཞིང་། །འཕྲོ་རོ་ཆེན་པོར་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་གདུག་པའི་སྤྱི་བ་

ལྷ། རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཅན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟུག་པ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་རྟེན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར། འགའ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཡང་བསམ་དུ་མེད་ལ། གང་གི་ཆེ་བསམ་པར་བརྟུ་འཇུག་ན་དེའི་ཆེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་དབང་གིས་དེ་དག་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་བཅས་
 པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་པ་མེད་པ་ལས་ནི་ཆགས་པ་དང་ཆགས་བྱལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རེ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བྱང་དོར་ལེགས་པར་དབྱུད་དགོས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སོ་སོར་དགོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བསམ་པ་མེད་པ་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གདོད་མ་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་སོ་སོར་
 གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་མང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འདིར་གཤམ་ཏེ་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྱུར། འདི་རྣམས་ཀྱི་གཉིད་འཐུག་པོ་ལ་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་རྟུ་འཇུག་ཅིང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལ་

སྟེ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སོ་སོར་དགོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་གྱུང་། དེ་མཆོད་སྤྱོད་མེ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བར་གསུངས་ལ། རྒྱུན་ལས་གྱུང་། བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ། །ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གང་ཟག་མཆོག་
།དཔེར་བྱ་ཀུན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་མེམ་ཆོག་ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་མེད་དུ་འདོད་པ་སྤྱོད་བཞི། ཡང་ཁ་ཅིག་འགའ་ཡང་མ་ཐོང་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཐོང་
བའོ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཆོད་དེས་དང་དེས་མེད་དག་ །སྒྲིལ་མ་དུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆོད་མ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་རུ་ཞི། །ཞེས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོད་
ཡུལ་ཅི་ཡང་སྤྱང་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་མོད། དེ་དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱང་ཞིང་མ་དག་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་བྱར་བའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་དོན་དམ་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་སྤྱང་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། བྱིས་པ་ཡང་དག་ཉིད་བསྐྱབས་ནས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བས་ལོ་ནས། །ཡང་དག་ཉིད་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཤིང་། ཆོས་མངོན་པ་ལས་གྱུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

[illegible]

དང་བཅས་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་ནི་བ། རྩེ་མེད་ཡི་ཤེས་འོད་ཟེར་སྒྲུབ་ལྟན་དཔེ་གསལ་པ་གྲུབ་པ་ཆགས་པ་དང་། །སྒྲུབ་དང་རབ་རི་བ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ཟེར་དཔེ་ཆོས་ཉིད་མ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་
བཞིན་ཉིད་རང་གི་དོན་རྣམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ལྷུ་ལ་དེ་ལོད་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐའ་ལྟར་བམིན་ཞིང་། །གྲུན་རྩེ་བ་སྟེ་བྱུང་བའི་དངོས་པོར་གདོད་མ་ནས་སྟེ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐའ་ལྟར་བམིན་
ལ། དེ་དག་སོ་སོ་རང་ཡིན་པས་ཡུལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རང་པོ་ཚུན་འགལ་པའི་ཕྱིར་མེད་མེད་གཉིས་གཞི་གསལ་པའི་གཞི་མ་ལུན་པ་འདམ་ཡིན་ཞིང་། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་མ་གྱུ་བ་པས་དེ་བཤགས་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་གཞི་གསལ་གཞན་པ་གཉིས་མ་
ཡིན་དུ་འདམ་བརྟག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ལུ་བཞི་སྟོས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་བདེ་དང་བདེ་དང་བདེ་དང་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་རག་གི་སྟོན་ལྷུ་ལས་ཡང་དག་པར་འདུལ་བས་ངེས་པའི་ཆོག་དང་བྱམ་བ་དང་། དཔེ་དང་གཏོན་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་
པར་བྱ་བ་དང་གཞན་རིག་གི་སྟོན་ལྷུ་ལས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། །ལེོར་བའི་རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཞིབས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱུ་ཚུ་ལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་པར་ཞིབས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། །འགོག་པའི་བདེན་པས་བསྟུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉིད་པར་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲིམ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་།

༡༡། བྱམ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོད་སྤུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ལྡན་པས་གསལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་ལ་ཁྲིའི་སྒྲུང་བ་
དང་བར་མ་ལ་མྱོང་ས་ཤིང་གཉིས་ཀྱིས་པའི་རབ་རིབ་ལྟར་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མཛོད་པས་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། དོན་གསུམ་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཉིམ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་མ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་དང་བས་འདུད་
ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་དེ་རྣམ་པར་སྤྱེ་སྤྱེ་བསྐྱེད་པ་ནི། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉིན་པོར་ཕྱོགས་ཉིད་གྱིས། །གང་ནི་ག་གང་གིས་ཆགས་བྱལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཛོད་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་དུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བྱིམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་ལྟན་པ་འཛོམས་པ་གཉིན་པོར་ཕྱོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་གྱིས་རྩམ་གྱི་དབྱེ་བ་
དུག་གམ། ལྟོག་པས་སྤྱེན་སྤུམ་གསུམ་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྱམ་བའི་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཕྱིམ་གསུམ་རྒྱ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྱམ་བའི་བྱེད་པ་ལ་མ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་

214
121

ཉིད་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་ལྡན་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པས་སོ། །དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བཞི། ཆགས་བྱུང་ཉིད་ནི་འགོ་ག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟུས། །ཤོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དེ་དག་གྱུར། །
ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་གྱུ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྱུང་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་འགོ་ག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་
བསྟུས་པ་ཡིན་ལ་ཤོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གྱུར་བས་མ་དུ་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་འགོ་ག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། དག་པ་དང་གསལ་པ་དང་གཉིན་
པོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནམས་སྤྱར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྟོད་མིན་ཕྱིར། །འཕགས་པས་ལཱ་བྱེན་ཕྱིར་བཤམ་མེད་ཉིད། །ཞི་ཉིད་གཉིས་
མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྟོད་པར་བསྟན་པ་ནམས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྟེན་བཞུགས་པའི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཉི་
པོ་དག་བཤམ་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དང་། གཉི་གམ་ཡིན་པ་སྟེ་སུ་བཞིན་འཛིན་པའི་རྟོག་གིས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ལྷུང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་བ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པས་བརྟོད་པར་བྱ་བའི་ལྷུང་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་འཕགས་

ཐུགས་སྦྱོར་གྱི་སྒྲིབ་པ་

༡། །པས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཁྱེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དེ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱི་འོག་གི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་རྟེན་གྱི་པ་གང་གིས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་རྟེན་གྱི་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་རྒྱ་སྒྱུར་བ་དེ་ནི། མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་ལྟངས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀུན་ནས་ལྟངས་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བཙུག་ལྟན་འདས་ཆོས་འཇིག་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་མ་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་སྤྱུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་ཞེས་བཤེས་པ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། མ་བྱས་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་བྱུང་བ་ཟེན་པ་མེད་པ་ཟེན་པ་དང་བྱལ་བ། རྟོག་པ་བརྟན་པ་ཞི་བ་མི་འཇིག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་གསལ་

བྱུང་བྱེད་མཆོད་ལས་འདས་པ་དང་ལུན་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། བཞེས་ལུན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཉིད་ཉིན་མོངས་པའི་སྐུ་བས་ལས་གྲོལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱིད་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཕུ་གེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐུ་ས་གསལ་བ་དང་གཉིན་པོ་སྟོན་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་གསུམ་གྱིས་
 ཉིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཕུ་གེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲོ་ཡང་ཉིམ་ཇི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ནམ་པར་དག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཉིན་མོངས་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ས་ཅད་ནམ་པར་དག་པ་དང་། གསུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཤམ་བྱ་མཐོང་ས་ཅད་ལ་ཡེ་གཤམ་
 གྱི་འོད་ཟེར་གསལ་བར་འདུག་པ་དང་། ལུན་པའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དེ་ལོན་ཉིད་མཐོང་བའི་གོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཞེས་གོགས་ནི། སྤྱུ་རྒྱས་སྤངས་པར་མ་གྱུར་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། །
 རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། ཉིན་མོངས་ནམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་ལས་རིམ་གྱིས་དུག་གསུམ་འབྱུང་བ་ཉིན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 ལས་ཟག་པ་དང་བཙས་པ་སྟོད་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོའ་བར་སྐྱེས་ནས་སྟུག་བསྟུལ་སྐྱོ་ཆོགས་སྟོང་བ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་ནམས་ཡིན་ལ། གཉིན་པོ་ནི་ལོགས་པར་ཡོངས་སུ་བཅུ་པ་ནམ་མཁའ་པའི་

༡༡།

ཁྱུ་མཆོན་གྱིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་འགའ་ཡང་མཁུང་ཞིང་། དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། རྒྱལ་པར་ནི་གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་རྩེས་སུ་འབྱུངས་ལ་མ་དོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།། །།དེ་ཉིད་འཛིན་པ་དགོང་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ལ་འདུག་ཉིས་ཏེ། བྱམ་མོང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱམ་མོང་གི་རྣམ་པར་གཞག་
ནི། ཐོག་དམན་འཕགས་མཆོག་ལས་གྱུང་མཆོག་གྱུར་ཅིང་། ཐོག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཟིགས་པས། །ཏྲི་ཁུ་ཉིས་པའི་འབྲུལ་པ་མེས་ངའ་ལ། ཆོག་ས་མཆོག་དགོང་འདུན་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པས་བྱུང་
བའི་ཐོག་དམན་གྱི་དགོང་འདུན། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་དགོང་འདུན། དེ་ལ་གཞན་དག་འབྲུལ་པའི་གནས་སྟོང་པ་ལོ། །ཐོག་དམན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོང་འདུན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དགོང་འདུན་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱུང་
པར་ངོས་བཟུང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ། མིང་དོན་བསྟན་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་ངོས་བཟུང་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་གཞན་ཞེས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དགོང་འདུན་པ་ལོ། །
རང་བཞིན་གྱིས་དགོང་འདུན་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་ངོས་བཟུང་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་གཞན་ཞེས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དགོང་འདུན་པ་ལོ། །

འཕྲུལ་པའི་ཕྱི་ལོ་

ཅིང་། གང་སྐྱུ་གཤམ་ཕྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་པ་བརྟན་ནི། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། རྒྱུན་གྱིས་ཐོག་པ་གཞན་རུ་མི་འབྱུང་ནིར་རེ་ཤིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་བཅོམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་རིགས་ངེས་པ་འདྲམ། རྟོན་དང་
ཅི་ལོ་མན་ཆད་རུ་ཐོག་ཆེན་པར་ཡང་འབྱུང་ནིར། བཟོད་པ་མན་ཆད་རང་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པའོ། །དབང་པོའི་བྱུང་པར་ནི། རྒྱུ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོབ་ཀྱིས་
པའོ། །རྒྱུན་པའི་བྱུང་པར་ནི་རང་ཉིད་འབྲེལ་ཞིག་ལ་ཁོར་བའི་སྐྱུ་གཤམ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཆེད་རུ་སེམས་པ་སྐྱེད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པའོ། །འཕམ་པའི་བྱུང་པར་ནི། མཐོང་ལམ་མན་ཆད་རུ་སྐྱུ་གཤམ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་ལམ་དུ་
འདོད་ཆགས་དང་སྐྱུ་གཤམ་པར་བྱ་བ་དང་ཐམས་ཅད་རུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ནྟམ་པར་གྲོག་ རྒྱུ་པའི་ཐམས་པ་ཆད་ནོ། །དམིགས་པའི་བྱུང་པར་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆེད་རུ་གསུངས་པའི་སྤྲེ་སྒྲོན་མདོ་སྤྲེ་འདུལ་བ་མཛོན་པ་གསུལ་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་
ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །སྐྱུ་གཤམ་པའི་བྱུང་པར་ནི། རྒྱུ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཆོགས་ལམ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་ལྟར་། རྒྱུ་བཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །འབྲས་པའི་བྱུང་པར་ནི། མདོ་ལས། རྒྱུ་ཞིག་ཆོར་བ་
བསིལ་བར་གྱུར། །འདུ་ཤིས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ནི། །ནྟམ་པར་ཤིས་པ་རྟུབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་སྐྱུ་གཤམ་ལ་མཐའ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་རྒྱུན་ཆད་འཁོར་བའི་སྐྱུ་གཤམ་ལ་མྱོང་བའི་དབང་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །ནྟམ་པའི་དབྱེ་བ་

ཅ

༄༅།

ཁྱིམ་གྱི་མཛེས་པ་ལྟར་ལྟོས་ན། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་བཞིའི་དཔྱེ་བས་བྱང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེས་བུ་བཞི་འཇམ། ཡ་གྲུ་ལ་དུ་བགྲངས་ན་གང་ཟག་བཟུང་། དེ་ལ་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་འབྲས་བུ་ལ་འཕྱུག་པ་ནི། གང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དྲ་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞིས་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེར་ལམ་ནས་བྱང་སྟེ་ལམ་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པས་བྱང་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་རིམ་གྱིས་འཕྱུག་པ་ལོ། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི། གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དྲ་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞིས་པ་ལྟར་ལམ་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་སྒྲ་དྲ་ཅིག་ལ་གནས་པས་བྱང་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་ཅིན་པ་ལོ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ལ་འཕྱུག་པ་ནི། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལྟ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲོམ་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་འདོད་ལམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་འབྲིང་པའི་འབྲིང་པོ་མན་ཆད་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཕྱུག་པ་ལོ། ཕྱིར་འོང་

འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྒྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞིས་པ་ལྟར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་འབྲིང་པའི་རྒྱུ་དུ་མན་ཆད་སྤངས་ཀྱང་ལྷག་མ་གསུམ་སྤྱིང་པའི་
ཆེད་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའོ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་ནི། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྒྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞིས་པ་ལྟར་འདོད་ཁམས་
ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་དུ་འོ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་དུ་འོ་འབྲིང་པོ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་འོ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྒྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་གཞིས་པ་ལྟར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་དུ་འོ་རྒྱུ་དུ་འོ་སྤངས་པས་ཁམས་འོག་མར་ལན་གཅིག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་བའོ། །དྲུག་བཅོམ་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གང་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་
ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞིས་པ་ལྟར་སྤྱིད་རྩེའི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་དུ་འོ་འབྲིང་པོ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་འོ། །དྲུག་བཅོམ་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི། གང་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་གཞིས་པ་ལྟར་སྤྱིད་རྩེའི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་དུ་འོ་རྒྱུ་དུ་འོ་སྤངས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པ་དང་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་ལྟར་པར་བཅོམ་པ་འོ། །མིང་དོན་ནི་དེ་དག་སྤྱིད་པ་རྣམ་པའི་ཆོ་ལང་སྤྱོད་པོན་ལས་ཉན་པར་བྱེད་

ལྷ། །པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་གཞན་ཡང་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཉན་ཐོས་སམ་ཐོས་སྒྲིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་པདམ་དག་པོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་
 དག་བསྒྲགས་པར་བཤི། བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲིལ་ངར་བརྟུ་བཅོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་རྒྱལ་ལ་འདུག་སུམ་ལས། བྱུང་པར་ངོས་བཟུང་ནི། ཆོས་མངོན་པར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 གང་ཞེན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྱིང་པོ་དང་། བདག་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྫོགས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྒྲོན་མ་སྒྲུབ་པའམ་
 ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྒྲོན་སྒྲུབ་པ་སྒྲོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའམ། སྒྲོན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་པུར་གནས་པའམ། རང་
 རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཆོག་སྒྲོན་པ་གང་སྟུག་བསྒྲུལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདུན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། རེ་ཤིག་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ངེས་པའམ་ཆོག་སྒྲོན་པ་བྱེད་དང་རྩེ་མོ་

མཁུ་ཆད་ལ་གཞན་དུ་འདྲེས་པ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་གཞན་པ་དང་།

མཁུ་ཆད་ལ་གཞན་དུ་འདྲེས་པ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་གཞན་པ་དང་། དཔལ་པོ་འཕྲོད་པར་ནི། སྒྲིམ་དང་ཕྱི་མ་དག་ལ་སྒྲིམ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དཔྱད་ནས་སོགས་པའི་དཔལ་པོ་ལྟར་འབྲིང་པོར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པར་ནི། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་
སྒྲིམ་པ་ལྟར་ལས་ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པ་དུ་མཁུ་ཆད་ལ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པར་ནི། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་
དང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་པར་བྱའོ་བསམ་པ་ཆད་དང་། དཔྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་ནི། དཔྱད་པའི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་
བྱང་ཆུབ་པར་ནི། ཐུན་མོང་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་སྒྲིམ་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་
པོའི་བྱེད་པ་གིས་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རྣམས་པོ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ལྟར་ཆེན་པོ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱུད་པོ་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ལྟར་ཆུང་པོ་དང་། དེ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི། བསེ་རུ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་
བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་པོ་དང་ཁྲམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་དང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་བདེན་པ་ལ་མཁུ་ཆད་པར་བྱས་ནས། དེས་འབྲེད་ཆམ་ཐུན་ཆམ་ཡང་གཞན་ལ་སྒྲིམ་ནས་མ་བསྒྲིམ་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་ལས་

༡༡

མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་བྱུང་ཆུ་ཐོབ་ཅིང་བསེ་རུ་ལྟར་གཅིག་པུར་གནས་པ་ལོ། རྩོམ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་པམི། རྩོམ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་པམི་ཅིང་གནས་དུག་ལ་མ་ལས་པར་བྱས་ནས་དེས་འབྱེད་ཆམ་ཐུན་མན་ཆད་གཞན་ལ་
ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་མ་ལྟག་མ་རྣམས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིང་རྩོམ་སྒྲིལ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིལ་པ་ལོ། རྩོམ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་པམི། རྩོམ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་པམི་
བསོག་ཅིང་གནས་དུག་ལ་མ་ལས་པར་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་དེ། ལ་མ་ལྟག་མ་རྣམས་བདག་ཉིད་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིང་རྩོམ་སྒྲིལ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིལ་པ་ལོ། རྩོམ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་པམི། རྩོམ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་པམི་
ལས། དང་པོ་གཅིག་པུར་གནས་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་ལ་ནི་རྟོག་པ་ཡི། མོས་པ་དང་ལྟན་ལྟག་མ་གཉིས། རྩོམ་སྒྲིལ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན། ཁྱིམ་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་ས་པའང་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆམ་རྟོག་ས་པར་
བཤད་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གཟུང་བ་མེད་པའང་རྟོགས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་མི་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་ནི། རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལྟེ་ལས། ལྷན་དག་བསྐྱས་
པར་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་དོན་ཡང་ཐོག་ཆེན་པ་ལྟ་བུ་མི་རུས་ཀྱང་རྩེ་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བས་བསོད་སྟོམས་ལ་འདུག་པ་ན་སྒྲུ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་རུང་ཟད་རུས་པ་ཉིད་དེ།

ཉིད་ལས། གང་གང་ནི་ནི་གང་གང་ལ། རིལ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ། རྟེན་ལ་དོན་དེ་རང་དེ། རྒྱལ་དེ་ཡང་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མིང་དོན་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་མོས་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གཞན་ལམ་
 བརྟེན་པར་སོ་སོ་གཅིག་ཕུར་བདག་ཉིད་ལ་རྟེན་འདྲེལ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ལྟ་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞུ་བུ་སྟེ། དཔུམ་འདི་རྩ་བ་ལས། རྟོགས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་མོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་དང་།
 རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བརྟེན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་དགོན་འདུན་ལ་བཞུགས་པ། བྱུང་པར་ངེས་བརྒྱུད་ནི། ཆོས་མཛད་ན་པས། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་པ་གང་ཞེན། བྱུང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་གཞན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐོག་པ་ཅན་རྣམས་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་བཟུང་པ་དང་། མི་གཞན་པའི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ཅན་
 དང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྟོགས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོང་ལ། ལྟུང་པ་སྟན་པ་ཡང་ཐོབ་ཅིང་། གང་སྟན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་རྣམས་ཅན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་བའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདུན་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་གྲིང་པ་དེ། དགང་པོ་རྣམས་པོ་སྤྱོད་ལམ་དང་། ལྟོང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་། ལྟོང་པོ་མཐོང་ལམ་སྤྱོད་པ་ནས་རྟོགས་པའི་

ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱིང་བར་འདྲོད་པས་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་ལས། གང་ཟག་དུས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱིས་། ཁྱོད་ལྟར་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་གཉིས། །བྱང་རྒྱལ་
 དང་ནི་ལྟར་སྤྱོད་པར། །གཞན་ཡང་ཆེན་པོར་བརྟེན་པ་ནི། །མི་སྤྱོད་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བྱེད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དང་སྒྲིག་ཏུ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱིས་དུས་ཚད་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 དང་། དངོས་སུ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་ལྟར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཆེན་པོའི་ལྟར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱེད་ཀྱིས་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་
 ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བའོ། །རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ཆོག་ས་ལམ་དང་སྤྱོད་ལམ་དུ་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་དང་ས་བརྩུ་ལ་གནས་
 པ་རྣམས་ལྟག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་དང་། དེའི་བྱེད་པར་ས་དང་པོ་ནས་དུག་པའི་ངར་ལམ་ཆོན་མ་དང་བཅས་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་དང་། ས་བདུན་པ་ལམ་ཆོན་མ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་དང་། ས་བརྩུད་པ་ཡན་ཆད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་
 སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་ལྟ་སྟེ། གཅིག་ནི་མོས་ས་དང་ལྟན་ས། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་གཞན། །ཆ་ཆོན་མ་དང་ནི་མ་ཆོན་མ་མེད། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་སྤྱོད་པ། །ཐུག་པའི་དག་ས་ཀུན་ལ། །བྱང་

ལྷ། ། རྩུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མིང་དོན་བསྟན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རི་ཆོས་ལ་སྒྲོན་པ་དང་ལྡན་
 པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོངས་དུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྟོན་དུ། ཆོས་ལ་མི་དགའ་རང་བཞིན་ཆོས་ལ་དགའ། །ཆོས་ལ་སྒྲོན་ཅིང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ཆོས་ལ་འདུན་པ་མེད། །ཆོས་གཙོར་བྱེད་པ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འི་རྣམ་གྲངས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་འདུན་པ་དང་ལྡན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་རྩལ་ཤོད་ཅིང་སྟོང་སྟོབས་ཆེ་བས་ན་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ན་སྟོང་སྟོབས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །སྟོང་ལྡན་དང་ནི་གསལ་བའི་མཆོག་ །རྒྱལ་སྤྱུ་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་
 བའི་ཐུག་ཀྱང་། །རྩལ་ལྡན་དང་ནི་འཕགས་མཆོག་དང་། །དེ་དང་པོན་དང་ནི་གྲགས་མཆོག་དང་། །སྟོང་ཇི་ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཆེ། །དབང་ཕུག་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟོགས་པའི་ཐུང་པར་
 ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཇི་སྟོན་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆུང་ས་པ་ཉིད་དུ་ཁྱབ་པར་

ཐུང་པར་

རྟོགས་པ་སྟེ། རི་རྒྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །རབ་རྟུ་རྟོགས་ནས་དེ་ཡི་ཆོ། །རྟུ་རྟུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །བདག་དང་མཚུངས་པའི་སེམས་ཐོབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་འབྲུག་
པའི་གནས་སྟོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། །རབ་བྱུང་ཐེག་དམན་དུ་འདོད་པ་སྟོང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་རབ་རྟུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞོ་སྟེ། །སེམས་ན། །དེ་ལྟར་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། །རབ་རྟུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་
ནི། །ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། །ཞེས་རི་རྒྱ་དང་ཡག་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་དང་ལྡན་པའི་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྟེགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་། །རྗེ་འཇིན་པ་
གསུམ་ལས་དགོ་སྟོང་རྗེ་འཇིན་པ་ནི་མཆོག་རྟུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་པ་ཕྱག་གི་ཡུལ་མིན་པ་སྟོང་བ་ནི། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟེམ་པ་ལ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དགོ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྟུ་རྟུ་ནི། །ཁྱིམ་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྣམས་སུ། །ཁྱུར་ནས་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སྒྲུབ་ཕན་སུམ་ཆོག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་སྐྱབས་གནས་སུ་འདོད་པ་

བར་གཟིགས་པས་བྱུང་བ་སེམས་དཔའ་གང་དག་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན། གང་ཟེ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་འཇམ་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་པའི་བཤེས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤེས་དང་། ཆོས་ཅན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་རྗེས་སུ་རྟུགས་པར་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་སྟེད་པམ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་དག་གྱུར་རིམ་པ་ལྟར། ཡུལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་འཛིག་རྟོག་
 ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་པར་དག་པམ་བྱེན་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱུང་བར་མཆིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམས་པར་
 དག་པམངའ་བས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཀུན་ནས་རང་བས་འདུད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྒྲིབ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་ཆོག་སྟེ། །སྒྲུབ་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས། །ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དགོང་དུན་དཀོན་མཆོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་
 དམིགས་ནས། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་

༡༡

ལམས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས། འཇགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོར་དང་རིག་གི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྟེན་པ་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྡན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཆོན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྒྲན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་དེ་ཞེས་བསྟན་པས་སོ། །དེ་རྣམས་སྐྱུར་ཏེ་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཚུལ་བྱས་པར་བཤད་པ། ཇི་སྟེན་པ་རྟོགས་ཚུལ་བྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གྱུང་རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན་པ། དེ་ཀུན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གནས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་
པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། རྟོགས་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་
ནས་སྒྲིབ་པ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་སོ་སོར་དང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟ་བུ་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་ལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
སྟོ་བྱུར་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་མ་སྒྲིབ་པས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་བཡང་ཡིན་ལ། སྟོ་བྱུར་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

ལྟོགས་

205
11
12

པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་དགའ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཇི་སྐད་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱའི་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་གྲོས། བཅས་ཅད་
ཅད་མཁུན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ། །མཐོང་ཕྱིར་ཇི་སྐད་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་མཐར་ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོས་ཐམས་
པའོ། །དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྐྱེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གྲུང་དག་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །སོ་སོར་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །ཇི་སྐད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་
ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱིམ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་རྟོགས་པས་

༡༡། བློ་གསལ་པ་དང་བཅས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཉེ་ཆོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྷོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་འདྲ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིབ་ས་སུ་བསྟན་པ་
ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཕྱིར། །འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྒྲིབ་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁའ་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་གཉིས་པ་ཆགས་པ་དང་
ཤོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་པར་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་ཕྱིར་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་ཤོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྒྱུ་པར་དག་པས་ནི་ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཁོར་བ་
སྒྲིབ་ས་ལྟ་བུ་ཆོར་བ་ལས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ནི་མ་སྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་རྩལ་བྱིས་ས་བདག་དོན་བྱེད་
པས་རྒྱུ་པར་ཤིང་། །རྩལ་བྱིས་ས་འཆལ་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པར་དག་པས་ལ་བཅུ་བྲལ་བ། །བདག་ཉིད་རྒྱུ་པར་བྱེད་རྩལ་བྱིས་ས་ལོར་གྱིས་རབ་དག་པ། །འཕགས་པ་དེ་ནི་རྩལ་བྱིས་ས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་བཤེད། །གང་ཞིག་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་སྒྲིབ་ཇི་བསྟེན་ནས་
ནི། །རྩལ་བྱིས་ས་ཡང་དག་སྒྲིབ་པར་བྱ་སྟེ་མེ་རྒྱུད་དང་། །རྒྱུད་ས་བཞིན་གཞན་དག་ཉེ་བར་འཛོལ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བྱིས་ས་ལྟར་གཞན་ནི་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྒྲིབ་ས་གསུམ་རྒྱུ་པར་འཇོག་རྩལ་ལ་གསུམ་

ལ་པ་ཐང་རྒྱུད་ཀྱི་

སྒྲིལ་དགོས་པ་ལ་སྒྲིལ་ནས་གསུམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་། བྱིམ་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མིན་ཚུལ་། རོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ། །དེ་ལ་གསུམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི། སྒྲིལ་པ་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས། བྲེག་གསུམ་པ་དང་བྱེད་
གསུམ་པོ། མེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སྒྲིལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་འདི་དོན་གྱིས། དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐོག་
པ་ཆེན་པོ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ། རྣམ་པ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་
དང་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་འདི་དོན་གྱིས། དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་པ་བར་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་རྟོགས་གིང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
རྣམས་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ནི་སྐྱབས་གནས་གཉིས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་
ལ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་སློབ་མ་དགོན་དུ་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་འདི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་བར་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་བྱེད་པ་གསུམ་

༡༡། གྲིན་ནས་དགོ་འདུན་ལ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགོ་འདུན་ནི་སྐྱབས་གནས་གསུམ་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྟུས་
 ན། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཞག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལོ། བྱིམ་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མིན་ཚུལ་ནི། སྤང་ཕྱིར་སྐྱབས་
 ཚོས་ཅན་ཕྱིར། མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རེ་ཤིག་པའི་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་དག་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་གནས་མིན་
 ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིང་ཚོགས་ཡིག་འེ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལུང་གི་ཚོས་ནི་དོན་སྤྱི་ཚོས་རྟོགས་པའི་རྟོན་ཡིན་ཡང་། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་གཟིངས་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱང་
 གཉིས་ལས། གང་གིས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཚོས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་རྟག་པ་མི་བདེན་པ་སྤྱིན་གྱི་མཚན་མ་ལྟ་བུར་བརྟུན་པ་སྐྱབས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྟོགས་པ་འགོག་པའི་ཚོས་ནི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཡིན་
 པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མར་མེ་རྒྱན་བཅད་པ་བཞིན་དུ་རྟོན་མོངས་པ་སྤྱག་བསྟུན་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་སྤྱི་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རལ་གྱི་གདེངས་པའི་གཤེད་མ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པས་

རྒྱལ་ས་པའ་ལྟུང་བཙུགས་ཤིང་། སྤང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཁྱུ་མཆོག་གི་སར་མ་ཕྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 མོ། ལྟུང་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་པག་ཉིས་དང་། སངས་རྒྱུས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོག་ས་དགེ་འདུན་རྣམས་ནི་རེ་ཤིག་པའི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་དུས་ནའང་གཏམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། རྟོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཏམ་ལ་དབབ་པ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉལ་གཅིག་ཉིད། སྐྱབས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་ཕྱིར། ཆོག་ས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། དམ་པའི་
 དོན་དུ་ནུན་འགྲོ་བ་མཐོང་ཡས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཅིང་འཛིགས་པ་མེད་པ་རྟག་པའི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། རྟོན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་གནས་སུ་གསུངས་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་
 མོ། དེ་དག་མཐར་ཐུག་པའང་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྐབ་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་བྱམ་བམ་ཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དཔ། ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོག་ས་ཀྱང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པའང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཆ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་དང་སངས་རྒྱུས་དོན་གཅིག་སྟེ། །

སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་

༡༡།

དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །དགེ་འདུན་དེ་བཞིན་གསེགས་ཀྱི་མིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟག་པ་གཟུང་བྱུང་ནི་བ་བརྟན་པའི་སྒྲུབས་གཅིག་ཕུ་འདི་རྒྱས་པར་ནི་འཕགས་པ་དཔལ་ཕྱེད་གི་མདོའི་རྗེས་སུ་
འབྱུངས་ཏེ་རྟགས་པར་བྱའོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྟག་པ་དང་སྒྲུབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པར་སྒྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དགེ་འདོད་བས་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་རྟག་པ་གནས་པ་མི་འགྱུར་བ་མི་འཕོ་བ་
སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དང་སྒྲུབས་དང་གནས་སུ་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེས་པའི་ཆོག་གིས་བཤད་པ་ནི། །འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་
སྟེ། མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། རཏྲའི་སྒྲུབ་དགོན་མཆོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་གཤམ་འདུག་པས་ན། འདིར་ཡང་ཆོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་དུག་གིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པ་འོ། །དེ་
ཡང་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བ་དགོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱད་པ་ཅུ་ཡང་མི་ཐོབ་པས་འབྱུང་བ་དགོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མ་
དགེ་པའི་དྲི་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་པའི་དྲི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེར་རྟུན་པ་སེལ་ནིར་འབྱུར་པ་སྟེར་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་མདོན་པར་གསེས་

མཐུན་པར་གྱི་ཆུ་བུ་

པ་ལ་སྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆུ་བུ་འཁྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བས་མ་པ་དགེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱི་ཆུ་བུ་
གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བཅོས་མ་ལས་མཆོག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བསྟོན་སྟོན་
ལ་སྟགས་པས་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དད་པ་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནས་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པས་
སོ། ། རྟེན་གཤམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་རྒྱུ་པ་ལྷས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་ལ་དང་པོ་བོད་དང་། བསྐྱབས་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་ནོ། ། རྟེན་ལ་རྒྱ་ནི་དད་པ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལས་ཡིན་
ཞིང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། ལས་ནི་ཟག་བཅས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞོན་པས་འཇིགས་པ་དང་ཟག་མེད་བདེ་བའི་ཐུན་ཆོག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། འཇིག་རྟེན་ཇི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་
གཞོན་དང་ཐུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཀུན་། །བསྐྱོག་དང་འབྱུར་པར་བྱ་བྱེད་བྱ། །སངས་རྒྱས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་ཉིད་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དྲང་བའི་དད་པ་དང་རུས་པ་ལ་འདོད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་ངོ་། །

༡༡། ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱུས་སྐྱུ་གཉིས་དང་། ཚེས་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། དགོ་འདུན་གང་ཟག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་བས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྐྱུ་གཉིས་དང་། མྱུང་ན་འདས་དང་གང་ཟག་
 བརྒྱད་། རྟེན་ལ་གསུམ་པས་རྒྱུ་བས་འགྲོ་གང་། གསུམ་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་སོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐ་སྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། དེའི་རྟེན་སྐྱུ་གཟུགས་དང་མཚན་རྟེན་དང་། ཚེས་ལམ་དང་གསུང་རབ་དང་དེའི་
 གཞི་སྟེགས་བམ་དང་། དགོ་འདུན་སྟེ་པ་བཞིའི་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པའོ། རི་བོ་ནི། འཇིགས་པས་རྟེན་ནས་ཡུལ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་ནི་དང་སྟོན་ཏེ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ལ་སྟོན་པ་དང་ཚེས་ལ་ལམ་དང་དགོ་འདུན་ལ་
 གྲོགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་སོ། བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་ཐོས་པའི་སའི་བསྐྱབ་པར། སྦྱར་བས་དགོ་བའི་རྟེན་བཞི་དང་། དབང་པོ་མི་གོ་དཔར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་བྱང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་བར་བྱ་བ་དང་། དུས་དུས་སུ་
 དགོན་མཚོག་མཚན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱུང་པར་དུ་མྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོར། གང་ཞིག་སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་བས་སོང་བ། རྟེན་ཡང་དག་དགོ་བསྟེན་ཏེ། རྟེན་དུ་ཡང་ནི་ལྷ་གཞན་ལ། རྒྱུ་བས་སུ་སོང་བམ་ཡིན་ནོ། །
 དམ་པའི་ཚེས་ལ་རྒྱུ་བས་སོང་ན། འཚོ་ཞིང་གཞོན་པའི་སེམས་དང་བྲལ། དགོ་འདུན་ལ་ཡང་རྒྱུ་བས་སོང་བ། མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡན་ཡོན་ནི། བསྐྱབ་པར། བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལོག

ལྷན་པ་ལྟར་

པར་མོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དམ་པའི་ནང་དུ་བཟང་བ་དང་། སྒྲོན་པ་དང་ཆོས་གྲོགས་དང་། བསྟན་པ་ལ་དད་པའི་ལྷན་པས་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་བཞི་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། བྱམས་པ་ཡིན་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཡང་མཐུན་པར་དོན་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། རོ་བོའི་དོན་ནི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་གནས་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིང་མཉམ་འགྲུལ། ཁྲོ་ལྷན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྒྱུ་འབྱུང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩིས་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྒྲིང་རྩིས་འདོད། ཁྲིམ་པ་ལྟར་རོ། འབྲས་བུའི་དོན་སྒྲིབ་ཞིང་། དེ་དག་གི་དཀར་སྒྲིབ་ལ་ནམ་ཡང་སྒྲིབ་མེད་པའོ། ལྷན་པའི་དོན་ནི། རེས་པར་འབྲུང་བར་བྱ་བ་ལ་ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པར་ཆོག་སྒྲིབ་ཏེ་སྒྲིབ་པར་བཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྲལ་བ་དང་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་

[illegible]

སྐབས་ཀྱི་ཤིང་།

ཚུལ། དེ་དག་བསམ་མི་བྱུང་གིས་བསྟན་པ། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུས་པར་བཤད་པ། རྟོགས་ཚུལ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམས་གཞག་ ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འི་མཐེད། འི་མཐེད་སངས་རྒྱུས་ཡོན་
ཏན་རྒྱུ་པ་ཞི་མཛེད། །གང་ལས་དགོན་མཚོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །དོན་དམ་གཅིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འི་མཐེད་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་
སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། འི་མཐེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་ལམ་གོ་མས་པ་ལས་སྟོང་པའི་འི་མཐེད་དག་དང་བྲལ་བ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་སའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། འི་མཐེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པའི་སྐབས་བརྒྱུད་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་མ་འབྲེལ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བྲལ་
པའི་འབྲས་བུ་དང་། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡིན་པའོ། རྒྱུ་པའི་མཛེད་པ་ནི་སྐབས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་རུས་པས་སོ་སོ་
དང་མཐུན་པར་བློ་ན་མཐེད་པའི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འགྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་རྟོགས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཀྱིས་གནས་བཞི་པོ་གང་ལས་འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་དོན་

ལྟེན

ལྟེན། རྣམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཐུན་པ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཞེས་བུ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་བསམ་མི་བྱེད་ཆུང་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་
 རིགས། རྣམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་གོ་རིམ་བཞི་ན། །རྒྱ་བཞི་ཡིས་ནི་བསམ་མི་བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ནི་འབྲུང་ཞིང་འབྲུག་པ་པའི་རིགས་ཉི་ལྔ་དང་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་
 རྒྱ་གཅི་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་ཤེས་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་རྒྱུ་མཆོན་བཞི་དང་ལྟན་པ་འདི་ནི། བལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཞེས་བུ་བའི་དོན་ཉི། །དེའི་རྒྱུ་མཆོན་བཤད་པ་ནི། དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྟན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 མེད་ཆོས་ཕྱིར། །རྒྱུན་གྱུ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཆོན་བཞི་པོ་དག་གར་ཞེ་ན། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དོན་བཞིན་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཅི་ག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་པ་
 དང་། གནས་སྐྱེས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་ལྟར་སྤང་བས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱེད་སྟེ། ཟབ་མོའི་རོམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་མོས་པ་དང་པར་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་

༡༡། ཤེས་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་མངོན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དཔེ་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་ལ། ཁོར་ཡུག་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བར་སྟོང་གསུམ་
 མཐའ་དག་གི་ཚད་མ་ཚད་བཅེད་པར་བྲིས་ཤིང་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་པར་གྱུར་པ་མངོན་ཤེས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་རེ་རེ་ནས་སྤྱད་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་འཛོལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མ་ཚད་བཅེད་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མཐུན་ནས། འཕགས་པའི་ལམ་བསྟན་པས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལས་ལ་ཉ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཛོལ་མཛད་པ་རྟུ་བྱུར། །ཁྱུ་ལ་ཡེ་མངོན་པ་འཕྲིན་
 ལས་ཀྱི་དོན་ནི་འབད་རྩིས་མེད་པར་རྟུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟུན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བྱའི་སྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་རེ་འདོད་འགྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་དང་འདི་བྱུང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལགས་པ་
 ལྟར་སྤྱད་བཅས་མཁྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ཐམས་

༡༡།

=

ཅད་དུ་ཁ་མ་ཐོ་བམེད་པས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཕྲིན་ལས་གང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སྤྱོད་མཁུ་ཁའི་རང་བཞིན་ཡང་མི་འདོར་

ལ། སྤངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ནོ། །གསུང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ལ། སྤྱོད་མཁུ་པར་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །ཐུགས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་བྲལ་

ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སེཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྟོགས་བྱུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། ཡན་ལག་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་

སྟེ། རྟོག་རྒྱུ་གསུམ་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དྲིམ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས་

སྟེ། རྟོག་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་རྒྱུ་པ་ནི་རྟོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་སོ། །བྱང་རྒྱུ་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གི་གནས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རུས་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ནི་གཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་

བྱེད་པའི་གནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གནས་གཅིག་དྲིམ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་དགོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇོ་མོ་གླང་གི་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཐུན་མེད་གི་རྒྱུ་གཞག་ནི། རོ་བོ་གཞིག་གྱུར་དཔེ་བས་དེས་བྱུང་འོན་ཀྱང་། །ཀུན་ཁྱབ་མིང་གི་རྒྱུ་གྱུར་སྤུམ་ཅན། །འབྲུལ་མེད་རིམ་རྒྱས་ཕན་ཡོན་མཆོག་མངའ་བ། །རྒྱུ་དག་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱེད་སྤུལ་ཕྱག་འཛམ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བརྟན་ཏེ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དབྱེད་བསྟན་པ། ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཚུལ། མིང་གི་རྒྱུ་གྱུར་སྤུམ་ཅན། །འབྲུལ་པ་སྤྱད་པ། རྒྱས་པར་བྱེད་ཐབས། ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །རོ་བོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་ཡིན་པར་
 དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཞེས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་མེད་པར་གནས་ཤིང་། །ལམ་གྱི་རྒྱུ་དང་ཐུན་པ་ལས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་འབྱུང་རུང་གི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཁམས་ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དབྱེད་ནི་དབྱེད་སྤུལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཡིན་པར་དབྱེད་མེད་པའི་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་སུམ་འགྱུར་པའི་ཆོས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གསུམ་དུ་ཡང་འཆད་
 པར་འགྱུར་ལ། རིགས་ལ་ཡང་། རྒྱུ་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དག་ །དེ་ནི་རྒྱུ་དང་བརྟན་པ་སྟེ། །ཡོད་མེད་གཉིས་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྟོན་པའི་དོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྒྱུ་ཡིན་པར་དབྱེད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྤུལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་ཡིན་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་གང་ཞིག་ཐོག་མམེད་པ་ནས་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་རུང་དུ་གནས་པས་

༡༢༡ ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའོ། ། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་
 ཕྱིར། རྟོགས་ནི་ཐད་དུ་ངམ་ཡིན། ། ཞེས་པ་དང་། དབྱུང་མཐའ་ལས་གྱུར། ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། ། རྒྱུ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། ། གཉིས་ནི་སྒྲིབ་འབྱུང་བ་སྟེ། ། དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པའོ། ། ཞེས་པ་
 དང་། རྒྱལ་ལས་གྱུར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པ། ། གང་ཕྱིར་ཆོས་མེད་དེའི་ཕྱིར། ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན་པ་ལ། ། སྒྲིབ་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་འདོད། ། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱུ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་
 རྟོགས་ནི། ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པའི་བག་ཆགས་འཕེལ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལ་འདུལ་བའི་མཁྱེས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་ནི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་ཐད་དུ་པ་ཡང་ཡོད་
 ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས། བརྟན་པར་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བ་གསུམ། ། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ། ། ཅེས་པ་དང་། རྒྱུ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ། ། རྒྱུ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ། ། རྒྱུ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ། ། རྒྱུ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ། ། རྒྱུ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ།
 ཕྱིར། རྟོགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངམ་པར་བརྟོན། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་ཐད་དུ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི་འདི་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། དཔལ་ཕྱེད་གི་མདོ་ལས། ཉོན་ཐོས་སུ་གྱུར་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་

ལྟ། རྣམ་ཡང་འདྲོད་པར་མི་བྱུང་། རྣམ་གྲངས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་གྲུབ་བྱས། བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 ལས། རིགས་དེ་ནི་ས་བོན་དང་ཁམས་དང་རང་བཞིན་ཞེས་གྲུབ་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཉོན་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་གྲུབ་བྱས། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། མཚན་མ་མེད་དང་ཉོན་དམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམས་གྲངས་སོ། །གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དང་། །དེ་འགགས་
 འཇགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་དང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་དོན་ཉེ་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཉོན་དམ་པ་སྟོང་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གྲུབ་བྱས། ལྷ་དན་
 འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བུ་བཞི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་རོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོད་
 མདུན་བཅས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དགོ་བཞེས་གྲུབ་བྱས། རྒྱུ་རྒྱུ་པོ་བཟོད་པའི་མདོ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཆོག་ས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་དགོ་བའང་དེ། །སྟོང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ལྷན་། །དེ་བཞིན་

ས་བཟང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་

གཤེགས་པ་སྟོན་པར་མཛད། སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡང་། སྒྲོ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ལ་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་
བྱངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ལས། འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཟོད། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཉིད། འོ་འོ་འོ་འོ་མེས་ས་དཔའ་དཔལ། འོ་མེས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཉིད། འདི་ཉིད་ཤེས་རབ་པ་
རོལ་ཕྱིན། ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཀུན་གྱི་དངོས། མཉམ་ཉིད་བསམ་བྱ་ཉིད་དུ་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀུན་མཆོག་སྒྲོམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འབྲུག་སྤྱོད་ལ་དགུ་ལས། རིགས་ཆད་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་བཞི། ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་
ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རྒྱུན་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྤྱོད་དེས་ཡོད། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ། ལ་ལ་ཐར་པ་ཆམ་ཐུན་དག་བཟེད། འདྲེན་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུད་དང་བྲལ། ཞེས་རིགས་མེད་པ་ལ་གནས་པ་གསུངས་པ་
ཅི་ལྟར་ཞེས། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ། ཡུན་རིང་པོར་རྒྱས་འབྱུང་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། རི་སྒྲོན་དུ་འགྲེལ་བར། ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་ལོག་སྟེད་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། འདི་དག་གྱུང་ལོག་སྟེད་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་

ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་

༡། །པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་འདས་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། ལོག་སྟེན་ཅན་དག་ནི་ལོག་སྟེན་ཡོངས་སུ་བཅོམ་ནས་གཟེན་སྟོབས་བརྒྱུད་མི་
 འཇིགས་པ་བཞི་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དེ་བས་ན་ངས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དོན་ཞིས་གསུངས་སེཞིས་བཤད་པ་ལྟ་རྟོ། །འདྲོག་ཏུ་
 འདོད་པ་སྤྱོད་བཞི། གང་དག་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་རྣམས་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་གསུངས་པ་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ནོཞིས་བཞེད་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་ཡོད་པས་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་ན་
 རྟོ། ངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྲུང་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པར། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ལྟན་ལ། བཤམས། །
 ལུས་གནས་ལུས་ལ་མ་སྦྱེས་པའོ། །ཞིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་གཅིག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་པ་ཡི་རྟོ། །ཐུན་
 ལས། འགྲོ་བ་དག་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་འདུང་བྱང་ཟད་ཡོད་མིན་ལ། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡང་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པའི་སྟོས། །ཡོད་པ་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་སེད་ལ་མདོ་ནོཞིན་གང་ཡིན་པ། །འཇིག་རྟོན་མྱོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆོབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ། །

[illegible]

རུས་སེམས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་མཐའ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔེར་ན་རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ནི་མི་མཐོང་མོད་ཀྱི་མེད་ཅེས་བྱུང་མི་རུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་དང་
 འདྲ་སྟེ་བྱིས་པ་མར་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱུང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིམ་འཛིན་དགྲིལ་ལ་ཁོར་སྒྲིན་ལ་སོགས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་ཡང་འདྲ་སྟེ། རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་ཉིམ་འཛིན་འོད་
 ཟེར་ན་མས། སྒྲིན་ལ་སོགས་པས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ན་མས། །སེམས་ཅན་ན་མས་ཀྱི་ཉེས་པས་སྒྲིབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མར་མེའི་འོད་གསལ་བ་བུམ་པའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་དང་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མར་མེའི་བུམ་ནང་གནས། །རྩང་ཞིག་སྤྲང་བར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་བུམ་ནང་གནས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་
 བར་འགྱུར། །གང་ཆོ་ཉིང་འཛིན་དོ་ཇི་ཡིས། །བུམ་པ་དེ་ནི་བཅག་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་དེ་ནི་ན་མ་ལ་འཕེ། །མཐར་ཐུག་བར་དུ་སྤྲང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏྲག་དངོས་སུ་ཐལ་བ་སྟོང་བ་ནི། །འོན་ཏེ་སྤྲམ་སྤྲམ་བྱུང་པར་མེད་པ་

ཨྲ། །ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རེ་ཞིན། འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟག་པ་ནི་འགྱུར་མོད། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་
 གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི་ལྟོག་ལ་འགྱུར། རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱོ་བུར་ཀྱི་བྱིམ་དང་བྲལ་བས་རབ་རྒྱུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི། སྐྱེད་པར་བྱུ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ལས་དྲུང་བ་ན། དྲུང་བ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་སྐྱེས་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་ལ་བྱིམ་བྲལ་བར་ཟད། །དེ་བཞིན་རང་སེམས་དག་ལ་རྩལ་འདི་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་བྱེད་རུས་པའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོར་འགྱུར་རེ་ཞིན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་དང་ནི་ལྟན་མོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉི་ཆོ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ཞེས་བཤེད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་བརྒྱུད་དེ་ཞེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གྱུན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཆམས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། མ་ངེས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། ཆམེད་ཀྱན་འགྲོ་བྱུ་བ་པོ། །ཞེས་དེ་དག་

མཛེས་པ་ལྟར་

འགལ་བམེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སོགས་དང་མཚུངས་པ་སྟོང་བ་ནི། འོན་རང་བཞིན་དང་རྟག་པ་དང་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་ཅན་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་དམ་སྟུམ་དུ་སེམས་
ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུང་པོ་རྣམས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུང་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ། དོན་དང་མཐུན་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། སྤང་བ་དང་མུན་པ་ལྟར་བྱུང་པར་གྱུར་ཆེ་བར་གནས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལང་དགར་གསེགས་པའི་མདོ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་ཏུ་འདྲ་བཟོད་ན། འདི་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྟོབ་དང་ཅི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས། བཀའ་བསྟུན་པ། སྟོགས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་
བདག་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོར་བསྟན་ཅིང་ཆོག་དང་ཡི་གའི་རྣམ་གྲངས་སྟོ་ཆོགས་པས་བསྟན་ཏེ་ཞིས་གསུངས་ཤིང་། སྤང་ན་ལས་
འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་དག་བདག་ཡོད་པར་སྟོམོད་ཀྱི། སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུག་ཤས་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱའོ་ཞིས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་

མཁའ་འགྲུ་

ལྷ། བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོའི་དོན་ནོ། ཁེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདག་གི་མཆོད་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཆོག་གོཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཅི་སྟེ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ་ ང་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོའི་གཏམ་བསྟན་པ་ན་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་རེཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།
 རྟོན་བསྟུས་ཏེ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་ལས་མི་འདའ་བའི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་འགལ་བ་ལྟ་བུ་དུ་མཁྱེན་སྟངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་དབྱིངས་ཉིད་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ དེ་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱ་
 ཡི་ལྟ་པར་མོས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མོས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡང་རིགས་པ་གང་ལས་ཤེས་ཞིན། རྒྱན་ལས། ཚུལ་བཞིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་རྒྱ་བ་འཇུག་ལྟ་དང་། ཆོད་མས་རྣམ་ཐུབ་སམ་
 མི་ལྟེན། རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་ནས། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། རྟོག་གའི་རིགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཟེ། དེ་ནི་སྟོན་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་

2003-04

པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་པའི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲ་བསམ་བཞེད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྱུད་ཡུལ་གྱི། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱེད་ཐབས་ནི། བསམ་པ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པས། སྒྲ་བ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལས། དཀའ་སྒྱུད་སྒྲ་ཆོག་སྒྲིབ་པ་དང་། རྩལ་ཁྱིམ་ས་སེམས་ཅན་དོན་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ཕན་བྱེད་བཟོད་པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་འདིས་ནི་ཁམས་རྒྱས་འགྱུར་། ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་བརྟེན་འགྱུར་དང་། །བསམ་གཏན་ལ་སེམས་འརྱུག་པ་དང་། །ཏྲ་ཏྲ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །འདི་ཡང་བྱང་རྩལ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་སྒྲིབ་ལམ་དང་སྒྲིབ་ས་དང་ཡེ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བརྩལ་སྒྱུད་པས་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩལ་ཐོབ་ལ། མཐར་ཐུག་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མཛོན་སུམ་དུ་འགྱུར་པ་ལས་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཅིང་།

༡༡། རྒྱལ་ལྷུང་གི་རིགས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལས་གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་གཟུགས་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། །ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་ཟབ་མེད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ལས།
 སངས་རྒྱལ་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འབྱོབ་སྟེ། རྩ་བོ་ཆེན་མོ་དེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་དང་ཐེར་ཟུག་པ་འདྲོད་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 ལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཅོད་པན་འཆིང་བར་མཛད་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་གི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་
 ལེགས་པར་བསྟན་པ་ན། དང་པོ་དད་པས་མོས་པ་དང་། བར་དུ་བརྟོན་པས་སྦྱབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལྟུང་ལྟུང་དུ་འབྱོབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུན་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་བསྟན་པའི་
 ཆོས་ཆེན་ལ། མི་ཤེས་བཞིན་དུ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་ཞིང་སྦྱབ་ལ་བཟོད། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་པ་གཉིས་མཆོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་དེ་རྒྱལ་པའི་རིགས་ལས་ཤེས།
 །ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ལེགས་པ་ཞག་པ། །ཙུང་ཆོས་གི་དབྱིངས་ལ་བློ་གྲོས་བཞག །དན་རྒྱ་རྟོག་པ་ཅམ་རིག་བསྟན་པ་དག །ལྟར་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཕ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་

།དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བུར་གྱི་བྱིམ་སྒྲོང་གལ་འབད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །གཞུང་གི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱུད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ལྟར་ལྟོ་ལ། བྱུང་བའི་དེ་སྒྲོམ་གྱིས་མངོན་བསྟན།
སྒྲོམ་གྱི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པ། བཤད་པའི་དོན་བསྟན་ཏེ་མཆོམས་སྒྱུར། མཆོམས་སྒྱུར་ལྟར་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ། བསྟན་པའི་དོན་དད་པས་རྟོགས་ཚུལ། རྟོགས་བྱའི་སྒྲོང་ཉིད་དོས་བཟུང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ལྟར་ལྟོ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ལ་ཞུགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་བྱི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །སངས་རྒྱུས་རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉེར་སྒྲོང་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱུས་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པའང་རྒྱ་
གར་གྱི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བྱི་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུས་ཉིད་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཁམས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་དེ་བྱི་མེད་བྲལ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དཔེ་མེད་པར་ཉེ་བར་སྒྲོང་ཅིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན། འགྲོ་བམ་ལུས་པ་ཀུན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་དེས་པའི་དོན་གྱི་བསྟན་རབ་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འོག་མ་དང་རིམ་པ་ལྟར་སྒྱུར་ནས་བཤད་དུ་འདྲུང་ལ། ཡང་ན་དོན་གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་།

༡༡།

༡༡། །གཞུང་མང་པོ་ལ་མེད་པས་མ་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་། །རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་པོ་ཅན་། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། །ནམ་མཁའ་འཇི་སྟེད་བྱུང་བུ་ལ། །སྐུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེད་བྱུང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོ་ཞིང་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ལས། །སྤྲུལ་ཕྱི་མ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། །སྤྱི་བ་པ་ཀུན་ཀྱི་དེ་མེད་པའི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་འཛོད་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་ཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །དབྱུས་མ་ཐའ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱི་ཡི་མཆོན་ཉིད་དུ། །དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱང་རུང་རུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱུང་བྱེད་དེ་སྤྲོ་མ་གྱིས་མདོར་བསྟན་ནི། །དོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྷན་འཇུག་པ་དང་། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། །རྟག་ཏུ་མི་

ལྟོ

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་བའི་དོན་དང་།
ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་བྱུང་གྱི་དིམ་མེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་དོན་དང་། དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒོ་བྱུང་གྱི་དིམ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་།
རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཚུན་གྱིས་ལལ་བའི་སྒོ་རྣམས་ཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་འཐོབ་པར་འདོད་པ་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ཁམས་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་མདོན་པར་
གཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འཇུག་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་བཞིན་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དབྱེད་སྒོ་ནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་ཅི་ཐ་དད་པར་སྒོན་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་ཁའ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་བྱུང་
པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་སོང་ཡང་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་ཡང་དུས་རྒྱུ་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། མི་འགྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་

༡། མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་རྒྱལ་པ་བཅུ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་པར་དག་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྒྱལ་པར་ཕྱེ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་
དོན་ཏེ། སྤྱོམ་གྱི་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། རོ་བོ་དང་རྒྱལ་པས་དག་པའི་དོན། འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་འགྲུབ་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་ས་དང་ལྡན་པའི་དོན། གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་འདུག་པའི་དོན། གནས་སྐབས་ཀྱིས་མིང་ཙམ་ཕྱེ་
བའི་དོན། བཅའ་ཁྲུལ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། ཏུས་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པའི་དོན། ཞེས་པའོ། །དག་པའི་དོན་ལ། དག་བྱེད་པའི་དོན་ལ་བྱེད་ཕྱོད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སོ་སའི་རོ་བོ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པའོ།
ཏེ་ལ་ཕྱོད་ཕྱོད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉིན་མོངས་མེད། ཆོས་མེས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་འཛིན་སྤྱིང་རྩེ་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་པ་སྟེ། རོ་བོ་བྱེད་པའི་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་།
མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་བཤེས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཏུས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉིན་མོངས་པའི་དེ་མེད་ཅིང་རྒྱལ་པར་དག་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མེས་པ་དང་བདག་མེད་རྟག་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཏིང་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་། བེམས་ཚན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་དུ་ཡིན་ཏེ།

༡༡། སློན་པ་འདྲོད་པ་དང་། སློན་པ་དང་བྲལ་བ་འདྲོད་པ་དང་། རྟེན་གཉིས་གམང་ན་པར་མི་འདྲོད་པ་ལོ། །སློན་པ་འདྲོད་པ་ནི། ཐར་པའི་ལམ་དང་ཞེ་འགྲེས་པ་ལྟར་རིང་པོར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདྲའ་བའི་ཆོས་ཅན་
འདྲོད་ཆེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་འདྲིའི་པར་གཏོགས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤྱང་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ངན་ཏེ་དག་གི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་གྱི་དང་ལི་ཉན་ཐེས་མ་ཡིན་
ལོ། །སྤྱི་རིམ་གྱི་དག་ནི་སྟོན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་མཉུན་པ། མཉུན་པ་ནས་མཉུན་པར་འགྲོ་བ། མཉུན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ང་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སློན་པ་དང་བྲལ་བར་འདྲོད་པ་ལ་འང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐབས་ལ་
ཞུགས་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལ་འང་སྤྱི་པ་དང་། ནང་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་པ་ནི། ཆོས་འདྲིའི་པ་བས་ཀྱང་སྤྱི་རིམ་དུ་གྱུར་པ་ཅོར་ག་སྤྱོད་པ་དང་གཉིས་ཏེ་དང་གཅེར་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྤྱི་སྟེགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ནང་པ་ལ་འང་།
སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་མི་མོས་པ་དང་། ཉ་ཅང་མོས་ཆེས་པ་གཉིས་ལས། མི་མོས་པ་ནི་ཆོས་འདྲིའི་པ་ལ་དྲན་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ལ་མི་མོས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་སྟེགས་
པ་དག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མོས་ཆེས་པ་ནི་མངོན་པའི་དབྱེ་ལ་ཅན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འདྲ་སྤྱང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ཅན་ནི་སྤྱོད་

З. Д. Ш. Л.

མདོན་པའི་དབྱེ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་འོ། །དེ་གཉིས་ག་
མི་འདོད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་གང་ཟག་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྗེས་ལ་ཁོར་བ་དང་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྤྱིད་ཞིམ་ཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་འོ། །མདོར་བསྟུན་ན།
དེ་དག་གཞུང་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་ལ་ཁོང་སྟོབ་དག་ལྟ་དང་། ལ་ཁོར་བའི་སྤྱག་བསྟུན་ཀྱིས་འཇིགས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། འདོད་ཆེན་སྤྱུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིབ་རྣམས་བཞི། དག་རྒྱ་ལྟག་པར་
དོན་སྦྱུང་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆེན་པ་དང་སྤྱུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་མདོན་སྤྱུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟར་བཞི་ཡིན་ལོ། །དེ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་

༡༡། བཤམ་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་དང་སྤིང་ཆེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པའི་ཉིད་རྟག་ཏུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་
 བྱུང་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་སྒྱུར་ན། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བའི་འདོད་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དབྱེད་ས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བསྒྲིམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འཛིན་སྟེ་གསལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དབྱེད་ས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་
 བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྒྲིམ་པའོ། །འཁོར་བའི་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་ལ་འཛིན་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་གཅིག་པུ་ཞིབ་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་
 དབྱེད་ས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲིམ་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱ་བ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་། ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡལ་བར་
 འདོར་བའི་རང་བྱུང་གྱི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དབྱེད་ས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤིང་ཆེ་ཆེན་པོ་བསྒྲིམ་པའོ། །གཉེན་པོས་རྒྱལ་སྒྲུབ་སུ་

ལྟོས་པའི་ཉིད་རྟག་ཏུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་

འགྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་

འགྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་། རྒྱུ་མཆོག་ལ་མེས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱུ་ས་ཆོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྤྱིང་རྩེའི་མཐ་ཚན། །གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྩེས་སྐྱེས་སྤྱུལ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་ས་བོན་དང་མ་དང་
མངལ་དང་མཐ་སྟེ། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་འགྲུ་ར་བ་དང་འདྲ་བར། འདིར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་མཛོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཆན་རྒྱུ་ཡིན་གཞིར་གྱུར་པས་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱུ་ས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་མི་རྣམས་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་མངལ་གྱི་གནས་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་སྐྱེད་
བཞིན་བར་བྱེད་པས་སྐྱེད་བའི་མཐ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཆན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཐུབ་པ་རྩེགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལས་རྩེས་སྤྱུལ་ཤིང་གཏུང་འཆོབ་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྱུལ་བྱུང་ཐུབ་སེམས་དཔེར་ཡིན་ནི་ཞེས་ཐུབ་པའི་དོན་
ནོ། །རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་མེས་པས་བོན་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མ་ལས་སྐྱེས། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བདེ་བའི་མངལ། །སྤྱིང་རྩེ་སྐྱེད་པའི་མཐ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་འགྲུ་བ་པའི་དོན་ལ། འཕྲོ་བྱེད་ཐོབ་
བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་རྩུ་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་གྱི། །ཡོན་ཏན་པ་རིམ་བྱོན་པ་འབྲས། །ཐུག་བསྐྱེད་ཡིད་འབྱུང་ནི་ཐོབ་པར། །འདུན་དང་སྒྲོན་པའི་ལས་ཆན་

༡༣༡ ། ཁོ ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཏེན་པོ་བཞི་བསྒྲམས་ནས་སྒྲིབ་པ་བཞི་སྒྲུབ་ས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དང་། ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་སྤྱད་པ་སྤྱལ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་བ་ལ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་སྒྲོན་པའི་
 ལས་ཆན་ནི་ཁམས་ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། འཐོབ་བྱུ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ནོ། འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱོད་ཚུལ། སྤྱང་ས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་
 ཐོབ་ཚུལ། ཐོབ་པས་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། འདི་དག་འབྲས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ ཁྲམ་པ་བཞི་ལས་བསྒྲེག་པ་ཡི། གཏེན་པོར་བཏུ་བྱེད་ཉིད། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་མོས་པ་དང་གེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྤྱིང་ཆེ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཞི་པོ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མི་གཅད་བདེ་བདེ་བདག་འཇོག་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་མི་
 ཏྲག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་ལས་བསྒྲེག་པའི་བྱིང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཅད་བདེ་བདེ་བདག་དང་བདེ་བདེ་ཏྲག་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་གཏེན་པོར་བཏུ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་མོ། །དེ་ཉིད་ཐུན་

མཐོང་ཆུང་ཆུང་ཆུང་

མོང་རྒྱུས་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོག་རྟོག་རིམ་གྱིས་སྤངས་པས་ཡང་དག་མཐོང་ཆུང་ཆུང་། སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེམས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཆུང་ཆུང་། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པ་དག་འཛུལ་ཞེས་པའོ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སྤྱོད་ཆུང་ཆུང་ལ།
འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བཅོམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་མི་ལ་རྩོམ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཕྱེད་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་
བར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་སེམས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་བ་སྤྱུ་ལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་མི་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
སྤང་མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟོག་པ་ལགས་སེམས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་རྟག་པ་དང་

བདེ་བ་ལྟེན་པའི་ལྟེན་པ་

བདེ་བ་དང་བདག་དང་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཏུ་ག་པར་འདུ་ཤེས་པ། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ།
 གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ལགས་སོ། །
 རྒྱུ་ལྟེན་དུ་ཞེན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ནི་ཏུ་ག་པར་འདུ་ཤེས་པ། བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་
 ཚུལ་ནི། ཆོས་ལ་སྤྱད་བདེ་བ་འདོད་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་ཁོར་བམི་གཙང་བ་ལ་མངོན་པར་དག་པ་ལས་བསྒྲིག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བསྒྲུབས་པ་ལས་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་བཟོའོ། །ཉེ་བར་ལོན་
 པའི་རྒྱུ་ལྟེན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྤྲུགས་པ་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བསྒྲིག་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབས་པ་ལས་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་བཟོའོ། །དེ་ལ་སྤྲུགས་པ་རྣམས་
 གཟུགས་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་མེད་ཅིང་། བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་མཐོང་དག་གིས་སྤྱོད་བར་ཏྲོགས་པ་ནི། དོན་དང་མཐུན་ཞིང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཡིན་པས་བདག་

གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་གྱི་
བདག་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བའི་སྟོང་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་གསང་བའི་སྟོང་པ་དེ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་མེད་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་
ཀྱས་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་བསྟོམས་པ་ལས་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་གྱི་སྐུ་བདེ་བ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་ལྟའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་འདུ་འཇི་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཛོད་པར་དགའ་
བ་ལས་བསྟོག་ནས་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་བསྟོམས་པ་ལས་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་གྱི་སྐུ་རི་རྒྱུས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་ལྟའོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་དང་། བར་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་
རིམ་པ་ལྟར། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་མཐའ་ཐུག་པ་རྣམས་ཁའི་ཁམས་གྱི་མཐའ་ཐུག་པ་ཕྱི་མ་རིམ་ཐའི་ལུས་ཐུག་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཐོབ་པ་དག་འཇུག་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་དགྲ་བོ་ཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱུས་དང་།

ཨ། །དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་པོ་འདི་ཐོབ་པའི་གོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
 ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་དག་གྱང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཡི་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཡི་མཆན་ཉིད་དང་། འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྟེ།
 དེ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དྲི་ང་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཅོད་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ་པོ། །རྒྱུ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཏེ།
 དེ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཆན་མའི་སྒྲོས་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུད་པ་ཤལ་མོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་མི་འཐོབ་པོ། །འབྱུང་བཞི། རྒྱུ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཏེ།
 དེ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕུང་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་འགགས་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ་པོ། །འཇིག་པ་ཡང་། རྒྱུ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་
 པ་སྟེ། དེ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཕགས་པ་དཔལ་ཕྱེད་གི་ཞུས་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔེར་ན་

འཇམ་མཁའ་འཁོར་ལྔ་པ་

གཏོད་མ་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོབས་ཀྱི་དྲིམ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པམ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལུ་སྟོགས་ལ་སོགས་པས་རྟག་པའི་བདག་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོས་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོས་པམ་ཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་ན། དམ་པའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུ་སྟོགས་ལ་སོགས་པས་ཡིད་གྱིར་བཞིན་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་།
 གཏོད་མ་ཐའ་དག་སྤངས་པས་དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཉན་མོངས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་གྱུང་ལོག་ཅིང་ཟད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལེའོར་བ་དང་ནི་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་
 པ་རྟག་པའི་དོན་དུ་ན་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ལེའོར་བ་མི་རྟག་པའི་སྟོན་དཔེ་
 བསྟུ་བ་ཅུང་ཟད་གྱུང་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྟ་བུ་ཞིང་། གཏོད་མ་ནས་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་གྱུང་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐར་མ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་
 ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བཞིན་གྱི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ལེའོར་བ་མི་རྟག་པ་དང་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་རྟག་པར་བྱ་བ་ནི་མཐར་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔལ་ལྷོང་གིས་ལྟོས་པ་ལས་ལ། རིམ་ལྔ་ནས་འདས་གཤམ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ནས་ལ་མི་རྟག་པར་བྱ་

205
11

ན་དེ་ནི་དེ་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ལགས་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལགས་སོ། །འཆོལ་བྱུང་ནས་གཡུ་ཏེ་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དེ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་ལགས་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་། རིགས་ཀྱི་ལྟ་རྟག་པ་དང་བཅས། རེ་རེ་དང་བཅས། བདག་དང་བཅས། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཞེས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
།མཐུན་གཉིས་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ནི། བདག་སྟེང་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། སེམས་ཅན་སྟེང་ཕྱིར་བཅེ་ལྟ་ནི་ཐོབ་མི་ན། །དེ་ལྟར་སྟོབ་ཅེ་བྱུང་བྱུང་བཅས་བརྟེན་ནས། །འཕགས་པ་ལ་ཁོར་བའམ་མྱུང་ན་མི་འདའ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ།
མྱུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་སྟེང་ཅིང་ཆགས་པ་བག་ལ་ཉལ་རྒྱང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བདག་ལེན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ་སྒངས་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆེན་པ་འཛིན་དུ་སྟེང་པའི་མཐར་ལྟར་བམ་ཡིན་ལ། སྟེང་ཅེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེང་ཅིང་
ཆགས་པས་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཅེ་ལྟ་བྱུང་བྱུང་བཅས་སེམས་དཔའ་ནམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་པའི་དུ་སྟེང་བསྟེན་ལ་ཞི་བ་ཅམ་ཐོབ་པའི་མཐར་ལྟར་བམ་ཡང་མིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོང་པ་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་བཅེ་བ་སྟེང་ཅེ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྟེང་མེད་པའི་བྱུང་བྱུང་བཅས་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཆགས་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི། སྟེང་པ་ལ་ཁོར་བའམ་ཞི་བ་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་རུང་གི་མཐའ་

ལྟར་

ལྷ། ལས་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་སྤྱུ་བྱེས། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་ཏེ།
 མྱ་ངན་འདས་དང་འཁོར་མི་གནས། མི་གནས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་སྟོང་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལས་གྱི་དོན་ལ། དབྱིངས་མེད་ན་སྤྱིང་ལེན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་ཡོད་པས་སྤྱོན་ཡོན་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། དེ་ལ་ཐལ་
 བ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁྲམས་མེད་ན། སྤྱུག་ལ་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁོན་གཉེར་སྤོན་པ་འང་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཁྲམས་སྐྱེད་བྱེད་པར་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
 པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མེད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལས་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་ལས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱགས་པའི་
 འདོད་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ཆོལ་བའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེའི་དོན་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྤོན་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་སྤྱིང་པོ་མཐའ་ཆེས་ན་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སྤོན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བྱེད་ལས་ནི། སྤྱིད་དང་མྱ་ངན་འདས་ལ་དེའི་

རྟོག་པར་སྤྱོད་པའི་

ལྷུག་བདེའི་སྒྲོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། རིགས་ཡོད་ལས་ཡོན་གང་ཕྱིར་དེ། རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཁེས་པ་སྟེ། སྤྱིད་པ་ལ་ཁོར་བ་དང་ནི་བསྐྱུངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་རིམ་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། དེ་དང་དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེ་བ་དེ་
བའི་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་མཐོང་ནས་སྤྱིད་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱང་འདས་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲོ་བ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱང་དོར་གྱི་སྒྲོ་དེ་
དག་རེ་ཤིག་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་མེད་པའི་ལོ་ག་སྟེད་ཅན་དག་ལ་ནི་འདི་སྤྱིད་དུ། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་བསྟེན་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲོན་ལམ་སྒྲོན་ཡང་དགོ་བ་བཞིན་ལ། ལ་ཁོར་ལེ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་བྱིད་
ལམ་ངའ། ཁེས་པ་ལྟར། སྤྱིད་པ་ལས་ཐོག་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མ་བསྟེད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱིད་ནིའི་སྒྲོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཁེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱིད་
ལས་བསྟེན་པའི་གྲགས་ལ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱིད་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ཏེན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད་ན་བཏེན་པ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ལས་པའི་བྱིན་དང་ཕྱད་པ་ལས་ནི་ལྷ་ན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དཔེ་བའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཛེལ་པར་འབྱུར་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ལ། ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོད་ས་སུ་སྐྱུངན་ལས་མི་འདེམ་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐོག་ཆེན་ལ་སྤྱང་བ་བསྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལྟན་

༡༡། རིང་བལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས། རྒྱུན་དང་ལྷན་གྱི་དེམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཐོག་མེད་གྱུར་གྱི་ཐམས་དང་ལྷན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཏུ་ག་པའི་ཆོས་ཅན་འདི། ཐོག་མེད་སྤྱབས་གྱིས་ཕྱི་སྤྱི་བམི་མཐོང་སྟེ། རི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་སྤྱི་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་ས་དང་ལྷན་པའི་དོན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སའི་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པའོ། རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་མཆོ་ཆེ་བཞིན་དཔག་མེད་པས། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གནས། འབྱེར་མེད་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ཡི། རོ་བོ་ཉིད་ཕྱིར་མར་མེ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་སྟོད་རབ་རྟུ་ཡངས་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་རང་པོ་ལྟ་མེད་པ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དམོས་པའི་སྟོད་རབ་རྟུ་ཡངས་པར་ཤེས་རབ་དང་རིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ཐུགས་རྟེན་ཆུ་མི་ཟད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྤངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མའི་སྤང་བ་དང་རྩོ་བ་དང་མདོག་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་དོན་ནི་ཞེས་པའོ། སོ་སའི་ངོ་བོ་ལ། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་དོན་དང་།

རྒྱུ་མཆོ་

རྒྱུ་ལྟ་

༡། ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲིམ་མེད་པའི་གནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དྲིམ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་རྣམས་རྣམས་
 པར་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མའི་སྤངས་པ་དང་བྱོ་བ་དང་མདོག་རྣམས་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུར་རྩལ་ལྟ་དང་རྩལ་ལྟ་བུ་དང་གཞིན་གྱི་སེམས་ཤེས་
 པ་དང་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི། རང་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལུན་པ་འཛུམས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤངས་པ་དང་ཆོས་མཚུན་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྟེག་པའི་ཕྱིར་རེག་བྱུང་བ་དང་ཆོས་མཚུན་ཞིང་། གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་དྲིམ་མེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲམ་པར་དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར། མར་མའི་བ་
 དོག་དང་ཆོས་མཚུན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་གྱི་ཆོས་པ་དུན་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱེར་སེམས་ལ་མར་མའི་སྤངས་པ་དང་བྱོ་བ་དང་མདོག་རྣམས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ། མི་འབྲལ་བར་གནས་པ་ནི་ཁམས་ཉིད་ལྟ་བུ་དུང་
 ཡོན་ཉན་དང་ལྟན་པའི་དོན་ཉེ། འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྷུ་འཕྲུལ་བྱུང་བའི་སྤངས་པ་དང་བྱོ་བ་དང་མདོག་གིས་སེམས་པ་ནི་སྤངས་པ་དང་མདོག་དང་དབྱེར་སེམས་དག་གིས་རྣམས་པར་དབྱེར་པའི་

ཡི

ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་མོ། ། སྤྱི་འདུན་གྱི་དཔེ་བཞུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ལྟ་སྟེ། གཞུང་གི་བྱེད་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞུགས་གསེགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཡོ
 གསེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གང་ཟག་གི་དབྱེད་པས་འདུག་པའི་དོན་ལ། ཉེན་གསུམ་གྱི་འདུག་པས་གསུངས་ལྟུང་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དེ་ལ་ཉེན་གསུམ་གྱིས་གསུངས་ཚུལ་ནི། སོ་སོ་སྟེ
 འཕགས་ཚུགས་སངས་ཀྱི། དེ་བཞུགས་ཉིད་དབྱེད་འདུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་འདུན་གྱི་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བའི་དེ་བཞུགས་ཉིད་དང་འཕགས་པའི་དེ་བཞུགས་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལས་པའི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་དེ་བཞུགས་ཉིད་གསུམ་རབ་ཏུ་དབྱེད་འདུག་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པས་གསུལ་བྱུང་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ། རྣམ་པ་དེ་བཞུགས་གསེགས་པའི་སྤྱི་འདུན་གྱི་དབྱེད་པས་
 རང་བཞུགས་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མོ། ། རིམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་སྟེ་བྱེད་ཅི་ལོག་། བདེན་པ་མཐོང་བ་བསྟོན་པ་སྟེ། དེ་བཞུགས་གསེགས་པའི་ལྟ་བཞིན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྟེ་མེད་ཉིད།
 ཞེས་པ་སྟེ། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བྱེད་རྣམས་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དང་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་བདེན་པ་བཞུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞུགས་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་དག་ལས་བསྟོན་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དང་ལྟ་བུ་

༡༧

རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་

བྱིན་ཅི་མ་ལོ་ག་ཅིང་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་གཟིགས་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོ་ག་ཅིང་སྤྱོད་པ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་སྤྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཏེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཆད་དོན་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནི་འདུག་པའི་དོན་ཉིད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་འཆད་པ་ལས་གནས་སྐབས་
 བྱི་མིང་ཅོམ་སྤྱེ་བའི་དོན་ལ། སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་གསུམ་འདོགས་ཚུལ་དང་། མིང་གསུམ་གྱིས་དོན་དུག་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་མིང་གསུམ་འདོགས་ཚུལ་ནི། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། བྱིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་གྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ཉིད་སྟོབས་ཀྱི་དྲིམས་མ་དག་པ་དང་མ་དག་དག་པ་དང་བྱིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 དང་གྱུར་ཚུལ་སེམས་དཔལ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐ་དྲོད་པ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་ཅིང་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོང་སྤྱོད་ཀྱི་དྲིམས་རྒྱུ་པ་པ་དག་པ་མོས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི། སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་ཞེས་བཟོད་ཅིང་། སྒོ་མ་སྤང་གི་དྲིམ་ཅི་རིགས་པ་མ་དག་ཅིང་མཐོང་སྤྱོད་ཀྱི་དྲིམས་རྒྱུ་པ་པ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་གྱུར་ཚུལ་སེམས་དཔལ་འཕགས་པ་ཞེས་བཟོད་ལ། སྤང་བྱ་བ་ག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲིམ་མཐའ་དག་གིས་བྱིན་ཏུ་

2
ལྷན་སྐྱོང་གི་ལྷན་པོ་

རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ས་བཟོད་དོན་ཞེས་པའོ། །དབུས་མཐའ་ལས་གྱུར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། ཁ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་ཅི་རིགས་སྒྱུར། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་
སྟེ། ཁ་དག་རྣམ་པར་གཞག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་རྒྱུ་བསྟུ་ཚུ་ལ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན། །འདི་རྒྱུ་གིས་ནི་བསྟུས་པ་ཡི། །ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཀྱི། མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟུན་པ་ཉིད།
མ་དག་པ་དང་མ་དག་དག་པ་དང་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ས་བཟོད་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི།
ནི་བྱུང་པར་བྱང་བྱང་གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་འགྲིག་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟུན་པ་ལས། ལྷ་འདྲེ་བྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་བྱེད་མཐའ་ལས་པས་བརྟུམས་པ། །འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར་བ།
ཐོག་མ་དང་ཐམ་མེད་པར་འཁོར་བའི་འགྲོ་བར་འཆི་བ་དང་སྒྱེ་བ་དག་ཏུ་འཁོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བཟོད་དོ། །ལྷ་འདྲེ་བྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུ་བསྟུ་ལས་སྒྱེ་བར་གྱུར་པ། །འདོད་པ་དང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ།

འཕྲུལ་པ་

ལྷོ། །དང་བྲལ་བ། ཡེ་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་བརྩེ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་ཆི་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱད་པ་སྦྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཤུ་རིའི་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དེའི་ཉིད་ཉོན་མོངས་
 བཞི་སྦྱབས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ། སྦྱག་བསྡུ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲིམ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། དག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོག་རྩ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ལྟ་པར་བྱ་བའི་ས་ལ་བཞུགས་པ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྦྱོས་བྱའི་མཐུ་ཐོབ་པ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཕྱུག་གི་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 པ་ཟེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་གྱུན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱིས་གྱུན་ལ་བྱུང་ཆུང་པ་དང་། སྦྱིམ་ཆོན་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཆུང་ལོ། །དེ་ལ་གྱུན་ལ་བྱུང་ཆུང་ལོ། ཇི་ལྟར་རྟོག་མེད་བདག་
 ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་ལྟར་གྱུན་རྒྱུ་ཇེས་སོང་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་དབྱིངས། །དེ་བཞིན་གྱུན་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་
 མེད་པར་གྱུན་རྒྱུ་ཇེས་སྟེ་སོང་ཞིང་བྱུང་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གཤོད་མ་ནས་དྲིམ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་ཅིང་གྱུན་རྒྱུ་འགྲོ་བར་བྱུང་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།

༡༡། ལ་གྲོ་བྱུང་དང་ལྡན་དང་། ཡོན་ཏྲན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། རི་ལྟར་སྤར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། འབྱུར་བ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་སྤར་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཕྱིས་ཡོན་ཏྲན་དང་
 ལྡན་པར་འབྱུར་བའི་འབྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤོང་རུང་གྲོ་བྱུར་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཕྱིས་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏྲན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གཏོད་མ་ཉིད་ནས་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་གྲོ་བྱུར་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རི་ལྟར་སྤར་འཁོར་བའི་ལྡན་པ་བཞིན་ཕྱིས་སྤར་
 ལས་འདས་པ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་ནམ་ཡང་འབྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདིའི་ཆོས་ཉིད་དམ། རང་བཞིན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། རྟུམ་འུ་ཙ་བ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འབྱུར་བ་ནི། རྣམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་ངསྟོད་པ་ལས། ཅི་དཀྱིས་ཅུང་ཞིག་མ་སྐྱེད་ཅིང་། འགའ་ཡང་བཀག་པ་མ་མཆིས་ལ། སྤོན་གྱི་རི་ལྟར་ཕྱིས་དེ་བཞིན། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྒྱས་པར་བཤད་
 ར་གསུམ་སྟེ། སྟོབ་པས་མ་དག་པའི་སྐབས་ན་འང་འབྱུར་བ་མེད་ཚུལ། མ་དག་དག་པའི་སྐབས་ན་འང་འབྱུར་བ་མེད་ཚུལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་སྐབས་ན་འང་འབྱུར་བ་མེད་ཚུལ། ཞེས་པ་འོ། རྟུང་པོ་ལ་གྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས་

ལས། སྤྱོད་ལ་དཔེ་དང་དོན་ནོ། །དཔེ་ལ་འདམས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་འཇིག་སྤྱང་ཚུ་ལ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་ཆགས་འཇིག་མེད་ཚུ་ལ་ལོ། །ཆགས་འཇིག་སྤྱང་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས་ལས། ཆགས་ཚུ་ལ་ནི། མདོ་ལས། མཁའ་ལ་སྤྱང་བརྟེན་དེ་ལ་ཆུ་ཡི་
 སྤྱང་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་མཁའ་འདི་དབྱེད་ས་སུ་སྤྱང་གི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཆོན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་དོན་རྒྱུད་གཞིག་པར་མི་རྣམས་ཤིང་སྤྱབ་
 རྣམས་སུ་དཔག་ཆོད་ས་ཡ་དུག་འབྱུང་ཡོད་པ་རྒྱུར་གྲངས་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཆགས་ཏེ། མཛོད་ལས་གྲུང་། དེ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཁགས་པར་འདོད་པའི་འོག་གྱུར་པ། །སྤྱང་གི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དུག་འབྱུང་རྒྱུར་
 གྲངས་མེད། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་གསེར་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཅན་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བབས་པ་རྣམས། འོག་གཞི་དང་གློན་གནས་པའི་སྤྱང་གིས་སྤྱོད་པ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་རྣམས་སུ་འབྱུང་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་དང་སྤྱོད་
 ཕྱག་ཉི་ལྟ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ལ། དེའི་སྤྱོད་སྤྱང་གི་མཐས་ཤིང་སྤྱབ་པར་བྱས་པ་ལས། སའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་སུ་སྤྱུང་འབྱུང་ཉི་ཤིར་འདུག་པ་ཞིག་ཆགས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་མི་རྩའི་དབང་ས་འབྱུང་ཕྱག་བཅུད་པར་ཡང་འགྱུར་
 ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་འབྱུང་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་ཕྱག་རྣམས་ནི་ཉི་ལྟ་ལོ། །ཕྱིས་ནི་རྣམས་སུ་འབྱུང་ཕྱག་བཅུད། །ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུར་རྒྱུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་གྱི། །ཐད་དཀར་འབྱུང་ཕྱག་

ནོན་དག

༡། རུག་ཉིས་དང་། སྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་ནི། བྱེད་དང་ལྔ་རྒྱུ་མཁོ་ནོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གྲུང་འབྱུང་མོད། ས་སྟེར་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ནི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་གསུམ་ཆར་རྒྱུ་མཉམ་པར་ཡང་
 བཞེད་དེ། གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་སྤྲིན་ཁྲམས་སྒྲོ་ཆོག་ས་པ་ཅན་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུ་མང་དུ་བབས་པ་རྣམས་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཁྲམས་རུང་ཤོས་རྣམས་རྒྱུང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་དབྱུས་སུ་རིར་བ་ལྟར་པོ་དང་། བར་མ་རྣམས་
 བསྐྱབས་པ་ལས་ལྟན་པོའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། ཐམ་རྣམས་བསྐྱབས་པ་ལས། ཕ་བའི་གླིང་བཞི་དང་། བར་གྱི་གླིང་ཕྱན་བརྒྱད་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་རི་རྣམས་ཆགས་ལ། རིར་བ་དང་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་བར་བར་དུ། ཡན་
 ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པོའི་རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རོལ་མཆོ་རྣམས་དང་། ལུ་ལྷན་འཛིན་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་བར་དུ་ཡང་། བའ་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་། སྟོག་ཆགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དུ་མ་དང་ལྟན་པ་ཕྱི་རི་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྲུང་
 ཆགས་སོ། །རིར་བ་གྱི་བང་རིམ་ལ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གྱི་གནས་གཞན་དག་དང་། སྟེང་དུ་ནི་སུམ་རུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་གཞན་རྣམས་ཆགས་ལ། དེ་དག་གི་སྟོན་དུ་ཡང་མཐབ་བྲལ་དང་དགའ་ལྟན་དང་འབྲུལ་དགའ་དང་གཞན་འབྲུལ་དབང་
 ཕྱེད་མན་ཆད་འདོད་ལྟའི་གནས་གཞན་རྣམས་དང་། ཆངས་རིས་དང་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཆངས་ཆེན་དང་། འོད་རྒྱུང་དང་ཆད་མེད་འོད་དང་འོད་གསལ་དང་། དགོ་རྒྱུང་དང་ཆད་མེད་དགོ་དང་དགོ་རྒྱས་མན་ཆད་བསམ་གཏན་འོག་མ་

ལྟར་ལྟར་ལྟར་

གསུམ་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་སྤངས་ལ་སྤྱུལ་པ་ལྟར་ཆགས་ཤིང་། སྤྱིན་མེད་དང་བསོད་ནམས་སྦྱེས་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་མི་གདུང་བ་དང་གྲོ་ཞོམ་སྤངས་དང་ཤིན་རུ་མཐོང་དང་འོག་མིན་གྱི་བར་བསམ་གཏན་བཞིཔ་ན་སྦྱོང་པའི་གནས་
གཞན་རྣམས་ནི། རང་རང་གི་སེམས་ཅན་སྦྱེས་དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་ཆགས་ཏེ། གོང་མའི་གནས་རྣམས་བརྩུ་བ་དུན་ནི། གཟུགས་ཁྲམས་ཡིན་དེར་སོ་སོ་ཡི། བསམ་གཏན་སེམས་ཀྱི་གསུམ་པ་ཡིན། བཞིཔ་སེམས་ནི་བརྩུ་དཔ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁྲམས་ན་གནས་མེད་དེ། སྦྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཅན་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞིཔ་དག་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་
ལྟར་ཆགས་ཤིང་། འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞིཔ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་སྦྱེ་ལ། དེར་ནི་མི་དགོ་བ་བརྩུ་ལྟར་པར་སྦྱོང་པའི་དབང་གིས་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དཔྱུལ་པའི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་
ཏེ། ཆགས་པ་དང་པོ་རྒྱུད་ནས་ནི། དཔྱུལ་པའི་སྤྱིད་པའི་བར་དུ་འོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་ཆགས་པ་ལ་ནི་བར་གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་ལུ་ཐོག་སྟེ། ཆགས་ནས་གནས་པ་ལ་འང་དེ་སྟེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲིང་བཞིཔ་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་

༡། རྟོན་གྱི་བར་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་སྟེ་ཕུད་ཅེས་བུ་ཞིང་། དེ་འདྲ་སྟོང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མ་ཞེས་བུ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་དུ་བསྐྱར་ནས་གྲིང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
 པོའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁྲམས་ཞེས་ཀྱང་བུ་སྟེ། གྲིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། ཚངས་པའི་འཛིག་རྟོན་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་ནི་སྟེ་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། རྟོན་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། བར་མའི་འཛིག་རྟོན་ཁྲམས་ཡིན་
 ལ། རྟོན་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། བཅས་ཅད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱས་ན། དན་སོང་གསུམ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འདོད་ལྷ་དུག་ནི་འདོད་པའི་ཁྲམས་སྐམ་ས་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པ་བསྐམ་གཏན་བཞི་ནི་
 གཟུགས་གྱི་ཁྲམས་སྐམ་ས་བཞི་ཡིན་ཞིང་། རྣམས་ཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བཞི་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁྲམས་སྐམ་ས་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་མཇུག་སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆགས་བྱལ་གྱི་དབྱེ་བས་
 དགུར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤང་བུ་ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམས་དགུ། རྟོན་བཞི་དུ་ནི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་། རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་གྱི། རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་ཐད་དུ་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། འཛིག་རྟོན་ལ་ནི། དཔྱུ་ལ་བ་ལས་ཟད་པ་རྣམས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་། མ་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁྲམས་གཞན་གྱི་དཔྱུ་ལ་བར་འགྲོ་

2. மதுரைக்குள்

[illegible]

༡༡། །ན། གཟུགས་མེད་ཅིང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ནིས་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་མཆོད་ཉིད་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པས་སྤྱོད་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ཏེ། བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་ཡང་དེས་ན་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པ་ནིས་པ་ལྟར་མ་གཤག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གནས་དུ་འཕོ་བ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་བྱས་པ་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནི་ནིས་པ་དང་། རྟག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མཆོག་གོ་ནིས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྐྱོ་ཆོག་སྐྱོ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་དང་འཇིག་པར་ཡང་འདུས་པ་མ་སྒྲིམ་ན། དེ་དག་ནི་རྒྱན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི། འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་མཐོང་ནིས་སེམས་ཅན་ཆོག་རྩེ་བ་ཡོད་པ། ནམ་མཁའ་ལ་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་བྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་ལ་འད་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེ་འགག་སྤྱང་ཚུལ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཚུལ་ལོ། །སྐྱེ་འགག་སྤྱང་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་མདོན་སྤྱང་དུ་ཕྱེ་བ་ལས་ལ། མི་སྤྱུག་པ་ལ་སྤྱུག་པར་འོ་ནི་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་

མཆོག་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབ་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། བྱོམ་དང་བྱོམ་དུ་འཛིན་པ་དང་འཆོག་པ་དང་འཆབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ལྔ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དང་ཕྱུ་དང་ཆོག་རྒྱུ་དང་དཀྱུ་ལ་བ་རྣམས་བཟོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུང་དང་། དེ་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་པ་དགོ་བཟུ་སྟེ་བསམ་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དགོ་བ་སྤྱད་པ་ལས་ནི་ངན་སོང་གི་ལྟ་ལོ་དང་སྤྱོད་པ་ཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་འགྲུབ་ལ། དགོ་བ་ཟག་པ་དག་གཅུངས་པ་ལས་ཀྱང་བདེ་འགྲོའི་ཕུང་པོ་དང་སྤྱོད་པ་ཆེད་དང་།

གཞུགས་

༡༡། །ལམས་རྣམས་མཐོན་པར་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་ནི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལོ། །སྒྲིམ་ཆེད་ནི། བཅུ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་རྩ་བ་དང་སྒྲིམ་ཆེད་ལུས་དང་ཡིད་དེ་དབང་པོའི་སྒྲིམ་ཆེད་རྩུག་དང་། གཟུགས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་བྱིད་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཚོས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་རྩུག་གོ། །ལམས་ནི་བཙུང་བྱེད་དེ། དབང་པོའི་ལམས་རྩུག་དང་། ཡུལ་གྱི་ལམས་རྩུག་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམས་རྩུག་གོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལྟ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྟ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དབང་པོ་དང་དོན་དེ་དག་ཉིད་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལམས་བཅུ་དང་དེ་རྣམས་ཉིད་དེ། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན་ལ། །ལྟ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །དབང་དོན་དེ་རྣམས་ཁོན་ལ། །སྒྲིམ་ཆེད་དང་ནི་ལམས་བཅུ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །ལམས་བཅུ་རྣམས་སུ་འདོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩུག་དང་ཡིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ནི་རྣམས་སུ་ཕྱིར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཕུང་

200
69
20

པོ་བཞི་ལས་གཞན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་མ་ཉི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆེད་ཡིན་ལ། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དེ་རྒྱུ་མ་ཉིད་
དེ། ཚོས་པ་ཕྱི་ལོ་འདུ་ཤེས་ནི། མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །དེ་གསུམ་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་མ་བྱས་དང་བཅས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
དག་ཀྱང་། རྒྱུ་པར་འདུས་པའི་ཆ་ལ་ཕུང་པོ་དང་། ཉེར་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སྒྲུབ་ཆེད་དང་། ས་བོན་རྒྱུ་ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པའི་ཆ་ལ་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱང་ས་དང་སྒྲུབ་སྒོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཕུང་པོ་སྒྲུབ་ཆེད་ཁམས་རྒྱུ་མ་ཉིད་ལ། ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །འགག་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་གོ་བ་དང་། ཁམས་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་ན་བ་དང་། སྒོ་ག་འགྱུར་བའི་འཆི་བ་རྒྱུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་ཅིང་། མཐར་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་རྒྱུ་ཉེར་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལ་གནས་ལྟུང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འགག་པས། དེའི་དབང་གིས་ཕུང་པོ་ཉི་མོ་མོངས་པ་རྒྱུ་མ་ཉིད་ལས་རྒྱུ་མ་ཉིད་ཀྱང་འགག་ལ། དེ་དག་འགགས་ན་ཕུང་པོ་དང་སྒྲུབ་ཆེད་
དང་ཁམས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱད་བསྐྱུ་ལྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུབ་མཐའ་དག་འགགས་ནས་ཞིབ་ཕུང་ན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་སྟེ། ཟུང་ལས། རྒྱུ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཛིན་པའི་ཕུང་ཚོར་ཕུང་བྱེད་ཡིན། །

༡༡། མི་རྒྱུ་ཉིད་འཛིན་ལ་གནས་ན། མཁའ་བཞིན་དྲིམ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ལས་གྲུང་། འདི་ལ་དོན་དམ་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་དང་། ཞི་བ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དགེ་མཉམས་
རྣམས་བྱེད་པ་དག སྒྲུབ་ཅད་པས་ཞི་བ་ཐོབ་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་སྒྲུབ་འགག་མེད་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་མུ་
བཞིའི་སྒྲིང་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། གདོད་མ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་ཡང་སྒྲུབ་དང་འགག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་བྱོན་ཡང་རུང་མ་བྱོན་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པའོ་
ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ལས་གྲུང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། སྒྲུབ་དང་འཇིག་མེད་འབྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་འདྲ་མེད། རྣམ་པར་དག་འགྱུར་འདི་ནི་དོན་དམ་མཚན། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྒྲུབ་ཡིན། རྣམ་ཡང་འགག་པར་འགྱུར་བ་མེད། འདུས་རྣམས་ཀྱུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་མེད། ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲིམ་བྲལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞུང་དོན་ལ། རྣམ་པ་ཁོ་
ལྟར་འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟན་གསུམ་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། ཇི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་ཀྱུན་སོང་བ། ལྷན་ཉིད་བར་གོས་པ་མེད། ཏེ་བཞིན་

ལྷན་པ་ལྟར་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཀུན་སའདིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཀུན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་། སྤངས་སྟེ་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་བཞིན་བྱུང་བར་གཞན་ས་པའོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
ནམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཁྱེས་བཤད་ལ་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་སྤྱི་འཇིག་རྫོང་ཚུ་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་འཇིག་པ་མེད་ཚུ་ལ། དེ་དག་གི་
གནས་ལུགས་བསྟན་པ། སྒོ་བྱར་བས་ལམོར་བར་འགྱུར་ཚུ་ལ། རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཚུ་ལ། ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱི་འཇིག་རྫོང་ཚུ་ལ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྱི་ཞིང་འཇིག་ །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་
དབྱིངས་ལ། །དབང་པོ་ནམས་ནི་སྤྱི་ཞིང་འཇིག་ །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་སྒོ་དེ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་ས་གོ་བྱེད་པ་ནི་བརྟེན་ནས། དང་པོར་སྤྱི་ཞིང་ཆགས་ལ། མཐར་འཇིག་ཅིང་འགག་གྱུང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱི་
འཇིག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤྱིང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ནམས་ནི་དང་པོར་སྤྱི་ཞིང་འཇིག་ལོ། །མཐར་འཇིག་ཅིང་འགག་གྱུང་ཆོས་

༡། ཉིད་ལ་ནི་སྤྱེའཇིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་འཇིག་པ་མེད་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་མ་ལའང་མེད་མས་གྱིས། སྤྱོན་ཆད་ན་མ་ཡང་ཆོག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་། །ན་དང་གྲ་བའི་
 མེས་མི་ཆོག་ །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ན་མས་དུས་མཐའ་དང་དཔྱུལ་བ་དང་རང་བཞིན་པའི་མེ་གསུམ་གྱིས་འཆོག་གྲུང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ན་མ་ལའང་མེ་གསུམ་པོ་ན་མས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱོན་ཆད་ན་མ་ཡང་ཆོག་པ་མེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ན་མས་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་མེ་གསུམ་གྱིས་འཆོག་གྲུང་། སྤྱིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་འཆི་བ་དུས་མཐའི་མེ་དང་ན་བ་དཔྱུལ་བའི་མེ་དང་གྲ་བ་རང་བཞིན་པའི་མེ་གསུམ་པོ་ན་མས་གྱིས་ན་མ་ཡང་མི་འཆོག་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། འདུས་བྱས་ན་མས་ནི་སྟོབས་བ་ཡིན་པས་སྟོབས་རྒྱུད་བཏིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ན་མ་ལའང་མཇོད་ཀྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་
 ལུན་པ། ན་མ་པར་དག་པ་ནི་སྤྱང་བའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྟོབས་རྒྱུད་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྟོབས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ན་མ་པར་དག་པ་ནི་རྩ་བའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ། རང་བཞིན་དེ་ཀུན་
 ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལ། དཔེ་དང་། དོན་དང་། དེ་དག་སྤྱར་བའོ། །དེ་ལ་དཔེ་ནི། ས་ནི་ཁུ་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་ལ། རྒྱུད་ནི་ལམ་ལའང་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ལམ་ལའང་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ལ་ལ། ལམ་

ལྷ་སྟེ

ཡི་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་གིང་གནས་པ་ནས་འདི་དགྱི་ལ་ལོར་ཆེན་པོ་ནི་རྩེ་དགྱི་ལ་ལོར་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྩེ་ཡང་རྩེ་དགྱི་ལ་ལོར་ལ་བརྟེན་ལ། རྩེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཡང་། ནམ་མཁའ་ནི་རྩེ་དང་རྩེ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་དགྱི་ལ་ལོར་དང་རྩེ་ཕུང་པོ་དག་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱའོ། མདོ་ལས་
 བྱང་། བྱང་སྟོང་ཆེན་པོ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ། རྩེ་ནི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ། རྩེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ནི་གནས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འོན་ནི། དེ་
 བཞིན་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྩེ་ལ་བཞིན་མིན། ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟུག་ཏུ་གནས། རྩེ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། ཁམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཆོས་རྣམས་ནི། རྣམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད། ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་དབང་པོ་དང་ལྷུ་ལ་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་བསྐྱས་པ་སྟེ་བཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་དེ་དག་
 ཕྱིད་པའི་རྩེ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་གིང་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དག་གྱུང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཇིན་པ་ལ་

༡༡། རྟོགས་པ་རྩེ་པ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ཏུ་གནས་ལ། རྩེ་པ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་མོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྩེ་པ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཀུན་རྩིབ་སྐྱོ་བུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་ཡང་བརྟེན་ནས་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལོ། །ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྩེ་པ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལོ། །རྩེ་པ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གནས་པ་ལོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། སྐྱོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 དག་གིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ལོ། །ཞེ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་སྐྱར་བ་ནི། ས་དང་འདྲ་བར་ཡུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱ་ཁམས་དང་འདྲར་ལུས་ཅན་གྱི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རྩེ་པ་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བ་ལྟ། །རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་ཅན་མིན་གནས་པ་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་རྩེ་པ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཉེ་བར་ལོན་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་

གཞུགས་

༡༡། །རབ་ཏུ་བྱེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་ལས་ནི། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་། །དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ནམ་
 མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་འཇིན་པ་ཆུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆུ་ལྱིས་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ། རྒྱུད་གི་སྐྱེ་ཉོན་
 བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཆུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལའོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཆུ་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྐབས་རབ་ཏུ་བྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱས་ལ། རྒྱུད་ཕུང་
 པོ་བསྐྱབས་པ་ལས་ས་གནི་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆུ་ལས་ནི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། མདོར་ན་ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་བའི་
 དབྱིངས་སུ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་སྤར་ཡོད་གསལ་དུ་འཇིག་པ་དང་སྤར་མེད་གསལ་དུ་འཆགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འདྲུང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 གསུམ་ལའོར་བའི་དབང་གིས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཆུ་ལ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཁམས་ལྟར་རྒྱུ་མེད་རྟེན་མེད་དེ། །ཆོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་

ཕྱི་རྒྱུ

ཡུལ་འཛིན་པ་ལྟར་

དང་། རང་གི་དང་གནས་པ་འདྲ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁོའི་ཁམས་འདུས་མ་གྱུས་པ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་
མེད་དེ། དེས་ན་དེ་དག་ཆོག་པ་པ་ལའང་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་དང་ཕོར་སྟེ་བ་དང་། མཐར་འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འདུས་ཕྱུས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། རྟོན་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། རྟོན་ནི་ནམ་མཁའ་ཁོའི་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། ཡང་དག་མི་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། རྟོག་བྱུང་བྱིངས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
དེ། ཡང་དག་པ་མིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྟེ་བའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྤང་བ་ལྟར་སྟེ་བྱུང་གྱི་དྲིམ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་གཏན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། རྟོན་མས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ། འགྱུར་

༡༡། མེད་སྤྱེའཇིག་གིས་དབེན་པའི་བྱུང་པར་དང་། འགྱུར་བམེགས་ལྷན་དང་མཐུན་པའི་བྱུང་པར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱེའཇིག་གིས་དབེན་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཚུ་ཚྲི་གས་ཀྱིས། །འདྲི་ནི་མཛོན་པར་འགྱུར་མེན་ཏེ། །འཆི་དང་
 ཉན་དང་གྲ་བའི་མེ། །མི་བཟད་པས་གྲུང་འཆིག་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཚུའི་ཕུང་པོ་དང་འབྲུ་བའི་ཚྲི་གས་རྣམས་ཀྱིས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲི་ནི་སྤྱར་མེད་པ་ལས་གསལ་རྩུ་མོངས་པར་བསྐྱེད་
 ཅིང་འགྱུར་པ་ཡང་མིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་འདྲི་འཆི་བ་དུས་མཐའི་མེ་དང་། ཉན་བ་དམྱལ་བའི་མེ་དང་། གྲ་བ་རང་བཞིན་པའི་མེ་མི་བཟད་ཅིང་གིན་ཏུ་བྲག་པ་མཐའ་ཡས་པས་གྲུང་འཆིག་པའམ་འཇིག་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མེགས་ལྷན་དང་མཐུན་པ་ནི། དུས་མཐའ་དམྱལ་བ་རང་བཞིན་གྱི། །མེགས་ལྷན་འཆི་དང་ཉན་བ་དང་། །གྲ་བའི་མེགས་ལྷན་རིམ་བཞིན་དུ། །དེ་དང་། །འབྲུ་བར་ཤེས་པར་
 བྱུ། །ཞེས་པ་སྟེ། དུས་ཀྱི་མཐའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འགག་པར་བྱེད་པའི་མེ་དང་རང་བཞིན་མཐའ་ལ་གྱི་བྱུང་གིང་ལ་བརྟེན་ནས་འབར་བའི་མེགས་ལྷན་པོ་འདྲི་རྣམས་ནི། ལྷོག་འགྱུར་བ་འཆི་
 བའི་མེ་དང་། །ཁམས་འགྱུར་བ་ན་བའི་མེ་དང་། ཉན་མོངས་འགྱུར་པ་གྲ་བའི་མེགས་ལྷན་པོ་རྣམས་དང་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྤྱར་ནས་དེ་དག་པན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་གྱིང་འབྲུ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ཉིད་ནོ། །དེ་ལ་དུས་མཐའི་མེ་ལ་འཇིག་རྟེན་

འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འཆི་བའི་མེས་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་འགག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱུལ་བའི་མེས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་། ཉ་བའི་མེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱེ་ཆོག་པ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རང་བཞིན་པའི་མེས་འབྱུང་བ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་། ག་བའི་མེས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མེ་གསུམ་གྱིས་འགྱུར་བ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་འཆི་བ་ཞེས་བགྱི་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་དོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་འཆི་
 བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་རྗེ་དབང་པོ་རྣམས་འགག་པའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་རྣམས་གསར་དུ་བྱེད་པའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་སྐྱེ་བའམ་གྲ་བའམ་འཆི་བའམ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མ་ལགས་
 མོ། །དེ་ཅི་འདྲ་སྤྱད་དུ་ཞེས། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལས་འདས་པ་སྟེ། རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་ཞིག་གཡུང་དུ་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མ་དག་དག་པའི་སྐབས་ན་འདང་འགྱུར་བ་མེད་
 ཚུལ་ལ། སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་བསྟན་པ་དང་། ས་བརྩུར་རྒྱལ་སྐྱུ་གི་ཡོན་ཏན་དོས་བཟུང་བའོ། །དོན་དངོས་ལ། མི་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་སྐྱང་རྒྱུ་དང་། དེའི་དོན་གྱིས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མི་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་

ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་། སྤྱི་འཛིན་དང་ཆ་བཤམས་གྲོལ་བ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །སྤྱི་སོགས་ཕོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱས། །ཁྱོ་ལྟ་བུ་ལྟ་སྤྱི་ཇི་བསྐྱེད་ཕྱིར་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས། བྱང་པོ་གསར་དུ་འགྲུབ་པའི་སྤྱི་བ་དང་རྒྱུག་འགག་པའི་འཛིན་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་ན་བ་དང་། རྒྱུག་འགྲུར་བའི་ཆ་བཤམས་ལས་གྲོལ་བ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱི་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདིའི་རང་བཞིན་
 རྣམ་གཞས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་གཞས་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པས་ཕོངས་ཤིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འགྲུར་བ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་རྒྱས་སྟོ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱི་བ་ཇི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་གཞས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དུ་སྟོན་
 ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དཔར་སྤྱི་བ་དང་། རྟག་འཛིན་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་འཛིན་བ་དང་ན་བ་དང་ཆ་བཤམས་སོགས་པ་བསྐྱེད་ཞིང་འཁོར་བར་གཞས་པས། གཞན་སྤྱང་ལམ་དག་ཅིང་འགྲུར་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྤྱང་བ་
 ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱས་བཤད་ལ། སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་འགྲུར་བ་མེད་ཆུང་དང་། སྤྱི་བ་ཇི་ལས་འགྲུར་བར་སྤྱང་ཆུང་ལོ། །དེ་ལ་འགྲུར་བ་མེད་ཆུང་ལོ། །འཕགས་པས་འཛིན་དང་ན་བ་དང་། ཆ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅུད་ནས་སྤངས། །ལས་

ཆ་བཤམས་

ཡུལ་ལྔ་པ་

དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྒྲུ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་པ་སྒྲུ། ཡིད་གྱིར་དང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་ཚོགས་མ་ལུས་པས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བརྩམས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་།
ཀ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་རྩ་བ་ནས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་ཆུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྒྲུབ་རྣམས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་ནི་རྒྱ་དེ་
རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འགྱུར་བར་སྤྱང་ཆུ་ལ་ནི། རི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྒྲུ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་གྱུར། །སྤྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་དང་།
།འཆི་དང་རྒྱ་དང་ན་བར་སྟོན། །ཞེས་པ་སྒྲུ། རྒྱལ་སྤྱུག་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་སྒྲུབ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པའི་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་རྣམས་ལས་འདས་གིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་གྱུར། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྒྲུབ་དང་འཆི་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དུ་
མའི་སྤྱང་བ་སྟོན་ཅིང་སྒྲུལ་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱུད་ལས་གྱུར། གང་ནི་གྲོལ་བ་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཤོར་ཞིང་། །འཆི་བ་མི་བཟད་ལུན་ཡང་རིང་པོས་བཅིང་། །སྤྱུག་བསྐྱེད་

༡། ཁམས་ཐུག་པར་ནི་མཁའ་ཡང་། རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པས་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མ་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱུག་བསྐལ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བསྟན་ནས། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཐུན་མོང་དུ་ལུང་གིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།
 གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ངེས་པར་བྱ་བ། ཉོན་མོངས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། དཔེ་དོན་གྱིས་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་ཕྱོམ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་སྤངས་པ་སྟེ། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་སྣ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱད་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ལ་མི་སྐྱོབ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱུར་

ཆེན་པོ་

འཕགས་པ་ལྟ་བུ་

འདི་ནི་གང་ཞིག་གཙང་མ་བྱིས་མེད་པ་བྱིས་དང་བྱལ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པའདུས་ལ་བྱས་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་པར་འཛམས་སྦྱར་བར་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་བྱུང་གས་སེཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་དོན་བསྟུན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་པར་སྦྱོབ་ལོན་པས་མ་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའཛམས་པ་ལ་
མཁས་པས་དག་པ་ཡང་ཡིན་ནེཞིས་པའི་དོན་རྟོ། །འི་སྐད་དུ། བློ་གྲོས་བྱུང་ཆོས་ཆོས་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་གྲོ་ལ་ཡང་སྤྱིན་པར་སྦྱོབ་ལོན་པ་གང་ཡིན་པའདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆོན་པོ་སྟེ། ཐབས་ལམ་ཁས་
པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་གྱུར་མི་གནོད་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་གྲོ་ལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱུར་སྟོན་པའེཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་རྩེ་སྟེ།
འཛིན་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཚུལ། སྤྱིང་རྩེ་ལས་འཁོར་བ་འཛིན་ཚུལ། ས་གང་ལ་གཙོ་བོར་ཐོབ་ཚུལ། ཞེས་པའོ། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་མ་བྱོར་ནས་སྟོ་བྱུར་གྱི་དི་མ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་བའི་ཆེད་དུ་བཙོན་པར་མངོན་པ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་འགའ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མཉམ་པ་ལེགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཡ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཅི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བས་
 བཅིངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་བ་འཛིན་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤྲོད་པོ་མ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་
 པའི་གོ་ཆ་མི་འདོར་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་ཅུ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱིར་བཞིན་གྱི་ལུས་མ་དོན་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དག་གི་ཅུ་བས་མ་དོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ནིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
 མ་དོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྟན་འདས་དེའི་སྤྲད་དུ་འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཡང་མཆིས་ལ། འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཅུ་བ་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་
 མཆིས་ཤིགས་གསུངས་ལྟར་རོ། །གཅི་བོར་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲོད་ཆེ་དཔག་སེམས་ཅན་གསལ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་གམ་དོན་རྒྱ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་འདི་དག་གཅི་ཆེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔག་སེམས་རྒྱལ་པ་ལ་ཐོབ་པར་རྒྱུ་

258
 ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། ལའ་བཞག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྒར་ཡང་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བ་བྱས་པས་ས་དུག་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་བཅད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
 ལ་བརྩུར་རྒྱལ་སྤྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ངོས་གཟུང་བ་ལ། སྦྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། སྦྱི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་ངོ་བོ། རེས་ཆོག་བསྟན་པའོ། རྟེན་མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྦྱོབ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དབྱུང་ལ་འཕྱག་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཁོན་ཆར་ཆེ་བ་ལ་ནི་སའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་པ་དང་། དབྱུང་མཐའི་རྒྱུ་ཀར་ཡང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞིའི་རྒྱལ་གྱིས་ས་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟོག་ལ་དུག་སྟེ། སྤངས་པ་དང་།
 རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་དང་། འཕྲོ་རྒྱལ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། དབྱེ་བའོ། རྟེན་སྤངས་པ་ནི། ས་བརྩུ་སོ་སོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་རིག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་
 རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་དང་། འཕྲོ་རྒྱལ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། དབྱེ་བའོ། རྟེན་སྤངས་པ་ནི། ས་བརྩུ་སོ་སོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་རིག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་
 བྱི་སྦྱོབ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་སྟེ། དབྱུང་མཐའ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྦྱོབ་པ་བརྩུ། ལ་བརྩུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བརྩུས་པར་

ཡུལ་ལྔ་པ་ལྔ་པ་

ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ས་བརྩ་རྣམས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རྟོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས། ས་ཐོབ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ། །འཆོ་བ་ཆད་དང་འཆི་དང་མི་བསྐྱགས་ངན་འགྲོ་དང་། །འཁོར་གྱི་འཛིགས་བྲལ་དེ་ལ་བག་ཆའི་རྣམ་པ་མེད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་ལ་བདག་གི་གནས་མེད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིགས་པ་ལྟ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ཆུ་བོ་བཞི་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱིས་གྱུང་མཉམ་བཞག་ཏུ། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཁམས་དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་
ཤིང་། ཇེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་སྤྱོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱུམ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཁམས་དཀྱིལ་དང་
མཆུངས་པར་མཐོང་དོ། །དེའི་ཇེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱུམ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་མཆུངས་པར་མཐོང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །སོ་སོས་ནི་ས་དང་པོར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆུ་ལ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུར་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་དོན་དང་། གསུམ་པ་ལ་བསྐྱར་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན་དང་། བཞི་པ་ལ་གང་ལ་ཡང་བདག་

ལྷན་པུ་

༡༡། ཁྱིམ་པ་ལྷན་པུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དང་། ལྷན་པ་ལྷན་པུ་དག་པའི་དབྱིངས་པུ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དང་། རྩལ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། བདུན་པ་ལ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱི་བ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་འཕེལ་བ་
 མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་དོན་དང་། དགུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་དོན་དང་། བརྒྱུ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་།
 འཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དབུས་མ་ཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། རྒྱུ་མ་ཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་
 དོན་དང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། འབྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རྟོགས་བྱའི་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ་
 ཞེས་གྲུང་གསུང་མོད། འོན་ཀྱང་གྲོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་འད་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་ཁྲ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གྱུས་པར་

༡༡། བཅུ་པ་ལ་བྱུང་པར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་ལས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་སྟེ། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཀུན་དང་ཡང་དག་ལྟར། །སངས་རྒྱལ་འཁོར་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས། །བསྐྱབ་པ་བཅའ་བས་ཆོར་བཅད་ཕན་འདོགས་བྱེད་ལ་བརྩོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་སྟོན་པར་ལུགས་སུ་བཞག་གྱང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། གླིང་བཞི་པའི་རྒྱལ་པོ་
 དང་། བརྒྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནས་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་དང་པོ་ལ་སྟོང་གསུམ་གཏེར་བྱེད་ཀྱི་འཁྱུ་བྱེད་གིས་གང་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་ལྷས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ།
 །དབྱེད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། གང་ཟག་གིས་དབྱེད་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་དབྱེད་པ། སྤང་པོ་ལྷས་དབྱེད་པ། ཕར་སྟེན་གྱིས་དབྱེད་པ། གྲུབ་རྒྱལ་གྱིས་དབྱེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གིས་དབྱེད་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་བདག་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བུ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་ལྷ་བ་ཕྱོམས་ཀྱང་མི་བགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐྱེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་རྟིང་ངེ་འཛིན་
 མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་གྲིམ་རྒྱུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་ཐ་དད་པའི་དབྱེད་སྤངས་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་པའི་དབྱེད་མེད་པ་དང་། དུག་སྤྲེལ་

འཕྲུལ་པ་

རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་ཐ་དད་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འད་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲིམ་པའི་སྒོ་ཐོབ་པ་དང་།
བརྒྱད་པ་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཏང་སྒྲིམས་ཤིང་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། དགྲུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྒྱུ་པ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་
པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཐུ་ཆེ་ཞིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དག་འཕྲན་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱལ་པ་སྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔར་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག། རྒྱལ་བྱིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཉམ་པར་བཞག། ཆོས་ལ་ང་སྤངས་རྒྱུད་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། རྣམ་པར་དག་པ་ཐ་དད་ང་རྒྱལ་མེད། སྐད་ཅིག་གཞི་སྒོ་ཐོབ་པ་བཏང་སྒྲིམས་པ། ཞིང་རྣམས་སྦྱོང་བ་སེམས་ཅན་སྦྱོན་
བྱེད་པར། མཁས་པ་མཐུ་ཆེ་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་པ་དང་། །ངེས་པར་སྟོན་ལ་མཁས་པ་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་ནི། ས་དང་པོར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྒོ་བ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་རྒྱལ་
བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་བདེན་པ་དང་རྟོན་འབྲེལ་རྣམས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབས་པས། དེ་དག་གི་འབྲས་བུས་བདུན་པ་ལ་

༡༡། །མཚན་མཐེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་དང་། བརྒྱ་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འགྲུབ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་རབ་རྒྱུ་
 ཉོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་སློབ། །ཅེས་པ་དང་། །འབྲས་བུ་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུང་པོ་ལྷས་དབྱེ་བ་ནི། །ས་དང་
 པོར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉོགས་པར་བྱས་ནས། །གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུང་པོ་དང་། །བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུམ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། །བདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 ལ་འབྲས་བུ་བཞི་འདི་སྦྱབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡུང་པོ་སྦྱང་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པའི་སྦྱབ་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཡུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་རབ་རྒྱུ་
 ཉོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ནི་ཡུང་པོ་སྦྱང་། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ཡུང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི། །སྦྱབ་པ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། །སྦྱབ་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
 པར་སྦྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡར་ཕྱིན་གྱིས་དབྱེ་བ་ནི། །ས་དང་པོར་སྦྱོན་པའི་ཨ་རོ་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། །བརྒྱ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཨ་རོ་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་བར་ཏེ། །དབྲས་མཐའ་ལས། །སྦྱོན་དང་ཚུལ་བྱིམས་བཟེད་བཙུན་འགྲུས།

འཕགས་པའི་སྐུ་ལྔ་པ་

ཁས་མ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། སྒྲོན་ལམ་སྒྲོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ། ཞེས་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་མེད་ནི། ཁ་བཅུ་རྒྱམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གྲུབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ནི།
མེས་པས་སྒྲོད་པའི་སྐུ་ལྔ་པ་གྲུབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐུ་ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལའང་། བདུན་པ་མན་ཆད་མ་གྲུབ་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། ས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་དང་། གྲུབ་པ་དག་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱ། གྲུབ་པ་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་དང་། གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཡང་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རང་ཆོག་བསྟན་པ་སོ་སོའི་ནི། ས་དང་པོ་ལ་དོན་གཉིས་བྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པས་རབ་ཏུ་དག་འབ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་དང་ཐེག་
དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་དང་བྲལ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བརྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་འོད་སྟེང་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བསྟེན་པས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ལྷ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པས་སྒྲུང་དག་འབ་
དང་། རྟུག་པ་ལ་ལྟོང་བ་དང་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་སྟིད་ཞིར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་དང་། དགུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྷན་པས་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བྱོས་དང་། བུ་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལ་མྱི་དྲན་ལས། རབ་ཏུ་དག་འབ་དང་རིམ་མེད། འོད་སྟེང་པ་དང་འོད་འཕྲོ་ཅན། སྒྲུང་དག་འབ་དང་མངོན་དུ་གྱུར།

༡༡། རིང་དུ་སོང་དང་མི་གཡོ་བ། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བུ་མོ་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འབྲུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱིར་ཞིང་ཕྱིར་ཞིང་གོང་དུ་འགོ་
 བདད་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལས། འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། འདུག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། ཕྱིར་ཕྱིར་གོང་དུ་འགོ་བཟུང་ཕྱིར། འདེད་གཉིད་ལ་སར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞུང་དོན་ལ་ལྟ་སྟེ།
 དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན། སྦྱོང་པ་མཆོག་ལ་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཀྱར་པའི་ཡོན་ཏན། རོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། འདི་ལ་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ནི། རྒྱལ་སྐྱུ་ལ་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཉིད་འདི། འྟོགས་ནས་མ་རིག་ལྟོང་ས་རྣམས་ཀྱིས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་ནི། མཐོང་བ་གང་ཡིན་དེ་མེད་དོ། འཕགས་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཐོབ་པ་གང་། བྱིས་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཕྱིར་ན་འགོ་
 བཟུང་། གཉིན་གྱི་ཐབས་དང་སྟོང་རྗེམ་ཆོག་ ཞེས་པ་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྐྱུ་ལ་འགྱུར་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་རོན་སུམ་དུ་
 གསར་དུ་འྟོགས་ནས་གནས་པས། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ན་འཆི་བྱུག་བསྐྱེད་པ་མཆོག་ཉིད་པ་རྣམས་ལས་གྲོལ་ཡང་། མ་རིག་པའི་ལིང་འྟོག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལྟོང་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་

ཡུལ་གྱི་

བའི་ཚུལ་དག་ཏུ་ནི་མཐོང་ཞིང་སྤང་བས་གཏུག་ཕྱི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་མཆོང་ཞིང་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་ཏེ་མི་དག་གི་བའི་ཆོས་ལས་དེང་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲིན་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་སྒྲུ་འཆི་
ལས་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འཆི་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྱུག་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་། གཏུག་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་མཆོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་
མ་ལུས་པའི་གཉེན་ནམ་རྩ་ལག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།
དེ་སྐོར་དུ་ཡང་། རྒྱུན་ལས། འཁོར་སྐྱད་པ་དང་འབྲེལ་པ་རྣམས། ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཡང་དག་བཏོན། །ཀུན་གྱི་དོན་རབ་སྐྱབ་བྱེད་པས། །ཐབས་བཟང་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱུགས། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི།
།སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཇེ་སུམ་བྱེད། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུ་པ་ཡང་། །བཅེ་བསྐྱེད་བདེ་བ་གཞན་དུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་ནས། དོན་དམ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལོགས་པར་སྐྱེས་པ་ལོ་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་རྟོགས་པ་འང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐོར་དུ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འཕྱུག་པ་ལས། །ཁྱེད་བྱུང་ཆུབ་སེམས་

༡༡། འདུལ་རང་གི་སེམས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། འདུལ་གི་སེམས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོམེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྤྱོད་པ་མཆོག་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས། འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན། འཇིག་རྟེན་དེ་མས་མ་གོས་སྤྱོད། ཇི་ལྟར་པར་ཆུ་ནང་དུ། སྤྱོད་པ་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད། འདྲ་བཞིན་འདི་ནི་འཇིག་
 རྟེན་དུ། སྤྱོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མི་གོས། ཞེས་པ་སྟེ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་གཤམ་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས། ཡང་དག་པར་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དཔའ་
 གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས་པར་གསུལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་བཟུང་ནས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཉེས་པའི་དེ་མས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་བས་པོ་
 ཆེ་རྣམས་སྤྱོད་དེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མེ་ཏྲག་པར་རྣམས་ཆུ་ནི་ནང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཡང་ཆུ་ནི་སྤྱོད་དེ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆུ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་པ་འདི་ནི་གཞན་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིན་
 མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་གོས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། གཞན་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ལེན་པའི་ཆུ་ཡང་རྒྱན་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་དབང་དག་དང་། ཁྱིང་དེ་འཇིག་དང་དབང་འབྱུང་པའི།

མཐུན་པ་ལ་

དབང་གིས་སྒྲུབ་པ་འདྲ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མོས་པས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་དང་། ས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སོ། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བྱུང་སྐྱུང་ལ་རྟག་ཏུ་སྒྲོ། མེ་བཞིན་དུ་ནི་
འབར་བ་དང་། ཞི་བའི་བསམ་གཏན་སྒྲོམས་འཇུག་ལ། རྟག་ཏུ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་བྱུང་སྐྱུང་པ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་སྒྲོ་འབད་ཚུ་མེད་པར་དཔའ་
ན་བྱུང་གིང་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་སྒྲོབས་ལྟར་དང་ཤུགས་ཀྱིས་འབར་བ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་དེར་མ་བཟད་དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། དེ་ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇོག་ཅིང་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་འབད་ཚུ་ལ་དང་བཅས་པས་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནི།
མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གཉིས་འབད་ཚུ་ལ་མེད་ཅིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་དེ། མཚན་མ་མེད་པ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ། ཞིང་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བཞན་ཡང་།
ཡང་ཆེར་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང་། རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཞན་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ས་དགུ་པ་ལ་ཡང་། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བར་

༡༡། །འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། །སོསོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མངོན་པ་ཉིད་དོ། །སྒྲེབ་ཐམས་ཀྱིས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲིན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་
 བྱལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྒྲིན་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། །བསྟན་དང་གཟུགས་སྐྱེད་ག་དང་ནི། །སྒྲིན་དང་སྒྲིན་ལམ་གྱིས་གྱུར་རུང་། །གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་གང་གིས་འདུལ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་ཤེས། །དེ་ལྟར་ན་མཁའ་ཁོ་
 མཐའ་གྲས་ཀྱི། །འགྲོ་ལ་རྟག་ཏུ་ལྟན་གྱུ་བ་པར། །ཐོགས་མེད་སྒོ་ལྟན་དེ་ཡི་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཡང་དག་འདུག །ཞེས་པ་སྟེ། །ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྒྲིན་ས་དགུ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲིན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཕེན་
 པའི་དབང་གིས་ལྟན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་འདུག་པ་དང་ནི་ཀུན་སྒྲིང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ན། །སྤིད་པ་ཐམས་པ་དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་དང་
 རྩལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ཡང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པ་དང་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱལ་པ་དང་མཆོམས་པར་གཟུགས་སྐྱའི་སྐྱལ་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་སྒྲིན་པ་དག་དང་ནི་གཞན་དོན་གྱི་སྒྲིན་པ་རྣམས་
 པོ་ཆེ་དང་། །འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་པ་འདྲ་སྒྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར་རུང་སྟེ། །གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་རྩལ་ཇི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས། །རྩལ་སྤྲས་དེས་ནི་འཕྲིན་ལས་དེ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་
 པོ་ཆེ་དང་།

འཕགས་པ་ལྟ་བུར་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འབད་ཆེ་བ་མེད་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་པོ་

རབ་རྟུ་ཤེས་སོ། །འབད་པ་མེད་ཅིང་སྒྲ་ཚོགས་པར་འཕུག་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ན་མ་མཁའ་འཇི་མཐའ་གྲས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འབད་ཆེ་བ་མེད་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་པོ་

གྲོ་ལྷན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་ཉེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཕུག་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱའི་དོན་ནོ། །དོན་གཉིས་

གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུ་ལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲུལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་མེད་ཀྱིས་རྟུལ་དང་། །རྒྱུ་མཚོ་བ་སྒྲུང་མི་གཞེས་ཀྱི།

།ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་དེ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕྲིན་ལས་འཕུག་པའི་ཚུ་ལ་འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས། སྤངས་

རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོར་བ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུ་མཚོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲུལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་མི་འཆད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ།

མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་དབང་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་གནིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དེ།

༡༡། །དཔེར་ན་སའི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དང་། རྒྱལ་ཆོ་ཆེན་པོ་དང་བཟླ་དགྲིལ་མིག་རྩེ་སྤྱད་པར་གང་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ས་བརྩུ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་རྣམས་མ་སྤངས་ཤིང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་དེ་དག་གྲུང་སྤངས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་སྒྲུབས་ནས་འདུལ་བ་མེད་ཚུལ་ལ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོ་ཆེན་པོ་དང་བཟླ་དགྲིལ་པ་དང་དེའི་དོན་རྒྱལ་པར་
 བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་མི་ཟད་ཆོས་ལྔ་ཕྱིར། །འགྲོ་སྒྲུབས་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་ལྷུང་ཕུག་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྒྱལ་ཏུ་གཉིས་མེད་མི་རྟོག་ཕྱིར། །འཇིག་མེད་ཆོས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བཞིན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ།
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྒྲུབས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི། ལུས་གཞན་དོར་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་
 མི་ཟད་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྔ་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་གནས་མ་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བརྟན་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པའི་ལྷུང་ཕུག་པ་ལ་ཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་སྒྲུབ་

མཁའ་མཁའ་མཁའ་

པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མཐའ་དཔའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་འཁོར་བ་དང་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཉེས་དཔེ་གསལ་དང་པན་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཡུང་རྒྱུད་གི་དོན་ཅན་ཉིད་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་མེས་མཛོད་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁེས་བཤད་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་གསལ་དང་བྲལ་བའི་དོན། དོན་བསྐྱེས་ཏེ་མཆོམས་སྦྱར་བ། རྟག་སོགས་སུ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་རོ། །སྐྱེས་གསལ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ། སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་རོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་
མེད། །ཀའོ་དཔེ་དག་འབམེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་ཕྱིར་དང་། །ཁི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་རྒྱུད་ཕྱིར། །ཁེས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་བའི་སྒྲིང་པོ་འདི་ནི། །དང་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མཐར་འཇིག་པ་མེད་ལ་
བར་དུ་ན་བའི་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། །འགྱུར་བའི་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གོ་རིམ་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་ཁི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཡིད་གྱི་
རང་བཞིན་གྱི། །ལུས་གྱི་སྐྱེ་མེད་རྟག་པའི་ཕྱིར། །བསམ་མི་བྱུང་འགྱུར་འཆི་འཕོ་ཡིས། །དེ་ནི་མི་འཆི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །བག་ཆགས་ཕྱོལ་འོ་ན་རྣམས་གྱིས། །ཀའོ་དཔེ་དག་ཁི་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། །ཟག་མེད་མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་གྱིས། །ཀ་བ་མེད་དེ་

འཇུག་པ་ལ་

༣༡། །གཡུང་རྒྱུད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཁམས་དེ་ནི་ཐོག་མར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བཅེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་པའི་མཁུས་མི་ཁྱབ་
 པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡིས་ཀྱང་དབྱིངས་དེ་ནི་མི་འཆི་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱེ་ཞིང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁར་དུ་མ་རིག་བཤམ་ཆགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུའི་ནད་ནྟམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་ཅེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་འཛིན་སོགས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་ཅེད་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུག་པ་ནྟམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀླ་བ་ཅེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་འཇིག་ཅིང་གཡུང་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཅེད་ན་ཐམས་པའི་
 སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དོན་བསྟུས་ཏེ་མཆོམས་སྒྱུར་པ་ནི། དེ་ལ་ཆོག་གཉིས་དེ་བཞིན་གཉིས། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན། །འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི། །རྟག་པ་ལ་
 སོགས་དོན་གསལ་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆ་ཆོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཅེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དེ་ལ། གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཀྱང་པ་རེ་རེ་སམ་དོར་བསྟན་པའི་རྒྱས་བཤད་མི་ཟད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་
 ཀྱང་པ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཀྱང་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྒྱུན་གྱིས་

ལ་སོགས་པ་སྟེ་བརྟན་པའི་དོན་དང་ཞི་བའི་དོན་དང་གཡུང་རྩུང་གི་དོན་རྣམས་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནི། མི་བྱད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཕྱིར། གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་རྟག་པའི་དོན། །མཐའ་ཡི་མུ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །སྤྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཕྱིར། །གཉིས་
མེད་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། །མ་བཅོས་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །འཇིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་རྩུང་ཉིད། །ཆེས་པ་སྟེ། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་མངོན་སུ་མ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ནི་ལྟག་མ་མེད་པའི་མུ་དན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་
བྱད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། །ལམོར་བའི་མཐའི་མུ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་ཇིས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱབས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་བརྟན་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། །མཐའ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་དེ་ཞི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། །ཐུ་རྟེན་གྱིས་མ་བཅོས་ཤིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
གཏན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་ནི་གཡུང་རྩུང་གི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། །འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལས། །ཤུ་རིའི་བུ་མི་བྱད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན། །གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ནི་རྟག་པའོ།

༡༡།

༡༡། ལྷ་རིའི་བུ་ཕྱི་མའི་མཐའི་མུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་པའི་སྤྱབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་ནི་བརྟན་པའོ། ལྷ་རིའི་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་ནི་ཞི་བའོ། ལྷ་རིའི་བུ་མ་བཙོས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་ནི་གཡུང་རྒྱུད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་དོན་ལ། མིང་དོན་གྱི་སྒྲིན་ས་མདོར་བསྟན་དང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རྒྱས་བཤད་དོ། དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་སྤྱུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས། དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་མུངན་འདས། དེ་ཕྱིར་ཉིད་ཅེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་མུངན་འདས་པ་མེད། ཅེས་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྤྱབས་དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་མུངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དྲུག་འཁོར་དང་འོད་ཅེར་དག་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱབས་པ་ཅུ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ན། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མུངན་ལས་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པ་གཞན་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཡུམ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ནི་གར་ཡང་གསེགས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བའི་

ཐུང་ཅེས་

ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དག་པ་འི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འོན་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། འོན་བཞིའི་དབང་གིས་མིང་བཞིར་གསུངས་ཚུལ་དང་།
དེ་རྣམས་འོན་དང་སྐར་ཏེ་བཤད་པ་ལོ། །དེ་ལ་མིང་བཞིར་གསུངས་ཚུལ་ནི། མཛོད་ན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ནི། །འོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཛོད་སྐུས་ན་ཟག་
པ་མེད་པ་འི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འི་སྤྱིང་པོ་ལ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དབྱེར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འི་འོན་གྱི་ཆ་ཐད་དཔེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཤད་མ་ཐག་པ་འི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་འི་འོན་ནོ། །འོན་དང་སྐར་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །དེ་རིགས་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། །བརྩམས་མེད་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ཉིད་དང་། །གཏོད་ནས་རང་བཞིན་ནི་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འོན་དམ་པ་འི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་འི་འོན་དང་ལྡན་པ་འི་ཆ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་

༡། བཞིན་གསེགས་པའི་སློང་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའབྲལ་བམེལ་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུལ་གྱི་ཁྱུང་གི་བྱེད་ལས་འདས་པས་མི་སྟོང་པའོཞེས་པ་དང་། སྤྱི་འོ་བུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 སློང་པོ་ཞེས་བྱ་བའདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འོ་ཆོག་སྤྲུགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། སངས་རྒྱས་དེའི་རིགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་འོ་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའོཞེས་
 གྲུང་བུ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྒྱད་ནས་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་པར་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་གཞན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མ་ལགས་ཀྱི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལགས་སོཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། སློང་པོ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་བརྩམས་པ་མེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བམེད་ལ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་
 ལྡན་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་གྲུང་བུ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རིགས་དེ་ནི་གཏན་དུ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པའོཞེས་པ་དང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་ག་བསྐྱེད་འགོག་པ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གྲོ་བུར་གྱི་དེ་མ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་

༡༡། བྱ་བའི་དོན་ནོ། ལྷ་འདས་ཀྱི་དོན་ནོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེད་པ། ལས་མ་མེད་དེ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། འབྱེད་མེད་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས། ཞེས་པ་སྟེ། རྩི་ཆེ་ཞིང་
 རིགས་མཐའ་དག་མཚན་བཅེད་པས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསལ་བམ་ཐའ་ཡས་ཤིང་གཞལ་དུ་མེད་པས་ན་ཀྱང་སེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟུང་ཅིང་གཏིང་དཔག་དགའ་བས་ན་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་བཤག་ཉིས་
 བཀའ་ལྷན་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ན་དེ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཐར་པ་ལྷ་འདས་ལས་ཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆུ་མེད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། རི་རྒྱ་དུ་ བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ནི་ལྷ་འདས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་པ། གཞལ་དུ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། རྣམ་པར་དག་པ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། འདྲ་བས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་འདས་
 འདས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པ་རྣམས་ལ་འབྲོག་དགོན་པའི་དབུས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱུ་ལ་བཞིན་ཏེ། ངལ་བསོ་ཞིང་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་མཁའ་པས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་

ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀྱི་བའདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ང་ཡི་མུ་དན་འདས་གཅིག་ཐེག་པ་གཅིག་
 །ང་ཡི་ཐེག་པ་ཐད་དམེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་། །ཞེས་པ་དང་། ང་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་པར་འཇོག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཐད་དཔ་དང་བྱམ་པ་འདི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། རི་མོ་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉི་མ་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་རི་མོ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། །གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁའ་སྤྱོད་པ་དག་
 །གང་ཞིག་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ། །དེ་གཞན་ངེས་འཇོག་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་འདི་ལ་བྱེད་ཀུན་གྱིས། །ང་ཡི་གཟུགས་ནི་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ། །བཀའ་ཡིས་རས་ནི་བྱིན་པ་དང་། །དེ་ནས་དེ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ།
 །རི་མོ་དཔེ་ལས་ལ་རབ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་སྦྱར་རྣམས་ལས། །གཅིག་གཅིག་ཡུལ་གཞན་སོང་གྱུར་ན། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། །དེ་མཆོང་ཕྱིར་རི་མོ་དེ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །མི་འགྱུར་བཞིན་ཞེས་དཔེར་
 བྱས་སོ། །དེ་ནས་ས་འབྲི་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །བྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟེད་ལ་སོགས། །རྣམས་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྷན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བཟོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་འབྲི་བར་བྱེད་པའི་མཁའ་པོ།

སྐུ་མཁའ་པོ་ལྷན་པའི་མཆོག་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བཟོད།

༡། མགོ་བོ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་དང་གཞན་ཕྱེས་གའི་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པ་དག་ལས་རིམ་མཁས་གང་ཞིག་མགོ་བོ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་གིས་པ་དེ་གཞན་དུ་སོང་ན། དེའི་སྐུ་པ་དེས་པར་
འཛིན་ཅིང་འབྲི་བ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲིར་བ་སྟུན་ཏེ། དེ་ནས་རེ་གིག་གཅིག་ནས་རས་གཞི་འདི་ལ་རིམ་མཁས་ཁན་ཕྱེད་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལི་གཟུགས་དེ་ཚྭ་གས་པར་འབྲི་བར་གྱིས་གིག་ཅེས་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས། རིམ་མཁས་དེ་
དག་ལ་མཁའ་ཡིས་བསྒྲོས་གིང་། རས་གཞི་ནི་བྱིན་པར་འགྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་བཀའ་ལླང་དེ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་རང་གིས་གང་དང་གང་གིས་པའི་རིམ་དེ་དང་དེ་འབྲི་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་རོ། །རིམ་དེ་ལ་མངོན་པར་སྒྱུར་ཞིང་འབྲི་བ་པོ་
རྒྱམས་ལས་མགོ་བོ་གིས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གཅིག་གཞན་དེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་སྟུར་ན། མགོ་བོ་འབྲི་བ་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བས་ན་རིམ་མཁས་དེ་གཅིག་པོ་དེ་མཆོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རིམ་དེ་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚྭ་གས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་དོན་འདི་མཆོན་པའི་དཔེར་བྱས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་ཚྭ་གས་པར་འབྲི་བར་བྱེད་པ་པོ་རིམ་མཁས་མང་པོ་ཉི་བར་མཆོན་པའི་དོན་གང་
ཡིན་པ་ནི། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། ཉེས་པའི་བྱིམ་མེད་པའི་རྩྭ་ལ་ཁྱིམ་ས་དང་། རྒྱལ་དུ་ཡང་ལྷུག་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་ས་དགོ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་

ཡུལ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་

གཏན་དང་། ཆོས་རབ་རྒྱུ་ལྟར་ཕར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྒྱུ་ལྟར་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟེ། ལེགས་པར་བྱིས་པའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལྟར་བཟོ་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་ལྟར་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཉིད་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བམ་ཐུན་ཡས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
པ་དང་། གྲངས་དང་མཐུད་ཀྱི་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུག་པའི་ཕྱིར་གྲངས་མེད་པ་དང་། བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འགྲུབ་པར་
སྟོན། །ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལས་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་
ཅིང་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དགྲུ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆོ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་ཉིད་འགྲུབ་ཅིང་། ས་བརྒྱ་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བའི་གནས་སྟོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུག་པ་ཉིད་འགྲུབ་ལ། སངས་རྒྱས་

ཡུལ་

ལྷོ། གྲིས་ར་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས། ཡོན་ཏན་དེ་མ་མེད་པ་ཉིད་འགྲུབ་པར་རིག་པར་བྱུངོ། །མདོར་ན་འབྲི་བ་པོ་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་རི་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ལ། དེ་དག་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཐར་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུར་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་དོན་ཞིས་བྱུ་བའི་དོན་ནོ། ཉི་མའི་དཔེ་ལ་ཆོས་མཐུན་བཞིས་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་ཐུང་འདས་མེད་ཚུལ་ལོ། རྟེན་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི། གོ་རི་མ་ཇི་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་གསུམ་ཀ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་ལ་བ་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་དག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་དང་ཆོས་མཚུངས་སེཞིས་བྱུ་བའི་དོན་ནོ། རྟེན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་ཡེ་

ཤེས་ནི། དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཆོངས་ལ། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་རི་སྒྲིབ་པ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕུག་པས་
 བཞེད་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཆོངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་གའི་རྟེན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མང་དེ་ཅིང་འོད་གསལ་བས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཆོས་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐད་དཔེད་པས་ན་ཉི་མའི་འོད་དང་ཟེར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་མྱུང་འདས་མེད་ཚུལ་ནི། དེས་ན་སངས་རྒྱས་
 མ་ཐོབ་པར། མྱུང་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་རུས་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉི་བར་གནས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལ།
 སྒྲིབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱེར་མེད་ཅིང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཐར་པ་མཐའ་ཐུག་པ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་མངའ་བ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་མ་ཐོབ་པར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་མཐའ་ཕྱིན་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་འོད་གསལ་བ་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བཞིན་པ་མཐོང་བ་སྤངས་ནས་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུར་མི་རུས་པའི་བཞིན་ནོ།

༣༡། ཞེས་བྱ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་དམན་པ་དང་གུ་མོ་མ་པའི་ཆོས་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟོགས་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟོགས་པ་ནི་མཆོངས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་མཆོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་པ་དང་མཆོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་མཆོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
 དེ་འོས་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་རོ་གཅིག་པ། རོ་མཆོངས་པ་ཞེས་བཟོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འཤད་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི།
 དེ་རྩལ་བའི་སྒྲིང་པོ་ནི། རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྩམས་བཟོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤྱབས་ནང་གནས་པ་དེ། །དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟོག་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་མའི་མཐའི་མྱ་ངན་མཆོངས་པར་རྟོག་པའི་ཆོས་
 ཉི་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་བའི་དོན་ནས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་བར་རྣམ་པ་བརྩམས་བྱ་བས་ལེགས་པར་བཟོད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ནི་འཤད་
 ཟེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། ཐོག་མཐེད་པའི་དུས་ནས་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱི་དེ་མཉམ་མོངས་པའི་སྤྱབས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བརྟམས་པའི་ནང་ན་གནས་པ། ཐོག་མཐེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་

[illegible]

འདྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཚེས་ཉིད་སྒྲིང་པོ་དེ་རྣམས་གསལ་བར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དག་གིས་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ས་སྒྱུར་པའོ།
 །མཚན་ས་སྒྱུར་ལྟར་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ་ལ། ཇི་བཙས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་ཚེས་མཐུན་སྒྱུར་བ་དང་། ཇི་མ་དང་སྒྲིང་པོ་གཉིས་སོ་སོའི་ཚེས་མཐུན་སྒྱུར་པའོ། །ཐུན་མོང་གི་ཚེས་མཐུན་ལ། འགྲོ་ལ་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱུང་ཆུ་ལ་མ་དོར་བསྟན།
 དེ་ཡི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བསྟུས་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་ཆུ་བསྟན་པའོ། །མདོར་བསྟན་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་དང་ན་སྤང་ཅི་སྤང་མ་ལ། །ཐུན་ལ་སྒྲིང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་
 གསེར་། །སལ་གཏེར་དང་རྒྱལ་སོགས་འབྲས་རྒྱུད་དང་། །གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྒྱུར་དེ་ནི། །བྱུང་མེད་དུ་པའི་ལྟོ་ན་མི་བདག་དང་། ས་ན་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བུར། །སྒྲིབ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མས་སྒྲིབ་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 དེ་བཞིན་འཇམས་འདིག་ནས། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱན་པའི་མེ་རྟོག་པ་རྒྱ་མདོག་དུ་པ་ཁ་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན། །སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་མ་ཉོན་མོངས་པས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་འདི་གནས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། །སྤང་ཅི་རོ་བཅུད་ཐུན་སུ་མཆོག་གསལ་དང་ལྟན་པ་སྤང་མའི་ཚོགས་དུ་མས་བསྒྲོར་བའི་དབྱུས་ན་ཡོད་པ་དང་། །བྱུང་མེད་རྒྱུད་པའི་

༡། །དབུས་ལ་སྐུ་ལུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་སྤྱིང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་འདམ་ཐབ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་གསེར་སྒྲུལ་བཟང་པོ་མི་འགྱུར་བར་ཡོད་པ་དང་། ས་མང་པོས་གཡོགས་པའི་དབུས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་
 གཏོ་ཆེན་པོ་བཟང་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ། ལྷོ་ན་ཤིང་གི་ལྷུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྒྱུ་བའི་རྩུས་པ་འབྲས་ཆུང་ས་བོན་དང་ལུན་པའི་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། གོས་རུལ་དྲིམ་ཅན་གྱིས་བརྟམས་པའི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་མེད་མདོག་དང་ཆ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ངན་པའི་ལྷོ་བའམ་མངལ་ན་མིའི་བདག་པོ་ལྟོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་བོ་ཡོད་པ་དང་། ལུགས་གཏོང་བའི་དུས་ཀྱི་འདམ་ནག་པོའི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་
 བརྒྱ་ཡོད་པའི་ལྷ་བར་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲིམ་དང་སྒྱིབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་ངེས་པར་གནས་སོཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།
 སོ་མོར་བཤད་པ་ནི། དྲིམ་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་གཙང་ས་འབྲས་གོས་རུལ་དང་། །སྐུ་གཟུགས་འབར་བས་མངོན་པར་གསུངས་པའི་བྱུང་མེད་ས་ཡི་ཁམས་དང་མཆུངས། །སངས་རྒྱས་སྤང་ཅི་སྤྱིང་པོ་གསེར་དང་གཏོར་དང་ཅུ་གྱི་རིན་ཆེན་སྐུ་
 སྤྱིང་བདག་མཆོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུགས་དང་དྲིམ་དེ་ཁམས་མཆོག་མཆུངས་པ་ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒྱིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་དྲིམ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་མེ་ཏྲིག་པ་རྣམས་དང་སྟོན་པ་རྣམས་སྤང་མ་དང་།

༡༡།

ཁྱེད་ལོ། །སྤྱི་ལོ་ལྷན་པོ་ལྟེན་པའི་དཔེ་དང་། མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་པད་དན་ལ་སངས་རྒྱས་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་མདོག་དན་པ་ལྟེན་པའི་ཁྱེད་གནས་པ།
།མཚོན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྱུ། །དེ་མེད་ལྟ་ཡི་མིག་ལྟར་མིས་མཐོང་ནས། །རྒྱ་སྒྱེས་འདམ་མའི་སྒྱུ་བས་ནས་འབྱེན་བྱེད་ལྟར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་མདོག་དན་པ་ཅན་གྱི་པ་ལྟེན་པའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུང་མས་པའི་གོས་ན་
གནས་པ་མཚོན་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱི་གཟི་བཞིན་སྟོང་ལྷག་མང་པོ་དག་གིས་འབར་ཞིང་གསལ་ལ་བའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྱུ་ནི་དེ་མེད་པའི་ལྟ་ཡི་མིག་དང་ལྟར་པའི་མདོན་གསལ་ཅན་གྱི་མིས་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་
སྒྱེས་ཀྱི་འདབ་མའི་སྒྱུ་བས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་དེ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ལོ། །དེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་བདེ་གསལ་མཚན་མེད་གནས་རྣམས་ལ་འདང་། །སངས་རྒྱས་སྒྱུ་གྱིས་རང་གི་ཆོས་གཟིགས་ཏེ། །སྤྱི་མེད་ཕྱི་མའི་ལྟར་
གནས་སྟོང་རྟེན་ཡི། །བདག་ཅན་སྤྱི་བ་པ་ལས་ནི་སྤྱི་ལོ་བར་མཛད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་ན་མཚན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱུ་ལ་བར་གནས་པ་རྣམས་ལ་འད་ཁྱེད་པའི་
ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ལེགས་ཀྱི་སྒྱུ་གྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ། །ཁྱེད་སྤྱི་བ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མའི་མཚན་མེད་པའི་སྤྱི་དཔེ་དང་མཚན་མེད་པའི་ལྟར་གནས་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་

འཛེན་པའི་སྒྲིང་ཆེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་སྒྲིབ་པ་གྲོ་བུར་གྱི་དིམ་རྣམས་ལ་ནི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱར་ཡང་སྤྱར་བ་
 བོ། ཇི་ལྟར་མི་སྤྱུག་པ་དྲུག་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བར་གསེགས་པ་ནི། དེ་ཡི་ཁོང་གནས་ལྷོ་མིག་མཐོང་ནས་འདབ་མ་ངེས་པར་གཅོད་བྱེད་ལྟར། ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་དིམ་འི་སྤྱབས་སྒྲིབ་ཐོགས་སངས་སྒྲིང་པོ་འགོ་གཟིགས་ཏེ། སྤྱུགས་ཇེས་སྤྱབ་པ་དེ་
 འཛེན་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་འཛེམས་པར་མཛད། ཅེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཁ་དོག་མི་སྤྱུག་པའི་མེ་ཏོག་པ་དྲུག་འདབ་མ་རྣམས་ཁ་བྱུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྱུམ་ཆེན་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ནི་པ་དྲུག་དེའི་ཁོང་ན་གནས་པར་ལྟའི་མིག་གི་
 མ་ངོ་ན་གསེས་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་མཐོང་ནས། སྤྱུ་དེ་གསལ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་འདབ་མ་འི་སྤྱབས་རྣམས་ངེས་པར་གཅོད་ཅིང་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་གྲོ་བུར་གྱི་དིམ་འི་སྤྱབས་མཐའ་ཡས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འགོ་བམ་ཐུན་དག་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ་དེམ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོད་མེད་པའི་སྤྱུགས་ཇེས་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་སྤྱུ་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་པ་དྲུག་འདབ་མ་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གྲོ་བུར་གྱི་དིམ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་འཛེམས་པའི་ཆེད་དུ་འཕྲིན་ལས་འཕུག་པར་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྤྱང་མ་ལ་སྤྱང་ཅི་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་ལ་འདང་། དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྱུག་ཆགས་

༡། ཚོགས་བསྐྱར་སྤང་ཅི་ནི། སྤྱི་ལུ་མཁའ་པ་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡིས། མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྟོག་ཆགས་ཚོགས། ཀླུ་ནས་རབ་ཏུ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་སྟོག་ཆགས་སྤང་མའི་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ཞིང་། སྤང་བར་གྱུར་པའི་སྤང་ཅི་རོ་བཅུད་ལུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་དང་ལུན་པ་ནི་སྤྱི་ལུ་སྤང་ཅི་རྟོག་པ་ལ་མཁའ་པ་སྤང་ཅི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིས་སྤང་མས་གཡོགས་པའི་དབུས་ན་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དུ་བགྱུར་བ་ལ་
 སྟོགས་པའི་ཐབས་སྤྱི་ཚོགས་པ་ནུམས་ཀྱིས་སྤང་ཅི་དེ་འཕྲོགས་ནས་སྤང་མའི་ཚོགས་ཀླུ་ནས་རབ་ཏུ་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ། སྤང་ཅི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ལོ། །དེའི་དོན་ནི། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཀླུ་མ་ཁྱེན་སྤྱན་གྱི་ཁམས། རིག་པ་སྤང་ཅི་
 དང་འདྲ་འདི་གཟིགས་ནས། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་སྤང་མ་དང་འདྲ་བ། །གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ནུམ་པ་ཀླུ་མ་ངོན་སུ་མ་དུ་མ་ཁྱེན་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་འི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གཟིགས་ནས་དབྱེད་ས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བྱུང་གྱི་དེ་མ་སྤང་མ་དང་འདྲ་བ་ནུམས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སྟོང་བའི་ལམ་སྟོན་
 ཞིང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྱུ་མ་ངོན་སུ་མ་དུ་འགྱུར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལོ། །སྤྱི་ལུ་མཁའ་པ་དེ་དོན་གཉེར་མིས། སྤང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་ཅི་འི་བྱ་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་མའི་ཕྱི་དང་འདྲ། ཉོན་མོངས་སྤང་མ་དང་འདྲ་དེ་འཛམ་པ་ལ་མཁུལ་པ་རྒྱལ་བ་སྤྱེས་པུ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་སྤང་ཕྱི་ཕུན་སུམ་ཚྲོགས་པ་སྟོན་ཆགས་སྤང་མ་བྱི་ཕྱག་སྤྱོད་ཕྱག་
མང་པོས་སྤྱི་བ་པཞིག་སྤང་ཕྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མིས་མཐོང་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་མ་དེ་དག་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་རང་གི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་དང་བཟུང་བ་ལ་སྟོན་སྤང་ཕྱི་ཕྱག་རྣམས་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱི་བ་པོ་དེ་སྤང་མའི་ཕྱི་དང་འདྲ་ལ། སྟོ་བུར་གྱི་དེ་མ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་རྣམས་འཛམ་པ་གིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁུལ་པ་རྒྱལ་བ་
ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྤང་མ་བསལ་ནས་སྤང་ཕྱི་ལེན་པའི་སྤྱེས་པུ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ནོ་ཞེས་པུ་བའི་དོན་ནོ། །སྤྲོད་པ་ལ་སྤྱི་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲོད་ཕྱག་འབྱུང་སྤྱི་བ་པོ་ནི། མི་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་
པར་མི་འགྱུར་ག། །སྤྲོད་པུ་ཟས་སྟོན་སྟོན་གཉེར་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤྲོད་ནས་དེ་འབྱུང་ལྟར། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་ཕྱག་པ་དང་ཕྱག་པའི་སྤྱེས་པུ་ལ་སྟོན་སྤང་ཕྱི་སྤྱི་བ་པོ་དེ་ཇི་སྤྱི་དུ་སྤྲོད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱི་དུ་མི་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སུ་དཔར་བུ་བའི་དངོས་པོ་བཟང་པོར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྤྲོད་པ་དང་ཕྱག་པ་བཟུང་བ་ལ་སྟོན་སྤང་ཕྱི་ཕྱག་པའི་མ་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བས་ན། ཡོངས་སུ་དཔར་བུ་བ་དང་སྤྱི་བ་པོ་སྟོན་སྤང་ཕྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཕྱི་

༡༡།

རྒྱལ་སྐྱོན་པའི་ནང་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱི་པའི་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི། སྤྱི་པ་དང་འབྲེན་པ་ལྟར་པའང་ཇི་སྟེན་དུ། ཉོན་མོངས་དྲིམ་འབྲེན་ལས་མ་གྲོལ་
པ། ཉི་མའི་སྤྱི་པ་མཛད་སྟེན་གསུམ་དུ་མི་བྱེད། །ཅིས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱི་པ་གྲོལ་བ་དང་འབྲེན་པ་ལྟར་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱི་པ་དང་འབྲེན་པ་ལྟར་པའང་ཇི་སྟེན་དུ་སྤྱི་པ་ཉོན་མོངས་
པའི་དྲིམ་དང་འབྲེན་པ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་བར་དེ་སྟེན་དུ་སྤྱི་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཛད་པ་འབྲེན་ལས་མ་ཐུང་ཡས་པ་རྣམས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱི་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་པ་དང་སྤྱི་པ་ལས་ནི་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲེན་ལས་ཀྱང་སྟོབ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱི་པ་དང་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འབྱུང་གྲ་བཅས་སྤྱི་པ་བོ་ནས་རྣམས་སྤྱན་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་སྤྱི་པ་བོ་ནི་རྣམས་སྤྱད་བཟའ་བཞིན་པའི་མི་འབྱུང་ལྟར་།
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉོན་མོངས་སྤྱན་ལས་མ་གྲོལ་ལུས། ཉོན་མོངས་བཀའ་པས་ཉོན་པའི་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་རྟོག་འབྱུང་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་འབྱུང་གྲ་མ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་སྤྱི་པ་དང་བོ་
དང་ནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱན་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བར་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པའི་སྤྱི་པ་རྣམས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱུང་བའི་བཟའ་བའ་སོགས་པ་རྟོག་པོ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་པོར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྤྱད་ས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྤྱོད་པར་ལྟར། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། ཡན་ཚུན་ལམ་སྤང་དུ་བྱུ་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཆོ་མི་ཡི་སྤྱོད་པུ་འགའ་ཞིག་གི་ནོར་གྱི་དངོས་པོ་གསེར་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ། བརྗེད་དེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མི་གཙང་བའི་ལྷན་ལྷན་རུ་ལ་པམང་པོས་གང་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་ཞིང་སྟོར་བར་གྱུར་པ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་མི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གསེར་བཟང་པོ་དེ་ནི་གནས་དེར་སྤྱོད་པའི་ལྷན་ལྷན་དེ་བཞིན་དུ་ཡོ་བརྱུ་ཕྱག་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པར་རེ་ཤིག་ཅིག་ ལྷན་ལྷན་གྱིས་རྣམ་པར་གང་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པའི་གནས་དེར་གསེར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མངོན་ནས་ཡན་པའི་བསམ་པས་མི་འགའ་ཞིག་ལ་མི་གཙང་བའི་གནས་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ཡོད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འདམ་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱད་ས་ཏེ། རིན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྤྱོད་པུ་འགའ་ཞིག་དང་བྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཞེས་པའོ། ཁོ་ཤི་ཤི་ཤི། དེ་བཞིན་སྤྱོད་པས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི། ཉོན་མོངས་སུ་བྱིང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱུ་ཤི་ཤི། ཞི་བྱུ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་ཚུ་ཆར་འབེབས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་བྱུ་ལ་བའི་དབང་པོ་སྤྱོད་པས་གྱུང་མི་གཙང་བ་དང་འདྲ་བའི་སྟོ་བུར་གྱི་དེ་མ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སུ་བྱིང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་གསེར་བཟང་པོ་ལྷ་མོ་ནི་རྣམས་ཅན་ལ་བྱུ་ལ་པར་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདམ་ཐུབ་དང་

སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་

འདྲ་བའི་རྣམས་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གཏུལ་བྱུང་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གྱུ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཆར་པ་དང་འདྲ་བར་རབ་རྒྱུ་འབེབས་ཤིང་སྟོན་པར་མཛད་དེ་ཞེས་པའོ། །སྤྱིར་ཡང་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷན་ལྷན་རུལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་
གསེར་ནི་ལྷ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། །ཀུན་རྒྱུད་དག་པར་བྱ་ཕྱིར་མཆོག་རྒྱུ་མཛོས་པ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་པ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་ལྷུང་གྱུར་ཤོག་སྤྱི་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞིགས་ནས་དེ་དག་བྱ་
ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་མི་གཙང་བའི་ལྷུང་ལྷན་རུལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་ཞིང་སྟོར་བའི་གསེར་བཟང་པོ་ནི། རུས་ཕྱིས་ལྷ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གཙང་བའི་འདམ་དེ་ཀུན་རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
མཐོང་ན་མཆོག་རྒྱུ་མཛོས་པ་གསེར་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་མི་འགའ་ཞིག་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་ཅིང་གནམ་ས་ངག་འདོམས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཤོག་སྤྱི་སངས་རྒྱུ་ལྷན་རུལ་པའི་མི་གཙང་བའི་འདམ་ལྷུང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བམང་པོས་དག་
པར་གྱུར་པ་ཤོག་སྤྱི་སངས་རྒྱུ་ལྷན་རུལ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་གཞིགས་ནས་དབྱིངས་དཔེ་གྱོ་བྱུར་གྱི་དེམ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཏུལ་བྱུང་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐུ་ལ་བ་
དང་འཆོམས་པར་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་ལྷན་ལ་གཏེར་ཆེན་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གནས་རྒྱུ་ལྱིད་པེ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་བྱིས་ནང་སྟོན་ན། །མི་བཟང་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་

༡༡། ཁམས་ཀྱི་གཏེར་དེས་ཀྱང་། དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྣ་ལྟར། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། བཀའ་ཤིང་ཕོངས་པས་ཉེན་པའི་མི་དབྱེ་པ་འགའ་ཞིག་གི་རང་གི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་སམང་པོས་མཚན་པའི་འོག་ན་ཅི་འདོད་
མི་ཡོངས་སྟེང་མི་ཟད་པ་དང་ལྟན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདྲེ་མི་དབྱེ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱི་ཁང་པ་ན་ཡོད་པར་མཁེས་ཏེ། གཏེར་དེས་ཀྱང་མི་དེ་ལ་ང་སྟོན་འདིར་ཡོད་ཀྱི་ཐོན་ལ་ཅི་དགའ་བར་སྟེང་
ཆེན་ཅེས་མི་སྣ་བས། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཡོད་བཞིན་དུ་དབྱེ་པའི་སྟུག་བསྟེན་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ལོ། དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་ཡོད་ཀྱི་ནང་ཆུད་རིན་ཆེན་གཏེར། ཁྱིམ་དུ་གཞག་དང་གསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། མི་རྟོགས་པས་ན་དབྱེ་པའི་སྟུག་
བསྟེན་ནི། རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྟེན་ཏེ་འདིས་སྟོང་ངོ་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་པའི་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བྱིས་མེད་པས། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་
གཞག་པར་བྱ་བ་དང་སྟོན་སྟེར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཀྱང་། སྟོབས་ཀྱི་བྱིས་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མཁེས་ཏེ་གསལ་བས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་འབྱུང་པས་དབྱེ་པ་སྟེང་པའི་སྟུག་བསྟེན་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་དུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དུ་སྟེན་མང་པོ་འདིས་ཉམས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ལོ། སྒྲུབ་ཡང་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དབྱེ་པའི་ཁྱིམ་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཆུད་གྱུར་

འཕགས་པ་ལྟེན་པ་

པའི་མི་ལ་ནི། རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ཡོད་ཅེས་བཟོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་གཏེར་ཡིད་གྱི་ཁྱིམ་གནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་བྱང་སྤྱོད་ཡང་
དག་པ་ལྟམས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་སའི་འོག་ཏུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་བཟོད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཆུད་པར་གྱུར་པ་ལས་ནི་དབུལ་པོ་དེ་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་བཟོད་མི་ཤེས་ཀྱིས་གྲུང་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་བཟོད་པ་མི་བྱེད་
ཅིང་གཏེར་དེ་ནི་རང་གི་ཁྱིམ་ན་ཡོད་པར་མི་དེ་ཡིས་གྲུང་ཤེས་པ་མིན་པས་དབུལ་པོ་ལས་མ་ཐར་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་བླ་པ་མེད་པའི་འབྲུག་པ་མ་ཐར་ཡས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གཏེར་རང་གི་ཡིད་གྱི་ཁྱིམ་ན་གནས་གྲུང་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཏེར་ཡོད་གྲུང་མ་རྟེན་པའི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །སྟེས་བུ་མ་ལས་པ་འག་འཁྱིལ་གིས་གཏེར་འདོན་པའི་ཐབས་སྟོབ་པ་དང་འདྲ་བར་གསུལ་བྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གཏེར་དེ་སྟོབྱུར་གྱི་དེ་
མའི་སའོག་ནས་བཏོན་ནས་དག་པ་གཏིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པོ་སྒྲུབ་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱམས་མ་ཐར་ཡས་པ་དག་ཏུ་ནི་བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཡང་དག་པར་བལྟམས་པ་ནས་དཔལ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ནོ། །ཕྱུན་པ་ལ་ལྟུག་ལྟུག་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ཨ་མ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །ཡོད་པའི་ས་བོན་སྒྲུག་ལ་འཇིག་མེད་ཆོས། །ས་མོས་ཆུ་སོགས་ལྟན་པའི་རྩྭ་ཤིང་གི། །རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་

འཇམ་མཁའ་འཁོར་ལ་

༣། གྲིས་འབྲུག་པ་ལྟར། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཨ་མ་དང་རྒྱ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གི་འབྲས་ལུན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ས་བོན་གྱི་མུ་གུ་རྒྱེན་དང་ཐུད་ན་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ལ་གོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་
 རྣམས་ནི་ས་གཤིན་པ་དང་ཆོས་ལེགས་པ་དང་རྒྱ་ལ་སྟོང་བ་དང་ལུད་མང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཐུན་པའི་རྒྱེན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ལྷོན་ཤིང་གི་རྒྱ་ལ་པོ་འབྲས་བུ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ཞེས་པ་འོ།
 །དེ་དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་ཀྱི། །པགས་སྐབས་ནང་རྒྱུད་ཆོས་ཁམས་དགོ་བ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགོ་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། །རིམ་གྱིས་སྐབས་པའི་རྒྱ་ལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་
 རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོ་བུར་གྱི་དྲིམ་འབྲས་ལུན་གྱི་པགས་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དགོ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡང་རྒྱེན་ཆང་བ་ལས་ཇོགས་ཤིང་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བསྐྱེད་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱབས་པའི་དགོ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ། སྐབས་པའི་རྒྱ་ལ་པོ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་འོ། །སྤྱིར་ཡང་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་མའི་
 འོད་དང་རྒྱུད་དང་ས་དང་དུས་དང་རྣམས་པའི་རྒྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱ་ལ་དང་ནི་ཨ་མ་པའི་འབྲས་སྐབས་གསེབ་ནས་ཤིང་སྟེ་ཇི་ལྟ་བུར། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འབྲས་སྐབས་ནང་རྒྱུད་ཇོགས་སངས་ས་བོན་མུ་གུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགོ་བ་རྒྱེན་དེ་དང་དེ་

འབྲུག་པ་ལྟར་

ལས་ཆོས་མཐོང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མའི་འོན་དང་། མི་འདུལ་བར་བྱེད་པ་རྒྱུད་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་པ་ས་དང་། སོ་ག་ལ་སོགས་པ་དྲོ་བའི་དུས་དང་། གོ་སྐབས་
འབྱེད་པར་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱ་ལ་དང་ནི་ལས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་ལྷན་གྱི་སྒྲུབ་སྟེན་གྱི་གསལ་བ་ནས་འབྲས་བུ་ལྷན་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྟོང་ལྟར་བའམ་འབྲས་ལྷན་གྱི་ཕགས་པ་དང་།
འདྲ་བའི་ནང་དུ་རྒྱ་དང་པའི་ཐོག་ས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོས་བཅུ་གྱི་ལྷ་གྲུ་དང་འདྲ་བ་ཡིང་། རྒྱུ་རྐྱེས་པ་ལས་ཤིང་སྒྲུབ་དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྒྱུ་དེ་དང་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མའོན་སྐུ་མ་དུ་མཐོང་བ་རིམ་
གྱིས་འཕེལ་ནས་ཐོག་ས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས་གྱུར་། རྒྱ་ཤིང་སྒྲིང་པོ་མེད་དེ་ཞེས། འཛིན་ཉེན་ན་ནི་དཔེར་བྱེད་ཀྱི་དང་། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྒྲིང་པོ་ཉིད།
དང་པོ་བྱ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ལས། ཉོན་མོངས་གཞི་དང་བྲལ་གྱུར་ན། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད། རྒྱུ་རྐྱེས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། གོ་སྐབས་ལ་ལྟོ་གཟུགས་
ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ནི་ཆོན་ལས་བྱས་ཀྱི་པའི་སྒྲུ། གོ་སྐབས་དེ་དཔེ་གྱིས་ནི་བྱ་ལས་བྱས་ཀྱི་དང་། ལོ་ལ་གནས་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར། ལམ་གཤིས་དཔེ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་རྟེན། ཞེས་པ་སྟེ།

༡༡།

ཇི་ལྟར་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་ཚོགས་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་པ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲུ་གཟུགས་མཚོ་གཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་གོས་རུལ་པ་དེ་མ་ངན་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཏུ་མས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལམ་གྱི་གཞི་མཛོད་ར་གནས་གྱུར་མི་རྣམས་
 ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ལས། རེ་ཤིག་ཅིག་ན་ལྷ་ཡིས་དེ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་སྒྲིབ་བྱེད་ངན་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལམ་གྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་སྒྲུ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་དེ། མི་དེ་དག་ལ་སྒྲུ་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ལྟོ། །དེའི་དོན་ནི།
 ཐོག་མའི་སྒྲུ་མཛེས་རྣམས་པ་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཏུ་མས་བདེ་གསལ་གསལ་དངོས་པོ་ཉིད། །དུད་འགོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །ཐར་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
 པར་གཟིགས་པས་ངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཀྱིས་གྱུར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་བཏུ་མས་པའི་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིབ་པོའི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་ཐ་ན་བཤད་བའི་སྟོན་བྱུ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགོར་གྱུར་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁྱབ་པར་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སྒྲུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་སྟོན་པའི་དེ་མ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལོན་པའི་ཐབས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛེད་
 དེ་ཞེས་པ་ལོ། །སྒྲུར་ཡང་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་སྒྲུ་བྱིང་ན་གོས་བཏུ་མས་པ། ལམ་ནས་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཐར་ཕྱིར་མི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རུལ་གྱིས་བཏུ་མས་ལ་ཁོར་བའི་ལས་ན་

ལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་

གནས་པའི་ཁམས། དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་ཐར་པར་བྱ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རིན་ཆེན་གྱི་རང་པོ་ནི་ལུ་ལུ་ལྟུང་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་མཛེས་པ་ཞིག་དེ་མཛེས་པ་ཆེན་གྱི་གོས་རུལ་པ་རྣམས་
གྱིས་བརྟམས་པར་གྱུར་པ་ལམ་གྱི་གཞི་མདོ་དག་ན་གནས་པ་ལས་ལྷ་ཡི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་འག་འཛིག་གིས་དེ་མཛེས་པ་སྟོན་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་བྱེད་དུ་མི་རྣམས་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
གོས་རུལ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་གྱིས་བརྟམས་ཤིང་སྟོན་པ་ལྟེན་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོན་པ་ལྟེ། ཐར་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དེ་མཛེས་ཐར་པར་བྱ་བའི་
བྱེད་དུ་རྒྱལ་བ་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། བྱུང་མེད་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་མགོན་
མེད་འགའ། མཆོན་མེད་འདུག་ནས་སུ་ནི་འདུག་གྱུར་ལ། མང་ལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་བྱེད་པས། རང་སྟོན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་མི་མོ་གཟུགས་བྱུང་ངན་ཞིང་མགོན་དང་སྐབས་མེད་པ་འག་འཛིག་
མགོན་མེད་པ་རྣམས་གྱི་འདུག་གནས་འགྲོན་ཁང་དང་གཞི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར་པ་རང་གི་མངལ་གྱི་ལྟེན་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱེད་མཆོན་གྱིས་སྐྱས་པ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པས་གྱུར།

༄༅།

ཁང་ལ་སྐྱབས་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟོ་བ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་མའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས། གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྐྱབས་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ།
དེའི་དོན་ནི། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བའ་གོན་མེད་ཁྱིམ་བཞིན་ཏེ། མ་དག་སེམས་ཅན་མང་ལ་ལྟན་བྱུང་མེད་བཞིན། དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ། དྲིམ་དཀྱིལ་སྤྱོད་པའི་མང་ལ་གནས་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིད་པ་ལ་ཁོར་བའི་གནས་རྣམས་པ་
སྐྱོ་ཆོག་ས་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྐྱབས་པ་ལྟར་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏེ། གྲོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགོན་ཡོད་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མང་ལ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ལྟན་པའི་
བྱུང་མེད་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་མེད་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་གྱི་མཆོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དྲིམ་མེད་
པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་མེད་དེའི་མང་ལ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། སྤྱིར་ཡང་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱུང་མེད་ལུས་ལ་དྲི་བཅས་གོས་
གྱོན་མི་སྐྱབས་གསུམ་ལྟར་པ། ཁ་བདག་མང་ལ་ན་གནས་ཀྱང་མགོན་མེད་ཁང་པར་སྐྱབས་པ་ལྟར་མཆོག་སྟོང་ལྟར། དེ་བཞིན་བདག་རང་ནང་གནས་མགོན་ཡོད་ཀྱུར་ཀྱང་མགོན་མེད་སྟོང་ལྟར་པ། འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་སྐྱབས་

ཡུལ་ལྔ་པ་

བསྐྱེད་གཞི་ལ་གནས། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་བུད་མེད་ལུས་ལ་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་རུལ་པ་གྱུན་ཞིང་། བདེ་ག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མི་སྟུག་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་སའི་བདག་པོར་འགྱུར་བའི་ཁྱེད་མངལ་གྱི་ནང་ན་གནས་
 གུང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པའི་ཁང་པར་གནས་སྟེ། གཞན་གྱིས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་མཆོག་རྒྱུ་མང་པོ་སྤྱོད་བཟུང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་རང་གི་ནང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མགོན་སངས་རྒྱས་ཉིད་
 ཡོད་པར་གྱུར་གུང་། དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པའི་སྐྱམ་པའི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གྲོ་བུར་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་རབ་རྒྱུ་མཆིན་སྣལ་སྟེ། བདེ་ག་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་ཅིང་དེའི་རྒྱས་ལ་ཁོར་བར་འཇིགས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བུ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱམ་མའི་ལྟོན་བུ། ཡོད་གུང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱང་མཐོང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ནོ། །སའདམ་ལ་གསེར་གཟུགས་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གནས་ཚུལ་ལའང་། དབྱིངས་ཀྱི་དེ་མ་སྤྱོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི།
 ཇི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ལྷན་གཟུགས་རྒྱས་པ། ཞི་བ་ཕྱི་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། མཐོང་ནས་དེ་གེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། སྤྱོད་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་སྤྱི་བ་པ་སེལ་བ་ལྟར། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་སའདམ་གྱི་ནང་གི་གསེར་ལྷན་ལས་བྱས་པའི་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། གཟུགས་བརྒྱན་ཚད་དང་མཚན་ཉིད་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པ། རང་གི་ངོ་བོ་དྲིམ་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདམ་ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་སྤྱོད་ཆོག་པ་བྱེད་པ་དང་ཞེས་པའོ།
 །དེས་མཚན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་ནས་ལྷགས་གྱིས་འདམ་ནག་པོས་གཡོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དག་ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་ནང་གི་གསེར་བཟང་པོ་དེའི་དྲིམ་སྒྲུང་ཞིང་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ།
 ཕྱི་རོལ་གྱིས་འདམ་ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་སྤྱོད་ཆོག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །དེས་མཚན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲིམ་རྣམས་ཀྱང་ནི། སྒྲོ་བྱུར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱུར་ནས། རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས། སྒྲིབ་པ་དག་ལས་སྒྲོང་མཛད་བྱུང་རྒྱབ་མཚོག་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་ལ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲིམ་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྤང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བྱུར་བ་ཡིན་པར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ནས། རིན་ཆེན་གསེར་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་འབྲུང་བའི་གནས་སའདམ་གྱིས་གཡོགས་པའི་གོང་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས།
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་དྲིམ་དག་ལས་རྣམ་པར་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། ཐུབ་པ་མཚོག་ཏུ་མངོན་པར་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། སྒྲུར་ཡང་ལེགས་པར་སྒྲུར་ཏེ།

གསལ་བར་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་མེད་གསེར་འབར་ལས་བྱས་ས་ཡི་ནང་དུ་ཚུད་ཐུག་གཟུགས། བེ་དེ་རིན་ཆེན་མཁའ་ཁས་པས་རིག་གནས་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཇི་བཞིན་ཀུན་མཁའ་དག་པའི་གསེར་འབར་ནི་བའི་ཡིད་ནི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱུ་ནས།
ཆོས་འཆད་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་སྤྱད་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད། ཅེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་གསེར་བཟང་པོའོ་དེ་རབ་རྟུ་འབར་བ་ལས་བྱས་ཤིང་། ལུགས་གཏོང་བའི་དུས་ཀྱིས་འདམ་ནག་
པོའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་ཐུག་པའི་གཟུགས་བརྟན་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་མེད་ཅིང་བཞིན་པ་དེ། རིན་ཆེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྟོག་པ་ལ་མཁའ་ཁས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་པས་རིག་ནས། སྤྱོད་བྱེད་ས་འདམ་ལ་སོགས་པའི་དེ་མེད་དག་རིམ་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
བརྟེན་སྤྱད་དལ་བྱས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལྟར། ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་སུམ་དུ་མཁའ་ཁས་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་གསེར་བཟང་པོའི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བར་ཉོན་མོངས་པ་
གདོད་མ་ནས་ནི་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཉིད་དུ་མཁའ་ཁས་པས་ཐུག་ནས་རང་རང་གི་སྒྲིལ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐབས། འདམ་སེལ་བའི་བརྟེན་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བར་
བསྟན་པས་པས། རང་བཞིན་མཛོན་སུམ་དུ་ཐུག་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་དེ་མེད་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བསྟན་ཏེ་ཐོག་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། །པདྨ་སྟོན་ཆུང་པ་དང་། །ཐུན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་བ། །འབྲས་ཐུན་

ལྷོ་གཞི་བཟུངས་

༡༡། གོས་རུལ་བུད་མེད་ཀྱི། མངལ་དང་སའི་སྐབས་ན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་སྤང་ཅི་སྟོང་པོ་བཞིན། གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་ལྷོན་པ་བཞིན། རིན་ཆེན་སྤྲུང་དང་ལམོར་ལོ་ཡིས། བསྐྱར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་
བཞིན། སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐབས། མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཅེས་པ་སྟེ། བསྐྱར་དོག་དན་པ་ཅན་དང་། སྟོག་ཆགས་བུང་བ་དང་འཕྲོའི་སྐྱེན་པ་དང་མི་
གཙང་བའི་འདམ་དང་ས་གཞི་དང་ཤིང་གི་འབྲས་སུན། གོས་རུལ་དེ་མ་ཅན་དང་བུད་མེད་ཀྱི་མངལ་དང་ས་འདམ་ནག་པོའི་སྐབས་ན་ཡང་ཞེས་པ་རྣམས་དེ་མ་མཆོན་པའི་དཔེ་ཡིན་ཞིང་། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་རོ་
བུད་དང་ལྷན་པའི་སྤང་ཅི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འབྲས་ལ་སྟོགས་པའི་སྟོང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གསེར་སྤང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་ལྷོན་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། རིན་ཆེན་ཀྱི་སྤྲུ་གཟུགས་མཛེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ལམོར་ལོ་ཡིས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གསེར་བཟང་པོའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་སྟོང་པོ་མཆོན་པའི་དཔེ་ཡིན་པ། དེ་
དག་གི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དཔེ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བུ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མ་འབྲེལ་བས་ན་སྟོབས་པ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་

མཁའ་འགྲུ་མཁའ་འགྲུ་

ཡང་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གང་ལོ་དཔེ་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་གདོད་མ་ནས་དེ་མཐེད་པ་ལྟར་ཅིག་སྒྲིལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐོག་མཐེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་གསེག་
མཐེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། མདོ་ལས་གྱུར། སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ། སེམས་རྣམས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམས་པར་དག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དགུ་ལ་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་
བཟོངས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས་དཔེ་གཅིག་ཅུ་འཛིན་པ་དང་། ཐོས་ནས་ཇིས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་ནའང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོག་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། གང་གི་ལག་ན་མདོ་སྒྲེལ་དེ་ཡོད་པ། མི་ཡི་ཁྱུ་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་འཛིན། དེ་ནི་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུའི་འོས། འཛིན་ཏེ་རྣམས་ཀོན་པོ་ལྟ་བུར་རྟུག་བྱའི་གནས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་གསུངས་སོ། །དེ་མཐེད་སྒྲིང་པོ་གཉིས་སོ་སོའི་
ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ཐུང་གཉིས། སྒྲིབ་དེ་མཐུད་པར་དུ་མཛོན་རྩེ་པ་དང་། རང་བཞིན་ཆོས་དབྱེད་ས་ཁྱད་པར་དུ་མཛོན་རྩེ་པ་ལོ། །འོ་མཛོན་རྩེ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲིབ་བྱེད་དེ་མཐེད་རྣམས་པར་དབྱེ་ན། དེ་ཡིས་འགྲོ་བའི་དབྱེད་ས་ལ་སྒྲིབ་རྩེ་པ། སོ་
སོའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་སྒྱུར་བ། སྒྱུར་པར་དེ་རྣམས་སྒྲིབ་དོན་བསྒྲུབ། དེ་ལ་དེ་མཐེད་དབྱེ་བ་ནི། ཆགས་དང་སྤངས་རྟོགས་དང་ཤི། ལྟོ་སྤངས་དག་དང་བཤག་ཆགས་དང་། མཐོང་སྒྲིལ་ལམ་སྤངས་མ་དག་དང་། འགྲུ་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། དེ་

མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་།

མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞིམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་
པའི་བྱུང་རྒྱུ་མཐོང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་པ་ས་གསུམ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞིམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་
བྱུང་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་མ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་པར་ལྟོ་སྤྱོད་པར་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམས་དགུ་པོ་ཡིས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་མཆོད་ཞིང་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དགུ་པོ་འདི། མདོར་བསྟུན་ནས་ནི་གོ་
རིམ་བཞིན། པར་ལྟོ་སྤྱོད་པར་ལ་སོགས་པ་ཡི། གཤེད་གཤེད་དག་གིས་ཡང་དག་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཅུ་བར་བྱས་ནས་འཆད་པ་གིན་ཏུ་མང་མོད་གྱི། ཆོགས་བཅད་སྤྱུ་མའི་འགྲེལ་པ་མཛོགས་པར་བཞོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཅུ་བར་བྱུང་པའི་ལམ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་རྣམ་དགུ་པར་ལྟོ་སྤྱོད་པར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམས་དགུ་པོ་ཡིས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་མཆོད་ཞིང་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལ་མོ། གོ་བཞིན་གཤེད་གསལ་པའི་སྤྱིར་བཏོད་སྤྱི་པ་པར་བྱེད་པ་ཉི་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་གྱི་ནི་ཇེས་

༡༡། གྲིད་བྱེ་བས་རབ་རྩ་ཕྱེན། བརྒྱད་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དང་དབྱེ་བམ་ཐལ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བམ་ཐལ་ལས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡིས་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། དེ
 འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང་། །དགྲ་བཙེམས་སྒྲོབ་པ་སྒྲོལ་ན་རྣམས། །རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་ཏུ་ མོ། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། བཙེམས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་
 བློ་ཤིང་ལུགས་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲོ་བུར་གྱི་དེམ་ས་དགུ་པོ་འདི་དག་གིས་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲོ་བོ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲ་བཙེམས་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲོབ་པའི་
 ལས་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། བྱེད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་བོ་རྣམས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་པོ་བཞིའི་དུག་གསུམ་གྱི་ལག་ལ་ཉལ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དག་
 ཅིང་། དེ་དག་གི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དྲག་པོས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དག་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་དགྲ་བཙེམས་པ་རྣམས་མ་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲེལ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྒྲོ་བོ་སྒྲོབ་པ་དང་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་གཉིས་མ་དག་པ་དང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དེམ་དང་དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དེམ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟར་

དགའ་ཅིང་། གང་ཟག་དེ་དང་དེ་ལ་སྤང་བྱ་དེ་དང་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་ལྷན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་པའི་གོ་ལས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སོ་སོའི་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ནི། རི་ལྟར་པ་རྩ་འདམ་སྤྱེས་ཏེ། མཐུན་
དུ་གྱུར་ན་ཡིད་དགའ་འདང་། བྱིན་ས་དགའ་བ་མེད་འགྱུར་བ། འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། རི་ལྟར་སྒོག་ཆགས་སྤང་མ་ནི། བེན་ཏུ་འཁྱུག་པ་ཏེ་མཐུང་བ་དེག་ལྟར། རི་བཞིན་ཞེས་སྤང་སྤྱེ་བ་ན། སྤྱིང་ལ་སྤྱུག་པ་སྤྱེ་བ་ལྟར་ཕར་བྱེད། རི་
ཕྱིར་། གྲུན་ནས་ལྷང་བ་མི་གཙང་འདྲ། རི་ལྟར་ནོར་ནི་བསྐྱིབས་པ་ན། མི་ཤེས་གཏེར་ནི་མི་ཐོབ་ལྟར། རི་བཞིན་སྤྱེ་ལ་ར་བྱུང་ཉིད། མཐུག་པ་ཆགས་ས་ཡིས་སྐྱིབ་པ། རི་ལྟར་རྒྱུག་སྒོག་ས་རི་མ་སྤྱེ་བས། ས་བོན་ཤུན་པ་གཙོད་པ་ལྟར། རི་
དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། མཐོང་སྤང་ནམས་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར། འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་ལས། འཕྲིན་ཆོག་སྤྱིང་པོ་བཙོམ་ནམས་ཀྱིས། སྒྲོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་ནམས། གོས་རུལ་དགའ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། ས་
བདུན་ལ་ཏེན་དེ་མ་ནི། མང་ལ་སྤྱུབ་ས་དེ་མ་དག་དང་མཚུངས། མང་ལ་སྤྱུབ་ས་སྤྱུལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། ཡེ་ཤེས་ནམས་པར་སྤྱིན་པ་བཞིན། སྤྱུག་སྤྱུམ་རྗེས་འབྲེལ་དེ་མ་ནམས། ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྤྱོ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་རྗེས་ལྟེ། །

༡། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞི་མ་བྱ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་མེ་ཏྲོག་པ་རྒྱ་འདམ་ཐུབ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྟ་བུ་པོ་འཛིན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ན་ཡིད་རབ་རྟ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་ནས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་རྟེན་པ་
 སྐར་དགའ་བམེད་པར་འགྱུར་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དགའ་བ་དང་། བྱིས་ནས་འགགས་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པའི་བྱིས་པ་རྒྱ་མཐོང་པའི་དགའ་བ་དེ་
 མཚན་ནོ་ཞེས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་པ་རྒྱ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཏེ་ཇི་ལྟར་ན་སྤང་ཅི་ལ་ཆགས་པའི་སྟོག་ཆགས་སྤང་མ་ནི་གཞན་གྱིས་སྤང་ཅི་བྱེད་པ་ན་ཡིད་ཞེ་སྤང་གིས་གིན་རྟ་འབྱུགས་ཏེ་མ་དུང་བ་དེ་ག་ཅིང་བྱུག་རྟ་བ་སྐྱེད་པ་
 རྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་འཕེལ་བ་ལས་ཁོང་ཁྱོད་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་། ཞེ་སྤང་བྱུག་རྟའི་སེམས་འཆང་ན། ཡིད་ནི་ཞེ་བའི་ཉམས་མི་སྟོང་། །དགའ་དང་བདེ་བ་འང་མི་འཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་
 རྟུར། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་རབ་རྟ་འབྱུག་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་ག་ནན་གྱི་སྟིང་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བྱུག་རྟ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པས་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྤང་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་དང་ནས་པ་སོགས་པ་འབྱུར་སྟིང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 གཞན་དང་གངས་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུན་པས་སྐྱིབ་པས་མི་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡང་མ་རིག་པ་གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ལ་ཇི་ཇི་ལ་པ་ཇི་ཇི་སྐྱུར་པ་དང་འབྲས་

ལྷན་པ་ལྟར་སྒྲིག་པ་ལྟར་

ནམས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་པ་མཐོང་བར་བྱས་སོཞེས་པས། གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྒྲིག་པ་ལྟར་དང་། ཇི་ལྟར་ན་མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་
དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་སྒྲིག་མང་པོ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་ལུང་བ་སྟེ་ འགྱུར་དག་པོ་ནམས་ནི། མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུག་པའི་ཉམས་པའི་ཡིད་འབྱུང་
བར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དུག་གསུམ་མངོན་གྱུར་ནི་མི་གཙང་བ་ལྟར་དང་། ཇི་ལྟར་ན་ནོར་བུ་དམི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲིག་པ་མང་པོ་སྒྲིག་པ་ཤིང་སྒྲིག་པ་ན་དཔུལ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ནོར་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ནི་མི་ཐོབ་པ་
ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་པོ་དང་འབྲུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་བཟད་མི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡིས་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་པ་མཐོང་བར་བྱས་སོཞེས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་སྒྲིག་
པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ལྡོག་ཤིང་གི་མུག་ཀུན་དང་སྒྲིབ་པ་དང་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པས་སོན་གྱི་ཕུན་པ་ནམས་རིམ་གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་དེ་ལོན་ཉིད་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས་མཐོང་བས་སྒྲིབ་
བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ནི་རིམ་གྱིས་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོཞེས་པས་མཐོང་སྒྲིབ་ནམས་ནི་འབྲས་ཕུན་ལྟར་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་བཤེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟེན་པའི་

༡༩། །པའི་འཛིན་ཆོག་ས་སུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་སྤྱི་དཔེ་འཇག་ཅོ་བོ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་
རྣམས་ནི་རགས་པ་བཅད་པའི་ལྟག་མ་ཡིན་པའམ་དྲིམ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གོས་རུལ་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་པས། སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་ནི་གོས་རུལ་ལྟ་བུ་དང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲིམ་རྣམས་ནི་མཐོང་བུལ་སྒྲིབ་ཅིང་
འབད་རྩེ་ལ་དང་བཅས་པས་མངལ་སྤྱབས་ཀྱི་དྲིམ་དག་དང་མཚུངས་ལ་མངལ་སྤྱབས་བྲལ་བ་དང་འདྲ་བར་དྲིམ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ན་ས་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པར་འབད་རྩེ་ལ་མེད་ཅིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་ཞིང་སྒྲེབ་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་ས་བདུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲིམ་ནི་མངལ་སྤྱབས་ལྟ་བུ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲིམ་ཕྱོལ་རྣམས་ནི་འབད་རྩེ་ལ་མེད་པར་སྤང་
བར་རུས་པས་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལ་ས་འདམ་རུང་བཅད་ཀྱིས་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིན་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲིམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞིམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་ས་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བའི་དྲིམ་ནི་ས་འདམ་ལྟ་
བུར་སྒྲིན་པའོ། །སྤྱིར་ཡང་སྤྱི་ཉིད་ནོན་བསྟུན་ནི། དེ་ལྟར་ཆོག་ས་སོགས་དྲིམ་དགུ། །པརྒྱ་ལ་སོགས་དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་ཆོས་མཐུན་རྒྱས་པར་སྤྱིར་བཤི་རྩལ་དེ་ལྟར་ན། འདོད་ཆོག་ས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

མཆོད་མཛུ་ལ་མཛུ་ལ་མཛུ་ལ་

ལ་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ཕྱི་རིམ་རྣམས་དགུ་ལྟ་བུ་གོ་རིམ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་པར་དང་སྤྱད་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དག་དང་ཆོས་མཆོད་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ། །རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་པར་མཆོད་མཛུ་ལ་གསུམ་ཏེ། ཆོས་གསུམ་དཔེ་དགུ་སྤྱད་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་སངས་རྒྱུ་དང་སྤྱད་ཅི་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་པོ་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་རྣམས་དང་ཆོས་མཆོད་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ། །དབྱེད་པའི་འདི་ལོ་རང་གི་ཡོ་སྤེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱང་སྤྱད་ཅི་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་རྣམས་དཔེ་དགུ་སྤྱད་པའི་ཕྱི་རིམ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱད་པ་ཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། གསེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྤེས་པར་བྱེད་པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གཏེར་དང་མིང་ལྡོན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་།

༡༡། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་གསེར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐུ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྐུའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ། རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ཆོས་སྐུའི་དཔེ་དོན་ལ། ཆོས་སྐུའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་དཔེ་དང་སྐྱར་བའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི། ཆོས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དབྱེངས་ཤིན་ཏུ་བློ་བྲི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་པ་ལ། རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཡང་དངོས་དང་བརྟགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཤིན་ཏུ་བློ་བྲི་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་རྟོགས་པར་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ། གཤམ་བྱའི་སྐུ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་བརྟགས་པ་བ་བསྟན་པ་ཆོས་སྐུའོ། །དེ་དག་ནི་ཚེད་པར་བྱ་བ་དང་བཟོད་པར་བྱེད་པའམ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་དབྱེ་བས་ཀྱང་རལ་ཏུ་ཐུབ་པར་ལྟོ། །བསྟན་པ་ཆོས་སྐུ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱེ་སྤྱོད་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཟབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཀུན་ཚེ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་སྤྱེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་

རྒྱ་མཚོ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ལྷ་མོ་

རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ། གྲུ་ཆེ་བ་སྐྱ་ཆོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུ་ཕ་ནི་སྟོན་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཁག་ཅིག་གྲུ་མ་ཐུན་པའི་སྐྱ་ནི་ཟབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབར་ཞིག་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྩོག་པའི་སྐྱ་དང་། གྲུ་ཆེ་བ་སྐྱ་ཆོག་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཚུ་ཕ་སྟོན་པ་སྐྱ་ལ་པའི་སྐྱ་དང་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་དོ། །དཔེ་དང་སྐྱར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། །འདི་ལ་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདྲ་བ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན། །ཕྱོམ་ཟབ་མོའི་ཚུ་ཕ་བསྟན་ནི། །སྤྱང་ཅི་རོག་ཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་སྐྱ་ཆོག་པའི་ཚུ་ཕ་བསྟན་ནི། །སྐྱ་ཆོག་པའི་སྐྱ་བས་སྟོང་བཞིན་གསེགས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་འདི་ལ་མཆོན་པར་རུས་པའི་དཔེ་ནི་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་པ་བསྟོན་ནང་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱ་ཉིད་དང་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་པོ་ཕྱོགས་རེ་ཅོ་མ་འདྲ་བ་ཅོ་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་གྲུ་མ་ཐུན་པ། གཉིད་དཔག་དག་འཁྲིང་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པ་ཕྱོམ་ཟབ་མོ་དོན་དམ་པའི་ཚུ་ཕ་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོག་ཅིག་པར་སྟོན་
པའི་ཕྱིར། སྤྱང་ཅི་རྣམས་དང་རེ་ཞིང་ཞིང་པ་ཉིད་དུ་རོག་ཅིག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏེ། གྲུ་ཆེ་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་གསུང་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཆོག་པའི་ཚུ་ཕ་བསྟན་པ་ནི་སྟོང་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རིམ་གྱིས་དང་བའི་དོན་སྐྱ་

༡༡། རྩོམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལུན་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱུ་བས་ན་ཉི་པར་སྤྱད་བྱེད་ལྟེན་པོ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩོམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཅིང་གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་འགའ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྲམས་
ན་མེད་དེ། རྣམ་ལའི་ཁྲམས་ཀྱིས་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གྲུང་གསུངས་ལ། རྒྱུན་ལས་གྲུང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་ལའི་རྟག་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །དེ་བཞིན་འདི་ཡང་རྟག་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །ཇི་ལྟར་རྣམ་ལའི་གཟུགས་གྱུར་ཀུན་སོང་བ། །དེ་
བཞིན་འདིས་ཡང་སེམས་ཅན་རྩོམ་པ་ཀུན་སོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ་ནི། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དགོད་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་
མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བྱོན་ཡང་རུང་མ་བྱོན་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐུན་
ལས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བུ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གསེར་བཟང་པོ་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་གནས་སྤྱུ་བས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གསེན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་

འཕྲུལ་ཆུང་མ།

དང་། གསེར་མཛེས་པ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་ཞིང་མཛོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གསེར་རྩི་མཛེས་པ་དང་འདྲ་བར་གདོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྩི་མཛེས་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་བཟང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ནི་གཟུགས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་དེ་ག་གི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཅིང་། གཞན་ཡང་ངེ་སྒྲིང་
བྱུ་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཞི་རྩ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་སྤྱད་བམཛད་དེ། བདག་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དག་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་
དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཟུན་ལས་གྱུར། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁྱུང་པར་མེད་གྱུར་དག་གྱུར་པས། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། །འགྲོ་གྲུན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་གཉིས་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ། དེ་ལས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐོབ་རྩུབ། དེ་རྣམས་དཔེ་དང་སྤྱར་བའོ། །དེ་ལ་རིགས་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། །གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་
བྱུ་ །རིགས་དེ་རྣམས་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྤངས་པ་མཛོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འབད་རྩེ་ལ་གྱིས་གསལ་རུ་མ་བསྒྲུབས་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་སོགས་

༡༡། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དང་། འབད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་སྦྱེད་མོས་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་དང་ཕུང་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
 གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མཐེད་པའི་དུས་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་འབད་ཚུལ་གྱིས་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་
 བྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བཅར་པའི་ཆད་མཐུན་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྐྱབས་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི། སྐྱབས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོས་སྐྱོན་
 དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་རང་བཞིན་དང་རྒྱུས་པའི་རིགས་འདི་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཐོག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱབས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་པོས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་སྟོབྱུར་གྱི་དྲིམ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས། སྐྱོན་དང་པོ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱོབ་པ་སྟེ། གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འཕེལ་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་ཕྱིན་པ་
 ཡིས་ནི་སྐྱེ་ཕྱི་མ་གསུལ་བྱ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་སྤང་བ་ལོངས་སྟོན་ཐོག་པ་དང་སྤྱལ་པའི་སྐྱབས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །དཔེ་དང་སྤྱར་བ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱོབ་པ་ཐོབ་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྐྱེ་འབྱུང་ཤེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ནི་བྱས་མིན་

ལྷ་
 རྒྱུ་
 རྒྱུ་

༡༡།

པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཁམས་བྱུང་པ་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་སེམས་པ་མ་ཡིན་ནོམེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་
མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཁམས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་གུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པ་
ཡང་། དཔལ་ཕྱེད་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁམས་ཞེས་བྱུང་པའང་སྟིང་པོའི་དོན་ཅན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཙལ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་
གང་ལགས་པའདི་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟིང་པོར་ང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟིང་པོའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཙལ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་ནི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་འབྲེལ་མི་སེམས་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གཞི་དང་རྟེན་ལགས་ལ། བཙལ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་སྟིང་པོ་ནི་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཙལ་པ་འབྲེལ་སེམས་པ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གནས་དང་གཞི་དང་རྟེན་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་གུན་དང་། ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་མ་དང་བཙལ་པའི་

མཐོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡༡། མཐོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲིལ་ན་དཔེ་ལ་ནི་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་ལ། དོན་ལ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་མ་སྟེ། སྒྲིབ་དེ་ནི་མེད་དེ། སོ་སོར་ཡང་ཆོས་མཐུན་པ་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཐུན་མོང་དུ་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲ་བ་ཁོ་ན་དཔེར་བྱེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གསུམ་ལ་དོན་དགུར་བྱེ་བའི་ནང་ནས་བསྟན་པ་ཆོས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་དང་། གཟུགས་སྒྲིབ་གཉིས་ནི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་པོ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྟེན་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡང་གང་གིས་ཤེས་སྟེ་མ་ན། འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལྟར་བྱེ་བའི་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཆོད་མར་བྱས་ནས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱུང་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། མེས་ཅན་འདི་དག་གི་རྟེན་ཟག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་པོ་ཆོད་ཆོད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཞེས་པར་བྱ། །བརྒྱན་པའི་དོན་དང་པས་རྟོགས་ཚུལ་ནི། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དེ། །དང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལོ་བོ་ལྟ་བུར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པ་རྟོ། །ལོ་ལ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
ཅི་རྒྱུན་གྱི་དག་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་རང་བྱུང་། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་དང་ལེགས་པར་དུ་ཞུགས་
པའི་བྱུང་བྱེད་སྤྱོད་པ་དམ་པར་རྟོགས་ཀྱིས། །དེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས། །དང་ཅིང་མོས་པ་ཡིད་ཅིང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། །ཟབ་མའི་དེ་ལྟར་ཉིད་ལྟར་བཤམ་པ་ལ་མིག་དང་
མི་ལྟན་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟར་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལོ་བོ་དག་ཅིང་གསལ་ལ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བཞིན་པ་དེ་སྤྱོད་པ་མིག་མེད་པར་གྱུར་པས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ལོ་ཞེས་
པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དཔལ་ཕྱེད་གི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་རྩོམ་པའི་དེ་ནི་འཇིག་རྫོང་གསུ་ལྟར་བར་ལྷུང་བ་རྣམས་དང་། །སྤྱི་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་
གཡེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྫོང་གསུ་ལྟར་བར་ལྷུང་བ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཏེ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་རའཇིན་པ་ལ་

བཟུང་ཏེ་བདག་གིས་ནོར་བུ་རྩེད་དོ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ཕུང་དོ། །ཕུང་ནས་ཀྱང་རྫིང་བུའི་འགྲམ་དུ་ལྟས་པ་ན་འདི་དག་ནི་ནོར་བུ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་འདུག་གོ། རྫིང་བུ་དེའི་རྩེད་ཡང་ནོར་བུའི་མཐུས་ནོར་བུའི་འོད་དང་འདྲ་བར་སྒྲུང་དོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྩེད་མཐོང་ནས་ཨེ་མའོ་ནོར་བུའོ་སྒྲུལ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འདུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཡིད་གཞུངས་པ་གཅིག་གིས་ནོར་བུ་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྩེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་ནི། དགོ་སྤོང་དག་དེ་བཞིན་དུ་ནོར་བུ་རྩེད་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཁྱེད་གྱིས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མི་སྤྱུག་པའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ཤིང་། བསྐྱེད་པ་ལ། མང་དུ་བྱས་ཤིང་མང་དུ་བྱས་ནས་ཉེ་བར་བཞག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པའོ། །དགོ་སྤོང་དག་དེའི་ཕྱིར་རྫིང་གི་གསལ་མ་དང་གྲོ་མོ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་ཁྱེད་ཅག་ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག། དགོ་སྤོང་དག་ རྩེད་གྱིས་གང་དང་གང་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མི་གཅོང་བའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ཤིང་། བསྐྱེད་པ་ལ་མང་དུ་བྱས་ཤིང་མང་དུ་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་ སྤྱུག་པ་དང་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུ་ཆེར་གསུངས་སོ། །སྤོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡོངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསུང་དུ་ཞུགས་པའི་རྩེད་རྩེད་པ་མེས་པ་དཔལ་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྩེད་པ་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་སྤོང་པོ་ལས་

༡༡། ཉམས་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་གང་དག་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུས་མཉམས་ཆད་ཅིང་ཞིག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གང་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་མཐར་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོས་བཟུང་བ་ལ་གཞུང་དོན་སྦྱོང་ན་གཉིས་ལས་གཞུང་དོན་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། གཞག་པར་བྱ་བ་འདྲ་ཅི་ཡང་མེད། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྟོ་བྱར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྤྱི་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བ་མིན། ཞེས་པ་ལ་མཐར་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གང་ཞེན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དྲེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་སྤར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གདོད་མ་ནས་སྟོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་མཐར་དག་དང་བྲལ་བ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོན་ཏྲན་སྤར་མེད་གཞག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སྟོ་བས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏྲན་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མཐར་གཉིས་དང་

འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཨུ་

༡༡། མོང་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། སྐབས་དོན་གྱི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ། གཞན་དག་གིས་རྟོགས་པར་དགའ་ཚུལ། མཐར་ཕྱིན་པས་རིམ་གྱིས་མཐོང་ཚུལ། དེ་དགའ་ལ་འབྱུང་པ་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཙུང་ལྷན་པའོ། །དེ་རྣམས་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བར་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི། བླ་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །མཐའ་འདས་ཐོག་མཐའ་དོར་མེད་རང་བཞིན་དང་། །རང་མཚན་ཆོས་ཀྱན་དངོས་མེད་དོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོར། །དེ་ཡང་ཟ་བ་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བཟའ་བར་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནི་སྒྲིམ་ཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དེ་དག་གི་ལུས་སེམས་གནས་ཁོག་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གནས་ཀྱི་གཞི་སྟོང་ཀྱི་ལོ་གཏེན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བླ་གི་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་གང་གིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རི་རྩུབ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་ཚུགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ། ཅེས་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིན། དགོས་པ་གཉིས་འཛོལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དགོས་པ་

༄༅། །མཐོང་། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །དགེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་བྱའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་གཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །དགེ་བ་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱབས་པར་བྱེད། །གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་འབྲལ་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་ཀྱི་གྲེ་མ་སྟེད་ལས་འདས་པས་མི་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། དེ་ལ་ལྟག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེར་རྟག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའང་ཀུན་རྫོབ་སྟོབྱ་བྱའི་མི་དཔྱད་ན་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམར་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ལྷ་ག་མར་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ཡང་།
 དེ་ལ་ལྷ་ག་མ་གང་ཡོད་པ་དེ་དེར་ཡོད་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པ་རྗེས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། ཡོད་པ་ལ་ཡང་
 ཡོད་པར་མེད་པ་ལ་ཡང་མེད་པར་ཡང་དག་པ་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་དགའ་བོ་ཤེས་པ་ལས་སྒྲོ་བྱོས་ཆེན་པོ་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བདག་གི་སོ་སོར་དགོས་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི། ལྟ་བུ་དང་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་བྱུང་།
 ཐར་པ་ནི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཞེས་ཅི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དང་གྲིད་པའི་ཐ་སྟོང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བུ་འདི་ག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལུགས་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། རྣམ་པར་
 བྱོལ་བ་ནི་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་འོ། །སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ནི་སྟེ་གསལ་ཅན་གཅེར་བུ་པའི་རྣམ་པར་བྱོལ་བ་འོ། །གཅེར་བུ་བལ་ནི་ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པར་བྱོལ་བ་མེད་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་འདི་ཉིད་དཔེ་དང་པམས་

༡༡། ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དེ། སོར་མོའི་ཕྱིང་བ་ལ་ཕན་པའི་མདོ་ལས། ཅི་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་ཏེ། མི་མེད་པས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སྟོང་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ན་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྟོན་དུ་མར་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་དུ་སྤང་བ་ཡོད་དོ། །ཅི་སྟེ་མར་བཟད་པ་ན་སྤང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྤང་བ་མེད་
 པར་གྱུར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཟད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤང་བ་བཟད་དེ་མེད་པར་སོང་ཡང་མར་མོའི་སྟོང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཉོན་མོངས་པ་བཟད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོ་བྱུར་གྱི་བློ་མས་སྟོང་ཞིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་གྲུབ་བསམ་པ་གྲུབ་པ་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས།
 །རྣམ་པར་མི་རྟོག་དབྱིངས་མི་བཟད། །ཆོས་དབྱིངས་དམ་པ་བཟད་མི་ཤེས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོ། །སྟོ་བྱུར་བློ་མ་མེད་ཅིང་མི་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་ཅིང་སྤང་བའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།
 །དོན་མེད་པ་དང་དོན་ཡོད་དག། །མི་སྤང་སྤང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །དེ་ནི་གནས་གཞན་གྱུར་པ་སྟེ། །འདོད་དགུར་སྟོན་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །སྟོ་བྱུར་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་མི་

ལྷོ་
 ལྷོ་

ལྷན་སྐྱེས་པ་

སྤྱི་ལོ་དོན་འདི་ཉིད། དབུས་དང་མཐའ་རྒྱུ་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གཉིས་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དངོས་པོ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །མྱོ་བུར་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་ནི་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་
ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཡོད་པར། དབུ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་དོན་ནི་བཅོས་མ་མིན། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་། །ཡང་དག་ཇུས་དངོས་ཡོད་པ་ལགས། །བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད།
།གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་མ་ལགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །མྱོ་བུར་བཏོན་མོངས་པ་ནི་བདེན་པར་མེད་པས་འགག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་མི་འགག་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད། དབུ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
བསྟོད་པ་ལས་དཔེ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྒྲ་ཆོགས་དྲི་མ་སྤྲི་མ་ཅན། ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། ཇི་མ་འཆོག་འགྱུར་གྱིས་ཀྱིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདྲོད་ཆགས་ལ་
སོགས་དྲི་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ཏོན་མོངས་བསྟེན། །འོད་གསལ་འདི་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མྱོ་དང་ལྟན་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྒྱུ་མས་དཔང་དུ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་འདི་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྟོགས་པར་དག་འཚུལ་ནི། གང་དག་སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་མི་མོས་པར་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་མ་པར་ག་ཡོངས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་པའི་སྤྱི་ལོ་ཉིད་མི་རྟོགས་ཤིང་། དོན་དམ་པ་སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

༡༡། མེད་པར་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཐོང་མ་རྟོགས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་སྦྱར་ན། སྤར་བ་སྤྲན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱོང་བའི་སྐུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བར་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འད་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་བཞི་དང་ལྡན་པར་བསྤྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ལ་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་འད་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟར་བའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ཡོད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་དེ་མཁའ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་སྤྱོད་པའི་

བུ་སྒྲིལ་ལྟུང་།

༡། །འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མཉམས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐུང་ཆོས་སྐྱབས་དག་ཐོག་ཀྱིས་མཐོང་ཡས་པ། །ཞེས་བྱ་མཐོང་མེད་མཁའ་དབྱེར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རིམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་འདི་ཉིད། །དབུ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་དཔེ་དང་བཅས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དེ། །ཇི་སྐད་དུ། །ཇི་ལྟར་མར་དོའི་བཅུ་བཞི་ལ། །ཁྱེ་བ་ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐེག་མཆོག་མོས་རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ཅུང་ཟད་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་ཁྱེ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རྒྱས་པར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་།
ཇི་ལྟར་ཡར་དོའི་བཅོམ་ལྟུང་། །ཁྱེ་བ་ཇོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཇོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲུལ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ཀྱན་ཇོབ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པའི་འབྲུལ་
པ་སྤྱོད་བ། །དོན་དམ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པའི་འབྲུལ་པ་སྤྱོད་བ། །དེས་ན་མཐོང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་གདམས་པའོ། །དེ་ལ་ཀྱན་ཇོབ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པ་སྤྱོད་བའི། །གང་དག་ཐོག་ཀྱི་དེ་མས་བསྐྱུས་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་
པོ་འདི་དག་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་དམ་སྟུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ན། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་ངེས་ལས། །གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད།

ལྷན་སྐྱེས་པ་ལྟར་རྟེན་པ་ལྟར་

ཁྱེས་གསུངས་པར་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པར་བདེན་པའི་དངོས་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དོན་དམ་དུ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་རྟེན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རིག་པར་གྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་མེད་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་བསྟོད་པ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དམིགས་དེ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་མཆིས་འགྱུར་ན། བྱིས་པས་ཡང་དག་རིག་པར་འགྱུར། གང་ཆོ་ཡང་དག་ཤེས་པས་
ཅི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་ངེས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མེད་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ཡོད་པའི་དོན་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
གྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་བྱིས་པའི་རི་མོ་ལ། །མཐོ་དམན་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་བ་ལྟར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟེན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། གཉིས་པོ་རྟག་ཏུ་མེད་ཀྱང་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། སྟུ་མའི་སྤྱང་པའི་གཟུགས་འཛིན་པ།
འབྱུང་ཕྱིར་གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཇི་བཞིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་། གཉིས་པོ་དག་ཏུ་ཉེ་བར་དམིགས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུང་ལུན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆིད་རྣམས་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་སྟུ་མ་ན། དེ་དག་ནི་དངོས་པོར་སྟོང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་པའི་དོན་དུ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བསྟོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་

༡། མཆེད་རྣམས། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ་མཛད་ལགས་ཀྱང་། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། །སྤྲད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་བསྒྲོག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་
 བློ་ཤིང་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །བརྩམས་ཏེ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞི་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་འགོག་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་སྤང་བ་ནི། །ཡང་གང་དག་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་ན། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ནི་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྟོ་བྱར་གྱི་བྱི་མས་སྒྲིབ་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། །ལམ་བསྐོམས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་མཛོན་སུ་མ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་ལས། སེམས་འདི་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདོད། །དེ་ནི་སྟོ་བྱར་བྱི་མས་མ་རུང་བྱས། །ཆོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་དོ། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་འདྲེས་པས། །མར་གྱི་སྟིང་པོ་མི་སྤྲད་བ། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དང་འདྲེས་པས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །ཇི་ལྟར་འོ་མ་སྤྲད་པ་ལས།

ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་ཤིང་པོ་དྲི་མེད་འབྱུང་། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པ་ལས། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམ་ཅད་དོ་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཤི
 གྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ཤིང་པོ་འད་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ན། དེ་དག་ནི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བསྟོན་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པའི་དྲི་མས་སྟོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེ་དུ
 སྤངས་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤྱང་ངས་ནི་ལུ་སྟེགས་ཅན་ངན་པ་དག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྟེ་དུ། བདག་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་དང་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བའི་བར་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། བདག་མེད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་གང་བདེན་པ་རྟག་པ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་བདག་པོར་གྱུར་བ་མི་འབྱུར་བ་མི་འཕོ་བ་དེ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཇི་སྟེ་ལྷ་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྣམ་
 ལ་འཁྲིས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཇི་སྟེ་ལྷ་ལྷ་མེད་དེས་རྣམ་པ་ལྟས་ཏེ་ཞི་བྱུང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ཤིང་པོ་བསྟན་པ་
 ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དག་སྟོང་དག་ཁྱེད་གྱིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ཤིང་པོ་ནི་མེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ཤིང་པོ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ན་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཆད་པ་འཇིགས་

༄༅།

ལྷན་སྐྱོང་པུན་པོ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་བྱུག་པ་སྟེ་སྦྲུམ་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལང་དཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་གྱུང་།
 སྒྲོ་བྱས་ཆེན་པོ་འདི་ལ། ལྷན་སྐྱོང་པུན་པོ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ལས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་བྱུ་བྱེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྩམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་གོ། །འདི་དོན་དམ་པ་ནི་རྟག་པ་དང་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་བྱུང་བས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བཞིན་མེད་པར་
 གསུངས་གྱུང་། དོན་ལ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་གཟུང་ཞིང་དགོངས་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། དོན་སྦྱ་ཇི་བཞིན་ཡོངས་རྟོག་ན། །བདག་ཉིད་སྟེ་མས་ཤིང་སྒྲོ་བྱུ་མས་འབྱུང་། །ཤེགས་པར་གསུངས་པའང་སྤངས་པས་ན། །བརྒྱུ་འབྱུང་
 ཆོས་ལ་ཁོང་སྒྲོས་སྒྲིབ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་མངོན་པ་ལས་གྱུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁ་གཅིག་མོས་གྱུང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་ དོན་ལ་སྦྱ་ཇི་
 བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ལྟ་བུ་དན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གསུངས་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིའི་བཞིན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལ། ལྷ་བ་དན་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ལྟུང་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་གང་ཡིན་
 སྟེ་མ་ན། འདུས་བྱས་སྒོ་བྱར་བས་བསྟུས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རང་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་རྣམས་དེའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་གནས་པ་
 ཕྱིས་པས་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་དེའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ། མེད་ཕྱིར་རང་གི་དོ་བོ་ལ། མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཇིན་བཞིན་དེ། མེད་ཕྱིར་
 དོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉིན་ཏུ་ཟབ་མོའི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་མི་བྱ་སྟེ། །དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་
 འགགས་ཆོས་རྣམས་གཞོད་ནས་ཞི་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྤྱང་ན་འདས་པར་ནི། །དགོངས་པ་མེད་པར་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྒྲིབ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་སྟོན་གཤམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་
 པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། མདོ་སྟོན་གསུང་རབ་དགུ་པོ་ལ་ནི་ཉིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྟོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་

༡༡། ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལས་མ་གསུངས་མོད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལྷན་ཏུ་ཟབ་མོ་མ་ཐོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་ཤེས་སོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་ན་མ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོབྱར་གྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བས་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཞིང་། དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྟོང་བས་མེད་པའི་མཐའ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་
 དབྱམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བརྟིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། གཡ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྟོན་དེ་ནི་ཆད་པར་སྟོབྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཐེར་བྱས་ཏུ་སྟོན་དེ་ནི་
 ཏྲག་པར་སྟོབྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ལམ་དབྱམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྟེ་གས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཏྲག་པར་ཡང་ལྟ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་བདག་མེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ཡང་ལྟ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདག་ཡོད་པར་ཡང་གསུང་ལ་བདག་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པས་དབྱམ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དབྱམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལྷན་ཏུ་སྟོང་པར་ལྟ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་

མཐུན་པུང་པ་དང་། འཛིག་ཆོག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་མཐུན་པུང་པ་ལ་ནི་མཐུན་པུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སོར་མའི་བྱེད་པ་ལ་ཕན་པའི་མདོ་ལས། གྲེམ་འཛིག་རྟེན་ན་དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་
སྒྲིལ་བུ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་གི་ནུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་པ་དང་། གང་འཛིག་རྟེན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཁ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་
ཡང་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དག་ལས་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་དོ་བཞིན་མེད་པར་
གསུངས་པས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རང་རང་གི་དོ་བོས་མེད་པར་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མཐུན་ཐུག་པའི་དོན་དུ་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟོབྱ་བུར་གྱི་དེ་མ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་དཔྱད་ན་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བསྟན་གྱི།
འབྱུངས་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས། ཡོད་ཅེས་པ་ནི་རྟག་པར་ལྟ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེས་ན་མཐུན་པུང་པ་རྣམས་

ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོང་པའི་མཆོག་གི་ཕྱི་ཕྱིངས་དེ་འཕགས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན་ལ།

༡། ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོང་པའི་མཆོག་གི་ཕྱི་ཕྱིངས་དེ་འཕགས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན་ལ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱུ་ཞེན། ཁམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལན་གྱིས་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། མདོར་བསྟན་པ་ལ་དེ་བཞི། སྤྱོད་དང་མི་ལམ་སྤྱོད་བཞིན་དེ་དང་དེར། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྤྱོད་པ་ཞེས། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་བརྟན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དང་། ལོངས་སྤྱད་ཅིང་རྣམས་སྤྱོད་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དང་། སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ། དགའ་བར་པ་མཆོག་ཉིད་མེད་པ་སྤྱོད་པའི་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་ལ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་སྟེ་ཞེས་པར་བྱ་བ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡང་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས་སྤྱོད་ཡང་། དགའ་བ་མདོན་དམ་རྣམ་པར་དེས་པའི་གསུང་རབ་དེ་བཞིན་གཞེས་པའི་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་འདིར། རྒྱལ་བ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་བའི་པ་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཆོས་ཀྱི་དཔྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་

རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་གདོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་གསུང་། སྤར་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དག་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལན་ནི། སེམས་ཁྲུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟེན་
 བྱེད་དང་། ཡང་དག་མི་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྒྱུར། བདག་ཆགས་ལྷག་པའི་སྒྲོན་ལྷ་གང་དག་ལ། ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། ཞེས་པས་འགལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བདེན་དོས་སུ་འཛིན་
 པ་དག་གཤམ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་བྱུང་གི་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྡེ་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོད་པར་སྒྲོན་པའི་ཞེས་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ན།
 སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པས། བདག་ལྷ་བྱས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཁྲུམ་ཞིང་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་སྒྲོ་བའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་འདི་དག་
 རི་དམན་པའི་སྒྲུམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་བྱེད་ཅིང་མི་གྲུས་པའི་ཉེས་པ་དང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་པ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པས་ཡང་དག་པ་མིན་པ་བཅོས་མ་གྲོ་བྱུང་གི་དེ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་ཡོད་དམ་སྒྲུམ་དུ་
 འཛིན་ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་དམ་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་ཅིང་སྤར་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་དང་། བདག་གཞན་གྱི་རང་

༣༡

ཁམས་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གུས་པ་དང་། སྒྲོ་བུར་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་མཆུངས་པར་ཤེས་པའི་བྱམས་པ་
ཆེན་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ནི་དགོས་པ་གྲུ་མ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་
པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་མོད། དེ་ཉིད་དང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཅི་ལྟར་བསྟན། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་ཁྱིམ་མཐར་བུག་པའི། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པར་ཡང་དང་ཡང་། །མཐུན་པར་བསྟགས་པའི་དོན་ཟབ་འདི་ལ་
བྱུང་། །དང་བའི་དོན་ཞེས་རྟོག་ན་ངས་དོན་གང་། ཞེས་བྱའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ། གཞན་དུ་སྤྱོད་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་འདིར་ཆོས་དབྱིངས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་པ་བཤད་པ་ནི།
ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། ཁྱོད་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་དོན། སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཟོད། ཁྱོད་མོངས་སྤྲིན་འདྲ་བ་ཡི། །ལས་ནི་མི་ལ་མ་ལོ་ས་སྤྱོད་བཞིན། ཁྱོད་མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་

སྒྲིན། རྒྱུང་པོ་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་ལ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱུ་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྒྲིན་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱུང་ཡང་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཡང་དག། པའི་མཐའ་དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་སྟོ་བྱར་གྱི་དི་མ་སྐྱུ་བ་དང་འཛིག་པ་དང་གནས་པའི་རྣམ་
 པར་སྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔེན་ཞིང་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྟོ་བྱར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི། ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གིས་སྟོང་པའི་སྟོ་བྱར་གྱི་དི་
 མ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་གང་ཡིན་སྟུང་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགོ་བའ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྟེ་པའི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པར་བཟོད་དོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པར་སྒྲིབ་པ་དང་སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་དང་འདྲ་ཞིང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་བླ་གཤམ་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོས་བསྟེན་ཅིང་འབྱུང་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་བླ་གཤམ་གྱི་འབྱས་བུ་རྣམ་

༡༡། ལམ་སྒྲིན་པ་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དཔུང་ན་རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲུ་ལ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོམས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ལག་ལ་བར་པ་
 ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བཞིན་མེད་པ་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་གཙོ་ཆེར་གསུངས་པ་ནི། གུན་རྩོམ་རང་རང་གི་དོ་བོས་སྒྲོང་པ་དང་། དོན་དམ་གུན་རྩོམ་གྱི་དོན་པོས་སྒྲོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གུན་རྩོམ་ལ་བྱུང་ཤིང་ལ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་
 རེ། དོན་དམ་ཡོ་ཤིས་གྱི་སྒྲོད་ལུང་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དཔེར་ན་ས་ལ་འདུག་པའི་མི་ལྟའི་མིག་མེད་པས་ན་མ་མཁའ་ལ་བྱུང་ལུང་བའི་རྗེས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་
 བ་གཉིད་ལ་སྒྲོང་པོ་མཆོག་ཡོད་པར་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་བས་ན་ངས་བདག་མེད་དོམས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་ལས་གྲང་། ལྟ་བ་རྣམས་ལས་ལོག་རྣམས་དང་། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ཞེན་བསམ་པ་བཞེས་པའི་
 རིང་། སྒྲོང་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་ཆོས་དབྱིངས་བསྒྲོད་པ་ལས་གྲང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་རི་སྐད་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་དག་གུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་བཞེས། །ཁམས་དེ་རྣམས་
 རྒྱུད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཤིས་ན་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅི་སྟེ་དོ་བཞིན་མེད་པའི་

མཁའ་འགྲུ་ཆེན་པོ་

དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཀུན་རྫོབ་སྤངས་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་དོན་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་ན། ཆད་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་སྐྱེད་པ་ཉིད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ།
 རིན་ཆེན་ཐོབ་པ་ལས། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་བ་ཡིས། ཁི་མཁས་རྣམས་ནི་ཆུད་ཀྱང་ཟ། འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡིས། ཁི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་
 ཉིད། རྟེན་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། རྟེན་ཀྱིས་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ཞེས་རབ་རྩུང་རྣམས་ཐུང་བར་འགྱུར། རི་ལྟར་སྐྱལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་།
 རིག་སྐྱལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་དགོངས་པ་ལྟ་དགོས་སོ་བཤས་པ་ལ། བཀའ་བར་པ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པའོ་སྟུམ་དུ་སེར་ས་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མི་བསམ་སྟོ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 དགོངས་ནས་གཙོ་ཆེར་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་ཡང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ནི་ཐམས་
 ཏེ་ཡང་གཅིག་ཅིང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཐུང་པར་དུ་འཕགས་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སྐྱལ་ལ་ཀྱི་ཆུ་ལ་གཉིས་ བོ་མཐར་ཐུག་

पञ्च पञ्चमस्य

༡༡། ལའི་དོན་གཅིག་གྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཡོད་མེད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་སྤང་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱུངས་སུ་ཡོད་ཅིང་འདུས་བྱས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་སྟོགས་རེ་ལ་ཞེན་པ་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་ནས། གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་དང་སྟོང་པ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་དོན་དམ་སྤང་བ་དང་སྟོང་པ་བྱུང་
 དུ་འཇུག་པ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་དང་སྟོང་པ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་དོན་དམ་སྤང་བ་དང་སྟོང་པ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རི་རྒྱུད་དུ་བདེན་གཉིས་
 རྒྱུ་ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག། སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་བྱར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་བྱུར་པ། །བྱུང་དུ་འཇུག་པར་དེས་བཞད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ར་ར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ན་གསུང་
 རབ་མཐར་ལས་པའི་དོན་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསགས་པ་ལས། མཐར་ཐུག་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་
 བདག་ །ཐུབ་པའི་ལག་ལ་མི་མྱོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། །ཕུན་ཚོགས་པ་རོལ་འགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པ་སྟོང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་དབྱིངས་གསུངས་ཚུལ།

སྐབས་ཀྱི་ཐུང་ཐུང་

སྤང་བྱའི་ཉེས་པ་ལྟ་བུ་ཤི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། ཉེས་པ་སྤངས་པས་ཕན་ཡོན་སྤྱར་དུ་ཐོབ་ཚུལ། ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གསུངས་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སྤྱི་ལ་ལང་བྱ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། ཉེས་པ་ལྟ་བུ་དག་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར། །ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། གཏུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གཟུགས་སྟངས་བདེན་པར་ཡོད་དམ་སྟུང་ཁྱེད་ཀྱི་མཛུགས་ལེན་ན། དེ་སྤྱིང་བའི་ ཆེད་དུ་སྤྱིར་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱིང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱིན་དང་མི་ལམ་དང་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་ཞེས་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་ཆེར་སྤྱོན་པའི་རྣམ་ གཞག་མཛུགས་ནས། དེ་ཅུང་གིས་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར་སྤྱིར་ཡང་མཚོགས་ཏུ་ཟུབ་ སྤྱོན་པས་ན་བྱ་མའམ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་ཐམས་ཅད་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོན་པས་ན་ཕྱི་མ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྤྱོན་པས་ན་ རྒྱུད་དང་འདྲ་བར་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། རང་གི་སེམས་བྱུང་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཞན་དག་བརྩས་པར་བྱེད་པ་དང་། དུ་མ་རྣམས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་ ཆགས་པ་ལྟག་པ་སྟེ་སྤྱོན་ནམ་ཉེས་པ་ལྟ་བུ་ཤི་ལྟར་དག་སྤངས་ནས། སྤྱོ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་དཔེ་དང་།

༡། ཁྱེལ་ཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མང་པོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དོན་ནོ། །ཉེས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མ་ཐོས་པར། །བདག་ལ་བརྟན་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་ཁྱེལ་པ་
 ལྟའའཁེག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲེ་མི་འགྱུར། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲེས་པས། །བདག་ནི་མཆོག་ཅེས་རྩོམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་སྒྲེད་པ་ལ། །དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འརྱུག། །དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཤིས་
 པའི་སྒྲེ་བ། །དེས་ན་ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་དོན་ནི་རིག་མི་འགྱུར། །བཅོས་མ་སྒྲོ་བུར་བ་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་སྒྲོན་དེ་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཉེས་དེ་བདག་མེད་པ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །ཡང་དག་མིན་པའི་
 ཉེས་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་སྐྱར་འདེབས་པས། །བློ་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ། །མ་རྒྱུངས་མ་ཐོང་བྱམས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དོམ་ཞེས་བྱ་
 བར་མ་བསྟན་ན་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་མ་ཐོས་པར་བདག་ལྟ་བུས་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གལ་ཐོབ་སྟམ་དུ་རང་ལ་བརྟན་ཤིང་སྒྲིད་ལུག་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ཁྱེལ་ཞིང་། །ཡི་ཆད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་
 པའི་སངས་རྒྱས་མཛོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་བྱོལ་སྟམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་ནི་སྒྲེ་བ་མི་འདྲུང་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། །ཡང་གསལ་ལ་ཞིག་ལ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་བྱོལ་སྟམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅུང་ཐད་ཅེས་སྒྲེ་བ་

ལྟེན་གྱི་སྒྲིབ་

ཐུགས་སྤྲོད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲོད་

༡། བདག་ལྷ་ཆགས་པ་ལྷག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོཞེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤྱོད་བའི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་པ་ལོ། །སྤངས་པས་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཐོས་པ་ལས། སྤྱོད་དང་སྟོན་བཞིན་གུས་པ་དང་། ཞེས་རབ་ཡེ་ཞེས་བྱམས་ཆེན་སྟེ། ཆོས་ལྷ་སྟེས་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་ལྟ། སྟོན་མེད་ཡོད་ཏན་ལྟན་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་བྱམས་ལས། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ནི་སྤྱུར་དུ་ཐོབ། ཆོས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དོཞེས་བྱ་བར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བསྟན་ཞིང་། གཤུལ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཐོས་པ་ལས། རང་གི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པས་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སངས་རྒྱུས་སུ་ཞེས་པས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གུས་པ་དང་། ཀྱན་རྩོབ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཞེས་པའི་ཞེས་རབ་དང་། དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཞེས་པའི་ཡེ་ཞེས་དང་། བདག་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱུས་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལྷ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ལས་ནི། སེམས་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་ལྟ་སྟེ་སྟོན་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་མེད་ཅིང་།

[illegible]

༡། གཞག་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་རྒྱུ་ལ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་། དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་གཞག་ནི། མང་ཐུང་དགེ་པ་མཆོག་བསགས་སྦྱིབ་སྦྱངས་པས། ཤིན་ཏུ་དེ་མེད་མཆོག་གུར་གྱུ་པ་པའི་གཙོ། མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་མཆོག་
 ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པ། འབྲུལ་མེད་ཐུང་ཐུབ་མཆོག་ལ་ཐུག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་པ་ལྟར་བཞི་སྟེ། གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དོ་བོད་སྤྱོད་པ། གྲུབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ། དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ། གཞན་དག་གིས་འབྲུལ་པ་སྦྱང་བའོ། དེའི་གྲུབ་ཚུལ་
 ལའང་བཞི་ལས། གང་ལས་འབྲུབ་པའི་ཐུན་པ། དཀར་པ་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་ལྟ་མང་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་པ་གཏུ་མེད་པ་ཉི་བར་བསགས་པ་ལས། གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཐུན་སྤྱོད་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་
 ཐུན་པ་བསགས་པ་ལས་ནི། རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཐུན་སྤྱོད་པ་ཡང་འབྲུབ་པ་ཉིད་དེ། རི་སྐྱོད་ལྟ་ རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོག་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི། འཕོད་ནམས་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལས་ཡང་དག་འབྲུངས།
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དོར་བསྐྱོད་པ། ཁྱུ་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལས་འབྲུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། གང་ཆོ་གྲུབ་པའི་དུས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་དང་པོ་དང་། མང་ག་པ་སྤྱོད་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་པ་དང་།
 དཀར་པ་སྤྱོད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པོ་དང་སྤྱོད་པ་ལས་ཐུན་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲུལ་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས། བཟང་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆེན་དང་། སེམས་བརྟན་ཐུང་པར་འགྱོ

མཁའ་མཁའ་མཁའ་

བཡིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། ཀྱུན་ཏུ་ཚེ་མ་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རིམ་ལྡན་ཡང་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་བྱོད་ལ་དཔག་མེད་དུས་ཀྱང་ཐུང་བུ་ཉིད་དུ་འདུས། ཞེས་པ་ལྟར། བརྩོན་འགྲུས་དང་ཐབས་ས་
མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་ཅིང་། སྤྱིང་བཞི་པ་ཐེར་འབུམ་རྣམས་སུ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུས་ཅིག་ཅར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། ལང་དཀར་གཤེགས་པ་ལས། གཙང་མའི་གནས་རྣམས་སྤངས་པ་ཡི། འོག་མེན་ཞེས་བྱ་རྣམས་དགའ་བར་
ལང་དག་ཤོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། སྤྱུལ་པ་པོ་གཅིག་འདྲིའང་ཆད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། རིམ་ལྡན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བྱིམ་མེན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་
ཀྱང་སྤངས་མི་ལྟོག་པའི་ཚུལ་དུ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཞེས་བྱའི་ལྟ་བུ་དང་ཤི་སྟེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཞེས་བརྟེན་པས་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་ར་
བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྟོམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་ཀྱང་དག་ནས་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། རིམ་ལྡན་གྱང་རྒྱུན་ལས། དཀར་སྤྱད་དཔག་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་དང་། དཔག་མེད་དགོ་བ་བསགས་པ་དང་། དཔག་མེད་ཀྱི་ཕྱག་དང་། དཔག་མེད་སྤྱིབ་པ་

༢༡། ཟད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་པ་ཀུན་གྱིས་དྲི་མེད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། རིན་ཆེན་སྣོད་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དེ་བོ་ངས་བཟུང་བའོ། བྱུང་པའི་
 དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། བཤད་ཟིན་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ནས། མདོར་བསྟན་ན་འདིར་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། གཉིས་མེད་མཐུ་དང་བཅས་པའི་དོན། སྤྱི་པས་གནས་སྤྱོད་མེད་པའི་དོན། གནས་ཡོངས་ལྟར་པས་འགྱུ་བ་
 པའི་དོན། སྤྱི་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པའི་དོན། ཡེ་ཤེས་བཞིན་པ་ལྟར་པའི་དོན། ཞེས་པའོ། དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱང་དེ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱུ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་འདུས་སུ་སྣང་ས་ཆོས་ཉིད་དོ་
 ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འང་མ་ཡིན་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱའི་ནིང་ལ་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་
 རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་རྣམས་ཐོ་དང་ཡང་འདྲ་བས། གཞན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་སུ་མ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱན་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཉིད། ཆོས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་

འཕགས་པ་ལྟ་བུ་

དཀར་པོ་བཞིན་ཡང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་བཟོད་མ་ཡིན། །རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་བཞིན། །དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །སྤྱིན་ཆེན་དང་ཡང་འདྲ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བའ་
གནས་བྱམ་མེད་པའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་གཏུལ་བྱུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཉེ་བར་འཛོལ་བའི་འཛིགས་པ་དང་། །འཛིགས་ཆོག་སྤྱུ་ལྟར་བ་དང་། ཐེག་དམན་དུ་ལྟར་བ་དང་། རན་སོང་དུ་ལྟར་བ་དང་། ཐབས་མིན་པར་ལྟར་བ་རྣམས་
ལས་སྤུང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱུ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་བའ་ནི་དཔེ་མེད་མཆོག་ཏུ་འདོད། །སྤྱོད་ཆོག་སྤྱུ་ལྟར་འཛིགས་འབྱུར་འཛིགས་ཆོག་སྤྱུ་ལྟར་ཐེག་པ་
དང་། །རན་སོང་རྣམས་མང་སྤྱུ་གསུལ་ཐབས་མིན་སོང་བ་རྣམས། །སྐྱེ་དང་འཛི་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྣམས་ཀུན་ལས་སྤུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཡོངས་གྱུར་པས་འབྱུག་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་དུམ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
གནས་པ་ལས། མེ་ཞེས་གཏིས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་ས་བཅུ་ཡོངས་སྤྱོད་གསུལ་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་། དུམ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱི་པ་འདི་ས་ལོན་ཏུ་ས་འཛིན་ཏུ་གསུལ་། སྤྱོད་པ་འདི་ཉུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཏེ། །གནས་གྱུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱུ་ཉིད། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་རབ་དག་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཞེས་ལམ་གྱིས་ཐོབ།

༡༣། ..... །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་འཛོགས་ཚུལ། མཉམ་པ་དང་རྟག་ཚུལ། ཞེས་པ་ལོ། དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་ནི།
རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་ལ་འད་གཏུལ་བྱ་ཏེ་བལ་སྤྲང་བ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། རིང་བལ་སྤྲང་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དང་པོ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པོ་འད་རིམ་
པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱེ་བ། །རང་བཞིན་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོ་གཉིས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་
གསུམ་ལས། དེ་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞིག་གློ་བུར་གྱི་དེ་མ་མཐའ་དག་དང་ཡང་བྲལ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས། ཐུབ་པའི་དེ་བཞིན་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་འགྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཆོན་ཏིང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་འོག་མིན་ཆེན་པོར་མཆོན་
དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེས་ལ་ཁོར་རྒྱལ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོན་ལ་དུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཏེ་བར་ལོངས་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱེད་བརྒྱད་བརྒྱའི་བདག་

འཕྲུལ་པའི་དོན་དུ་མི་མང་ལོན་པའི་རྣམ་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བཟོའི་སྤྱལ་པ་དང་།

ཉིད་འདི། ཟེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ཟུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་སྐྱར་བཞིན། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ནི། གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་འཕྱུལ་སྒྲོལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་པར། འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྒྲོལ་པ་དག མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྤྱི་དེ་ནི། ཟུབ་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་རྒྱུན་མི་འཆད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནོ། རྟེན་ཡང་དེ་ཟེའི་རྒྱལ་པོར་བདག་འ
དུལ་པའི་དོན་དུ་མི་མང་ལོན་པའི་རྣམ་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བཟོའི་སྤྱལ་པ་དང་། རི་བོང་དང་རུ་རུ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་བསྐྱན་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱལ་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་ཟུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་གི་སྤྱལ་པ་དང་།
ལྷ་དན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པ། ལས་སྤྱུ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་དེ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། རྟེན་གྱི་འཛིན་ལྟུ་པ་ནི། འགའ་ཞིག་སྤྱི་བཞིན་འདོད་པ་འདར་དང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྤྱལ་པ་ལས་པ་མཆོག་གི་མི་ཆེད་གྱི་
པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་མཆོག་གི་མི་ཆེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་ན་གསུངས་པ་ལས་པ་ལྟར་ནོ། སྤྱི་དེ་ཉིད་ལ་དེ་དག་དུ་སྤྱོད་པས་ལོན་གྱི། བསྐྱུན་སྤྱི་གསུམ་དུ་མི་འདོད་པ་

༡༡། མ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་སྐྱ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་འང་རང་དོན་གྱི་སྐྱ་གཉིས་པོ་བསྐྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱ་གཉིས་པོ་བསྐྱས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། བྱེན་གསུམ་དང་བཞི་མ་འདོད་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་ལྟ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྐྱ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྐྱར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེན་རོ།
 མཉམ་པ་དང་རྟག་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། བྱེན་ལས་བྱམ་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དང་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཐོགས་
 པའི་སྐྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱལ་པའི་སྐྱ་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབ་ན་རྒྱུན་དུ་སྤྱང་བའི་བྱེན་རྟག་པའང་ཡིན་ནོ། འདྲེན་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། བྱེན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད།
 རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་དོན་ལ། བྱམ་མོང་གི་དབྱེ་བ། སོ་སའི་རོ་བོ། འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་། བྱེན་ཅི་ལོག་སྤྱང་བའོ། འདྲེན་དབྱེ་བ་ནི། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སར་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡང་གཅིག་པས་མི་གཡོ་ཞིང་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བྱེན་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་

བྱེད་ལས་ཐད་པ་ཅམ་ལ་བཏགས་ནས་གཡོ་ཞིང་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་ །བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན།
།སོ་སོར་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་འཛིན་པ་མེད་པར་ཡུལ་མཐའ་དག་དུས་རྟག་རྟུ་མ་ཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོངས་པ་མེད་ཅིང་། མ་དག་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཡང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་རྟུ་ལྟར། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཚོངས་པ། །རྟག་རྟུ་དེ་ལ་མངོན་སྟོགས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ས་དང་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པས་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ཅིང་སྟིང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་ཁྱེན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲོམ་པ་དག་པས་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་དེ། །མཉམ་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་སོ་སོར་མ་ཁྱེན་ཅིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཐར་ལས་པ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་།
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཏོར་དང་འབྲུག་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །གདུལ་བྱ་སྒྲོམ་པའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་

༣༡། གྲུ་མེད་པའི་སྐྱུ་ལ་པ་བསྟན་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་མཁའ་ཕྱོད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིང་། གྲུ་མེད་པའི་སྐྱུ་ལ་པ་བསྟན་ནས།
 སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞི་རྒྱུ་མེད་དོན་དང་གྲོགས་དང་བྱུང་ལས་ལ་སོགས་པས་གྲུང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེར་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འབྱུང་ཚུལ་གྱི་བསྟན་བཞི། གྲུ་མེད་པའི་ཚོས་རྒྱུ་དུ་ཐོས་ཤིང་།
 འཛིན་པ་ལས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེམས་པ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་སྐྱབས་པ་ལས་
 བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཚོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 གནས་གྱུར་ལ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། ལམ་བསྐྱེམས་པས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འགགས་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་མངོན་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐྱུ་གསུམ་ལ་འབྱུག་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམས་པའི་སྐྱུ་ལ་པ་བསྟན་གྱུར་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། ཉིན་མོ་དེས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མོ་ལཱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་

༡༣། ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཆོའི་དྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་
 སྒྲུང་བ་རྣམས་མཐུན་ན་འབྲུལ་པར་འགྱུར་ལ། མ་མཐུན་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཡང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་མཐུན་ཡང་། བྱིས་པས་བབྱང་བ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་དུ་མཐུན་པས་འབྲུལ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་མ་མཐུན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་པས་འགལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དུ་མ་ཞིག་འཆར་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟོག་གའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་
 སེམས་དེ་ལྟར། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་པ་ནི། མ་དག་ཟློཅན་ལས་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྲལ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཉིད་ལ་སྟོབ་སྟེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ན་རང་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོགས་ཏུ་སེམས་བསྟེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། ཇི་སྟེད་དུ། རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་

ཉིད་ནི་དག་པོའི་ཚོས། །དཔེ་མེད་ལྷན་སྦྲེལ་པ་བདེ་ལྷུ་མཚན་སྦྲེལ། །བདེ་དག་དམ་པ་མི་ཟད་འབྱུང་གནས་སྦྲེལ། །མྱོད་ལྷན་བྱུང་རྒྱུ་ལེ་མས་དག་སྦྲེལ་བར་རིགས། །ཞེས་པ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྦྲེལ་ནས།
།ལན་དང་གཞོན་པ་དོ་ཞེས་བཞེན། །བྱུང་རྒྱུ་སྦྱོང་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱུང་རྒྱུ་ཅིས་མི་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དག་གི་འབྲུལ་པ་སྦྲེལ་བ་ལ་གསུམ་པས། དམན་པ་མཚོག་ཏུ་འདོད་པ་སྦྲེལ་བ་ནི། ཐེག་པ་རྒྱུད་ལ་
མཐར་སྦྲེལ་པའི་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྦྲེལ་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། དཔྱུལ་བ་ཡི་དགས་དུད་འགོ་རྣམས། །གཏན་གྱི་གོགས་སྦྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱུས། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
གོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། །ཉན་མོངས་ཟད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱག་བསྟུན་སྦྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ། དེ་དག་ནི་མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱུང་བའི་ཁྱིམ་རིག་རྟེན་པ་རྣམས་དྲན་བའི་དོན་
པ་མཐར་སྦྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྦྱོང་སངས་རྒྱུས་ལ་ཡང་ཞབས་ལ་སོང་ལྟོང་གི་ཚལ་པ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱག་བསྟུན་སྦྱོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲུས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱུང་བའི་ཁྱིམ་རིག་རྟེན་པ་རྣམས་དྲན་བའི་དོན་

༡༡། ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཟད་དེ། ཁམས་དང་ནམས་ཀྱིས་མངོན་འཕགས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྟོན་མཛད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་སྤངས་པ་ནི། ཆད་པར་ལྷུང་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགའ་ཞིག་ ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་ཅིར་ཡང་མི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའོ་ལྟ་བུ་སེམས་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མི་བསམ་སྟེ། མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་འབྲུག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་དུག་
 འགགས་པ་ན་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ནི་ཡོད་ཅིང་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རྒྱ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་འདྲ་རྒྱུ་ལས། མེད་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ནི། ཡོད་པ་ཡིན་པ་དམ་པ་ཡིན། རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱ་མི་དམིགས་པ། དམིགས་པ་ཡིན་
 མཆོག་རྒྱ་འདོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདུས་བྱས་སྒྲོ་བྱར་གྱི་བྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དོན་པ་དང་རྟག་པ་དང་སྒྲུབས་ཀྱི་མཆོག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དཔལ་ཕྱེད་གི་ཞུས་པ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ལགས་སོ། གང་རྟག་པ་དེ་ནི་མི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། བཙུག་ལྷན་འདས་གང་མི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་བདེན་པ་དྲང་རྟག་པ་དང་སྒྲུབས་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

ཡོད་ཀྱང་འབྲུག་པར་འདོད་པ་སྤང་བ་ནི། མི་མཁས་པ་འག་འཁྱིལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་རྣམས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ནི་ཐོབ་ཟེན་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་
 རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་མོད། དེ་དག་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་
 ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་འགགས་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་རོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པ་ལས། །བྱང་ཆུབ་རིང་བར་མི་བསམ་ཞིང་།
 ཉེ་བར་ཡང་ནི་བསམ་མི་བྱ། །ཡུལ་དུག་སྤང་བ་མེད་པར་ནི། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རིག་གྱུར་པ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད། །དྲི་མ་མེད་པར་སེམས་གྱུར་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་
 རྒྱུལ་པའི་གནས་རྣམས་སྤངས་ཏེ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱལོ། །རྒྱ་ཆེར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་པས་སུ་ཡང་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མདོར་བསྟན།
 ཆད་ཆུལ་སྒོམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ། དེ་དག་སྤྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དེ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ནི། དག་ཐོབ་བྱལ་བར་བཞིན་དོན། །དེ་རྟེན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །འདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ནི། །ཇི་སྟེང་དུ་སྤང་དེ་ལྟ་ཉིད། །ཅིས་པ་སྟེ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་

ཨྲ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་པ་བརྒྱད་ལས་བརྒྱུ་མ་སྟེ་འཆད་པ་ལོ། །དེ་འདྲ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་མཐར་དག་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་བྱེ་མ་མཐར་དག་གིས་གཡོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ལ་དགོངས་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་བྱེ་མ་མཐར་དག་ལས་གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡང་དགོངས་པ་མ་
 མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྐད་ལུང་དུ་འདྲེ་པ་མཐོང་པ་ནི་གྱུར་
 དོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་མཐར་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཐམས་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་པ་མཐར་
 དག་ལས་འདས་ཏེ། ཇི་སྐད་ལུང་དུ་འདྲེ་པ་མཐོང་པ་ལྟར་པ་དང་གི་དོན་ལྟར་སྤྱི་བའི་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཐམས་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་པ་མཐར་
 དག་ལས་འདས་ཏེ། ཇི་སྐད་ལུང་དུ་འདྲེ་པ་མཐོང་པ་ལྟར་པ་དང་གི་དོན་ལྟར་སྤྱི་བའི་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཐམས་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་པ་མཐར་

བོ། ཁྱོད་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚུགས་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པའི་དོན་མོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་གཉིད་དཔག་དགའ་བས་ན་ཟབ་པ་ཚོས་གྱིས་སྤྲད་པ་
 མཐུལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་མངའ་བས་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྲད་པ་སྤྲད་པ་དང་མཐུན་པར་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུ་སྤྱོད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི་འཇུག་པའི་དོན་མོ།
 །སྤྲུ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ནི་ནམ་མཁའ་འཛི་སྤྱིད་པ་དང་འགྲོ་བ་འཛི་སྤྱིད་པའི་དུས་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་ཅིང་གནས་པ་ནི་རྟག་པའི་དོན་མོ། །དེ་དག་གི་འཇུག་པའི་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ནི། རོ་བོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །ལས་དང་ལྡན་དང་འཇུག་པ་དང་། །དེ་རྟག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྱིས། །སངས་རྒྱུ་པ་ནི་རྣམ་པར་
 གཞན། ཆེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྤྲད་བྱ་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལོན་པ་རྒྱུ་དོན་དང་།
 །ལམ་བཟོ་སྤྲུལ་པ་ལས་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། སྤྱི་བ་པ་སྤྲད་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དག་གི་རྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་།

༡༡། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐོག་ས་པ་དང་སྤྱུ་ལ་པའི་སྤྱུ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་འཛིན་པར་རྟག་པའི་དོན་དང་། མཐར་ཐུན་པའི་ལྷ་པའི་ཚུལ་ནི་ཕལ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དོན་ཏེ། དོན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འཆད་པས་རེ་ཞིག་
 དོན་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། དག་ཐོབ་ལས་ངོ་བོ་རྒྱུ་འདྲི་དོན། དེ་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུ་འདྲི་དོན། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ལས་ཀྱི་དོན། དེ་ཡི་རྟེན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་དོན། སྤྱུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན། འཛིན་པར་དུ་དག་རྟག་པའི་དོན།
 འཛིན་པར་བཞུགས་པས་མི་བྱུང་པའི་དོན། ཞེས་པ་ལོ། །ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་འདྲི་དོན་ལ། དག་པ་ཐོབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉི་མ་མཁའ་བཞིན་གྱི་བྱུང་གྱི་
 ཉིན་མོ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིན་ཆོག་སྤྱུག་པའི་སྤྱིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྤྱིབས་གྱུར་པ། དེ་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རྟག་བསྟན་གཡུང་དུང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམས་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། །ཅིས་པ་སྟེ།
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་ངས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་

མཐར་ཡང་དག་པའི་

སྤངས་པ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་སྐུ་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོ་བུར་གྱི་ཏི་མ་ཉིན་མོ་དང་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲོན་གྱི་ཆོག་ལས་སྤྲོན་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པ་ལས། མཐར་ཡང་དག་པའི་
ལམ་གྱིས་ཏི་མ་མཐའ་དག་མེད་པར་བྱས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་བས་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ལྟན་ཞིང་། སྒྲིབ་དང་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བས་རྟག་ཅིང་བརྟན་ལ་གཡུང་བྱུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་ངོ་བོ་དེ་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཆད་ཇི་ལྟ་བུའི་
དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟན་ནས་ལ་མཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱས་པ་ཤད་ལ། དག་པ་གཉིས་ལྟན་ངོ་བོ་དེ་དོན་དང་། ཐོབ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་
སྒྲིབ་དོན་ནོ། །ངོ་བོ་དོན་ལ། དངོས་དང་། རྒྱད་པར་ལོ། །དེ་ལ་དོན་དངོས་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་བྱེད་པ། །ཉིམ་མཁའ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་
དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་ལས། མཐར་སྒྲོ་བུར་གྱི་ཏི་མ་དང་ཡང་བྲལ་ནས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉིམ་རབ་རྒྱུ་གྱིས་

༡༡

འོད་གསལ་བ་དང་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་འོད་གསལ་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་གསལ་པ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དང་ལུན་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་འོད་ན་ནོ། །འབྲུག་པར་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་འབྲུག་པར་ནི། འོད་གསལ་གྱིས་མིན་དཔྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཚན་གསུམ་ཀྱི་ལྷན་གྱི་ནི། །རྩལ་ལས་འདས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཚོས་རྣམས་
ཀུན་དང་ལུན་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པ་འོད་དཔྱེར་སྤངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་འོད་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་ཀྱུ་དང་ཀྱེན་གྱིས་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་དཔྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཚན་ཡང་ཡིན་
ལ། དེ་ཉིད་ཚུ་བོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷན་གྱི་ནི་རྩལ་གྱི་གྲངས་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་ཚད་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་འོད་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གཏོང་མ་ནས་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་ན་ནོ། །ཟླ་བུར་དེ་བྲལ་གྱི་འབྲུག་པར་
ནི། རང་བཞིན་གྱི་ནི་མ་གྲུབ་དང་། །འབྲུག་དང་སྟོ་བུར་བ་ཉིད་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དེར། །སྤྱོན་དང་འདྲ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཏོང་མ་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་འོད་ཕྱིར་དང་།
མ་དག་པ་འོད་གསལ་སྒྲུབས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་འོད་ཕྱིར་དང་། སྤངས་དུ་རུང་བས་སྟོ་བུར་བ་ཉིད་ཡིན་པ་འོད་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་འོད་གསལ་ཉོན་མོངས་པ་འོད་སྤྱི་བ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འོད་གསལ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་

ཆེ
ར་ཆུང་སྟེ།

ལྟར་ལྟར་

པ་གཉིས་པོ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲུ་བར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་སྤྱོད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་ལས་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།
ཁྱུ་འདྲི་དོན་ནི། སྤྱོད་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། ཁྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། རྗེས་སྐྱོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། ཁེས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་སུམ་བྱེད་པའི་ཁྱུ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་བྱུང་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཞག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམས་
པས་གཙོ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་སྦྱང་བ་དང་། དེ་ཡིས་ནི་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྟེད་པ་ནི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམས་པས་གཙོ་ཆེར་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པ་སྦྱང་བས། དེ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་
པར་འདོད་ཅིང་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འོ་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུའི་དོན་ལ། འོ་མེད་དཔེ་ཡིས་མཛོར་བསྟན་དང་། ཁྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། འོ་ལ་མཛོར་བསྟན་ནི། འོ་མེད་ཐུ་ཐུ་
འོ་མ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་དང་། སྤྱོད་པ་ཅན་ལ་ནས་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་ཉལ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱོད་པ་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི། འོ་མེད་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ལྟར་འོད་ཟེར་སྤང་ལྟར་དེ་ཉིད་དོ། ལུབ་པ་ལྟ་མཚོག་སྤང་ཅི་

༣༣།

།མཐུན་པར་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལྟུང་དུ་ངེས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི། དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྒྲིབ་ཀྱི་ལྟུང་དུ་ངེས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི། །ཞེས་པ་ལྟར་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 །ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་མས་པར་བྱས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྱལ་བའི་འབྲས་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་སྟེ། །མདོར་ན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བསལ་བས་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 །མཐོན་པའི་འབྲས་བྱའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དུག་གསུམ་སྤངས་པས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། །འདོད་ཆགས་རྟུལ་ནི་སྤངས་ཕྱིར་དང་། །གདུལ་བྱ་ཡི་ནི་པར་ལ། །བསམ་གཏན་རྒྱ་ནི་འབབ་ཕྱིར་དེ། །རྒྱ་དག་རྒྱུ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།
 །ཞེས་པ་སྟེ། །སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ལས་གྲོལ་བས། །སྤྱིང་རྗེ་བྱམས་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས། །འགྲོ་བ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དྲི་མེད་ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞིན། །གཉི་ལྷག་སྒྲིབ་ཆོག་ལས་གྲོལ་བས། །འགྲོ་བར་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། །མཐུན་པ་སེལ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད།
 །རྟོག་ཏུ་མེད་ཉི་མ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་སེམས་རྩོག་པར་བྱེད་པའི་རྟུལ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་གདུལ་བྱ་གཞན་མང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུད་མེ་རྟོག་པར་དང་
 །འདྲ་བལ་ཆོས་བསྟན་པས་བསམ་གཏན་ཉིད་དེ་འཇོན་གྱི་རྒྱ་ནི་འབབ་ཅིང་། །ཞིག་ནས་ལྷག་མཐོང་གིས་བརྒྱན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི། །རྒྱ་དག་པས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིག་པར་མང་པོས་ཁེབས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་དུ་

214
14

འོང་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྒྲུང་གཏུག་པ་ཅན་སྒྲུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྒྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིབ་ཅི་
ཆེན་པོ་དང་ཕན་པ་དང་ཕྱད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏུལ་བུའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བར་མཛད་དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་བཏག་གར་བ་
གཟའ་ལས་ཐར་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་རྒྱུད་ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་གཏི་ལུག་སྒྲིན་གྱི་ཆོག་ས་སྒྱུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། གཏུལ་བུའི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྐྱེད་
པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་ལུན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི། དི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཉི་མ་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།
དྲི་མ་དག་པས་སྒྲིབ་པོ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། མི་མཉམ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཕྱིར་དང་། །དམ་ཆོས་རོན་སྒྲིན་མཛད་ཕྱིར། །ཁུན་པ་དང་ནི་བྱམ་ཕྱིར་དེ། །བདེ་གཤེགས་སྤྱང་ཅི་སྒྲིབ་པོ་བཞིན། །དག་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དབྱུག་བ་སེལ་བར་བྱེད་ཕྱིར་
དང་། །རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་བྱེད་ཅི། །གསེར་དང་གཏྲར་དང་ལྗོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུད་གཉིས་མདག་པོ་མཆོག་ཕྱིར་དང་། །རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་མཛད་ཕྱིར། །དྲི་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གསེར་བཞིན།

༣༡། ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་ཞིང་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོའི་རོ་བརྒྱན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྤྱི་བོ་ལ་སྤྱིན་པར་མངོན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བོ་པ་གཉིས་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ལྷན་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་པདྨ་ལས་འཐོན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྤྱང་མ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱང་ཅི་དང་། སྤྱན་པ་ལས་སྤྱང་
 བའི་འབྱུང་ཁེ་སྤྱི་བོ་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དི་མ་མེད་ཅིང་སྒོ་བྱར་བའི་སྤྱོན་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་ཐུག་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱའི་དཔུང་བ་དང་ཐོངས་པ་མཐུན་དག་མེད་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྤྲུལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་བོ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི། མི་གཙོར་བས་དག་པའི་གསལ་བ་ཟུང་བོ་དང་། སའི་སྤྱུངས་ན་ཐོན་
 པའི་གཏོར་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་སྤྱོན་པ་ལྷ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ལྷ་བྱར་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྤྱི་སྤྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་པོ་འཕེལ་འདྲེན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཐོག་པའི་སྤྱི་བོ་པ་ཕྱིར་དང་། རིན་ཆེན་གསལ་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་ལྷ་བྱར་རྣམ་འཕྱུལ་སྤྱི་ཆོག་པའི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་ན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱུ་གསུལ་

མཁའ་མཁའ་མཁའ་

ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་གོས་རུལ་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་སྤྱུང་དང་། མངལ་སྤྱུགས་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སེམས་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །
རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ལས་ཀྱི་དོན་ལ། དོན་གཉིས་གྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་དང་། དེའི་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། ཟག་པ་མེད་ཁྱབ་འཛིག་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ། །བརྟན་ཞི་རྟག་པ་འཕོ་བ་མེད་གནས་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི། །དབང་པོ་དུག་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་ལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་ཉན་དང་བདེ་གཤེགས་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི། །དྲི་གཙང་སྒྲོམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཆོས་རོ། །སྤྱོད་དང་ཉིང་འཛིན་རིག་བདེ་ཉམས་སྤྱོད་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་རྒྱལ། །རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཞིབ་མོར་བསལས་པ་ན། །དོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཆོན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཞེས་པ་ལ། ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རུང་བཟང་གྲུང་མེད་པའི་སྤྱོད་ས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་རིམ་བཞིན་དང་རིམ་བཞིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྟར་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། །སྤངས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི། །གཏན་དུ་འཛིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། །གྲ་བམེད་པས་བརྟན་པ་དང་། །ན་བམེད་པས་ཞི་བ་དང་། །སྤྱི་བམེད་པས་རྟག་པ་དང་། །འཆི་བམེད་པས་འཕོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་སངས་རྒྱལ་ཐོག་པ་ལ་ནི།

ལྷན་པ་ལྟར་ལྟར་

ལྷན་པ་གོ་དཔལ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གི་སྟོང་ཡུལ་དུ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྤང་བ་འཆར་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དོན་དམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དབང་པོ་དུག་གཞན་དུ་རྒྱུར་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྤང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཆར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ལྟ་ནི་གཞན་
རྒྱུར་ན། །དོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །འབྱུར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཡིད་ནི་གཞན་དུ་རྒྱུར་པ་ན། །འབྱུར་དང་མཐུན་སྟོང་མི་རྟག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དི་མ་སེལ། །འབྱུར་པ་དབང་པ་
ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་མོར་བསམས་ཞིང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་པའང་དོན་དམ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ན་མ་ཁལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་། འབྱུར་བ་མེད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱའི་དོན་ནོ།
།རྒྱལ་མགོན་ལ་གསུམ་ལས། དོན་གཉིས་འབྱུང་ཚུལ་རྣམ་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་ནི། མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སུ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཁོ་པ་བའི་སྐྱེ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྟོང་བའོ། །རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་

༣༡། བེ། རྣམ་གཉིས་རྣམ་གཅིག་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་ཕྱིར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཕྱིར་གནས་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་ལས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྟན། སྟོབ་ལས་དུ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པར་བསྟོམས་པས། བྱེད་པའི་ལས་སུ་སྐྱེ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་འབྲུག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོ་མས་པ་ལས་སྟོབ་ཕྱི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོ་མས་པ་ལས་སྟོབ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་དྲི་མ་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོང་ཞིང་སྤངས་པ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པ་མངོན་སུ་མ་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། གེ་ལ་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་ནི་སོ་སོར་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་
 གཉིས་པོ་རེ་རེ་དང་ལྡན་ཞིང་ཐུན་མོང་དུ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་ནི་ཟག་པ་བྱུང་བུ་དང་ཡང་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐར་དག་ལ་ཁྱབ་
 པའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་ག་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གེ་དག་གིས་ནི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུ་མ་ཆོག་པ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཉིད་ཡིན་

རྟོགས་པ་
 རྟོགས་པ་

པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱས་པར་ལགད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་། བཅས་པ་འགགས་ཕྱིར་ཟག་མེད་དེ། ཆགས་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རེ་ཤེས་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད། ལྟན་དུ་འཛིག་པ་མེད་པ་ཡི། རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། འཛིག་མེད་ཉིད་ནི་བརྟན་པ་སྟེ། བརྟན་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལགད་དོ། འཛིག་པ་རྣམས་ལོ་ལོ་ཤིང་བྱ་སྟེ། བརྟན་སོགས་དག་ལས་
བརྟོག་ཕྱིར་རོ། བྱུགས་དང་རྣམ་འགྱུར་ཆད་པ་དང་། བསམ་མི་ཁྱབ་འགྱུར་འཕོ་བ་སྟེ། དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་ཞི་དང་། ཏྲག་དང་འཕོ་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་ལུས་པར་ཅུ་བ་
ནས་འགགས་ཤིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲིལ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རིལ་བ་མཁྱེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པས་ལུས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་ལ་ལས་ཅད་མཛོད་ལུས་དུ་
གྱུར་པས་ལུས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིལ་ནི་ལོ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འོས་ཤིང་། གཉི་གའང་གཏན་དུ་འཛིག་པ་འཕྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྱུ་གྱེན་གྱིས་
མཛོད་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་འཛིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མཛོད་པ་རྟོན་པ་སྟེ། བརྟན་པ་དང་སོགས་པའི་སྒྲིལ་ནི་པ་དང་ཏྲག་པ་དང་འཕོ་བ་ཤིང་ལྡན་པའི་ཉེ་ཤི་འཛིག་མེད་དེ་བྱུས་པར་

༣༡། ལམ་ལུ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་འདྲི་བསྐྱོག་ཕྱག་པ་དེས་གཟུང་ནས་འཆད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པའི་ཚུལ་རྣམས་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མི་བརྟན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྤྱུ་མཁའི་བ
 དག་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མཁའི་བ་དང་། རྟག་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མི་རྟག་པ་དང་། འཕོ་མེད་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་འཕོ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཞིང་རུལ་ནས་སྤྱགས་པའི་གས་པ་དང་། ཁམས་རྣམས་པར་
 འགྱུར་ནས་སྤྱག་བསྐྱུལ་བའི་ན་བ་དང་། སྤྱིད་པ་སྤྱུ་མཁའ་ཆད་ཅིང་ཕྱི་མཁའ་གྲུབ་པའི་སྤྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་རྣམས་པ་སྤྱོད་པའི་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་བཞི་པོ། །རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་ནི་འཇིག་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པ་ལྟར་དག་འབ་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་། ན་བམེད་པས་ཞི་བ་དང་། སྤྱེ་བ་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། འཆི་ས་མེད་པས་འཕོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་དོན་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་
 མེད་ཤེས་དེ་དག་པོ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་རྟོན་ཡིན་ཕྱིར་ན་གནས། རིམ་རྒྱུ་མིན་ན་མ་མཁའ་ནི། །གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྤྱད་དེ། རོ་དང་རེག་དང་ཆོས་རྣམས་ནི། བྱོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱི་བ་མེད་པའི། རྒྱུར་
 བ་བརྟན་པའི་དབང་དོན་ལ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་རྟན་དག་ རྒྱུ་བ་ཡིན་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མེད་པའི་སྤྱད་ས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་གཏུལ་བྱ་སྤྱུ་ལ་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དག་པོ་

དག་པའི་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཐུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རྟེན་རྣམས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེ་རིམ་རྣམས་ཀྱི་ཐུ་མིན་ཞིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་འཛི་མིག་
 གི་དབང་པོས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲིང་དེ་དང་རོ་དང་ལེ། བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་རྣ་བར་ཐོས་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲིས་སྒྲོ་ཆོག་པ། ལྷུས་སྤྱོད་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རིག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་གོ་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་
 རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་འཛིག་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་བཞི་པོ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོར་བ་ལ་མ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་ལས་བརྟན་པ་རྒྱུ་བའི་སྒྲིས་སྒྲོ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ལུ་པ་
 ཀྱི་དོན་ལ་གུན་ཇོ་བ་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མཆོ་དང་། དེ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཕྱེ་ཁྱེ་ཅིང་། དོན་དམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་པ་དང་མི་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ལས་པ་དག་མཛོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡི་རྟེན་ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་དོན་ལ། བྱལ་འབྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲིན་འབྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་བྱལ་འབྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པའི་དོན་འཆད་དེ། རི་སྒྲིང་དུ། སངས་རྒྱུ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་འབྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་སྟེ།

ཚུལ་དང་། །ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ལྷན་ཚུལ་ནི། རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་གཤིས། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྷན་། །ཞེས་པ་ལ། སྤངས་པ་དང་
རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེད་ངོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་གཤིས་པོ་དག་གིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་འགྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ། སྤང་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་རང་གི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། རྟོགས་པ་ཆོས་
སྐྱེད་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གཤིས་ཀྱིས་ཕྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེད་གཤིས་པོ་དེ་ལ་ནི་སྤྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་
ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །ཟབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། བསམ་མི་བྱུང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །
སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡོན་ཞིང་དོན་དམ་པའི་
སངས་རྒྱས་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། མཐར་ཐུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་

༡༡། ལྷན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཐུང་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་མཐོང་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། འོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་པའི་མིན། ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། བསྐྱེལ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་
 ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྩིས་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཕྱིའང་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་རབ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་བྱུར་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཞེས་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་རབ་གྱི་འང་སྟོང་ཡུལ་མིན་ཞེས། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དགའ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་བྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱུ་མཆན་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དཔྱད་པ་ལོང་བཞིན། བྱིས་པས་དེ་སྟོན་མཐོང་མ་སྟོང་། བཅས་པའི་
 བྱིས་གནས་བྱ་རྒྱུ་གིས། ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་རྒྱུ་མཆན་གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེལ་ན། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྐྱོ་ཆོགས་པ་ལ་
 དཔྱད་པ་ལོང་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་རྒྱུ་ཅད་ཀྱང་མཐོང་མ་སྟོང་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་མ་ལུས་པས་དེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། སྟོན་རྒྱུ་ཅད་ཀྱང་མཐོང་སྐྱེལ་དུ་མཐོང་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་མ་ཐག་པའི་བྱིས་ན་གཞན་

པའི་བུ་རྒྱུད་གིས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཟུ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྤྱུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་རྒྱུ་ཐ་མའོན་ཟུམ་དུ་མཐོང་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མའོན་ཟུམ་དུ་བཟུ་
མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བུ་བའི་དོན་ནོ། བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གསུམ་ལས། མི་འགྲུར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྤྱི་དང་བྱམ་ཕྱིར་རྟག་པ་སྟེ། །འགག་པ་མེད་ཕྱིར་བརྟན་པ་ཡི། །གཉིས་མེད་ཕྱིར་དེན་པ་སྟེ། །གཡུང་ལྷ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་དགནས་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་པ་ལ། དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་གཏོད་མ་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་བ་དང་བྱམ་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་སྟེ། གང་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་སྟེ། རྒྱུ་དང་
འགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཞི་བར་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་དེ་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གཡུང་ལྷ་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱུ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་གཏོད་མ་ནས་གསལ་བའི་འགྲུ་རྒྱུ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོཞེས་བུ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་བུར་བྱི་བའི་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྱུ་མ་སྤྱུ་མ་ལ་བརྟན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་འགྲུ་བ་པར་ཞེས་པ་ལས་སྤྱི་བ་དང་བྱམ་པ་
ཡིས། སྤྱི་མེད་པ་བའི་འགོད་ནས་ནི། །འད་པ་ནིན་སྤྱུ་རྒྱུ་འདས་པ་གྲུ་ག། ཉིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རབ་ཞི་འཕོག་པའི་བདེན་པའི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་གཏོད་པ་
ལས། སྤྱི་མེད་པ་བའི་འགོད་ནས་ནི། །འད་པ་ནིན་སྤྱུ་རྒྱུ་འདས་པ་གྲུ་ག། ཉིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རབ་ཞི་འཕོག་པའི་བདེན་པའི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་གཏོད་པ་

༡༡།

མེད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀྱང་དག་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད། འཇམ་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་པའི་རེག་དང་བྱལ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལས་ངས་
རྒྱལ་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱམ་ལུས་པ་འགགས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ནི་སྟེང་པ་མཐུན་པ་ཤེས་བྱམ་ཐམས་ཅད་དག་ལ་ཁྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དཔྱད་གཞི་
བདེ་བ་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། གཞན་ཡང་ཐར་པའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ནི་ལྷ་བའི་དོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀྱང་མ་
ལུས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཟེ་སྟེང་བའི་དོན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱིར་གོད་ལ་སོགས་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ལུས་སེམས་འཇམ་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ལྷུ་བ་པའི་རེག་བྱ་དང་བྱལ་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་གཞུགས་མེད་ཕྱིར་བཟུང་མེད་དེ། བཞུགས་མེད་ཕྱིར་གཟུང་དུ་མེད། འགོ་བ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཕྱིར། རི་མེད་རི་མ་སྤངས་

ལྷན་སྐྱེས་པ་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་རྣམས་ཕྱིར་ཐམས་པའི་གཟུགས་མེད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་པའི་དབང་པོས་བརྟན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཏན་
ཆོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་མེད་ཅིང་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་པའི་སྒྲོས་བབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། རྟོན་དམ་པའི་དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞིན་རྒྱ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོན་པོ། །སྤྱུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་རྟོན་
པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་རྣམས་པར་དབྱེར་མེད་པས་སྤིད་པ་ཇི་སྤིད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བསམ་མཐའ་
ལས་པའི་འགོ་བརྒྱུ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྱུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་དང་། དེའི་རྟོན་རྒྱུས་པར་བཤད་པའོ། །མདོར་བསྟན་ལ་
གསུམ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་པོ། ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམས་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བུ་དྲི་མེད་རྣམས་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམས་འབྱུར་པ་ཡིས་མཐོང་། །

༡༣༡

ཁག་ལ་མེད་གསུམ་ཁྱེལ་ལས་འདས་པ། ཁས་མ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན། ཁྱེལ་ཁྱེལ་གཤེགས་པའི་རྩི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། ཁག་ཆགས་པཅས་པའི་རྩིས་རྣམས་སྤངས་པའོ། ཁྱེལ་པས། མཚན་
ཉིད་ལྟ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེའང་མོག་མ་སྟེ་བ་དང་དབུས་སུ་གནས་པ་དང་མཐར་འཇིག་པ་སྟེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དཔལ་མཐར་མྱིན་པའི་ཡོ་ཤེས་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་སྟོང་དོགས་པ་དང་སྒྱུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་སྟོབས་
འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྩི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱུང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་པར་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལོ་དུས་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འོད་གསལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། ཁྱེལ་ཁྱེལ་དུ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ལྷན་པར་རིག་པར་སྟེ། རིམ་བྱུང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁག་ལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། བྱངས་ཀྱི་ཆད་གསུམ་པ་ལ་རྣམ་པས་རྩལ་གསུམ་ཁྱེལ་གྱི་ཁྱེལ་ཁྱེལ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོག་གི་སྟོན་ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོབས་ལས་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། རིག་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོབས་ལས་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རིག་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོབས་ལས་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རིག་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོབས་ལས་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།

སེམས་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྟེ། རྟོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྟེ་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་ཡང་། སྒྲ་ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྒྱུ། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་རྟེ། །སྒྲ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་པས་བྱུང་པར་ལྡང་ལྡན་པ་སྟེ། དེའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟེང་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱང་བ་འབྱེད་པས་གསུང་གི་བརྗོད་པ་རྒྱུན་
 མི་འཆད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རམ་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བའི་སྒྱུ་དང་། སྤྱང་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བའི་མཚོགས་ཀྱི་གྱུར་པ་མང་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལའང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོས་རེ་འདོད་སྒྲོང་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་རྟེ། རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་
 པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཁ་དོག་དང་ཚད་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མིན་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་སྒྱུ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ནི་བའི་ལམ་

བུ་
རྒྱ་སྐུ་མ་

༡། ལ་འཕྱག་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱོན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟག་གནས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ། ཞེས་པས་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་འང་
འཛིག་རྟེན་ཐམས་པ་ལམ་ལམ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྟིད་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཞིབ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་འཕྱག་པར་མཛད་པ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བཀོད་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱོན་པར་
མཛད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱོན་པ་རྣམས་དག་པའི་ས་ལ་རིམ་གྱིས་བཀོད་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཕྲིན་ལས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་
བའི་གཟུགས་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྐུ་སྐུ་མར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་འདིར་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྟིད་པར་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ན་མ་ཁའི་ཁམས་སུ་འདུས་བྱས་གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་འཛིག་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱའི་དོན་ནོ། རྒྱས་མཁའ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན། ཉེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ལངས་
རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བཛྲོད་པ། མཆོག་ཏུ་ཐུང་འདས་བསམ་དུ་མེད། དག་བཅོམ་སོ་སོའི་བདག་གྱུར་པ། ཉེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། ཆོས་ཀྱིས་རབ་བྱེ་རང་བཞིན་ལ། སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་

འདྲུག་ རྩོམ་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་རྒྱ་ལ་ལས་པས་ན། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཅན་མ་ཐུན་པའི་ཡོ་ཤེས་དང་ལྟན་པ་ལ་སྤངས་ཏྲོག་ས་མཐར་ཐུན་པའི་ཆོན་ས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་པོ་དྲན་པར་བྱ་བ། སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་གཏིས་ལ་མི་
གནས་པས་མཆོག་རྩ་མུ་དན་ལས་འདས་ཤིང་ཏྲོག་གའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་དུ་མེད་ལ། འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བས་དག་བཅོམ་བ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་རྩ་མུ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་
ན། ཏྲོག་ས་པར་དགའ་བས་ཐབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བུད་དང་ལྟན་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྩ་བའི་ཕྱིར་གཤིམ་བཞིན་རྩ་བ་པ་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་རྒྱ་ཆེ་བའོ་ལ་སྤྱོད་ཏྲོག་ས་པའི་སྒྲིབ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་གསུམ་པོ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདུག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་
སྟེ། རོ་པོ་ཉིད་སྒྲིབ་རྣམ་གཞག་ འོངས་སྤྱོད་ཏྲོག་ས་སྒྲིབ་མཉམ་གཞག་ སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་རྣམ་གཞག་ ཅེས་པའོ། །རོ་པོ་ཉིད་སྒྲིབ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་དང་། དེ་དག་གི་རོ་པོ་བྱུང་ལས་ཤིང་། མདོར་བསྟན་ནི། དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། རོ་པོ་ཉིད་སྒྲིབ་མཆོན་ཉིད་སྒྲིབ་ མདོར་བསྟན་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ནི། རྒྱན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ན། སྒྲུབ་གསུམ་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རང་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་དོན་

༣༡

ལུན་ཚོགས་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ། དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཁྱད་པར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ལོན་ཏུ་མང་ཡང་མདོར་བསྟུན། གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་དབྱེར་
 མེད་པར་ལྡན་པའི་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱས་པའདད་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི།
 སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། རྣལ་འབྱེར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། ཚེས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། འདག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་
 ཀྱི་སྒྱུ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 དང་། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པས་སྒྱུ་འདོགས་པ་དང་སྒྱུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 མ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ངོ་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་མེ་ཤེས་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་

འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་

ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་བྱུང་པར་ལྡན་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་པར་བཤད་པ་ནི། གཞལ་མེད་གྲངས་

དང་། ཉམ་མོངས་པའི་དྲིམ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱུང་མེད་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་རྣམ་འབྱུང་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
མེད་བསམ་མེད་དང་། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྟེ། །ཁྱེ་ཆེན་ཕྱིར་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གཤེད་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། །གཞལ་མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གྲངས་ཀྱིས་བྱུང་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟོས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་ནང་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱུང་མེད་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཁྱེ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་འདིའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་གཤེད་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་ནས་ངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་པ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཁུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་

[illegible]

330

ལྷ། ལམ་བུ་འཛིན་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱད་པར་རྒྱུན་ལས་སྤྲང་ཚུ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆོན་ནི་སྤྲོ་ཆོག་པ་ཀྱིས། ཁོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྤྲང་ལྟར། ཁྱེད་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུ་སྤྲོ་ཆོག་པ་པས། ཁྱེད་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྤྲང་། ཁྱེས་པ་
 སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འོག་གཞིའི་རས་ཀྱི་ཆོན་ནི་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཆོག་པ་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྟེང་གི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཆོག་པ་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་དྲང་བའི་དབང་གིས་སྤྲོ་ཆོག་པ་སྤྲང་བ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གཏུལ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་སྤྲོ་ཆོག་པ་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྒྲུ་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་ཆོག་པ་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་ཁ་དོག་དང་ཆོད་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་ཆོག་པ་པའི་རྣམ་པར་
 འཕུལ་པར་སྤྲང་ངོ་ཁྱེས་བུ་པའི་དོན་ནོ། ཁྱེ་རྣམས་ནི་སྤྲོ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་གསུམ་ལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་གིས་འབྱོར་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱེད་ལེགས་མཛད་བརྒྱལ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། སྤྲོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་
 དགའ་བ་བསྟོད་ཐྱིར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤྲོ་ཆོག་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། ཏྲག་རྩ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་སྐད་རྒྱ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྩ་འཕྱོ་བར་མཛད་པ་པོ། ཁས་སྤྲོ་ལོངས་སྟོད་རྗེས་སྤྲོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟིང་གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་
 ལོ། ཁྱེས་པས་སོ། སྤྲུལ་པའི་སྤྲོ་ལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་ཚུ་པ་དང་། དེ་ཡི་བྱེད་ལས་གཏུལ་བུ་རིམ་གྱིས་འདྲན་ཚུ་པ་ལོ། ཁྱེ་ལ་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་ཚུ་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། འཇིག་

ལྷ།
 ལྷ།

2. 2. 2. 2. 2.

རྟེན་གཞི་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། སྤྱུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱིས། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷུ་མས་སུ་འཕྱག་དང་བལྟ་མས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་དགྲེས་རོལ་པ་དང་། དེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱི་དཔོན་གཤེགས་པ་དང་། བདུན་སྡེ་འཛམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཟླ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། ཡོངས་སུ་མ་དགའིང་རྣམས་སུ། སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་གནས་པར་སྟོན། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་རྒྱ་གང་ལས་སྟོན་ན། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བབྱུང་བར་བཞེད་པའི་རྒྱ་ལས་སོ། རྩུལ་ཇི་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འབྱུར་བ་མེད་པའི་རང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཡོས་པར་རོ། དོན་གང་དག་སྟོན་ན་སྤྱུལ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུལ་ཏེ་བར་མ་ཆོན་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་དགའ་ལྡན་པའི་ལྷ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དམ་པ་རྟོག་དཀར་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་རྩུལ་བསྟན་ནས་ལྷ་ཀྱི་ཆོགས་རབ་རྒྱ་མང་པོ་སྤྲོན་གྲོལ་ལ་བཤོད་པ་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱི་དཔོན་པ་རྣམས་

ཨཱ
མཱ
མཱ

༡༡། གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ལྟ་འོ་རོལ་མོའི་སྒྲུལ་ས། སྒྲེས་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱིས་ནི། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་དང་ལྡན་པས་ན། །འཛམ་བུའི་རྒྱལ་
མཆོན་དུ་ནི་ཆར་པ་པོ་བ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་བྱུང་བས་ཡང་ན་ཡང་དུ་བསྒྲུལ་ཏེ། སྒྲིང་དང་དུས་དང་ཡབ་དང་ཡུམ་ལ་གཟིགས་ཤིང་སྐབས་མཁུན་པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་ཆོག་ས་པའི་དབུ་རྒྱུན་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ལ་གནང་སྟེ་
རྒྱལ་ཆོབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ནས། ལྟ་རྒྱལ་ས་ལ་ཀྱེ་གྲོགས་པོ་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། ཁོ་བོ་མི་རྒྱལ་ས་གདུལ་བའི་ཕྱིར་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱལ་ས་ལ་མི་ཐམ་པས་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱིས། བག་ཡོད་པར་གྱིས་ལ། སྐར་ཡང་ཁོ་
བོས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་སྟེ་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པ་ན་མཉན་པའི་སྤྱད་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅིས་གསུངས་ནས་རིམ་གྱིས་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་འཕོ་བའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་སྐུ་ལ་བའི་ལུས་ལོན་པའི་
རྒྱལ་རྒྱལ་ཐེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རིགས་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱང་པོ་ཆེ་ཐལ་དགར་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གཡོགས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐུ་ལ་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྗམས་དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཅོན་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་གྲུབ་
པ། རིན་པོ་ཆེ་བོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། ཡུམ་གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་གཡས་པ་ནས་དགོ་བའི་ལྟས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་བཅས་པས་ཞུགས་ཤིང་། གདུལ་བུའི་ཆོག་ས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིན་

གྲོལ་ལ་འགོད་བཞིན་པས་རྒྱ་བ་བཅུ་འདས་པ་ལྟ་བུ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་བ་བཅུ་འདས་པ་ན་ཟས་གཙང་མའི་ཤུད་མོས་ཚལ་དུ་མེ་རྟོག་རྣམས་ཁ་འབུས་པ་དང་། གཏེར་ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་འཁྱུང་བ་
དང་། མཛོད་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་གུ་སྒྲིལ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བྱུང་ཞིང་། བཅོམ་བའི་དུས་ལ་བབ་སྟེ་ལྟ་མོ་སྒྲུ་འཕུལ་ཆེན་མོ་ལུམ་སྟེ་ལྟ་མོ་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ནང་དུ་གཤེགས་པ་ལ་གྱིང་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷོན་པ་
ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཐུག་བྱས་པ་དང་། ཡུམ་གྱིས་གྱིང་དེའི་ཡལ་ག་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱ་བ་སྟེངས་མཛད་པ་ན། འཇུག་པེམས་དཔའི་སྒྲུ་ནོར་བུ་ལྟར་དྲུང་ཞིང་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གིས་མཛོད་ལ་རྒྱན་དང་ན་བཟུང་དང་བཅས་པ། ཡུམ་ལ་གཞོད་པ་དང་།
པར་རྩིབ་ལོགས་གཡས་ནས་བལྟམས་པ་ལ་ཚངས་པ་དང་བྱ་བྱིན་གྱིས་ཀ་གྱིའི་ཀའི་རས་གྱིས་བྱང་པར་གཟས་གྱུར། ཀེའུ་གི་ཀ་ཕྱིར་བྱེད་གསུང་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་ལྷོན་ཉི་ཤུ་ཞེས་བྱ་གསུང་གི་མོ་མ་པ་བདུན་བདུན་བོར་བ་ལས། བུ་འདམ་མ་སྟོང་དང་སྟོང་
པ་གྱིང་རྟོའི་འཕང་ལོ་ཙམ་རེ་རེ་ཡང་བྱུང་ཞིང་། དཀྱིའི་འཛིག་རྟོན་ན་མཚོག་གོ་ཡུལ་ལོ་སྒྲི་རྒྱ་ན་འཆི་མཐར་འབྱུང་རྟོ་བདུད་གྱི་སྟེ་གཞོམ་མོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སེང་གྱིའི་སྒྲུ་ལས་པར་ཡང་མཛད་དེ། ས་གཡོ་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་སྒྲུ་ལས་པར་ཡང་མཛད་དེ།
གི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་དོ་མཚར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་ཤེས་དང་ལྟན་པའི་བྱམ་ཆེན་མཆོག་མཐོང་པོར་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ལྷུ་མས་ནས་བལྟམས་ཀྱི་མཛོད་པོ་

མཐུན་པར་

༡༡། ༡༥༥། དེ་ནས་ཅན་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལས་བྱས་པའི་ཡིག་ཤིང་ལྟའ་ཆོན་གྱིས་བྱུགས་པ་གསལ་བྱ་ཡང་མཁུ་ཅན་ནེ་ཕུ་རེན་པ་ཆོས་བརྒྱན་པ་ཐགས་ཏེ། བྱས་པ་ཀྱུན་གྱི་ཡགས་གཉེན་གྱི་ཡག་ཤིང་བྱུན་ནས་ཡག་པོ་མོ་ཨ་མི་དང་ཀ་ལི་རྣམས་སློབ་པ་ལྟར་བརྩམས་པ་ན། ཨ་ཞེས་བཟོད་པ་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཞེས་པ་དང་། ཨུ་ཞེས་བཟོད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་བསྐྱིས་པ་སུམ་བུ་ཉི་ཉེས་སྟོང་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་མིང་ཅོ་མ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལྟ་དང་སྒྱུ་དང་བྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་མངོན་དུ་བསྟན་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ངོ་མཆར་བར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཅིས་པ་ལྟ་སྟོན་སྐྱབས་གྱི་དུང་དུ་བྱོན་ནས་གྲང་ཅིས་དང་ཤོ་འགྲོ་པ་དང་འཕོང་དང་གྲུད་གྱི་འཛིང་སྒྲངས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་བསྐྱབས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སློབ་པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལས་ལྟག་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དང་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་གཟེའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཙུ་བ་ཞེས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པའི་གདུང་མེ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཙུན་མོ་བཞེས་པར་ཁྱེས་པས། འདོད་པའི་སྟོན་རྣམས་མཐའ་ཡས་བདག་གིས་རིག། །འཐབ་མོ་ལའོན་བཅས་སྒྲུང་ན་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཅི། །པཛིན་བྱེད་དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ་བ་སྟེ། །མེ་དང་འདྲ་ཞིང་རལ་གྱི་འི་སོ་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འདོད་པའི་ཉེས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་མ་གནང་བ་ལ། སྒྲུང་ཡང་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ལྟན་ལྟན་འདམ་གྱི་ཁྲོད་ནས་པདྨ་འི་

འདབ་མ་རྒྱལ། མི་རྒྱལ་གང་བའི་ནང་གནས་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་པ་ཐོབ། སྤོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གྱི་བཙུན་མོའི་ནང་ནས་ནི། མཛོན་པར་བྱུང་ནས་ཞི་བར་བརྟུང་བ་ཡིན། ལྷོ་མ་དུ་དགོངས་ཤིང་མ་ནིང་ལ་སོགས་པར་ནོགས་པ་བསལ་བའི་
 སྤྱད་དུ་ཞུལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ཡེ་བ་གྱིས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་མེད་ས་མཆོ་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་བཞེད་དེ། དེ་དག་གི་ལ་ལྟ་ལྟ་གནད་བཅོམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་གང་རྒྱ་རྒྱལ་མཁས་པ་དེ་ལ་སྤྱོན་པར་
 བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ། ལྷ་སྤྱོན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོ་བོ་མང་པོས་ཐོས་ནས་ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་གྲུང་གི་འཛིང་སྒྲུངས་དང་བང་དང་མཆོངས་དང་རྒྱལ་དང་འཕོང་གི་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོ་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་
 ཏུ་རྒྱུར་པས། ས་མཆོ་མ་དང་། གྲགས་འཛིན་མ་དང་། ལེགས་སྤྱོས་མ་དང་། རིག་དྲགས་འཛིན་མ་རྒྱལ་ལ་འབོར་ཏི་བྱི་ཏི་བྱི་དང་བཅས་པ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱོན་པ་ལྟ་བུ་བཙུན་མོའི་འཕོར་གྱི་ནང་དུ་དཔྱེས་པར་རོལ་བའི་མཛོད་པ་
 དང་། དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དུས་ལས་མི་འདེམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཏིད་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རོལ་མོ་རྒྱལ་ལས། འཆི་མེད་བྱུང་ན་མེད་པར་སངས་རྒྱལ་ནས། ལྷོ་མ་པས་རྒྱལ་ཐག་བཅུད་
 རྩིས་ཆོས་བྱུལ་ཞེས། སྤོན་གྱི་སྤོན་ལས་ཆོག་མཆོག་དཔྱད་གྱིས་ལ། ཁྱོད་ཁྱེད་འདི་ནས་མཛོན་པར་སྤྱུར་དུ་བྱུང་། ཞེས་པའི་སྤྱོ་ཡང་ཡང་བྱུང་བས་བསྐྱེད་ཏེ་ཞག་བཅུན་ན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞེད་པ་ལ། རྒྱལ་བོས་སྤྱོད་མོས་ཆོས་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་རྩེར་

༡༡།

བཏང་བཏང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་ས་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ཤར་འཆི་རྣམས་གཟིགས་ནས། མཁའ་བཞེན་དུ་ཁོ་ལོ་བཏང་ན་པ་ལ་དེས་ཏེ། སྤྱི་ཤར་འཆི་ཡི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བས་མ་པར་བྱའོ་ཤིང་རྟེན་པ་
 ལོ་ནང་དུ་བསྐྱུར་ཞེས་གསུངས་པས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་སུ་དགོ་སྒོང་དབུ་རྒྱུ་མ་ཞབས་རྗེན་ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་དང་མཁར་གསེལ་ཐོགས་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གཟིགས་ནས་སྤར་བཞེན་དུ་དེས་པས་དགོ་སྒོང་ངོ་ཞེས་པ་ལ། འདིས་
 ལོ་ན་ཏན་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་བདག་གིས་ཀྱང་བྱར་རུང་ངམ་ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱར་རུང་སྟེ། སྤྱི་ཤར་འཆི་ལས་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། དགོ་སྒོང་གི་ཡོན་ཏན་བས་མ་པར་བྱའོ་ཤིང་རྟེན་པ་ལོ་
 ནང་དུ་བསྐྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡབ་ལ་རབ་རྩ་འབྱུང་བར་ཞུས་པས་མ་གནང་བར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱིད་ཅིང་ཁང་བཟངས་ཟབ་མོར་བརྟུག་སྟེ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་ལྷ་ཀྱུ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱས་སྤང་ཞིང་གནས་པ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་
 མཁའ་ལས། ད་སྟེ་ཞག་བདུན་ན་རབ་རྩ་མ་བྱུང་ན་འབོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ལ། བྱུང་ན་མངོན་པར་རྗེས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་ཤིང་། ཞག་བདུན་འདས་པའི་ནམ་མཁུ་ཕྱེད་ན་ལྷའི་མཐུས་མི་རྣམས་གཉིད་མཐུག་
 པོ་ལོག་པར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཡབ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ། ལྷ་གཟིག་བདག་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་རིག། གོགས་ཀྱང་མ་མཛད་མི་དགྲེས་པར་ཡང་མ་མཛད་ཅིག། ཅིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཡབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ཕན་བྱེད་འགྲོ་བ་

འཕགས་པ་ལྟེན་པ་

ཐར་པར་མཛད་ལ་ཡི་རང་དོ། །ཁྱོད་གྱི་བསམ་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ཐོགས་གཏུག་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་གནང་བ་བྱེད་ནས། འདུན་པ་ལ། རྟེན་རྒྱུ་པོ་སྤྲུགས་ལྟར་སྟོང་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འདུན་པས་ཁྱོད་ནི་དུས་
ཚོད་སྤྱི་ལྟར་པ་ལགས་ན། བཅའ་བྱེད་ན་རྟེན་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཞེས་གསོལ་བ་ལ། འདུན་པ་དེ་ནི་གཞན་དོན་ཚོལ་བའི་ཚོ། འགྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དང་པོ་ནས། །བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་ཤི་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་པར། །སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པ་དེ་ཡི་དུས་ལ་བབ། །
ཅེས་གསུངས་ཞིང་འདུན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་རྟེན་རྒྱུ་པོ་ལ་ཆེབས་ཏེ། རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་ཀྱང་རྒྱིག་པ་རེ་རེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་བཏོགས་ནས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་ལྟ་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཞིན་པས་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་གོས་དྲང་
མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབབས་ཤིང་། དཔག་ཚད་དུག་གི་པ་རོལ་མཚོད་རྟེན་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་དུང་དུ་བྱེད་ཏེ། རྟེན་ཚོགས་རྒྱན་དང་བཅས་པ་འདུན་པ་ལ་གཏད་ཅིང་བསྒྲུག་ནས། རལ་གྱི་ཤུད་པ་ལ་འཐིང་ཁ་འདྲ་བས་ཉིད་གྱི་དབུ་སྒྲུ་ཉིད་གྱིས་
བཞར་ཞིང་། ལྟ་རྣམས་གྱིས་སྤྱུལ་པའི་རྟོན་པས་ན་བཟའ་དུར་སྒྱིག་སྤུལ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ། དཔལ་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་པ་ཐོགས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པའི་ཁབ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ཚུལ་
ཁྱིམ་ས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་གཅེར་བྱ་དང་མགོ་འདྲེགས་པ་དང་བསེལ་འཆོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཚམ་གྱིས་གྲོལ་བར་རྟོམ་པའི་ལྟ་སྤྲུགས་ཅན་རྣམས་སུན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། རུ་བོ་ནི་རྩི་རྩི་པའི་འབྲུམ་དུ་དབྱགས་

༡༡། འབྲུང་རྒྱུ་བཀག་པ་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཏིལ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཙམ་གསོལ་བའི་དཀའ་བ་ལོ་དུག་སྤྱད་ཅིང་། མཁའ་བྱུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ནས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་སྐུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་རིད་ཅིང་སྐྱམ་པར་གྱུར་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཞིང་པའི་བུ་མོ་ལེགས་སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་
 པས་འཕྲུལ་ཆན་དང་འོ་ཐུག་བྱངས་པ་གསོལ་བས། སྐུ་གསེར་གྱི་གཏན་པ་ཕྱིས་པ་ལྷར་གྱུར་པ་ལྷ་བྱ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་གནས་རྗེ་རྗེའི་གདན་ལ་ཐུགས་གཏད་དེ་
 གཤེགས་པ་ན། ལམ་དུ་རྩལ་འཛོལ་བཀྲ་ཤིས་དང་མཛལ་ནས། །བཀྲ་ཤིས་ང་ལ་རྩལ་དག་སྤྱུར་དུ་བྱིན། །དེ་རིང་ང་ལ་རྩལ་ཡི་དོན་ཆེན་འབྱུང་། །དཔུང་དང་བཅས་པའི་བདུད་རྣམས་བཅོམ་ནས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལས་རྩལ་འཛོལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྩལ་གྱི་མཁའ་བྱུང་འཛམ་ལ་བྱི་ཞིས་པ་ཕུལ་བ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་མ་འབྱུགས་པར་བཏིངས་པ་ལ། དཀྱིལ་མོ་གྱུར་གིས་བཞུགས་ཤིང་སྐུ་དང་པོར་སྤང་བའི་ཞལ་
 ཤར་ཕྱོས་སུ་གཟིགས་ནས་དགོངས་པ་མཛོན་དུ་བཞག་སྟེ། སྤྱན་འདིར་བདག་གི་ལུས་འདི་སྐྱམས་གྱུར་ཏེ། །ཤར་ཕྱོས་ལྷགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཞིག་གྱུར་གྱུར། །བསྐྱེད་མང་རྩེད་དཀའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། །སྤྱན་འདི་ལས་མི་ལུས་བསྐྱོད་

མི་བྱེད། ཞེས་དཔལ་བཅའ་བཏུན་པོ་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་ས་བཅུ་ལྔ་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་དོན་ཅེས་གནད་དུ་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིབ་
མཛམས་ནས་བདུད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་པར་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་བཀྱིའོ། འོད་ཟེར་རེ་རེའི་ཅེ་མོ་ལས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་དག་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐལ་པ་སྟོན་སྟོན་པའི། རྩས་གཙང་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྟོན་དག་ནི་རབ་སྤངས་ཏེ། ལམ་གྱི་ད་
གྱུར་པའི་བདུད་ཅི་མཛོན་པར་འདོད་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུང་འོངས་ཀྱིས་དེ་རིང་སྒྲིབ་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་སྐྱབས་བས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཏང་བ་ལས། བདུད་སྟོན་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་
འཁྱུགས་པར་གྱུར་པས་བདུད་རིས་ཀྱི་དཔལ་དྲི་གསུམ་ཐུག་དུག་ཅུ་བསྟུས་ཏེ། རྒྱལ་ས་རྣམས་ཀུན་ནས་རིའི་ཕྱིར་བ་དང་། ལམ་འཁོར་ལས་ཐུག་དང་མཚོན་གྱི་ཆར་པ་དང་། རྩི་འབར་པའི་ཆོག་ས་ཆར་འབབ་པ་ཡིས། ལྷ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཐལ་བར་བརྒྱག་
པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་སེར་བ་དུག་པོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་བར་མཚམས་སེད་པར་པལ་གྱང་། དེའི་བྱམས་པ་ཆད་མེད་པའི་མཐུ་ལས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་སྒྲིབ་ཞིང་འབབ་པར་
གྱུར་པ་དང་། བདུད་སྟོན་ཅན་ཐུང་དཀྱིས་གདུངས་པར་གྱུར་པ་ལ་བདུད་གྱི་བུ་མོ་རྣམས་ན་དེ། དགོ་སྟོང་གོ་བྱ་ཏམ་བདག་ཅག་གིས་ཆགས་པས་བར་དུ་གཙང་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ། སྒྲིབ་སྤྱར་སོང་བ་ན། མི་སྟུག་

༡༡། །པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཅུང་ཟད་བཞག་མ་ཐག་ཏུ་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་བའི་ཀན་མོ་རྣམས་སུ་གྱུར་ནས། བདུད་སྟོན་ཅན་གྱི་གམ་དུ་སོང་སྟེ། ལྷ་བདག་ཅག་ནི་འདི་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལ། ང་ལ་སྒྲོ་བ་པའི་རུས་པ་
མེད་ཀྱི་སྟོན་ཅན་ཁོ་རང་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་ཞིག་ཟེར་བས། བདུད་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུན་སྒྲར་སོང་སྟེ། རྣམ་དག་སྒྲུ་མང་འཕཛུགས་ཏུ་གཟུགས་བཟང་བ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་འདྲ། །བྱགས་པ་འཛིག་རྟེན་བཀྱམ་ནས་ལྷ་དེ་བ། །མགོན་
པོ་མཚོ་གསུང་ལ་ནི་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་ཅིང་སྒྲུབས་སུ་སོང་བ་དང་སྒྲར་བ་ཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལྷ་བུ་བདུད་ཀྱི་སྟེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་བྱམས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་འཛེམས་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་བསམ་
གཏན་བཞུགས་ཏུ་མཛད་ཅིང་། གུང་ཐུན་ལ་མདོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས། ཐོ་རངས་ཟག་པ་ཟད་པ་མདོན་དུ་མཛད་དེ། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་དེ་མེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བུའི་ལྷག་མམ་
ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པ་རྒྱས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་མཛད་ནས་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མདོན་པར་རྩོུལ་པར་སངས་རྒྱས་པས། རྟོགས་པ་ཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐ་མས་ཅད་གཡོ་ཞིང་ལྷག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་
གོས་དང་འཁྱོག་སྒྲུ་ཚོགས་པའི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷས་བཟང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཡང་བྱུང་ལ། ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚོས་ཀྱི་དུང་གིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྲལ་པར་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་རྣམ་སྟོན་བདེ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ། །

ཡུལ་འདྲེན་གྱི་ལྟ་སྟངས་ལྟར་

བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུག་པ། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་མངོན་སའ་ས་རྒྱས། །ཟུང་ན་འདས་ཤིང་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་ཕྱགས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བརྒྱུངས་ནས་གཤམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། །བདག་ཅག་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ། །དེ་ལྟར་ཁོ་ནར་སྤྱོད་སངས་རྒྱས། །དཔེར་ན་མར་དང་མར་ཉིད་ཀྱི། །ཉིང་ཁྱམ་ཆུང་ས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ལྷ་དང་བཙས་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོས་ཀྱང་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པའི་མཛོད་པ་དང་། །དེ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་དགའ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ། །ཟབ་ཞི་སྤྱོད་བྱལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཞིག་ཁོ་བོས་རྟོགས། །སྤུལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས། །མི་སྤྱོད་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཞག་བདུན་ལྷག་བདུན་དུ་ཆོས་མ་གསུངས་པ་ལ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། །ཟླ་བ་ཉེ་བ་གཟའ་ལས་ཐར་པ་ལྟར། །སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱགས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ། །གཡུ་ལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བཞེངས་སུ་གསོལ། །འཛིག་རྟོན་མུན་པར་ཤེས་རབ་འོད་དཔུང་གསོལ། །ཞེས་པ་དང་། །ཆངས་པས་ཀྱང་། །གཡུ་ལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བཞེངས་སུ་གསོལ། །འཛིག་རྟོན་མུན་པར་ཤེས་རབ་འོད་དཔུང་གསོལ། །ཀུན་ནས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་ལགས་ཀྱིས། །ཐུབ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ནི་བསྟན་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མ་གནང་བར། །སྤྲུལ་ཡང་ཆངས་པས་གསེར་གྱི་འཁོར་

ཡུལ་འདྲེན་གྱི་ལྟ་སྟངས་ལྟར་

༡༡ ལེ་ཅི་བས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཡོན་དུ་སྦྱུང་ཏེ་ལམ་བཟུང་དུ་མ་བཅས་པས། མ་གཏོག་ཡུལ་འདིར་སྟོན་ཆད་ཆོས། ཁ་དག་དེ་མས་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་བྱུང་། བདུད་ཅི་འོ་སྟོ་མོ་དབྱེ་བར་མཛད་ཅིག་ཆོས། འུལ་བྱལ་དེ་
 མ་མེད་མ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཨ་ར་ཏ་སིར་བྱོན་ཏེ། ལམ་བཟུང་བཟང་པོ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞི་འོ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོར་བས་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལས་བསྒྲིག་ནས་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་དང་། བྱ་ཁྲི་དུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པར་བྱོན་ཏེ་ལམ་བཟུང་བཟང་པོ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་བར་བ་
 མཛན་ཏེ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་ལོ་བཅུ་འུ་བར་དུ་བསྐྱོར་བས་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ལས་བསྒྲིག་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོན་པར་མཛད་པ་དང་། མཉན་ཡོད་དང་ལང་ག་ཡུ་རི་ལ་སོགས་པར་བྱོན་ཏེ་རང་བཞིན་སྒྲུ་ཆོག་པའི་
 གདུལ་བུ་རྣམས་ལ། བཀའ་ཐམ་དོན་དམ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་ལོ་སུམ་ཅུ་འུ་བར་དུ་བསྐྱོར་བས། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ལས་བསྒྲིག་ནས་སྦྱོན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྱེལ་བ་ལ་བཀོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 ལུང་བསྟན་པར་ཡང་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་རེ་ཤིག་འོས་སུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྗེས་པར་གཟིགས་ཏེ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་རྟག་པར་

2. 0. 0. 0.

ལྟ་བུ་རྣམས་དེར་འཛིན་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ། ཅུ་མཚོག་གི་བྱོར་བྱེད་དུ་གཤེགས་ཤིང་། གུང་སྟོབས་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་གནས་ཤིང་ས་ལ་བྱུང་གི་ཚལ་ཁུ་བོ་ས་ཏི་ཏ་འདི་འབྲམ་དུ་གཟིམས་མལ་གྱི་ཐ་མ་མཛད་ནས། ས་གཡོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་བཅས་པས་བྱད་ཤིང་བཅད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གྱི་སྐྱུ་མུ་དན་ལས་འདྲའ་བའི་རྩལ་བསྟན་པ་དང་། ཅུ་མཚོག་གི་གུང་སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་ཕུར་སྦྱོང་བར་གསོལ་
བ་བཏབ་པས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྩལ་པོ་ལ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ཤིང་བལ་ཤིན་དུ་འཇམ་པས་དགྱིས་ཤིང་། རང་བྱུང་སྦྱོང་གིས་ཀྱང་བཅིངས་ནས་འབྱུ་མར་གྱིས་བཀའ་པའི་ལྷགས་སྒྲིམ་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ། ཅུ་མཚོག་གི་མེ་ཤིན་དུ་ཆོ་བས་
སྦྱངས་ཀྱང་འཚོག་པར་མ་འབྱུར་པ་ལས། ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཁ་ནས་ཡོ་ཤེས་གྱི་མེ་འབྱུང་བས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པས་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཆོད་མེད་པ་ལུལ་བས། རིང་བསྐྱེལ་མ་གཏུའི་བྱེ་བོ་ཆེའི་
ཁལ་བཅུ་གཉིས་བྱོན་ཞིང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བྱུར་ནས་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱོར་བྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བབས་ཏེ་སྐྱུ་གཏུང་གིས་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལྟན་རིང་དུ་སྦྱོན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ། ཡོངས་སུ་སྐྱུ་དན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་
རྣམས་སོ། །གནས་གང་དུ་སྟོན་ན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་མི་མཛེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུའོ། །དུས་ཇི་སྟོན་ཏེ་ན། གཏུལ་བྱ་འཁོར་བའི་སྟོན་པ་ཇི་སྟོན་མ་སྦྱོང་བར་གནས་པའི་བར་དེ་སྟོན་དུ་རྒྱུན་མི་

༣༡། །འཆད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་ནི་ཞེས་བའི་དོན་ནོ། །གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འདྲན་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤམ་པ་ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ། ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྟོན་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་ནམ་གྱིས་ལ་སྟོན་ཚུལ། ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དག་མེད་དང་། ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པ། སེམས་ཅན་སྟོན་གསུམ་སྟེ་བསྟེན་ནས། བྱ་རན་འདས་པ་རབ་འཇུག་མཛད། ཅེས་པ་སྟེ། འདྲུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་ཆེན་པོ་ནམས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཡིས་འདྲུས་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རིམ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ནམས་ལ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་བསྟེན་ན་རེ་ཤིག་དང་པོར་འཁོར་བའི་སྟོན་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བའི་དོན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྟོན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི། སྟོན་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གང་གིས་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཐམན་ཆད་དེ་དག་གི་བྱང་རྒྱ་ཏུ་རིགས་ངེས་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དབྱ་བཙམ་པ་ནམས་ཀྱང་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་མ་ངེས་ཤིང་། ཐེག་

འཕྲུལ་པ་

ཆེན་དུ་རིམ་གྱིས་འཕྲུག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུ་ལས། ཉན་ཐོས་མ་དེས་རྣམས་གཉིས་ཏེ། ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་དཔེ་པོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུལ་བ། །དེ་སྤྱིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་དངོས་ཅན། །ཏིང་འཛིན་ཉོས་པས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས། །བསྐྱུལ་ནས་སྤྲོ་ཆོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་ཆགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། དམ་ཆོས་པལྒྱུ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་མ་ལུས་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དོ། །གང་ནས་འཕྲུག་པའི་ས་མཆོམས་ནི། །འགའ་ཞིག་འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་ཇི་སྤྱིད་པའོ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ཏེ་མཐོང་ལམ་ནས་འཕྲུག་པར་འདོད་མོད། །འདིར་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་རིམ་གྱིས་འཕྲུག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདུན་པ་དང་མཆོངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྔ་ཆར་རིམ་གྱིས་བྱུང་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ནས་ཞུགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ལྷན་བཟུང་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་གྱི་སྤྱངས་རྟོགས་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷན་ཞིང་འཕགས་པ་ཡིན་

བུ་
འཕྲུལ་
འཕྲུལ་

༡༡། ལའི་ཕྱིར་རོ། ལག་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། འི་ལྟར་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་པོ་བ་དང་མཚུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ནི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཟག་བཅས་གྱི་སྐྱེ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་བྱངས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་སྐྱེད་ཅིང་། ཚོགས་གཉིས་རིམ་
གྱིས་སྐྱབས་ལུགས་འཕྲུག་སྟེ། རྒྱན་ལས། གཅིག་ནི་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་དེ། སྐྱེ་བ་རབ་རྒྱས་པར་བྱེད། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་འདོད་པའི་སྟོན་སྤང་བཟད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་ལེན་ཡང་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
རིམ་གྱིས་འཕྲུག་སྟེ། གཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། ལྷན་ཕྱིར་སྐྱལ་པ་རབ་རྒྱས་པ། ཁྱེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། འདྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གྱིས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་གྱིས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བྱངས་ནས། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱལ་བ་ལས་ཚོགས་གཉིས་སྐྱབས་པས་འཕྲུག་སྟེ། འཕགས་པ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་བསྐྱལ་ནས། བྱང་རྒྱལ་རྒྱུ་ནི་ཚོགས་བསགས་ཏེ། འདྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་འཕྲུག་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་
དཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྟོན་སྤང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བསགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། འི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དག་གྱུང་སྟེད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཞི་བ་

2. மையக் கருத்து

ལ་ཆགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་པས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །ཞིགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཆེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དོན་གྱི། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུལྟེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པ་རྣམས་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྤར་འཛིན་ལས་བསྒྲིག་སྟེ། །ཐབས་དང་ལྟེས་རབ་ཡོངས་བབྱུང་བ། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྦྱིན་མཛད་དེ། །ཞེས་པ་ལ། །རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས། །དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་བྱུང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པོ་སྟམ་པའི་འདུལྟེས་ཅན་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་དཀར་པོ་ལས། །དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུལྟེས་ཏེ། །རྒྱལ་བས་བཞད་པ་དེ་དག་ལ། །མྱ་ངན་མ་འདས་དེ་དལ་གསོ། །ཞེས་པ་དང་། །ལྷ་རིའི་བྱ་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཞེས་པ་དང་། །འདི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་པར་གང་བཟོད་པ། །འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་དག་ལས་བྱེད་ཐར་ཡང་། །མྱེད་ནི་དུང་མྱ་ངན་ཡོངས་མ་འདས། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཅོམ་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། །གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

༡༡། ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བྱུང་དུ་འབྱུག་པར་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་བགྱོད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་འད་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཕྱུག་པའི་ཕྱུག་པའི་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དེ་དག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལས་བཞེས་སྟེ། ཐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བས་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོན་པར་མཛད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྣམ་
གྲོལ་སྟོར་རྒྱུ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོན་པར་མཛད་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་འདི་ཞེས་བྱ་བར་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལྟན་པས། དུས་
འདི་ཚམ་ཞིག་ན་བསྐྱེད་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞིང་འཁོར་འདི་ཉིད་སྟོང་དང་བཅས་ཏེ། དམ་པའི་ཚེས་གྲང་འདི་སྟོང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོན་མཛད་
པའི་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་ཡང་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱན་ལས་གྲང་། ཡང་དེ་ཞིང་དང་མིང་དང་ནི། །དུས་དང་བསྐྱེད་པའི་མིང་དང་ནི། །འཁོར་དང་དམ་པའི་ཚེས་དག་གྲང་། །གནས་པའི་སྟོན་ནས་དེར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

སྐྱེས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐྱེད་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱོན་པར་མཛད་ཕྱིར་ལ་ལ་དག་ཏུ་མེ་འབར་བཞིན་དུ་གང་སྐྱེད་ཞིང་། །ལ་ལར་ཡང་ནི་ཐོགས་པར་བྱེད་
རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བ་ཏུ་ཞིབར་གང་སྐྱེད་ལ། །སྐྱོ་ཆོགས་ཐབས་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དུ་མར་འཇུག་ཅིང་སྤྱིད་པ་གསུམ་ཀྱི་འཛིགས་སེལ་བ། །སྤྱོགས་བརྩུར་རྒྱུ་མཛད་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྐྱེ་དོན་ཆེན་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །
ཞེས་པས་སོ། །དོན་བསྟུ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་མཛན་དང་སྐྱེར་ཏེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེ་བ་ནི། ཟབ་དང་མཐུན་ནི་ཕུན་ཆོགས་དང་། བྱིས་པའི་དོན་མཐུན་རབ་འདྲེན་ཕྱིར། །འདི་དག་གངས་བཞིན་ཟབ་པ་དང་། །རྒྱུ་ཆེ་བ་དག་ཉིད་ཆེར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་
སྟེ། ཕུ་ཞིང་ཏོགས་པར་དག་འབས་ན་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཀྱི་དོན་སྐྱེ་བ་པའི་མཐུན་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེན་པས་འཁོར་བ་ལས་རབ་ཏུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་
ན། སྐྱེ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེར་ཏེ་ཟབ་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་ཆེ་བ་ལོངས་སྟོན་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གནས་རྩལ་དང་སྐྱེར་ཏེ་གཉིས་སུ་བསྐྱེ་
བ་ནི། འདིར་ནི་དང་པོ་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ། བྱིས་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ། །རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། །དང་པོ་ལ་ནི་ཐམ་གནས། །ཞེས་པ་ལས་དང་སྐྱེ་གྱི་སྐྱེ་འཆད་པའི་སྐྱེ་བས་འདིར་ནི། དང་པོ་ཟབ་པའི་སྐྱེ་དོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེར་ཤེས་པར་

༡༡། བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་གཞན་རིག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱི་མ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྒྲིབ་དང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲིབ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲིབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་གཤུངས་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ན་མ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲིབ་ཆོགས་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོགས་སྒྲིབ་པ་དག་གནས་པ་ཡིན་
 བྱེད་པའི་དོན་ནོ། རྟེན་ལྟར་དོན་དུག་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དམ་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་སྟེ། ལ་གྱུན་ལས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་། ལེམས་ཅན་གྱུན་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་། ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམས་གྲོལ་མཛད་། ལོན་ཏན་མི་ཟད་མཉམ་མེད་ལྟན། འཇིག་རྟེན་དག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ན། ལྷ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས། ལྷ་པ་གྱུན་ཏུ་མི་མཐོང་བའོ། ལེས་གསུངས་པས་སོ། ཇི་སྟེན་དུ་དེ་དག་ཏུ་པའི་དོན་
 ལ། ཏུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་མདོར་བསྟན་དང་། རྟེན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། རྟེན་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། རྒྱ་མཐའ་ཡས་དང་ལེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། བརྟེན་དང་འབྲུལ་དང་མཐུན་དང་ཕུན་ཆོགས་ལྟན། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་
 དང་། རྟོག་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཏུ་གྱུ་ ལེས་པ་སྟེ། གང་ལ་ཡང་ཆོགས་པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞན་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དག་ཏུ་རྒྱན་

རྒྱ་
 རྟེན་

འཕྲུལ་པ་ལྟར་

འཕྲུལ་པ་ལྟར་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་རྟེ། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་འདུལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་གཏུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཀུན་སྟོང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱ་ར་པ་ལ་དབང་འབྱུང་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐུན་པས་ནམ་ཡང་སྟོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་རྟིང་དེ་
འཛིན་གྱི་བདེ་བ་སུན་སུམ་ཚོས་སྤྲོད་པ་དང་ལྷན་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཐུག་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུས་གཞན་དོན་མཛོད་པ་རྟག་ཏུ་
རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་། འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟོས་པས་འཆི་བའི་བདག་པོའི་བདུད་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གནོད་མ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐྱུ་བས་དང་མགོན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན། རྒྱུ་མཆན་རྣམ་པ་བརྩམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གསུམ་པོ་འདི་རྟག་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། གཟུགས་སྐྱུ་
རྟག་པའི་རྒྱུ་མཆན་ནི། །ལུས་དང་སྒོ་ག་དང་ལོངས་སྟོན་རྣམས། །བཏང་ནས་དམ་ཆོས་འཛིན་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོར་དམ་བཅས་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་གཙང་པ་དང་། །དག་པའི་ཐུགས་རྟེན་པ་

ལྷ་རྒྱལ་པོ་

༡། འཕྲུག་ཕྱིར། འཕྲུག་ཀླུ་པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཡིས་གནས་པར་སྟོན་པ་འདྲི་བྱེད། མཐུན་པས་འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས། གཉིས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་བསམ་ཡས་ཏིང་འཛིན་གྱི། འབད་བ་ལྟུང་
 ཆོག་ས་དང་ལྟན་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ནི་སྟོན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་གོས་པ་མེད། ཁེས་པ་སྟེ། སྤར་སྟོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྟོག་ཆོའི་རྒྱན་ཉིད་དང་། ལོངས་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལྟར་
 ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོཞེས་རང་གིས་ངེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ཅིང་། གཏུལ་བྱ་ལ་བཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབ་པས་གཙང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྟོབ་པ་རྣམས་དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་རབ་ཏུ་འཕྲུག་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་མང་པོར་སྐྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་
 འཕྲུག་དང་། དེའི་རྟོག་པ་ཏིང་འཛིན་རྣམས་ལ་དབང་འབྱེད་པས་སྐྱལ་པ་དང་འཆོམ་པར་གཟུགས་སྐྱའི་སྤྱང་བ་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་འཁོར་བ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་གནས་ཤིང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་པའི་ཡོ་

༡༡

ཁྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྤྱོད་པས་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱོད་པས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱོད་པས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉིན་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་
པར་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོན་པོ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྤྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ནམ་མཁའ་ནི་མཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྟག་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་ཐུང་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནི། དང་པོ་ཡིན་ཏུ་བདུན་གྱིས། །གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྟག་ཉིད་དེ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྟག་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ། རྒྱུ་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་པོ་ཡིན་ཏུ་མཆོན་རྣམས་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཆོན་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་
བཅེད་ཅིང་རྟག་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །ཅེས་ཅི་སྒྲིད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་བསམ་མི་བྱུང་བའི་དོན་ལ། བསམ་མི་
བྱུང་ཆུང་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། །རྒྱུ་མཆོན་རྒྱུས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། དག་ལྷུ་ལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་བསྟན་ཕྱིར། །རྟག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །ཁྱེ་མེད་ཕྱིར་སྤྱོད་ཞེས་མ་བསྟན་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཡུལ་

ཡུལ་ལྔ་པ་

འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་། ཅིས་པ་སྟེ། གནས་ས་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲུབ་པ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སམ་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྲིད་པ་ལ་ཁོར་བ་དང་ཞིབ་མཐུངས་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐམས་ཅད་
མ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དེ། ཡལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་ལས། རྒྱུ་ཚལ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། བསམ་མེད་བཟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཟོན་མེད་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་ཕྱིར། དཔག་མིན་སྒྲན་མེད་པའི་ཕྱིར། །
སྒྲན་མེད་པ་མ་བསྐྱུས་ཕྱིར། །མ་བསྐྱུས་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་སྟོན་རྟོག་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ། སྐུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དེ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་ཞེས་རིམ་བཞིན་དུ་བསམ་དུ་མེད་པ་

ཡིན་ཏེ། རག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱུ་སྐྱོང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྐྱུ་སྐྱོང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས་སམ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་ས་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་རྗེས་
སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཤིང་སྐྱུ་སྐྱོང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྐྱུ་སྐྱོང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་ལ་ཁོར་བ་དང་ཞིབ་མྱོང་རྣམས་འདས་པ་དག་གིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱིད་ཞིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གི་མཐའ་གཉིས་ལས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་པའི་མཐའ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱིད་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱོན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྐྱུ་གཉིས་དང་སྐྱུར་ཏེ་བསྐྱུ་བ་ནི། རྩུ་ལྷ་དག་གིས་སྐྱུ་
བའི་ཕྱིར། །ཆོས་སྐྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། །དུག་པས་དེ་ཡི་དངོས་ཡིན་ཕྱིར། །གཟུགས་སྐྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའོ། །ཞེས་པ་ལ། རག་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩུ་མཆོན་ལྷ་པོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲིང་བ་ལ་གཏོང་དཔག་དགའ་
བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་པ་ལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིའོ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྩུ་མཆོན་བསྐྱུན་པ་སྟེ། སྤྱིད་ཞིས་མ་བསྐྱུས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩུ་མཆོན་དུག་པས་སྤྱིད་ཞིའི་ཆོས་སྐྱུ་འགག་ལ་སོགས་པར་སྐྱུང་ཡང་དེ་ཡི་དངོས་པོར་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

འཕྲུལ་པ་

གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལས་བསམ་མི་བྲུབ་ཚུལ་ནི། བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་
བསམ་མི་བྲུབ། །དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་རྩལ་འདི་ནི། །དང་སྟོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །ཞེས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་མཁའ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐུ་ག་བསྐུལ་ལས་བསྐུལ་བར་བཞེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་བརྟེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་
ཆེན་པོ་བརྟེས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞེན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་སྟེ། དེས་ན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་
པའི་རྩལ་ལམ། ཡང་ན་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་མ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྩལ་འདི་ནི་དང་སྟོང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་ཤིང་། ཆེ་སེམས་ཡོ་བྱད་ལས་སྐྱེ་བ། །མོས་ །སྐྱོན་
ལམ་ལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་ །ཡེ་ཤེས་ཆེས། །ལ་དབང་འཕྲོར་པའི་བསྟོན། །ཞེས་པ་ལྟར་དབང་བརྟེ་བའི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མིན་ན། བལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། རིག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་ཞེས་

༣༡

པའི་དོན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློང་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་
ལམ་བསྐྱེལ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཤེས་ལྷན་དག །བྱང་ཆུབ་དེ་མེད་ལྟར་དུ་འཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་སྒྲོ་བས་ལེགས་གཟུང་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲོད་པ་སྒྲ་མེད་སྒྲུད་པའི་རིགས། །ཞེས་
ཀྱང་བྱ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ངེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་ལཱ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ༥ ། །དེ་ནི་
བྱང་ཆེན་པོ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་བྱལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུས་བཟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
དང་། གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ནི། གང་ལ་ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དང་། །ཀྱང་པར་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལུས་མངའ་བས། །སྒྲོན་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་རྗེས་ཀྱང་མི་མངའ་བ། །འདྲན་པ་མཚུངས་
མེད་དེ་ལ་ལྟག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། ཀྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་དག་ལ་འབྲུལ་པ་སྤང་བའོ། །ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་

དང་། རྒྱལ་པོ་ཐར་པ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཟླ་ལྷན་གཞི་ནི་ཕའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་པོ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཐར་པ་ཐར་པ་དང་། བསམས་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོ་
 དང་། མཛོན་དང་དཔེ་བྱ་དང་བཟང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ལྔ་། །དེ་ལ་ཆད་མེད་པ་བཞི་ནི། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤྱད་པར་དགོངས་པའི་བྱམས་པ་
 དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་བར་དགོངས་པའི་སྤྱི་ཆེ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་དགོངས་པའི་དགའ་བ་དང་། མཐའ་ལ་གྱི་ཕན་པ་དགོངས་པའི་བཏང་སྦྱོམས་རྒྱལ་པོ་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པའི་བཅུ་གཉིས་དང་མཆོངས་པར་ལྟན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་
 དུ། རྒྱལ་པོ། སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་། སྤྱད་དང་བྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། མི་འབྲལ་བདེ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། ཕན་བདེ་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞི་ནི་དུ་རྒྱལ་པོ་ཐར་པ་ཐར་པ་ཐི་དམིགས་པ་
 སྤྱལ་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཐར་པ་དང་། ཟླ་ལྷན་གཞི་ནི་ཕའི་སྐྱེ་མཆེད་ཐི་འཇིག་རྟེན་པའི་དམིགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་ལྷན་གཞི་ནི་ཕའི་སྐྱེ་མཆེད་ཐི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མཐའ་དག་ཇོགས་པར་མཁྱེན་
 པས་ཡོན་ཏན་ཁྱོད་པར་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཟླ་ལྷན་གཞི་ནི་ཕའི་སྐྱེ་མཆེད་ཐི་འཇིག་རྟེན་པའི་དམིགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཐོག་པ་སྟེ། ཐུབ་པ་སྤྱི་བ་ཀུན་དུ་ཤེས་པར་གྲོལ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟླ་ལྷན་གཞི་ནི་ཕའི་སྐྱེ་མཆེད་ཐི། ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་བྱུང་། ཐུགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། ཞེས་

ལྟུན་ལྟུན་

༡༡། །གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་གཤམ་པའི་རྣམས་ཐར་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མངོན་ཤེས་པ་དང་པོ་ལྟ་ནི། མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་ཡང་། རྗེས་མ་ཐུག་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བ་དང་རྟན་
མས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་ནི། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་ཅི་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་ཞིང་འཛོམས་ལ་བརྩེ་བས་དེ་དག་རྗེས་སུ་འཛོལ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འདུལ། ཉོན་མོངས་འཛོམས་མཛད་ཉོན་མོངས་ལ། །བརྩེར་བཅས་
ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསམས་ནས་ཤེས་པ་ལ་འང་། ཐུན་མོང་བ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ངི་བ་ངིས་པ་ལུང་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་སྟེ། ཐུན་གྱིས་གྲུབ་
ཅིང་ཆགས་མི་མངའ། ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྟག་པར་ཡང་། །མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ངི་ཀུན་གྱི། །ལན་ལྟོན་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི། རྟོན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
དང་། རྟོན་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་ཏེ། བཤད་པར་བྱ་བ་དག་དང་། གསུང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། མཁྱེན་པ་སྟོབས་པ་སྟེ། འཆད་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་སྟོ་གྲོས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བས་དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། རྟོན་དང་རྟོན་པ་

མཁའ་འགྲུ་ཆེན་པོ་

མཁའ་འགྲུ་དང་། །གསུང་དང་མཁའ་འགྲུ་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །སྒྲོ་བློ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཛོད་པར་ཞེས་པ་དུག་ནི། རྩལ་ཕྱུལ་གྱི་མཛོད་པར་ཞེས་པས་གསུངས་པ་གང་ན
ཡོད་པ་དེར་གསལ་གསུངས་ནས། གཞན་གྱི་སེམས་ཞེས་པས་གསུངས་པ་འདི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཁའ་འགྲུ་པར་མཛད་དེ། ལྷ་ཡི་རྩ་བས་ཐོས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་དང་མཁའ་འགྲུ་པར། སྤྱོད་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་དང་མཁའ་འགྲུ་པས་གང་ནས་འོང་བ་དང་། འཆི་འཕོ
བ་དང་སྤྱོད་པ་མཁའ་འགྲུ་པས་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁའ་འགྲུ་པས་རང་རང་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་གསུངས་དག་ཞེས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པ་སྟེ། གསལ་གསུངས་སྤྱོད་པ་མཁའ་འགྲུ་པ་མཛད་དེ། །དེ་དག་སྒྲིབ་ཀྱིས་འགྲོ་གྱུར
ཀྱི། །འོང་དང་འགྲོ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ། །ཞེས་འདོམས་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གྲུང་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱུས་ལ་མངའ་ཡང་། གནས་སྐབས་སྤྱོད་པ་མཁའ་འགྲུ་པས་ཐོས་དང་བྱུང་བ་སེམས་དཔལ་རྩམས་ལ་ཡང་ཡོད
པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །མཛོད་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ནི། ཕྱག་ཞབས་ལ་ཁོར་ལོས་མཛོད་དང་རྩལ་སྤྱོད་ལ་ཞབས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་མཛོད་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་མཁའ་འགྲུ་པས་ཐོས་དང་བྱུང་བ་སེམས་དཔལ་རྩམས་ལ་ཡང་ཡོད
དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བརྒྱུས་བརྒྱུན་པའི་སྤྱོད་པ་མཁའ་འགྲུ་པས་ཐོས་དང་བྱུང་བ་སེམས་དཔལ་རྩམས་ཀྱིས་མཐོང་མ་ཐག་རྩལ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་མཁའ་འགྲུ་པས་ཐོས་དང་བྱུང་བ་སེམས་དཔལ་རྩམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལྟར་ལོ། །

༡། སྒྲིལ་བུ་དམ་པ་ལགས་པར་མཆོལ། ཁམས་བཅོམ་གྱིས་རབ་དུང་བར། ཁམས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི། ལུས་ལེན་པ་དང་གནས་པ་དང་གཏོང་བ་ལ་དབང་
 ཐོབ་པ་གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་སྒྲུལ་པ་དང་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཁྱིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཕྱགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 རྣམས་ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། སྒྲུལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཁྱིང་རེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། ཁམས་བཅོམ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཤེད་དག་གྲུང་མཐར་ཕྱག་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་
 བར་། གནས་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་མོང་བ་ཉིད་དོ། སྤྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས། སྟོབས་རྣམས་དང་། མི་འཛིགས་པ་རྣམས་དང་། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་
 དང་། བསྐྱར་བ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། སེད་
 རྗེ་ལས་འི་སྐད་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགའུ་ལོ། ཤེད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་སྒྲུབ་པའི་བདུན་འཛེམས་པ་རྒྱུ་འབྲས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་

དང་། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ལས་སྐབས་བདུད་འཛམས་པ་ལས་བདག་གིས་བྱ་བར་མངོན་པར་མཐུན་པའི་སྐབས་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་ལས་སྐབས་བདུད་འཛམས་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པའི་སྐབས་
 དང་། རྒྱལ་སྐུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་སྐབས་བདུད་འཛམས་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་དང་། མོས་པ་སྐྱ་ཆོགས་པ་མཐུན་པ་དང་། ཁམས་སྐྱ་ཆོགས་མཐུན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པ་
 དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྭན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྐབས་རྣམས་ཏེ། ཐབས་དང་སྐབས་དང་དག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རབ་སྐྱེ་བའི་
 བདུད་འཛམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི། རང་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལས་མི་འཛིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ལས་
 བརྩམས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་གོགས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་བརྟེས་པས་སུ་སྟོགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རྗེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། རང་གཞན་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་དང་ངེས་འབྱུང་གོགས་མཛད་
 པ། སྟོན་མཛད་སུ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །མི་རྗེ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི། རང་གི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་དུ་དོགས་པའི་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་གྱི་

ལྷན་པ་ལྟར་

དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྐུ་ལ་འབྱུང་པ་མི་མངའ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅེ་ཅི་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མཉམ་པར་མ་
བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འདུ་ཉེས་སྒྲ་ཆོག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྒྲུམ་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྟོད་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་དང་། འདུན་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཉེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ
ཉེས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཉེས་མངའ་བ་སྟེ་ཡེ་ཉེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་དང་། སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
ཐམས་ཅད་ཡེ་ཉེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཉེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མེད་པས། དེ་དག་ལས་བླ་མ་འམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་རྟེ། སྟོད་པ་དང་ནི་རྟོགས་པ་
དང་། རྟེ་ཉེས་དྲུང་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི། བླ་མ་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། སྐྱེ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པས་ཉེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མ་དོན་སུམ་དུ་མ་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པར་མཛད་པ་སྟེ། སྐྱེ་གསུམ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཆེ། རྣམ་པ་ཀུན་བརྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་དག། གཅོད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་

༣༡། རོ་ ཁྱིམ་དུ་ཁྱེད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཛིན་པ་མི་མངའ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་ལ་ཉེས་པ་མི་མངའ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་པ་མི་མངའ་བའི་བཟོད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ལ་གནས་པ་མི་
 མངའ་བའི་བཟོན་འགྲུས་དང་། རྣམ་གཤམ་ལ་གཤམ་པ་མི་མངའ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱོད་པ་མི་མངའ་བའི་ཤེས་རབས་སྟེ། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་འཛིན་ཏན་དང་ལྷན་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ། འཛིན་
 པ་མི་མངའ་ཉེས་མི་མངའ་། རྟོག་པ་མི་མངའ་མི་གནས་པ། ཁྱིམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། སྤྱོད་མེད་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། ཁྱེས་པས་སོ། འདི་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཅུང་བ་འག་འཁྱིལ་མང་བ་ལྟར་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་མེད། སྤྱོད་བྱིད་མ་པ་དག་
 གིས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྱངས་ཏེ་འཆད་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་བསྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཁྱིམ་པས་སངས་རྒྱུས་ལ་བསྤྱོད་ཅིང་ཕྱག་འཆམ་བ་ལས་ཀྱང་བསྤོང་རྣམས་སྤྱོད་པའི་དོན་
 དུ་བཏོད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་པར་བསམས་སོ། རྟོག་པ་མི་མངའ་ཁྱིམ་ཆེན་དང་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ནི། ཆད་མེད་རྣམ་ཐར་བེལ་གཞོན་ཟད་པར་ཉོན་མོངས་མེད་དང་བསམས་ནས་ཤེས། རིག་དང་མཛོན་ཤེས་མཆོན་
 དཔེ་ཡོངས་དག་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱེད་མེད་བསྐྱེད་མེད་བག་ཆགས་བཅོམ་དང་བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ། ཁ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་མ་བྱེད་དང་ལྷན་པར་ལྱེན་རྟོགས་རྣམས་ལ་འདུད། ཁྱིམ་རྒྱུ་བསྐྱེད་དོན་

དུ་བསྟོན་པ་ལྟར་ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་འབྲུལ་པ་སྟོང་བ་ལ་བཞི་ལས། མཚན་སོགས་སྟར་ཡོད་དུ་འདོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་མདོ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་མོད། དེ་དག་ནི་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་གྱི། གཞན་རིག་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་བསལ་གསལ་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤིན་རྒྱ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་སོགས་ཕྱིས་འབྱུང་དུ་འདོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་གདོད་མ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ཡང་ཤིན་རྒྱ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྟར་མེད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཞིང་། སྟར་ཡོད་པ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཅུ་མ་གྱིས་མདོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་ཡོད་པ་སྤྱི་བ་གཡོགས་དང་བྲལ་བ་ཅུ་མ་གྱིས་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་

ལྟོ། རི་སྐད་དུ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག། དེ་ནི་དེ་བཅས་དེ་མ་མེད། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཅི་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། མི་རྒྱལ་ཅིང་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་ནི་བཤད་ཅིན་
 ཏེ། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་ཀྱང་གྲོལ་བ་སྤོང་བ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྤྱོན་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་
 ཏེ། དེ་དག་གིས་གོང་མའི་བྱུང་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་བདག་གིས་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་རིག་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 ཏེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་མེད་པའི། གནས་ནི་གཞན་འགྱུར་དཔག་མེད་པས། བསམ་ཡས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡི། འབྱོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འདོད། ཅིས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་མ་ཐོབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་ན་ནོར་མེད་པ་དག་ཀྱང་འབྱོར་ལྟན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཐོབ་བ་ཡང་མེད་དོ། ལལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པ་སྤང་བ་ནི། གློ་རུང་བ་འགའ་ཞིག་དཔྱིགས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་སྒྲུབ་པ་

2011
10/10

དང་། བསྐྱར་བར་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རུང་བ་དང་ཅམ་ཐོབ་པ་མཐོང་བ་ན། འདི་དག་ནི་གདོན་མི་བཟུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་མོད། དེ་ཅམ་གྱིས་མཆོག་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
ཏི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་སྤྱུག་བཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་འང་། ཞེས་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟད་པར་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་ན་བསལ་བ་ལས། དང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལྟ་མངོན་ཤིང་།
མཁའ་ལོ་རྒྱུད་རིང་འགོ་བ་ཡང་། །གང་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པའི། །གནས་དེར་འགོ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཐམས་པའི་དང་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་རུང་
བཟད་ཅམ་གྱིས་མགོ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་མོས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་ཅན་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པར་འགད་པ་ལ། སྐྱ་གཉིས་དང་སྐྱར་ཏི་
གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་དབབ་པའོ། །བྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱ་དང་ཡོན་ཏན་བྱེ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། །ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དུག་རྩ་བ་ཞི་འདི་དག་ །ཅེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་འང་རང་དོན་ཐུན་སུ་མཆོག་གས་པ་དང་གཞན་དོན་ཐུན་སུ་མཆོག་གས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་རང་དོན་དོན་དམ་པ་ཆེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་

༡༡། བཏེན་པ་གཞན་དོན་ཀུན་ཐོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྡེ་ནའང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
 ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་པར་སློན་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་ག་བསྐྱེམས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོམེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་སྐྱར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱུར་
 བའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། །དང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཉིད་སྐྱེ། །པ་རོལ་ཕུན་སྐྱེ་ཆོག་པའི་གནས། །དང་པོའི་སྐྱེ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྟན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆོན། །རྣམ་སློན་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་དང་ལྟན། །ཞེས་པ་སྟོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་དོན་ཕུན་སྐྱེ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུར་ཞིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོན་སྐྱེ་ཅུ་གཉིད་ཡིན་ཏེ། དང་སྟོང་
 ཆེན་པོ་ཐོག་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཉིད་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་གདུལ་བྱ་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕུན་སྐྱེ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུར་ཞིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དང་པོར་གྱུར་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འདིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་བསགས་པ་ལས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་སྡེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ལྟན་ཞིང་། གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་

ལུ་མ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་པར་དང་ཡང་ལྷན་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞི་སྟེ། དཔེ་དོན་སྤྱར་ཏེ་སྤྲུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རྒྱུ་
 གཞན་གྱིས་པར་བཞད་པ། དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་བརྟག་ཚུལ། སྤྱར་ཡང་དཔེ་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ། ། དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་དོན་མཁྱེན། མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་ལམ་རྒྱུ་མེད་པའི་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། ལྷན་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་པར་གཉིས་ཅུ་ཟླ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་པར་མཛུགས་ལ་སྒྲིབ་པས་ནི་སྤྱར་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་གྱི་དཔྲོས་པ་དོན་མཁྱེན་དང་སྤྱི་
 པོ་གཞན་རྒྱུ་པར་ཕྱོང་མས་ཤིང་དེ་གཞན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལམ་རྒྱུ་མཛུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ནང་དུ་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚུ་བ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སེང་གེ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པ་
 རིམ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྒྱུ་པར་ནི། གཞན་དང་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པས་གཏུལ་བྱ་རྒྱུ་པར་མཛུགས་ལ་མཛུགས་
 དང་དཔེ་བྱུང་གྱིས་བརྒྱན་པར་བསྟན་པ་སྤྱུ་པའི་སྤྱུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྤྱུ་རྒྱུ་པར་གཉིས་ནི་སྤྱུ་པའི་དབང་གིས་སྤྱུ་ཚོགས་སྤྱུ་དང་ཡང་དེ་དག་གི་དོ་བོར་གྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་དང་རྒྱུ་པར་མཁའ་ལ་མཁའ་བའི་རྒྱ་བ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ།

ཨ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དོན་དམ་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་བྱལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡོད་པ་སྤྱིན་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་
 ལ་ཡོད་པ་སྤྱིན་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་ཡོད་པ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་ལ་ཡོད་པ། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཡོད་པ། སྟོབས་བརྩུ་ལ་གཉིས་ལས། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནི། གནས་དང་
 གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། རྣམ་པར་སྤྱིན་དང་དབང་པོ་དང་། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀྱན་འགྱུར་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། ཉོན་མོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ནི་བཤུགས། །
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བརྩུ། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ན། རང་བྱུང་གཉིས་དང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་དག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་
 གནས་མིན་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་གནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲས་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པའི་རྩྱལ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཡང་ལས་
 རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡོད་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས། ལས་མི་དགོ་བ་ལས་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མི་འདོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལས་དགོ་བ་ལས་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མི་འདོད་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངོས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་

པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་གཏུལ་བྱའི་དབང་པོ་བརྟགས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྟོན་པོ་དང་འབྲིང་པོ་དང་
རྟུལ་པོའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཁམས་རྣམས་སྟོ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྟོན་ཡང་གཏུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་མཐུན་
པར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སེམས་ཅན་འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་འདི་ལ་མོས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མོས་པ་འཇམ་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྱག་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མོས་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་
ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་དང་བྱང་རྩལ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་བྱུངས་པ་ལས་གང་ཟག་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་

༡༡། བཅས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་པར་བྱང་བའི་བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་བྱི་མ་མེད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
དང་། སྟོན་ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་རྒྱུད་མ་གསོན་ཅིང་བག་ཡོད་པར་མ་བྱས་པ་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཆོར་བས་སྤྲུམ་པའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཆོན་དང་བཅས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་སྟོན་གྱི་གནས་ནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྟོབས་
དང་། སྟོན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་པ་མི་བཀོད་ཞིང་དེ་དག་གི་སྤྲང་བར་བྱུང་པས་དོན་འཁྲུག་བཞིན་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གདུགས་འཆི་འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྩྭ་ལ་སྟོན་པ་བར་མའི་བཟང་ངན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་
ཆེ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཡང་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་ཞིང་ཟག་པ་ཟད་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་ཞི་བ་དག་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཡང་བྱས་ལ་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་ནི་རྣམས་པ་བརྩམས་པར་དུ་བྱུང་པས་རང་གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་བདུད་བཞི་འཛམས་པར་མཛད་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །
ཆོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་རེས་པར་བྱ་བ་ནི། །གནས་དང་གནས་མིན་རྣམས་སྟོན་ཁམས་དང་འགྲོ་དང་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། དབང་པོའི་ཆོགས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །ལྟའི་མིག་དང་ཟག་པ་ཟད་རྩྭ་ལ་མི་ཤེས་གོ་ཆ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་སྟེ་

ཅིག་བཏུན་དང་། འཁོར་ལྷན་པ་ལྟར་འཁོར་ལྷན་དང་གཅིད་ཕྱིར་སྟོབས་གང་ཡིན་པར་དོན་མཁའ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་གནས་དང་གནས་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
དང་། གཏུལ་བྱའི་ཁམས་སམ་རིགས་སྒྲོ་ཚོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། འགྲོ་བའི་ལམ་ཐ་དད་པ་སྒྲོ་ཚོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་ལམ་བསམ་པ་སྒྲོ་ཚོགས་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་
སོགས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་མཚོགས་དང་མཚོགས་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏུན་དང་སྟོམས་པར་འཕྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བྱུང་པར་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུན་པའི་མཛོན་
པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། ལྟའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། རང་ག་ཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་རྩལ་མཐུན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་གོ་ཆ་སྟེ་བ་དང་ཅིག་
པ་བཏུན་པོ་དང་འཁོར་ལྷན་ཐེགས་པོ་དང་འབྲུ་བ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་འཁོར་ལྷན་པར་བྱེད་པ་དང་འཁོར་ལྷན་པར་བྱེད་པ་དང་གཅིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་རྗེས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དོན་མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་སྟོབས་དང་པོ་འབྲུག་གིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གོ་ཆ་སྟེ་བ་དང་འབྲུ་བ་རྣམས་འཁོར་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་མཁའ་ལྟར་ཤིང་། བསམ་གཏུན་ལ་སོགས་པ་

༡༡། མཁུན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱིག་པ་བརྟན་པོ་དང་འདྲ་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོ་དང་
 མཁུངས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་གཅིག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤིང་ནགས་ཐིབས་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ་དང་མཁུངས་སེཞིས་བྱུ་བའི་དོན་ནོ། །མི་འཇིགས་པ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་དོ་བོ་དེས་བྱུང་
 བ་དང་། །དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱུ་བའོ། །དོན་ལ་འང་གཉིས་ལས། དོ་བོ་ནི། གུན་མངོན་རྫོགས་པར་བྱུང་རྒྱུ་དང་། །གོགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་ཐོབ་ལ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་
 ལང་སེམས་སྟོམས་པའི་སྟོན་སེར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་རང་དོན་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གུན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་རྒྱུ་བོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
 ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྟོན་ཡང་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་བསྟན་པ་ལས་གཞན་དོན་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དགོས་སེཞིས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྟོན་ཡང་དགར་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པས་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་གཞན་དོན་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྟོན་

ལྷའི་
 སྟོན་

བཞུགས་པའི་ལུང་ལྟར་

༡༡། ༡༥༥། སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་འབྱུང་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་སེཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་ཏེ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་བླ་ན་མེད་ཅིང་གིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་ཐོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིན་གསུང་པ་ལ་ནམ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུང་སྤོང་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དག་སྤོང་དང་བྱམ་ཅེ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་དྲུམ་འཁོར་གང་དུ་འང་དམ་པའི་ཆོས་གསུང་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བ་ཏུ་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རི་དྲགས་དབང་པོ་ནགས་མཐར་ཏྲག་འཇིགས་མེད། །རི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྐྱག་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོགས་ན་བྱུང་བའི་དབང་པོ་སེཛེ་ཡང་། །ལེགས་གནས་ལྟོས་མེད་བརྟན་པ་རྩ་ལ་དང་ལྡན་པར་གནས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེངྒེ་ནགས་ཚལ་འབྲུག་པའི་མཐར་གནས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། སྟག་དང་གྲང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རི་དྲགས་རྣམས་ལ་ཡང་སྟག་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་ན་རང་ཉིད་
ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོ་བརྟན་པ་དང་། ཅུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྟོང་དང་བྲམ་བེ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱལ་ཅན་མང་པོ་འདུས་པའི་ཚོགས་ན་སྟབ་པའི་དབང་པོ་མེད་པའི་སེངྒེ་ཡང་
འཇིགས་པ་དང་སྟག་པ་མེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྟགས་བརྟན་པ་དང་། སྤང་བྱ་གིན་ཏུ་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་པས་ཅུལ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་ཡང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མ་འདྲེས་པ་ལ་འང་དོན་དངོས་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དང་སྒྱུར་བའོ། །དོན་ལ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲར་ཡང་བཤད་དེ་བྱེད་ལས་དང་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །
དབྱེ་བའང་སྟེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྟུས་ཏེ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་སྟེ་ཆོན་བཞི་ལས། སྟོང་པས་བསྟུས་པ་དུག་ནི། འབྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་མི་མང་འསྟེ། །སྟོན་ལ་དྲན་པ་ཉམས་མི་མང་ལ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་སྟགས་མི་
མང་ལ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མང་ལ། །མ་བརྟགས་བརྟང་སྟོམས་མི་མང་འསྟེ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་སྟེན་ཅི་ལོག་མི་མང་འབྲས་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་སྟོབ་ལྡམ་གྱི་སྟོབས་སུ་ལམ་སྟོར་བའི་

ཨཱ
ཨཱ
ཨཱ

༄༅། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་མ་ནོར་བ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། མཐར་མཇུག་པ་ན་མཆོང་བ་དང་རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྐྱེ་སྐྱོད་
པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། སྟོན་ཅོད་པ་མེད་པ་ལྟར་བྱངས་ཤིང་བརྟུན་ཆོག་དང་ཕྱུ་ཅོར་སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱངས་པ་ལས་ཅོད་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་སྟེ་གསུང་གི་སྐྱོད་པ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། སྟོན་རྗེས་སྤྱད་ན་པ་དུག་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་འདས་པའི་དོན་བརྗེད་པའི་བྱན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོན་གཞན་གྱི་སེམས་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་རྗེས་ཐོབ་པར་གཡོང་བ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོན་སེམས་དང་འདྲུལ་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཁོར་བ་དང་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་དག་
རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འདྲུལ་གྱི་སྒྲོལ་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོ་
ནས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞི་འོ། །རྟོགས་པས་བསྐྱས་པ་དུག་ནི། འདུན་དང་བཅོམ་འབྲུལ་བྱན་པ་དང་། །ཤིས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤིས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་

༡༡། །པའམ། ཡང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །མཛད་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། ལས་གསུམ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགྲོ་དང་། །ཞེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་
 ལྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་གཡོ་སྒྱུ་ཚུལ་འཆོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱལ་བའི་ཆོངས་པར་སྟོད་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། སྟོན་བརྩན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་
 པ་སྤངས་ཞིང་ཕན་པ་དང་རན་པ་དང་ཆོས་དང་ལྡན་པར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་དག་གི་ལས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། སྟོན་བརྩན་བ་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཞིང་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་ན། སྒྲིབ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་གྱི་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མཁུན་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད། །ཅེས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་
 བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པར་མོས་པ་དང་། གཞན་དག་གྲུང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། རིམ་པ་ལྟར་འདས་པའི་དུས་

ཨུ
 ལྷོ་
 རྒྱུ་
 རྒྱུ་

ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པས་ན་དུས་གསུམ་ལ་
འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་འདི་དག་གཞན། །སྒྲིན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་པས་བསྐྱུ་བ་པ་དུག་དང་། རྟོགས་
པས་བསྐྱུ་བ་པ་དུག་དང་། མཛད་པས་བསྐྱུ་བ་པ་གསུམ་དང་། མཐུན་པས་བསྐྱུ་བ་པ་གསུམ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲིན་ཆད་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ལྟར་མི་
མཛོན་པ་དང་། རྟོགས་དང་འདྲ་བར་མཐོང་མ་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་སྒྲིན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོན་ཡིན་པས། གང་ཟག་གཞན་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ནོ། །སྒྲིབ་ཡང་བཤད་དེ་བྱེད་ལས་དང་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ལྟུལ་དང་ཅེ་ཅེ་བསྐྱེད་དང་ཐུགས་གཡོ་ཐད་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། །ངང་གིས་བཏང་སྒྲིམས་དང་སྒྲིང་ལ་མེད་འདུན་པ་དང་ནི་བཅོན་འགྲུས་དང་། །འདྲ་པ་རྣམས་དང་དྲི་མེད་ཤེས་
རབ་རྟག་རྟུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། །ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྣམས་མི་མངའ། །གང་གི་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་འགྲོ་རྟེན་སྤུ་འཇུག་པ་དང་། །དུས་གསུམ་རྟག་རྟུ་ཐོགས་མེད་དེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་

༡༡

༡༡ །འཕྱག་པ་སྟེ། །གང་རྟོགས་འགྲོ་བར་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོར་བ་བསྐྱོར་བ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་རྒྱལ་བ་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེས། །ཞེས་པ་ལ། །སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱུང་པ་མེད་པ་
དང་། །གསུང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ཅ་ཅོ་མེད་པ་དང་། །ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དོན་བསྟེན་བའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། །ཐུགས་གོལ་བའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། །འཁོར་འདས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་
སྒྲ་ཆོགས་མེད་པ་དང་། །གདུལ་བྱ་མ་བརྟགས་པར་རང་གི་རང་གིས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛིན་པ་དང་སྤོང་སངས་རྒྱུ་ལ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱོད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་དང་། །གཞན་པན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། །དེ་
བཞིན་དུ་ནི་གཞན་དོན་ལ་སྤྱོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། །དོན་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་དྲན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་པའི་བྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། །དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་
བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། །ཤེས་བྱ་རིམ་བུ་དང་རིམ་བུ་དེ་སྟེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཀུན་མཛོད་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྣམ་ཡང་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་
དང་། །སངས་རྒྱུ་གང་གི་སྤྱོད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཕྱིས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕྱག་སྟེ་མཛད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་

ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཅ་ཅོ་མེད་པ་དང་།

༡༡།

ཡང་། འབྲུང་བ་བཞིའི་གཟུགས་ལ་མེད་པས་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་སྒྲིའཇིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕྱིན་པ་རྣམས་
གང་ཟག་གཞན་ལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པས་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ནུམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའམ་ཡང་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའི་འཕམ་རྣམས་ནི་འབྲུང་བ་ཅིམ་ལ་སོགས་
པར་མཚུངས་པའི་སྒྲིའཇིག་རྟོན་དག་ལ་ཕྱན་མོང་བ་ཡིན་པ་ཡང་སྲིད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ནི་ཐ་ན་རྩལ་ཕན་ཅིམ་ཡང་འཇིག་རྟོན་དག་ན་ཕྱན་མོང་དུ་གྱུར་པ་མིན་པའི་སྒྲིའཇིག་རྟོན་མཁའ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་ནོ། སྒྲིའཇིག་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཚོན་བྱ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། རྟེན་གསུམ་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་མེད་དང་། སོར་མི་དང་དང་ཕྱག་
ཞབས་རྣམས། རྩ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། རྟགས་འཇམ་གཞིན་གཅན་སོགས་ཉིད། སྒྲིའཇིག་དུན་དག་མཐོང་པ་དང་། རྩིན་པ་ཨེ་ནི་ཡ་འདྲ་གསང་། རྒྱང་པོ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་རུབ། སྒྲིའཇིག་སེང་གི་འདྲ་བ་དང་། ཐལ་གོང་བར་མེད་
རྒྱས་པ་དང་། འབྲུང་མགོ་ལེགས་རྒྱུ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་། རྒྱུ་ལ་མཐོང་མན་མེད་པ་དང་། ཕྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲིའཇིག་གྱི་དབྱེ་བ་འཁོར་ལྡན་པ་དང་། མཁྱིན་པ་དྲི་མེད་དུང་འདྲ་དང་། འབྲུང་པའི་དུགས་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །

[illegible]

ཕྱིན་པ་ལས་ཕྱི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟེ་རིང་ཐུང་དང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།

མགྱིན་པ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་དུང་རིམ་པ་གསུམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་དག་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ལས་འགྲམ་པ་རིན་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་དང་འདྲ་བར་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བྱས་པ་ལས་ཆོས་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཆོང་ཞིང་སྒྲིམ་འོག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་གྲངས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་སེམས་ཅན་མི་མཛེས་བ་རྣམས་བསྒྲུབས་པ་ལས་འགྲུ་དག་ཅིང་བར་མེད་པས་ཆོས་སྟེ་ཐག་བཟང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་འོང་བའི་ནོར་བུ་སྒྲིམ་པ་ལས་ཕྱི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟེ་རིང་ཐུང་དང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྒྲུད་པ་ལས་མཆེ་བ་རབ་མཆོག་དུང་ལྟར་དག་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་དེ་ན་པའི་ཆོག་གསུངས་པ་ལས་ལྷགས་རིང་ཞིང་སྒྲིམ་པས་ཞལ་གྱི་དྲྭ་ལ་འཁོར་ཁེབས་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རོ་བྱོ་བ་སྒྲིམ་པ་ལས་རོ་མི་ཞིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་མ་ཆོད་མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པའི་རོ་བྱོ་བའི་མཆོག་དུ་མཆེན་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་ཆོག་དན་སྒྲུངས་ཤིང་སྒྲིམ་པར་སྒྲུས་པ་ལས་རྟོག་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་བའི་གསུང་ཀ་ལ་ཕིང་ཀའི་སྒྲུ་དང་ཆོངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་སྒྲིམ་ཅིང་རྒྱུང་རིང་པོར་ཐོས་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་བུམས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་རྩིས་སུ་བསྒྲུངས་པ་ལས་སྒྲིམ་བཟང་པོ་ལྟར་ཕྱུ་ལའི་འདབ་མ་ལྟར་དག་པ་ན་གཞན་འབྲེས་ཤིང་ཀྱས་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་བསམ་པ་སྒྲུ་མེད་པར་མཛོད་པ་ལས་རྩི་མ་བྱུ་མཆོག་གི་རྩི་མ་དང་འདྲ་བར་འཕྲུག་ཅིང་གནག་ལ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་།

༡༡།

༡༥༥། སྔོན་བསྐྱུགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱུགས་པ་ལས་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་ལམ་མཛུས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་སྔོན་མཚམས་སུ་མཛོད་སྟེ་དཀར་པོ་འཐེན་ན་ཁྱུ་གཤམ་དུ་རིང་ཞིང་བཞག་ན་གཡས་ཕྱགས་སུ་འབྲིལ་ཏེ་གནས་པ་
དང་ལྟན་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་སྒྲིམ་ལ་གུས་ཤིང་འདུད་པ་བྱས་པ་ལས་གཙུག་ཏྲར་དབུའི་ཆེ་མོར་ལྟན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བལྟར་མི་མཛོད་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མལ་སྟན་གྱིན་པ་ལས་དྲི་མ་
དག་ཅིང་མ་འཁྲུམས་པས་སྟབ་པའི་པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་དང་འདྲ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་མཚོགས་ངས་རྒྱས་ལ་མངའ་བ་ཉིད་དང་། སྔོན་འདུ་འཛིན་སྤངས་ནས་དགོ་བ་སྟེལ་ཏེ་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་མཐུན་པར་
བཟུང་བ་ལས་བ་སྟེ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤྲུལ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྒྲིམ་ཏེ་སྒྲུའི་གྱིན་དུ་གཡས་ཕྱགས་སུ་འབྲིལ་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་བདེག་པ་དང་མཚོན་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་ལས་དབུ་སྟེ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་འཐོན་འཐིང་བཞིན་དུ་ནག་པ་ཉིད་
དང་། སྔོན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྤྲུང་བ་ལས་སྒྲུ་བྱ་གྱི་རྩེ་སྔོང་པོ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པའི་སྔོན་ཤིང་གི་དགྱིལ་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་ཞིང་གཤམ་པ་ཉིད་དང་། སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་གཟུགས་དང་མཚོང་རྟེན་ཞིག་པ་རྣམས་
གསོས་པ་དང་སེར་ས་ཅན་འཛིགས་པ་རྣམས་དབུགས་སྤྱུང་བ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པའི་བྱང་སྟོང་ཆོན་པོ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོད་མེད་གྱི་བུའི་སྟོབས་ལྟ་བུ་མངའ་ཞིང་དོན་ལྟར་མཁྲེགས་པའི་སྒྲུ་ཆེ་ཞིང་བྱང་ལ་ཀུན་ནས་མཛུས་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་

༡༡།

དེ། རྩུང་ན་པ་ལ་པ་རྣམས་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་གཟེ་བཞིན་གྱི་དཔལ་རབ་རྩུང་བར་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལྟ་རྣམས་གྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་པ་མི་ཡི་དབང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་མཚན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་
མདོ་སྤེལ་ས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་འདིར་ཡང་བཀོད་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མཚན་རྣམས་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་ལྷགས་ལ། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་བཟང་ས་མདོག་དང་། མདོག་སྐྱམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། རྒྱུ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་
དང་། རྩུ་མི་མདོན་དང་མདུད་པ་མེད། ཁོང་བུ་མི་མདོན་ཞབས་མཉམ་དང་། ཁེང་གོ་སྒྲུང་ཆེན་བྱ་དཔེ། རྩུ་མཚན་སྐྱབས་གཤེགས་གསལ་སྟོགས་དང་། མཛེས་གཤེགས་བྱང་དང་འབྲེལ་བ་ག་ཆ་གསལ། བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་
འཚམ། གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྒྱ། མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་དང་། སྒྱ་ཡི་ཁོག་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། གོ་མ་སྟོམས་པ་དང་སྒྱུན་གཉིས་ནི། དག་དང་གཞོན་གཅན་ཉིད་དང་། སྒྱ་ཁུ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་
གྱིམས་པའི་སྒྱ་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། གཟིགས་པ་སྒྱིབ་མེད་དག་པ་དང་། སྒྱ་རྒྱུ་སྐབས་བྱིན་མ་བཟོངས་དང་། བྱང་དེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནི། ཟབ་དང་གཡས་སྟོགས་འབྲེལ་བ་དང་། གྲུན་ནས་བཟུན་སྟུག་པ་དང་། གྲུན་སྟོད་གཙང་དང་སྒྱ་ལ་ནི། སྒྲེ་བ་ནག་བག་མེད་པ་དང་། བྱུག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། བྱུག་རིས་མདངས་ཡོད་བྱེད་རིས་དང་། ཞལ་ནི་ཏུ་ཅང་མི་རིང་དང་། མཚུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། ལྷགས་གཉིན་པ་དང་སྐབ་པ་

སྐབ་པ་
ལྷགས་

ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་

༡༡། །དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲིལ་དང་། །གསུང་གཉིས་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རྒྱུམ། །ཚོ་དང་དཀར་དང་འཇམ་པ་དང་། །བྱིན་གྱིས་ཕྱ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་པའི་སྒྲིལ་དང་། །སྒྲིལ་ཡངས་པ་དང་རྩི་མ་
དུ་རྒྱས་དང་། །དུ་སྒྲིལ་དང་བ་ལྟར་ནག་དང་། །སྒྲིལ་དང་འཇམ་དང་མ་འཇོངས་དང་། །མི་བཞོན་དེ་ཞིམ་སྒྲིལ་བུ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱ་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་
ཏོན་ཀའི་ཆུ་སྒྲིལ་མཆོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེས་ཆོག་གི་ཁྱེད་བདག་གཟུགས། །ཚོགས་སངས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་སྒྲིལ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པ་ན་མ་
མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མཐོང་བ་དང་། །ཏོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆུ་སྒྲིལ་པོ་དུང་ཞིང་དེ་མ་མེད་པའི་མཆོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེས་སྐུ་བུ་རྒྱལ་སྐུ་དང་སྒྲིལ་པ་ལ་པའི་ཆོག་སྐུ་རྒྱལ་སྐུ་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་སྐུ་

དང་སྐུལ་སྐྱུའི་གཟུགས་གཉིས་པོ་དག་རིམ་པ་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལ་ཁོར་གྱི་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མཐོང་བ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བོ། བཅས་
མཁའ་རྒྱ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། །ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཅུ་ནང་གི་རྒྱ་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ལྷུང་ལས་རྫོགས་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་པོ། །འདི་དག་སོ་སོར་རྒྱ་བཅས་ཏེ། །ལོ་རིམ་རྩི་བཞིན་རིན་ཆེན་
ཀྱི། མདོ་ཡི་རྩིས་འབྲང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་སོར་རེ་རེ་ཞིང་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་དང་བལ་ཐར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་། གཟུགས་སྐུ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་འདིར་བསྐྱེད་པའི་
གྲངས་དང་གོ་རིམ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅས་ཀྱི་བའི་རྩིས་སྐུ་འབྲངས་ནས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རེ་རེ་ཞིང་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་སོ་
སོར་སྐྱར་ནས་བཤད་ཅིན་པ་ཉིད་དེ། མདོར་བསྐུས་ན་ཆོས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྫོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་གཟུགས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་སོད་ནས་ཀྱི་རྫོགས་ལས་གྲུབ་ཅི་ཞེས་གྲུང་འགྲང་ཅིན་ཏེ། །སྤར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལ། རལེ་དོན་

སྐྱེ་བོ་ཅུ་ནང་གི་རྒྱ་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།

འཇིག་རྟེན་པའི་ལ་ཁོར་གྱི་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་སྟེ།

[illegible]

མཚན་ལྟུང་ནི། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དུག་དང་། གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། ཞེས་བྱ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། གོ་ཆུང་གི་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། འཕྲུག་དང་མཐིག་དང་བཅད་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལས་སྟོབས་དང་པོ་དུག་དང་བར་པ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་གཅིག་གིས་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱའི་སྟོབས་པར་འདུག་པའི་སྟོབས་
པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་བསལ་བས་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་པ་གསུམ་གོ་ཆ་དང་ཆུང་གི་པ་དང་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་སྟོབས་རྣམས་བྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཕྲུག་པ་དང་མཐིགས་པ་དང་བཅད་
པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་སྒྱུར་ན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་བྱེད་པར་སྟོན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྐྱ་
ཚོགས་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་དང་། སོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱའི་སྟོབས་པ་གོ་ཆ་སྐྱ་པ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཕྲུག་ཅིང་ཀུན་ནས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་འདྲ་ཞིང་། བསམ་
གཏན་ལ་སོགས་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་བྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་ན་པའི་སྟོབས་དང་། ལྟའི་མིག་གི་སྟོབས་རྣམས་ནི་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྟོབས་པ་ཆུང་གི་པ་བརྟན་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་མཐིགས་ཤིང་ཀུན་ནས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་འདྲ་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ།

༡༡། ལ། ཟླ་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི། ཉམ་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤིང་ནགས་ཐིབས་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་བཅད་ཅིང་ཀུན་ནས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་འདྲའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ལྷན་མོང་གི་མཆོན་ཚུལ་ནི། བརྒྱུད་
 དང་སྒྲིབ་བརྟན་མི་ཕྱེད་པས། །དང་སྟོང་སྟོབས་ནི་དོན་དེ་འདྲ། །གང་ཕྱིར་བརྒྱུད་བ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་སྒྲིབ་པོ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་བརྟན་པ་མི་ཕྱེད་ཕྱིར། །མི་ཕྱེད་ཕྱིར་ན་དོན་དེ་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྒྱུད་བཅིང་དང་སྒྲིབ་པོ་ཅིང་
 དང་བརྟན་པ་ཅིང་དང་མི་ཕྱེད་ཅིང་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པས་ན་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དེ་འདྲ་བཅིང་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ཞེས། ལམ་བཤང་ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་ཞེས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མཆོན་མ་ལ་སོགས་པ་
 མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤངས་ཐམས་ཅད་འཛུམས་ཤིང་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པོ་ཕྱིར་ན་སྟོབས་བརྒྱ་པོ་ནི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དེ་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མི་འཛིགས་པའི་མཆོན་ཚུལ་
 ལ་འང་གཉིས་ལས། བརྟན་པ་ནི། འཛིགས་མེད་ཕྱིར་དང་སྟོང་མེད་ཕྱིར། །བརྟན་ཕྱིར་རྩལ་ནི་སྤྱན་ཆོགས་ཕྱིར། །བྱུང་པ་སེང་གེ་སེང་གེ་བཞིན། །ལམ་གྱི་ཆོགས་སུ་འཛིགས་མི་མངའ། །ཞེས་པ་ལ། སུ་ལ་ཡང་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ལྷན་མོང་གི་མཆོན་ཚུལ་ནི།

དང་། གཞན་དག་ལ་མེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིའི་སྒྲོབས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་སྒྲིགས་འཛེམས་པ་ལ་རྩལ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མེད་
 མེད་གོ་ནི་མེད་གོ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་རི་དྲགས་གྱི་ནང་དུ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ལྟོས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དབུས་སུ་འཛིགས་པ་དང་བག་ཚབ་མི་མངའ་བར་གནས་སོཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ལྷན་པ་ནི། གུན་མངོན་མཐུན་
 ཆགས་ཀྱི། །ས་ལས་བཀའ་ཕྱིར་རྩལ་ལྡན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་ཡང་གང་གིས་ཤེས་སྟུང་ན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་གུན་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་མས་གྱི་རྟོལ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་བོ་གང་ལས་ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་དབྱ་བ་ཅོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ལ་གནས་པ་
 རྣམས་དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་ཞིང་དེ་དག་ལས་ལྷག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་སུ་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐུགས་ནི་ཇི་ལྷ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་རྟོག་ཅིག་ཏུ་

༡༣། །གནས་པའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། བཟོག་ཏུ་སྤང་དགའ་བ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་སྦྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཤ་བ་ལས་གྲང་ལེགས་པར་བརྟལ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་སྟེགས་འཛམ་ས་
ལ་རྩལ་ཐུན་སྟུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མ་འདྲེས་པའི་མཚོན་རྒྱུ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཉེན་ཐོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ། སྟོད་དང་སྟོ་ལྡན་རང་བྱུང་རྣམས། གོང་ནས་གོང་དུ་སྟོད་གཤི། ལྷ་ཕྱིར་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ།
འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེར་མཚོའི་ཕྱིར། །ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་རྣམས་དང་མཚུངས། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །མཚོན་ཉིད་ལས་འདས་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ཉེན་ཐོས་འཕགས་
པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། ཞི་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྟེད་གཟུང་བ་མེད་པ་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། སྟོ་ལྡན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཤེད་པར་
རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། རང་བྱུང་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སྟུམ་དུ་མཐེན་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟོད་གཤི་སྟེ་ཞིང་ཟབ་ལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རིམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། རྟོད་དང་རྟུང་དང་
མིང་དང་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྟུམ་སྟུམ་བས་སྦྱིམ་སྦྱིམ་སྟེ་ཞིང་ཟབ་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་ལ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཛོལ་བའི་གཞི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་ས་

ཏིན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་། མེས་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་གྱི་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་ཏིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིའམ་མེད་པ་དང་ཡང་མཆོད་ས་ཤིང་། ཡང་ན་ནི་སངས་རྒྱལ་ལ་མཛོད་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་འཇིག་
 ཏིན་པ་མེས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་འཇིག་ཏིན་ལས་འདས་པ་ཏཱ་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཏིན་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞིའི་མཆོད་ཏིན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོའོལ་ལྟ་
 བའི་དོན་ནོ། །བསྐྱེད་ཏིན་ཕྱི་བ་མེད་ཆུང་ནི། དེ་དག་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ནི། །གཉིས་འདི་ཆོས་སྐྱེས་རབ་ཕྱེས་ཤི། །ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་འོད་མདོག་དང་། །དབྱིབས་པ་ཞིན་དུ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱོད་པ་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་མ་
 འདས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དག་ཏིན་དང་བྱེད་པའི་འབྱས་བུའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ནི་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་དོན་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་དེའི་རང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་ཀྱི་
 ཕྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྱོད་པ་ཆོས་ལ་རྒྱུགས་པར་ནི། །ཡོངས་སྤྱོད་གཞུགས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལེགས་གནས་ལ་ཡོར་ལོས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྤྱོད་པ་དུལ་བྱས་མཐོང་

ལྟོ། །པ་ཙམ་ཉིད་ན་འདི་དག་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཡིད་ཆེས་ཞིང་དུང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་
 མོང་དུ་སྤྱང་བ་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཇོགས་པར་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཟུགས་སྐྱེ་ཟླ་བའི་དཔེས་མཆོན་རྩལ་ནི། དག་ལས་རིང་དང་ཉི་རྣམས་ལ། །
 འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རྩུ་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་རིང་བའི་གདུལ་བྱ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་
 ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་ས་བརྩུལ་གནས་པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་སྤྱང་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱང་
 རྩུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་པའི་སྐྱེ་སྤྱང་བ་ནི། དཔེར་ན་རྩུ་དག་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཆོན་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེ་མཐོང་
 བའི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པས། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བར་འདོད་པས་ཀྱང་དག་པའི་སྐྱེ་བས་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་ཇོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་དང་

ལྟོ། །
 ལྟོ། །

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་སོ་སོ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།

ལ། གློ་ལྗན་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་བརྩོན་པར་རིགས། །ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། །རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ངེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་
བྱ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གཞུང་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ནི། འབད་རྩེ་ལ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིས། །འཁོར་བ་སྤྱི་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡི། །འཕྲིན་ལས་འབྲུལ་མེད་འགྲོ་ལ་ལེགས་
ཐུབ་པ། །མཉམ་མེད་སྟོབ་པ་མཆོག་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་སྟེ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན། འབྲུལ་པ་སྤྱི་དུ་བའི་རྩྱུ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཐུས་སྤངས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སྤྱུལ་པ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པས་དུས་ལ་བབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་མཛད་ཀྱང་། འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩེ་ལ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིས།

༡༡།

ཁ་སྒྲིལ་དཔེར་ན་ལྟ་ཡི་རྒྱུ་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། བོར་བྱས་འབད་པ་མེད་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མ་བརྒྱུད་ས་པར། སྒྲིལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་པ་གཞུང་མེད་པར། །འཁོད་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་བོར་བྱས་འབད་མེད་པར། །རང་གི་འོད་ནི་སྟོན་པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་མེད་པར། །དེ་བཞིན་མཛད་པ་ངེས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱན་མི་འཆད་པ་འདི་དོན་ནི་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཁོའི་དབྱིངས་སུ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེབ་དང་འཇིག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པ་འདི་དབྱིངས་སུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་མེད་པ་བྱུངས་ལ་
བབ་པ་ན་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཅིང་། མ་བབ་པ་ན་མི་འཇུག་པ་འདི་རྩལ་གྱིས་རྒྱུ་པ་འདི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་མ་ཁའ་ལ་འཇིག་རྟོན་གྱི། །བྱ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །རྒྱུ་པ་འདི་
མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད། ཇི་ལྟར་མ་ཁའ་ལ་འཇིག་རྟོན་གྱི། །བྱ་བ་རྣམས་ཤིང་འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་སྒྲེའིང་འབྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲུལ་པ་སྒྲོང་བའི་རྩལ་ལ་བཞི་
ལས། ལྟན་གྱུ་བ་ལ་འབྲུལ་པ་སྒྲོང་བ་ནི། སྒྲོ་རྒྱུང་བ་འག་འཇིག་གཞུང་མ་ཐའ་ཡས་པ་འདི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་གཡོ་བ་དང་འབད་རྩལ་མེད་པར་འགལ་ལོ་

སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལོ་། མ་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ལོ་སྒྲུབ་པ་ལོ་། མ་ཐར་ཕྱིན་པའི་འཕྱིན་ལས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དེ། ཅིག་ཅར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། མ་དོན་པར་རྒྱུགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕྱུལ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་གྱུར་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འབད་ཚུལ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ལ་ལར་སྒྲོམ་པ་བྱུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ལ་ལར་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ལ་ལར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །ལ་ལར་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ལ་ལར་དེ་ནི་བྱང་ན་འདས་སྒྲུབ་ཡང་། །དེ་ནི་གནས་དེ་ལས་གྱུར་རྣམ་པར་གཡོ་མི་མངའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཛད་། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་དཔེར་ན་སྒྲིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཆར་པ་ལ་བ་ནས་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པའི་རྒྱ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་འདྲ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་ལ། །སྒྲིན་ཆེན་དང་ཡང་འདྲ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུད་ལྷན་ལ་འབྱུལ་པ་སྒྲོང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་མི་འཕྱུག་པའི་སྐབས་མང་པོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགལ་པ་ལོ་སྒྲུབ་ན། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་ཡང་བྱུང་གིང་ཆོག་པ་ན་མེ་འབྱུང་བ་ལྟར་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་མ་སྒྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་གཉེན་ལ་བྱུང་ནས་ལ་བ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་འཕྱུག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན།

ལྷ་
ལྷ་

༡༡། །། ཇི་ལྷ་མེ་ནི་གཞན་དུ་འབར། །གཞན་དུ་ནི་བར་འགྱུར་བ་ལྷ་མ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །སྤང་དང་མི་སྤང་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་གང་གི་ཚེ་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་
བྱུང་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྤང་རོ། །ཞེས་པ་དང་། །ལས་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། །རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་གནས། །དུས་བརྒྱ་བས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བའང་གི། །གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྤང་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་མི་མངའ། །
སྤོང་ལས་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་དམ་པའི་ཚོས་ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་མ་སྤོང་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤོང་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་འགོད་མོད། །འཇིག་རྟེན་གྱི་བསམ་
པ་ནི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ལུས་པ་སྤོངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཇི་སྤང་དུ། །རྒྱ་ལས། །འདི་ན་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་རྒྱལ་བས་ལེགས་བཤད་པས། །དགེ་བ་འཕེལ་བའི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་དག་མཚོ་གཏུ་འགྲོ། །དགེ་བ་མ་བསགས་དགེ་བ་

ལྷན་པ་ལྟེན་པ་

འཕེལ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །དེ་ལྟར་མ་སྒྲིན་སྒྲིན་པ་རྟག་འགྲོ་མ་ལུས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་སྤྲོད་བཞི། །ཡང་གང་དག་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐ་དད་པར་སྤྲོད་བཞི་མས་གཞན་གྱི་
དོན་སྐུ་ཐ་དད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་འོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། །དེ་དག་ནི་གཏུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དུ་བསྐྱོན་པ་ཅི་མ་ཡིན་གྱི། །དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །དེའི་རྣམས་པ་འཕྲིན་
ལས་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་བཞིན་དེ། །དཔེར་ན་ནི་མའི་འོད་ཟེར་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཕྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲེས་
ཤིང་། །རྟག་ཏུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཕྲུག་ །འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་སྤྲོད་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲེས་ཤིང་། །མཛེད་པ་གཅིག་ནི་མཛེད་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་བམཛེད་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཁུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་འདྲེས་པས་བྱ་བ་གཅིག་སྐུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐུས་པ་ལས། །ཀུན་གྱང་འདྲེས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །རྒྱ་མཚོར་རྒྱ་འདྲ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
འཕྲིན་ལས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུག་པ་ཡིན་ལ། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་གང་དུ་འཕྲུག་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཐུན་མོང་བཞིན་དེ། །དཔེར་ན་ནི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ །བྱུང་ན་འོད་ཟེར་ཀུན་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་

༡༡། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །དེ་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མང་འཛིན་རྟོག་
པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་ །འཇུག་ལ་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད། །དེ་
བཞིན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །འཇུག་ལ་བདག་གིར་མཛད་མི་མང་ལ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བཏང་བས། །འགྲོ་གྲུན་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ཅར་སྒྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བ་ལ་ནན་ཏན་སྦྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པར་ལག་དཔ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ལྷན་གྱུ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་
ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལོ། །ལྷན་གྱུ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཚུལ་ལ་འང་། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱལ་ལག་དོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། །གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །གཏུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་
དུས་སྟུག་ཤེས་པ་ལས། །བྱུང་བདག་ཏུ་གྱུར་གྱིས་གྱུ་བ་པར་འཇུག་ །ཞེས་པ་ལ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན་གཏུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་རིགས་ཐ་དད་པ་རྣམས་མཛོན་

སྤྱུང་ཁྱུང་ཁྱུང་། འདི་དང་འདི་ཞེས་པར་བྱའོ་སྤྱུང་ཁྱུང་པར་རྟོག་པའི་འབད་རྩོལ་མི་མང་འཁོང་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུང་ཁྱུང་གི་ཁྱུང་པར་དང་མཐུན་པར། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་
སྤྱུང་ཁྱུང་སྤྱུང་པ་ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་། གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་བྱོལ་བྱོར་སྟོན་ལ། །བྱང་རྩལ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞི་བ་དང་དུག་པོ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྤྱོ་
ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་འབད་རྩོལ་མི་མང་འབད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་སྤྱོ་ཆོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པ་སྤྱོ་ཆོགས་ལ་འགོད་པ་ལ་འང་འབད་རྩོལ་མི་མང་འབད་དང་། གཏུལ་བྱ་གང་ན་
ཡོད་པ་དེའི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སྤྱོ་གཤེགས་པ་ལ་འང་འབད་རྩོལ་མི་མང་འབད་དང་། གཏུལ་བྱ་ནམ་འདུལ་བའི་དུས་སྤྱོ་བབ་ན་དེ་དག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་གཤེགས་པ་ལ་འང་བྱུང་བ་དག་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་རྟོག་
དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་རྩོལ་མི་མང་འཁོང་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་སྟེ། ལྟོན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པའོ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཆོགས་དང་ལྟན་ཡེ་ཞེས་རྩམ་ཆོ་
བསོད་ནམས་ཡེ་ཞེས་ཉི་འོད་ཅན། ཐེག་པ་མ་ལུས་དེས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་རྒྱ་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་པ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་མ་མེད་གཏོར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། ཉན་མོངས་ཞེས་བྱའི་

༡༡། སྤྱིན་གྱི་དབང་ལྟ་བུ་ལ་བརྒྱུ་མཁས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ལ་གིས་རྣམ་པར་གཏོར། ཞེས་པ་སྟེ། དེས་པར་འབྱེན་པའི་རྒྱ་གཟུགས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཀྱི་ཐུགས་པའི་ཆོག་ལ་དུམ་དང་ལྷན་ཞིང་། དེ་
 མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུང་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ཅན་ཏེ། འདིས་འགྲོ་བ་ལམ་གྱི་
 ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་དེས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོག་ལ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱ་ལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱ་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོག་ལ་པ་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་ན་ནམ་མཁའ་
 ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེའི་མཛད་པ་རྒྱ་མི་འཆད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་གཏོང་མ་ནས་
 གཏོར་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་
 དེ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟོབས་ཀྱི་དེ་མཉམ་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་སྤྱིན་གྱི་དབང་ལྟ་བུ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིབ་པ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡང་། རྒྱ་ལ་བརྒྱུ་མཁས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ལ་ཆེན་པོའི་ལུགས་རྒྱུ་དུག་པོ་དང་འདྲ་བ་

འདྲུལ་བའི་

དག་གིས་དེ་མའི་སྒྲིན་རྣམས་རྣམ་པར་གཏོར་བར་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་སུ་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་ས་བརྩ་དང་ཚོགས་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། མཐར་ཐུག་
བྱུང་རུབ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་འཛུམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྒྱས་པའདད་ལ་འང་གཉིས་ལས། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །གང་ཞིག་གང་གིས་
འདྲུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཚོ། །དེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྒྲུ་མིན་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །གཏུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི། །འདྲུལ་བའི་ཐབས་མང་གང་དག་གིས། །འདྲུལ་བའི་བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །གང་ཚོ་ཡུལ་དང་དུས་དེ་
དག་ །ཆེས་པ་ལ། །གཏུལ་བྱ་གང་གི་ཆེད་དུ་འདྲུག་པ་དང་ཐབས་གང་གིས་འདྲུལ་བ་དང་འདྲུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། །གཏུལ་བྱ་གནས་པའི་ཡུལ་གང་དུ་གཤེགས་པ་དང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་གང་གི་ཚོ་འདྲུལ་བ་རྣམས་ན་དེ་དང་དེ་ཡི་ཀུན་
སྟོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲུ་བ་མིན་ཞིང་འབད་རྩོལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། །ཐུབ་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་
དང་རིགས་ནི་མཐའ་ཡས་པ་གང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་འདྲུག་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲུག་ཅིང་། །རང་རང་གི་ཚོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འདྲུལ་བའི་གནས་ཐབས་མང་པོ་གང་དག་གིས་འདྲུལ་བ་ཡང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲུག་

༡༡།

༡༢། གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་འགོད་པ་ལྟ་བུ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གང་དུ་ནི་ཡུལ་དང་གང་ཆོན་དུས་དེ་
སྐབས་ལུས་ཅན་འདི་ནི་བདག་གིས་སྦྱིན་པར་བྱས་ཞེས་སམ། །འདི་ནི་རབ་རྒྱ་སྦྱིན་བྱ་དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ད་ལྟར་སྦྱིན་པར་བྱེད་སྟམ་དུ། །འདུལ་འདྲེན་མི་ལ་འབར་ཡང་སྟོགས་སྟོགས་ཀུན་ཏུ་རྟག་པར་སྟོན་གསུམ་ནས། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོ་
ལོ་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་མིང་གི་དབྱེ་བ་ནི། རེས་འབྱེན་དེ་ཡི་རྟོན་པ་དང་། །དེ་འབྱེས་དེ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །དེ་སྦྱིབ་དེ་གཅོད་བྱེན་ལ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱུན་
མི་འབད་པ་ཡིན་དེ། རྟོན་ལས་འབྱུང་བའི་རེས་པར་འབྱེན་པའི་རྒྱ་དང་དེ་ཡི་རེ་བར་བརྟེན་པའི་བྱེན་དང་རྒྱ་བྱེན་དེ་དག་ལས་འབྱས་བྱ་གྲུབ་པའི་རྩོལ་དང་འབྲས་བྱ་དེ་ཡི་འབྱེན་ལས་འཇུག་པའི་དུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཡི་སྦྱིབ་པ་སྤྱད་

འཕྲིན་ལྷན་པུན་པོ་

བར་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་དེ་གཅིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཁས་ལ་ནི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རང་གི་རང་གིས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དོན་གྱི་རོ་བོ་ནི། དེས་པར་འབྲུག་པ་ས་བརྩ་སྟེ། རྒྱུ་མཁས་གཉིས་དག་ནི་དེའི་རྒྱ། དེ་འབྲས་བྱང་
གང་ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་པའི་གོ་འཕང་དུ་དེས་པར་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་བཟོད་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཁས་གཉིས་པོ་དག་ནི་ས་བརྩ་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བྱང་ཆུབ་སེམས་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཐུན་སུ་མ་རྒྱུ་མཁས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲིན་ལས་རྒྱུ་མི་འཆད་ལ། དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་
ཕྱར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲིན་ལས་རྒྱུ་མི་འཆད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་རྒྱུ་མཁན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དེ་ལ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་མཐར་ལས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རུས་ཀུན་ཏུ་ནི་སྤྱི་བ་པ་དེ་འཛིན་པར་

༣༡

ལྷ་པོ་ལྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྤར་ཡང་བསྟན་པ་ལྟར་གསུལ་བྱ་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་ངས་
 ལྷ་པོ་ལྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མཐར་ཐུག་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་ཏེ། དེས་གྲང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཐུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་
 ཉེས་འཛུལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དཔེས་ཡིས་མཆོན་ཚུལ་ནི། གནས་ནི་དུག་པོ་འདི་དག་རྣམས་། གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རྒྱུ་མཆོད་དང་། ཉིམ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཉེར་། སྤྱིན་
 ཉེས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གནས་ནི་དུག་པོ་འདི་དག་རྣམས་དཔེ་དང་དོན་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྤྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 ཁམས་ནི་གཉེར་ཇི་ལྟར་བཞིན་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་གི་ཉིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཉེས་འཛུལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ནི། ཤེས་ཚུ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་

27.03.98

དང་། ལྷན་ཕྱིར་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་བཞིན། ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་མཚོའི་ཕྱིར། ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན། རྒྱུ་ཆེ་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་ཕྱིར། བྱང་རྒྱུ་ལྷན་མཁའ་ཁའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་ཤོགས་སངས་ཚས་ཉིད་
 ཕྱིར། ལེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འདྲ། སྒོ་བྱར་བྱུང་དང་མ་གྱུ་ཕྱིར། འོ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྲོན་ཚོགས་བཞིན། དེ་འཐོར་བར་ནི་ཉེར་གནས་ཕྱིར། ཐུགས་རྗེ་མི་བཟད་རྒྱུ་དང་འདྲ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ལོ་ལྟ་སྤྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་
 ཞིང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན། དེས་པར་འབྱེན་པའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔའི་ས་བརྩེ་པོ་རྣམས་མི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མན་པ་དང་མདྲ་བས་ཉེ་བར་འཚོ་ཞིང་
 སྤྲོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཉི་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུངས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འབྱས་སྤྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི་
 ལེམས་ཅན་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ཤོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་བཟད་མི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གཏོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྤང་རུང་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་དེར་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་དོན་དམ་པར་བརྟེན་པར་མ་གྱུ་པའི་ཕྱིར། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་

༡༡།

ཡི་སྤྱི་བ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ནི་ཚོགས་འཕུག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་དང་འདྲ་བ་དེ་འཕྱོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྤྱོན་པར་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མི་
མཐད་ཅིང་རབ་རྒྱ་དྲག་པའི་རྒྱུ་དག་ལྷགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱུ་མི་འཆད་རྒྱུ་པ་ནི། གཤམ་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་ཕྱིར། །འཁོར་
བསྐྱོད་དུ་མཛད་མི་འཆད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱོན་ས་བརྩུར་ཚོགས་གཉིས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང་སྤྱོན་ལམ་བཟབ་པས་རྒྱ་ཐུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་གཤམ་གྱིས་དབང་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་གཉིས་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་མཚུངས་པར་གཟིགས་པས་འཕྲིན་ལས་དོན་ཡོད་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་མེད་
པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛམས་པའི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་ན་གཤམ་གྱི་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱི་མ་སྤྱོད་ས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མཛད་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཛོན་པར་རྩོགས་པའི་
རྒྱུ་ལས་གྱུར། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་ངེས་པར་བཟོད། །དེ་ཉིད་ཟད་པ་ལོ་ལོ་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་བྱུང་མཛོན་པར་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་དཔ་ཡོས་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

སྒྲིབ་དང་འགག་པ་མེད་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཅི་ལྟར་འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་དུ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་མཛད་པ་འདུག་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟུལ་པ་སྤངས་ནས། སངས་
བུ། སྤྱི་ཡོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ། དཔེ་རྣམས་གསལ་བ་མང་པོས་འཆད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདྲ་བཞི་སྟེ། སྒྲིབ་དུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེ་དཔེའི་དབྱེ་བ། རྟོན་དང་སྤྱི་ཉེ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། དགོས་པ་བཟོད་དེ་སྐབས་དོན་བསྐྱེད་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པ་དང་མཚམས་པར་འདུག་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་རྣམས་འཕྱུལ་མཐའ་
ཡས་པ་སྒྲིབ་པ་ནི་བརྒྱ་བྱེད་ལྟའི་གནས་ནས་མ་གཡོས་པར་གཟུགས་བརྒྱན་མི་ཡུལ་དུ་ཤར་བས་དགོ་བ་ལ་བསྐྱེད་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དང་། གསུང་གི་གདམས་ངག་སྤྱོད་པ་གསུངས་པ་ནི་རྩ་བོ་ཆེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཞི་བསྐྱེད་པས་ལྟ་རྣམས་ལ་ཕན་
འདོགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་བརྟེན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ནི་སྒྲིབ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་བྱས་ཉེ་ཆར་ཕབ་པས་ལོ་ཐོག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དང་། སྒྲིབ་དང་གསུང་གི་སྐྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་

༡༡།

མཛད་པ་ནི་ཆངས་པས་རང་གི་གནས་ནས་མ་འཕོས་ཀྱང་སྤྱུལ་པ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་སྒྲིབ་ནི་ཉིད་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་ཡིས་པ་ལྟར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལ་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་དགོས་འདོད་ཚོལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གསུང་གི་གསང་བ་ལ་རྟེན་ནས་གཞན་དོན་མཛད་
 བཞི་སྒྲིབ་རྒྱན་བདེན་པར་མ་གྱུབ་ཀྱང་དོན་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། སྒྲིའི་གསང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུབ་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གནས་གྱུར་
 སྒྲིའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་གཞན་དོན་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ས་གནིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱས་ནས་ཕན་འདོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། རྣམ་འཕྱུལ་སྒྲོན་ཚུལ་དབང་པོའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ། གདམས་ངག་
 སྒྲུང་ཚུལ་རྩ་ཡི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ། མཁའ་ཉིན་ལྟར་ཚུལ་སྒྲིན་གྱི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ། སྤྱུལ་པ་མཛད་ཚུལ་ཆངས་པའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ། ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་ཚུལ་ཉི་མའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནོར་བུའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་
 བ། གསུང་གི་གསང་བ་བྱག་ཆའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ། སྒྲིའི་གསང་བ་ནམ་མཁའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ། ཐུགས་རྗེ་འཕྱུག་ཚུལ་ས་གནིའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དབང་པོའི་དཔེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་འགྱུར་

ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

ཚུལ། དེ་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཏེ་བཤད་པ། བསྐྱུས་སྒྲེ་སྒྲེ་འགག་མེད་ཚུལ་བསྐྱུན་པའོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་འགྲུབ་ཚུལ་ལ། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་དོ་བོ་བཤད་པ་དང་། མཚོན་བྱེད་དོན་གྱི་དོ་བོ་བཤད་པའོ། །དཔེ་ལ་བཞི་ལས། དག་པའི་ས་གཞིར་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་བེ་རྩུབ་དག་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ས་སྒྲེ་འདི་གྱུར་ཏེ། །དག་ཕྱིར་ལྟའི་དབང་པོ་དེ། །ལྟ་ཡི་བྱ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟངས་དང་། །ལྟ་གནས་དེ་ལས་གཞན་དག་དག་ཅིང་གསལ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་གི་དོས་ལྟར་དྲུང་བར་གྱུར་པ་ལ། ཇི་རབ་ཀྱི་སྒྲེད་སྒྲུལ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ན་གནས་པའི་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་དེ་ལྟའི་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གཙོ་བོའི་ཅུ་ཅིག་དང་ལྟན་པ། བ་གམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁང་པ་ཅུ་གམ་བདུན་བདུན་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་དང་། ལྟ་གནས་དེ་ལས་གཞན་པ་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་སྒྲུག་གསེར་གྱི་ར་བས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཅིག་སྒྲུབས་གསེར་དང་།

[illegible]

མཛེས་པ་སྟེ།

པར། རྟེན་པ་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །དེ་འདྲའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཐོབ་དོན་དུ་དགོ་བ་ནི། །ཡང་དག་སྤངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་
པའི་སྐྱེད་ན་གནས་པའི་མི་རྣམས་ཤམས་ཅད་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤང་བ་དེ་ནི་མཐོང་ཞིང་དགའ་བས་རྗེས་སུ་འདུན་པར་གྱུར་ཏེ། དེད་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ལོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་འདྲ་གྱུར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་འདྲའི་སྟོན་ལམ་རྣམ་པ་མང་པོ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་རེ་ཙམ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་ནི་སྟོར་བས་ཡང་
དག་པར་སྤངས་ནས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ལས་དེས་འདོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དེ་དག་དགར་པའི་ལས་དེས་ནི། །འདི་སྤང་ཙམ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར། །ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ས་སྐྱེད་ནས། །འཕོས་ཏེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་པ་ནང་བུད་མེད་དེ་དག་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་རེ་ཙམ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་དགར་པོ་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དེས་ན་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་འདི་དག་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལྟ་ལ་སོགས་པའི་
དཔེས་པོ་འདིར་འོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་མེད་གྱི། གཟུགས་བརྙན་ལ་ངོ་བོར་བབུང་ནས་དགོ་བ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་སའི་སྐྱེད་མིའི་ཡུལ་ནས་གི་འཕོས་ཏེ། རང་གང་འདོད་པའི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་

ལྷོ་
པུ་གུ་

༄༅། །བའི་དོན་ནོ། །འབད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུ་པ་ནི། སྤང་བ་དེ་ནི་གིན་ཏུ་ཡང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །དེ་ལྟ་མེད་གྱིས་སྤྱོད་ན། །དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། བེ་རྒྱའི་ས་གནི་ལ་
གནས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་ཞིང་རྒྱུད་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་བས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དོན་ལ་འང་བཞེ་ལས། དག་པའི་སེམས་ལ་གཟུགས་སྟུ་སྤང་ཚུ་ལ་
ལམ་སྟུ་ཆོགས་མཛད་པ་དང་། །ཞི་བའི་ཆོས་ནི་གསུངས་པ་དང་། །མི་གསུང་མཉམ་པར་བཞག་གྱུར་པ། །ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྟུ་ཆོགས་དག །མཛད་པ་གཟི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་
དེ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྱུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མ་མེད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྱུས་དང་བྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྒྲུམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་དང་

བར་པ་ལས་སྤྱད་བཅུ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྔ་པ་དང་། རེས་འགའ་སྐུ་འཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་དང་གདན་ལ་
བཞུགས་དང་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར་གཟིམས་པ་དང་གཞན་ཡང་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་པ་སྐྱོ་ཆོགས་པ་མཛེད་པ་ཅན་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་བ་དང་། རེས་འགའ་ཆོས་མི་གསུང་བར་ནང་དུ་
འཛོལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་པ་དང་ཐུ་འཕུལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འཕུལ་རྣམས་པ་སྐྱོ་ཆོགས་པ་དག་མཛེད་པ་དང་། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྔ་པ་སྐུ་གཟིམ་དངས་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕུལ་མཐའ་ཡས་པར་སྐྱལ་པ་དང་
ལྔ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་འཛིན་གྱི་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལས་འདོད་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་འདོད་ལྔ་པ། །སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཕྱིར་རབ་སྦྱར་ཉི། །དེ་རྒྱུ་ཡང་དག་སྤངས་ནས་ནི། །འདོད་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་སྤྱད་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་ལྔ་པ་པའི་སྐྱོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་སྦྱར་དུ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་ལ་རབ་
ཏུ་སྦྱོར། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་དེ་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱར་བ་པ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་ནི་རིམ་གྱིས་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་

༡༡། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོན་ཞེས་བའི་དོན་ནོ། །འབད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། །སྤང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྫོགས་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་དེ།
དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་དག་པ་ལ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ་སྤང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་མེད་ཅིང་འབད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྤང་
ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྩ་བ་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་ཞིང་བརྒྱད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་བས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བའི་
དོན་ནོ། །རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། །འདི་ནི་རང་སེམས་སྤང་བ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྤྱོད་པོས་མི་ཤེས་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཐོང་བ་དེ་དག་དོན་ཡོད་འགྱུར། །རིམ་གྱིས་དེ་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐེག་པ་འདི་
ལ་གནས་པ་རྣམས། །ནང་གི་དམ་པ་ཆོས་སྤྱོད་ནི། །ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་འབུལ་མཐོང་ཡས་པ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཡིང་
གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བའི་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོས། །ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་། །སྤང་བ་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རིམ་

ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོད་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གནས་ཤིང་ལམ་ཉམས་སུ་ལོན་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལ་ཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྐྱོད་པ་ཉིད་ནི། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྱུར་ཏེ་བ་དང་
ལྷན་བྱུང་ཕྱིར་དེ་ནི་སྒྲུབ་ཡང་མི་སྒྲུབ་འགྱུར། །དེ་དངོས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྐྱེད་གནས་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པར་སྒྱུན་སོགས་ལ་སྒྲུགས་པའི། །བྱུང་མེད་སྐྱེས་ཆོགས་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་འཕྲོང་བ་ལྟར། །དེ་ལ་ཕྱིར་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་
བཞིན་དང་བྱུང་མེད་པའི་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་དཔྱིབས་མཛོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞོར་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་ལྷན་ཞིང་། སྐྱོད་ནི་མཐོང་དག་ལ་གམ་མཐོང་རྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་དག་ཅིང་གསལ་

ལྟོ་བུ་ལྟོ་བུ་

༡། ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལྟར་གྱུར་པ་དེར་ནི་ལྟའི་བདག་པོའི་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟངས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ལྟ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་མང་པོ་
 དང་། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་ཏེ། མཐར་ཐིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་དེ་ནི་སྤྲར་ཡང་མི་སྤྲང་བར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་སྤྲང་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་རྟོན་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་
 ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྟ་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། དེས་པར་སྤྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་སྤྱོགས་པའི་བྱུང་མེད་དང་སྤྱེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལྟ་དབང་
 ཐོབ་པར་སྤྱོན་པའི་སེམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་ལ་སོགས་པ་འཐོར་ཞིང་འབྲུལ་བས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་དྲི་མ་དག་པའི་བེ་རྩྭ་དང་འབྲུ་བའི་རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་སྤྲང་བའི་བྱུང་པའི་དབང་པོ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 སངས་རྒྱས་ལ་རབ་རྩ་དགའ་བའི་སེམས་དང་ལྟ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་། མི་རྣམས་ལྟ་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དགོ་བ་བྱུད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་རབ་རྩ་བསྐྱེད་ནས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྤྱབ་པ་
 ལ་ཡང་བརྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། ས་གཞི་མ་དག་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤྲང་བ་བཞིན་དུ་སྤྲལ་པ་དང་མི་ལྟ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྤྲར་བར་བྱའོ། །བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱོད་ལག་ག་མེད་རྩལ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བེ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛེས་པ་

རྒྱ་མཚོ་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྤྲང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལྷོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར། །འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་རུབ་ཆོག་མེད་དང་། །རྟོག་པའི་རང་
 སེམས་རབ་འཕྲུག་དབང་གིས་འཕྲུག་ །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་སྤྲང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅེས་དེ་མི་ལྟ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་ཡི་གཞི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཙང་མར་གྱུར་པ་
 ལ། ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྤྲང་བ་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་གཏུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཙང་མར་གྱུར་པ་ལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་གཏུལ་བྱའི་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་དང་རུབ་པར་སྤྲང་བ་ནི། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། དྲང་བར་གྱུར་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་འཕྲུག་པའི་
 དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆར་བར་སྤྲང་བ་དང་། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་འཕྲུག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རུབ་པར་སྤྲང་ཞིང་འཕྲུག་པ་ཡིན་གྱི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མིའི་འཇིག་
 རྟེན་དག་ན་ས་གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ལྷའི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་དང་རུབ་པར་སྤྲང་ཡང་། ལྷའི་དབང་པོ་ཉིད་རང་གི་གནས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གཏུལ་བྱ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་

ལྷ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་སྤང་ཡང་། དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཞིག་པ་འགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནམ་ཡང་མི་ལྟ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ནོ། །
 གདམས་ངག་གསུང་རྩལ་རྩལ་ཡི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་ཡི་རྟུང་དམ་ཚོས་གསུང་རྩལ། དཔེ་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་རྩལ། དེ་དག་གྱུར་ཆེན་ལས་འདུག་རྩལ། ཞེས་པ་འོ། །གསུངས་རྩལ་ལ། དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་འདི་
 རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པ་ཤད་དང་། སྤྲུང་ཡང་ལེགས་པར་སྤྲུང་ཏེ་བསྟུ་བ་འོ། །རྒྱས་པ་ཤད་ལ་གསུམ་ལས། རྩལ་བ་མེད་རྩལ་ནི། རི་ལྟར་ལྟ་ནང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། སྟོན་གྱི་དཀར་པོ་འཁྱུ་ཡིས་ནི། འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། ཁེ་རྟག་སྟུག་བསྟུ་ལ་བདག་མེད་དང་། ཞི་བའི་སྐྱ་ཡིས་བག་མེད་པ་འདི། ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་རྩལ་ནི་སྐྱེ་ལ་བྱེད་ལྟར། རྟེན་བཞིན་བྱུང་བ་དག་འབད་སོགས་དང་། བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
 པ། ཁངས་རྒྱས་གསུང་གིས་བྱུང་མཛད་དེ། སྐྱེ་ལ་ལྟ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པ། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ལྟ་འདི་ལྟ་ལ་ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་ལེགས་པར་སྤྲུང་པ་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་མཐུན་པར་ངས་གསུང་བའི་མཐུ་ཡིས་ནི། རྩལ་
 བོ་ཆེ་ལ་བཟོད་འདོད་ལ་སོགས་པ་འདི་འབད་རྩལ་དང་། ལྟེ་དང་རྟོན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ལྟེ་བའི་གནས་དང་ཡིད་དང་བཅས་པ་འདི་གཟུགས་དང་། ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་།

རྩལ་བྱུང་སྟེ།

༡༡

སྒྲིལ་ དཔེ་ཅི་ལྟར་ན་བཟོད་འདོད་ལ་སོགས་པའི་འབད་ཚུ་ལ་དང་སྒྲིལ་བའི་གནས་དང་། ཡིད་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་རྣམས་དང་བུལ་བའི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་མག་མེད་
 སྒྲིལ་བར་བྱེད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བསྐྱུ་བ་ནི། ཅི་ལྟར་ལྟ་ཡི་གྲོང་ན་རྩ་བའི་རྒྱུས་བྱུང་མི་འཇིགས་སྦྱིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གཡུལ་དུ་འཕྱུག་ཆོ་ལྟ་མིན་དཔུང་རྒྱལ་ཅེད་མོ་སེལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་
 སྒྲིལ་བའི་རྒྱུས་བྱུང་བ། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་རབ་འཛེམས་ཞི་བ་སྒྲིལ་མེད་ལམ་ཚུ་ལ་བཟོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཅི་ལྟར་ན་ལྟ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་
 སྒྲིལ་འདོད་ཡོན་ལ་ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་སྒྲིལ་བའི་མག་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གཡུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་དག་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རས་ལ་གཏན་དང་

Z. M. B. K.

གཞུགས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཞི་རྩ་བ་སྒྲིལ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་འཇིགས་པ་རབ་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞིབ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་བྱུང་མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་
རྒྱུ་རབ་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས་དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཡང་བྱེད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆེ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་ཀྱི་ལྷ་ཨུམ་གྱི་སིལ་སྒྲན་གཞན་རྣམས་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། སིལ་
སྒྲན་གཞན་རྣམས་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་དང་། བན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེས་པར་འབྲེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་དང་མི་མཚུངས་ལ། རྩ་བ་ཆེ་ནི་ལྷའི་ཆོག་གས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ཅིང་དུས་ལས་ཀྱི་ཕོ་ལ་
བས་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པ་ལས་སྒྲིབ་ཅིང་བག་ཡོད་པར་སྒྱུར་བས་པན་པ་ཉིད་དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སེལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ལ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བས་བདེ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་ཅིང་ཐོངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཞིབ་བར་བྱེད་པས་དེས་པར་འབྲེན་པ་ཉིད་དེ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་དང་ཉེ་བར་མཚུངས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་རྩ་བ་ཆེ་ལས་ཀྱང་ཁྱབ་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་
བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དཔེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱད་པར་འཕགས་རྒྱུ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། ཁྱད་ཕྱིར་སྒྲིག་པ་ཉིད་དང་། བན་པ་ཉེ་ཆོ་བ་ལས་གསུམ་ལྷན་པ། དེ་ཕྱིར་བྱུང་བྱུངས་ལྷན་ཀྱི། སིལ་སྒྲན་

ལྷ། རྣམས་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། ཞེས་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གསུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ལ་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པས་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པའི་གོ
 ལས་ལ་སྦྱར་བས་ཕན་པ་ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་དགའ་བ་ལ་སྦྱར་བས་བདེ་བ་ཉིད་དང་། རྩལ་ལྷུ་གྱི་ཆོ་ལྷུ་ལ་དང་ཀུན་ཏུ་བཟོད་པའི་ཆོ་ལྷུ་ལ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་ལྷུ་ལ་ཉི་ཆོ་ལྷུ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པས་སྦྱེག
 སྦྱུལ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་བའི་དབྱངས་ནི་ལྷ་རྩལ་གྱི་སིལ་སྟན་ཉི་ཆོ་བ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་བྱུང་
 བར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བྱུང་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལྷ་རྩལ་ནི་ཇ་ཡི་སྦྱ་ཆེན་པོ། །སར་གནས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མི་འགོ། །སངས་རྒྱས་རྩ་སྦྱ་འཁོར་བ་ཡི། །སའོག་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་འདུའགོ། །ལྷ་རྩལ་ནི་ལྷ་ཡི་སིལ་སྟན་གྱི་བ་
 མང་། །རྩོད་མེ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱོག། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཅིག་གྱུང་། །སྦྱུག་བསྐལ་མེ་རབ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འཇུག། །ལྷ་རྩལ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་སིལ་སྟན་སྦྱ། །སེམས་ནི་གོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ། །
 ཐུགས་རྗེ་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །ཏིང་འཛིན་སེམས་གཏོད་བསམ་པ་སྦྱུལ་བྱེད་ཉིད། །མདོར་ན་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡང་། །ལྷ་དང་སར་གནས་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་ནི་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་སྦྱང་བ། །

ལྷ་
 རྩལ་
 ལྷ་

ཡུལ་ཆུང་ཆུང་།

དབུངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བཞུགས། །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷའི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པར་ནི་རྟེན་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་སའི་གཞིར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བར་མི་འགྲོ་བ་ས་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གསུང་བའི་རྩ་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་གསུང་བའི་འཁོར་ན་གནས་པའི་སའོ་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དག་ཏུ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ས་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་ལྷའི་ནི་ལྷ་ཡི་སེམས་སྟན་གྱི་རྩ་བ་པ་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་མའ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་པའི་མཐོང་མཐོང་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པས་ཕན་པ་མ་ཡིན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྩ་བ་ཀྱང་ས་གཅིག་ཅེས་བྱེད་པར་གསུང་བའི་སྤྱུ་ལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་གི་མཐོང་མཐོང་པར་བཅས་པར་བུ་ཞི་བའི་སྤྱུ་རྣམས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འཕགས་པས་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ལྷའི་ནི་བཀོད་པ་མཛེས་ཤིང་ཐོས་པ་བྱེད་པར་གསུང་བའི་སེམས་སྟན་གྱི་རྩ་བ་པ་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་མའ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་གོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྩ་བ་པས་བདེ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་གསུང་བའི་སྤྱུ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་གཏོད་ཅིང་བསམ་པ་སྤྱུ་ལ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་པས་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོར་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྟན་རྣམས་ནི་དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་ལུས་པའི་

༡༡། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་ལྷ་དང་སར་གནས་པ་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོ་འཕུལ་གསུམ་དང་
 འཕུལ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སྤྱི་རྣམ་འཕུལ་སྤྱོད་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་མཛད་པ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ཆོ་འཕུལ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་མཐུན་པའི་མངོན་པར་གཤམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟོད་པའི་ཆོ་འཕུལ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་གཤམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གསུང་བ་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕུལ་རྣམས་སོ་ཞེས་གྲུང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྲུང་རྟེན་ལས་
 འཕྲུག་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་བྱལ་བས། །ཕྱོད་པོ་སྤྱི་ནི་མི་སྤྱོད་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རྒྱ་བར་ཡང་། །རྒྱ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཕྱུ་མཆོག་ཏུ་ནི། །ཞིབ་མཐོང་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་། །ཁྱོད་མོངས་མེད་ཡིད་འགའ་ཞིག་
 གི་ །རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་འགའ་ཞིག་གིས་མི་ཐོས་པའི་རྒྱ་མཆོག་ནི་ལྟར་སྟུམ་པ་ལ། དེ་ནི་རང་རང་གི་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་གསུང་གི།

ལྟོན་པ་ལྟེན་པ་

ཉེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་འོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་བའི་དབང་པོ་དང་བྱལ་བས་ཕྱ་མོའི་སྒྲི་ནི་མི་སྒྲིང་ཞིང་མི་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་པ་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དབྱངས་མི་ཐོས་ཤིང་སྒྲིའི་བྱང་པར་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཡི་རྒྱ་བ་ཐོབ་པའི་ཡང་རྒྱ་
བའི་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་ཞིང་འགའ་ཞིག་འགྲོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཕུ་ཞིང་བྱེད་པ་མཆོག་ཏུ་ནི་ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་། གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གློ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པ་ལ་ནི་རང་ཉིད་སྐྱལ་པ་དང་ལྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་
དུ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྱུང་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་། །སྐྱལ་པ་མེད་པས་བཟང་མི་སྒྲིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱེན་བཅེས་ཁྱབ་རྒྱལ་སྤྱིན་
གྱི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། །ལོ་ཐོག་འཕེལ་བའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བ། །སྟོང་ལས་གྱུར་པའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བ། །ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བ། །མི་རྣམས་ཞི་བའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བའོ། །ལོ་ཐོག་འཕེལ་རྒྱལ་ལ་གཉིས་
ལས། །འབད་པ་མེད་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྱིན། །ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ། །རྒྱ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་མངོན་པར་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱགས་ཇེ་རི་སྤྱིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་རྒྱ་ཡི་

ཕྱི་ལོ་
ལྷོ་ལོ་

༡༡། །ཆར། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཏུ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་རིམ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འགྲོགས་པ་ལས་ནིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ལོ་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ནད་མི་ཞེས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ཡང་། གུན་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཅོལ་མེད་བཞིན་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་འབེབས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤོ་ནོ། །ཁྱེན་ལས་འཕུག་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ནི། རིམ་རིམ་འཛིག་རྟོག་གི་དཀྱིལ་གནས་པ། ཁྱིང་འཛིན་གཟུངས་ཆུང་མེད་སྟོང་པོ་ཅན། །ཐུབ་དབང་སྤྱོད་ནི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཏུ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་རིམ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་འཛིག་རྟོག་པའི་སྟེ་བོ་རྣམས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཕགས་ཅེས་པ། ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ན། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུས་ཆུང་མེད་པར་འབེབས་པ་ཡང་། རྟོག་དེ་བཞིན་ཏུ་གསུལ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་དང་བཅོམ་འགྱུས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་པར་འབེལ་བ་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

ཆོས་

ཐུགས་བརྩེ་བ་རྩོམ་པོ་རྒྱུ་དགོས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱོད་ལས་དཔལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་ཆེན་པོ་འབེབས་པར་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཆོད་ཡང་། སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་གདུལ་བྱའི་ཞིང་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པའི་
མཁུན་པ་དང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁུན་པས་བདག་མེད་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་འཁོར་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དང་། བརྩེ་བས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དན་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་
ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གནས་ཤིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པའི་ཆུ་བྱི་མ་མེད་པའི་སྤྱིད་པོ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྗེ་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་ཟད་མི་ཤེས་པ་
འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། རི་སྐད་དུ། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རྒྱུ་ནམས་ལ་ལོགས་པའདད་མི་ཟད་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་འབེབས་པས་ན། །འབྱུང་བའི་ལོ་ཐོག་དགར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆོས་འཕེལ་རྒྱུ་ཕྱིར་སྤྱོད་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་ལས་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་ལ་གཉིས་ལས། དཔེ་ནི། རི་ལྟར་བསིལ་ཞིམ་མངར་དང་འཇམ་པ་དང་། །ཡང་བའི་ཆུ་ནི་སྤྱོད་དེ་ལས་འཐོན་པ། །ས་ལ་བ་ཆ་ལ་སོགས་གནས་འབྱེལ་བས། །ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོང་ནི་
འགྱུར་བ་ལྟར། །ཞེས་པ་སྤྱི་རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་འབབ་པ་ན། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དང་བ་དང་ནི་བྱི་མ་མེད། །འབྱུང་ན་སྤྱོད་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མཁུན་པ་ལ་ནི་མི་གཞོད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རེག་བྱ་བསིལ་བ་

[illegible]

མེད་ཚུལ་ལགས་ལས། དཔེ་གསུམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་དང་བ་དང་། །བར་མ་དང་ནི་སྤང་བ་ཡི། །ཕུང་པོ་གསུམ་ནི་མི་དག་དང་། །རྩྭ་ཀ་དང་ཡི་དྲགས་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་བ་པ་ལ། །རབ་ཏུ་དྲང་ཞིང་མོས་པ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། །མོས་མ་མོས་བར་མར་གནས་པ་མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ནི། །ཞེས་པ་ཞིང་མི་མོས་པ་ལོག་
པར་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། །ཆར་བབས་པ་ན་མི་དག་དག་འཁྱིང་མོས་པ་དང་རྩྭ་ཀ་བར་མར་གནས་པ་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་སྤང་ཞིང་མི་མོས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡི་དོན་རྒྱལ་བཤད་ནི། དབྱིད་
མཐར་སྒྲིན་མེད་པ་ན་མི་དང་མཁའ་མི་རྩུ་བའི་བྱ་དག་དང་། །དབྱར་ཆོས་ལ་ཆར་འབབ་པ་ན་ཡི་དྲགས་དག་ནི་སྒྲུག་པ་ལྟར། །སྤྱིང་རྩེའི་སྒྲིན་ཆོག་ས་དག་གིས་ཆོས་རྩུབ་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་འདོད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་འཇིག་རྟེན་ན་
ནི་དཔེ་དེ་ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ། དབྱིད་ཀྱི་མཐར་ལོག་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲིན་མེད་པས་ཆར་མ་ལབ་ན་མི་རྣམས་སྒྲུག་ཅིང་མི་དག་འལ་ཆར་བྱུང་ན་དག་འབ་དང་མཁའ་ལ་མི་རྩུ་བའི་བྱ་རྩྭ་ཀ་དག་ནས་ཡང་རྩུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་ཆར་པ་ལ་དག་འཁྱིང་མི་དག་འབར་
མར་གནས་པ་དང་དབྱར་གྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆོས་གཞི་ལ་ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་པ་ན། །བྱེ་ཆོན་གྱི་ཆར་དུ་སྤང་བས་ཡི་དྲགས་དག་ནི་ལྷོ་རྩུ་བསྒྲུབ་ཞིང་མི་དག་འབར་གནས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲིན་གྱི་ཆོག་ས་དག་གི་

མོངས་པ་དག་པར་གྱུར་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་པ་ཆུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་བ་རྟན་པོ་དང་བཅས་པས་སྐལ་པ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རེ་ཤིག་མི་ཕན་ཡང་དེ་དག་གི་ཕན་གཞིར་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྟོས་པ་
མེད་པར་རབ་ཏུ་འཕུག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མེ་རྣམས་འཛམ་ས་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མེ་ཆོག་ས་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི། འཁོར་བའི་སྒྲིལ་ཆི་ཐོག་མ་མེད་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགྲོ་ལྟ་
དག་ན་བདེ་བ་མེད། དེ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྟག་ཏུ་མེ་མཆོན་ཆུ་ཆོ་ལ་སོགས་རེག་སྒྲིལ་བཞིན། ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་ལས་དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་དེར་བཞི་བྱེད་རབ་ཏུ་འབེབས། ཞེས་པ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སྒྲིལ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐོག་མ་འདི་ཙམ་ནས་གྱུར་བའི་རེས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐར་པའི་ལམ་མི་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་ལ་མཐའ་འདི་ན་འགག་གི་རེས་པ་ཡང་
མེད་པའི་གནས་ཤིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་མཛོན་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དཔྱུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་སྟེ་དན་སོང་གསུམ་པོར་། མི་དང་ལྟ་སྟེ་བདེ་འགྲོ་གཉིས་སོ། །ལྟ་མ་ཡིན་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་དུད་འགྲོའི་ཁོངས་
སྤྱ་གཉིགས་པར་གསུངས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ལྟའི་འགྲོ་བར་ཡང་སྤྱད་པས་ལོགས་སུ་མི་བགྱང་སྟེ། མདོ་ལས་གྱུར། སྤྱིད་སྤྱིད་མ་རིག་དབང་གིས་སྒྲིལ་བོ་རྣམས། མི་དང་ལྟ་གནས་དན་སོང་ལམ་གསུམ་མོ། །འགྲོ་བ་ལྟ་པོ་དག་ཏུ་མི་མཁའས་

ཨྲ་ཨྲ་གཅིག་

༡། །འཁོར། །དཔེར་ན་རྒྱལ་ཁབ་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ནམ་ཡང་དྲི་ཞིམ་ པོ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་དེ་ཡི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་དང་མཆོན་ཆོན་
 པོས་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་གསུམ་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་རེག་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དག་པར་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
 སྤྱིན་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་ཆེན་པོ། དོན་ཉམས་སུ་བྱུངས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མེ་དཔུང་དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རང་རང་གི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་ཞིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་རབ་ཏུ་འབེབས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞི་
 བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་འདྲུང་རྩྱལ་ནི། ལྟ་ལ་འཆི་འཕོ་མི་ལ་ཡོངས་ཆོལ་སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལྟ་མིའི་དབང་སྤྱག་མཆོག་ལ་འང་མངོན་པར་འདོད་མེད་དེ། །ཤེས་རབ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
 རབ་དང་པའི་རྩིས་འབྱུངས་ནས། །འདིར་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འདི་རྒྱུ་འདི་ནི་འགོ་གཏེས་ཤེས་པས་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན། མཐོང་སྤྱག་ནམ་མཁའ་དེ་ཆེན་དེ་དག་གི་ །འཆི་འཕོའི་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་རྗེ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྟ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟར་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་

ལའང་འཆི་འཕོ་ལྟར་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ གང་འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྒྱུད་པ་དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཆེ་ལའང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་། ཡོད་པ་སྤྱུང་བ་དང་བཀའ་སྒྲིལ་དང་ངལ་དུ་བལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
 སྤོམ་ལྟར་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལམ་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ལྟའི་དབང་སྤྱུག་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་མིའི་དབང་སྤྱུག་ལོང་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ལའང་མཛོད་པར་འདོད་པ་མེད་དེ། སྤོམ་གྱི་སྤྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་ནི་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པ་འབྲས་བུའི་ཆེ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྒྱ་ཁྱེད་ལྟར་བ་དང་། ལམ་ལ་བརྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་འདི་ནི་འགོག་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བར། ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཤེས་པ་ལྟར་སྤོང་ལོན་ཉམས་སུ་གྱུར་ཆུང་ལོན་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལའང་
 གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ནི། རྣམ་པ་ལྟས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔྱེ་བ། རོ་བོ། ཐ་དད། བྱངས་རེས། རེས་ཆོག་གོ། དཔྱེ་བ་ནི། རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀུན་

༡༡། །འབྲུང་བ་དང་། །འགོག་པ་དང་། །ལམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་བསྟུ་བ་ལས། །བསྟུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་དང་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་བསྟུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དོན་གྱིས་
ན་བདེན་པའོ། །ངོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་བཞི་ལས། །སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ནི། །ཀུན་འབྲུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་བསྟུན་པ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་གཡོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་
རྟེན་སྟུག་བསྟུལ་གསུམ་གྱི་ཚོར་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་དང་། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་བརྟན་པ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཏེ། །ཇི་སྐད་དུ་ཆོས་མངོན་པ་ལས། །སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་
དང་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གསུམ་ནི། །སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཚོར་བའི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྟུག་བསྟུལ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལས་སྟུག་བསྟུལ་བར་གནས་པ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་དང་། །བདེ་པའི་ཚོར་བ་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་དང་། །བདེ་བ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་དང་། །དེ་དག་ལ་ཇེས་སུ་ཆུགས་པས་སེམས་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་སྟུག་བསྟུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་སྟུག་

མཛེས་པ་

三

བསྐྱེད་དང་། བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་ཚེར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བཏང་སྒྲིམས་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བའི་ཚེས་ཡུལ་བར་མར་གནས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱིང་བ་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་དེ་དག་ལས་མ་ཐར་
 ཞིང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཅིངས་པ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་གནས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གྱུར། ངས་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཅི་ཚེར་ཡང་རུང་འདི་ནི་
 འདིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱད་
 ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པས་སྤྱིང་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་རྣམས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་
 གི་བདེན་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱར་བསྟན་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཀུན་འབྱུང་དང་། མཛོད་ལས། འཛིག་རྟེན་སྒྲ་ཚོགས་ལས་ལས་སྟེས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་སྐྱེད་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཞིང་མངོན་

ཉེ་མོ་ཉེ་གསལ་

༡། ལམ་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་པའི་ལས་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་བའི་ལུས་དང་དག་གི་མི་དག་བ་དང་དག་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་བསམས་པའི་ལས་ཏེ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དོ། །དེ་དག་གྱུང་ཚེས་མངོན་པ་
ལས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཡང་སྤྱིད་པ་ལམ་བར་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་
འཛིག་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་བསམ་གསལ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ངེས་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སོ་སོ་རང་རང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སྐྱོ་ཆོགས་པ་དང་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་
སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལུས་མཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་ཟེན་འདའ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་མས་དག་པ་བསྟན་པ་དང་
མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་ནི་ཚོས་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ལའད་ཟེན་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་འགོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཙང་
བ་དང་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཏྲག་པ་དང་ཕན་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། ཐར་པར་འགྲོ་བའི་འཇུག་དོགས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོགས་ལས་ལ་

སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་ཞིང་རྒྱལ་པར་གོང་དུ་བཤད་ཅིང་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་ཚེས་བར་བྱེད་པས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །རང་གི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མེད་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟག་པ་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་གནས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་རེས་པར་འབྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐ་དད་བསམ་པ་ལ། འགོག་པ་ནི་གཞན་གསུམ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཐ་དད་ལ། གཉིས་པོ་འང་སྤྱི་ལོ་ལྟོས་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྤྱི་ཅིང་། རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྒྱུར་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །བྱངས་རེས་ནི། འཁོར་བ་ལ་འབྲས་བུར་རྒྱུར་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། སྤྱི་དན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། སྤྱི་མ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིར་བཞག་པ་འཇུག་པ་ལས། ཡང་ན་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱངས་ཏེ་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་རྒྱུ་ལས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པའོ། །ངེས་ཚིག་ནི། ཕུན་མོང་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་གཤིལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་པ་བཞི་བཞིར་བདེན་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་མེད་ལོག་པའི་དོན་གྱིས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལྟར་

༡༡། ལའ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །འདི་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གུན་འབྱུང་བས་ན་གུན་འབྱུང་རོ། །ཕྱང་པོ་ཞིག་པས་སམ་འཇུག་པ་མེད་པའི་རྩིང་འགོག་པའོ། །བཟོད་པའི་དོན་
 གྱིས་ན་ལམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁོད་པར་བྱའོ། །གཞུང་ཉིད་ལ་སྤྱར་བ་ནི། བདེན་པའི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྱན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལོ། །ཤེས་བྱ་སྤྱང་བྱ་
 རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ནས་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ནད་ཀྱི་རོ་ལོ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ནད་དེ་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལ་
 སོགས་པ་ནི་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བདེ་མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་སྤྱན་བཟང་པོ་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ནས་སྤྱང་བྱ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པའི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གྲང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་གུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། དེ་དག་འགགས་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལས་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ལ། རིམ་པ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུས་བསྐྱེལ་པའི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱ་འབྱུང་མཁོད་པར་བྱ་བ་

ཨྲི་
 ཨྲི་
 ཨྲི་

སྐུ་མཁའ་ལྷ་སྐུ་

ཡིན་ལ། རྟེན་གྱི་འོ་མ་དང་བྱེད་པའི་འགོ་གཤམ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ནི་མཛོད་ཀྱི་མཛུགས་ཀྱི་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐམས་ཀྱི་ཐུག་པ་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་འོ་མ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 གྲུ་ལ་པ་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་པའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། སྐུ་ལ་ལྷན་ལ་སྐྱེད་བ་སྟོན་ཀྱི་ལྟ་དང་། སྐུ་ལ་མེད་ལ་སྐྱེད་བ་མེད་ཀྱི་ལྟ། །སྐྱེད་བ་སྟོན་ཀྱི་ལྟ་ལ་གསུམ་ལས། འབད་པ་མེད་པས་མཛུངས་པར་བསྟེན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆངས་པ་ཆངས་པ་
 པར་མཛོད། ཅིས་པ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཆངས་པའི་གནས་པ་ལམ་གཏོན་དང་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཉིད་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ན་སྟོན་པའི་ལྟ་འོ་མ་གནས་ནི་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐུ་ལ་པའི་
 ལྟ་ལྱུང་གི་སྐྱེད་བ་འབད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དེ་ལོ་མཛུགས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ནམ་ཡང་གཞན་དུ་བསྟོན་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐུ་ལ་པའི་
 རྣམས་ལ་འབད་ཀྱི་ལྟ་མེད་ཅིང་ལྟ་ན་གྱིས་བྱུང་བར་གཏོན་ཇོག་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འོ་མ་ལྟ་བུ་པ་དག་གིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་རྣམས་ལ་སྐུ་ཆོག་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཅིས་པ་སེལ་བས་མཛུངས་པར་བསྟེན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་སྟོང་བྱེད་ལྟར། དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་བསྐྱོད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་
 རྩོམ་ལྷན་གྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་བྱི་མ་ཀྱན་སེལ་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ལྷ་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མི་གཡོ་བར་གནས་བཞིན་དུ་སྐུ་ལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྟའི་གནས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པར་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་ལྟའི་རིགས་དུག་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟའི་འབྱེར་པ་དེ་མཐོང་བ་ལ་རྟེན་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་མང་པོ་དེ་དག་གྲང་ཆོངས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་དུ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྐྱུ་ག་པ་དང་། སྐྱ་སྟན་པ་དང་། ཇི་ཞིམ་པ་དང་རོ་མངར་བ་དང་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་དགའ་བའམ་ཆགས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཚྭ་གས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་གྲང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པར་བཞུགས་བཞིན་དུ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་འཕུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་སྐུ་ལ་པ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་གཟུགས་སྐྱུ་
 རྣམ་འཕུལ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་ལ་པ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་དེ་དག་གྲང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བྱི་མ་མ་ལུས་པ་ཀྱན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོར་བ་

ལྷན་སྐྱེས་པ་

ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྐལ་བར་སྟོས་པས་མཆུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་གྱི་རང་ཉིད་སྟོན་ལམ་དང་། ལྷན་ལས་གྱི་ནི་དགེ་བའི་མཐུས། ཇི་ལྟར་ཆངས་པ་འབད་མེད་སྟེ། རང་བྱུང་སྐལ་སྐྱེད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་གྱི་དུས་
ཁམས་སུ་སྐྱུང་བ་སྟོན་པ་ལྟར། རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སྐལ་པའི་སྐྱེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་གཉེན་ལྷན་ལས་གྱི་དགེ་བའི་མཐུས་སུ། ཆོས་སྐྱེ་ལ་འབད་ཆུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་འཕྱུལ་སྟེ་
སྟོན་པ་དག །བསྟན་ནས་བྱུང་བ་སྐལ་མེད་མིག་གི་ལམ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གཉེན་ལྷན་ལས་གྱི་དགེ་བའི་མཐུས་ལ་བབ་པ་ན། དགེ་བ་ལྷན་གྱི་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་ཡུམ་སྐྱེ་མ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ལས་སུ་འཕྱུག་པ་
དང་། ལུས་སྟོན་ནི་ཆལ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ལྷན་ལས་པ་དང་། ཡབ་གྱི་རྒྱུ་པའི་ཁབ་གྱོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་སེར་སྐྱེ་ལ་སོགས་པར་གཤེགས་པ་དང་བཙུན་མོའི་འཕོར་བ་རྒྱུད་ཁྱིལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དགྱེས་པར་རོལ་བ་དང་། ཁབ་ནས་མཛོན་པར་

༡༡། བྱུང་སྟེ་གནས་ཤིན་ཏུ་དཔེན་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་དང་། བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོར་གཤེགས་ནས་བདུད་ཀྱི་སྟེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པ་དང་། རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་
 པ་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཞི་བ་སྤྱད་ན་འདས་པའི་གྲོང་སྤྱོད་ལྟེ་དཔུང་དཔེ་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དག་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནས་རེ་ཤིག་འོས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་རྗེ་གས་པར་གཟིགས་
 པ་དང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྐལ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་ལམ་དུ་སྤྲང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་སྟོ་ཚུལ་ཉི་མའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་
 བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡན་གནོད་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཚུལ། མི་རྟོག་པར་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ། སྐལ་པ་ལས་རིམ་གྱིས་འཆར་ཚུལ། དཔེ་ལས་ཀྱང་སྤྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་
 ཆེ་ཉིད་ལ། །པད་ཆོགས་རྒྱས་དང་ཀུ་མུ་ཏཱི་རབ་བྱམ་པ། །རྒྱ་སྟེས་དེ་དང་བྱམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་དག་ལ། ཉི་མ་རྟོག་མེད་འདིར་ཡང་འཕགས་པའི་ཉི་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་ཆ་བས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་
 གི་ཆེ་ཉིད་ལ། མེ་རྟོག་པད་མའི་ཆོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེ་རྟོག་ཀུ་མུ་ཏཱི་རབ་པའི་ཆོགས་ནི་རབ་ཏུ་བྱམ་པར་འགྱུར་ནས་ཡང་རྒྱ་སྟེས་པད་མ་དཔེ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་ཀུ་མུ་ཏཱི་རབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སྟོན་ནས་དཔེ་བ་ཡོན་ཏན་བྱམ་པའི་

རྒྱ་སྟེས་པའི་ཉི་མའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ།

སྒྲིན་དག་ལ་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་ལྷམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉི་མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བུའི་བློ་གྲོས་
 ལས། རྟོག་པ་མེད་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྒྲོས་པ་ཡིས། ལྷན་རྒྱུས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དུས་གཅིག་ཅར་སྒྲོས་པའི་མེ་རྟོག་པ་བློའི་ཆོག་སྒྲུབ་
 ཟུང་བའི་ལྷན་རྒྱུས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པར་དག་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་ལྷམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་བུ་བའི་དོན་ནོ། འོད་ཟེར་སྒྲོ་
 ལས། རྟོག་པ་མེད་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྒྲོས་པ་ཡིས། ལྷན་རྒྱུས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དུས་གཅིག་ཅར་སྒྲོས་པའི་མེ་རྟོག་པ་བློའི་ཆོག་སྒྲུབ་
 ཟུང་བའི་ལྷན་རྒྱུས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པར་དག་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་ལྷམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་བུ་བའི་དོན་ནོ། འོད་ཟེར་སྒྲོ་

ཉི་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་

༡༡། །བས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། ཚེས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་མཁར་ཤར་བའི། །ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་འགྲོ་བར་ནི། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བར་མཛད། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ན་མ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་དོན་དོན་དམ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གཞན་དོན་ཐ་སྙད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་གིས་སྒྲོ་བར་མཁར་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་མངོན་སུལ་དུ་གྱུར་པའི་ན་མ་མཁར་ཤར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉི་མ་ཡང་། གཏུལ་བྱ་མ་ལུས་པའི་འགྲོ་བར་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བས་མི་ཤེས་
པའི་ལུན་པ་སེལ་བར་མཛད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཅིག་ཅར་འཆར་བས་གཞན་མཛད་ཚུལ་ནི། གང་ཕྱིར་གཏུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །
ཆུ་ཡི་སྒོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཆར་འཆར། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་དྲུང་བས་གང་བའི་སྒོད་མང་པོར་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྒྱན་དུས་ཅིག་ཅར་འཆར་བ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་གཏུལ་བྱ་
མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་ཉིན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲེ་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཆུ་དྲུང་བས་གང་བའི་སྒོད་དང་འདྲ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་འདྲ་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ།

2. 2. 2. 2. 2.

འཆར་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཛད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འིམ་གྱིས་འཆར་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། ཉལ་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི། ཆོས་དབྱིངས་ནས་པའི་དེ་ཕྱི་དུ་ནི། །མངས་བྱས་ཉིམ་གཏུལ་བྱ་ཡི། །འི
ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པར་འབབ། །ཅེས་པ་སྟེ། ཏུས་ཏུ་གཏུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ལ་འདི་དབྱིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོགས་པའི་མངས་བྱས་ཉིམ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་
ཤར་ནས་གཏུལ་བྱའི་སྟེ་བོ་ནི་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་ཤིང་སྐལ་པ་དང་མཆོམས་པར་འིམ་གྱིས་འབབ་ཅིང་འཆར་བ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འཕགས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཟེར་སྟོང་ལྟན་ཉི་ཤར་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བར་
བྱས་ནས་འིམ་གྱིས་ནི། །མཆོག་དང་པར་མ་དཔལ་ན་པའི་རིལ་འབབ་དེ་བཞིན། །བྱུང་བའི་ཉིམ་སེམས་ཅན་ཆོས་པ་འིམ་གྱིས་འབབ། །ཅེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཟེར་སྟོང་ལྟན་ཉི་ཤར་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བར་
བྱའདི་ཉིད་གྱིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བར་བྱས་ནས་འིམ་གྱིས་ནི་དང་པོར་མཆོག་ཏུ་མཆོན་པའི་རིལ་འབབ་པ་དང་། དེ་ནས་བར་མའི་རིལ་འབབ་པ་དང་། བཟར་དཔལ་ན་པའི་རིལ་འབབ་ཅིང་འཆར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཉིམ་ཆོས་དབྱིངས་ནས་ལའདི་དབྱིངས་དུ་ཤར་པ་འདི་ཡང་། གཏུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་འིམ་གྱིས་འབབ་སྟེ་དང་པོར་སྐལ་པ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱང་ཞིང་། དེ་

ཨོཾ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་

༡། རྣམ་སྐལ་པ་བར་མ་རྣམས་ལ་སྤྲུང་ལ། མཐར་སྐལ་པ་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུང་བས་གཞན་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་མཛད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འབྲུག་པར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། འོད་ཟེར་གྱིས་འབྲུག་པར་འཕགས་
ཚུལ་ནི། ཞིང་ཀུན་ནམ་མཁའི་མཐིལ་སྤྱོད་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ། ཁྱིམ་ཤེས་ལུན་བཀའ་བཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་མིན། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་ཚོགས་མདོག་བཀྱེའོད་ཚོགས་གྱིས། །གསལ་བ་དག་འདིས་འགྲོ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་མཛད། །ཅེས་
པས་ཐ་མལ་པའི་ཉི་མ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། ཉི་མ་ལ་འར་སྤྱོད་གསལ་རེ་ཅོམ་ཁྱབ་པའི་འོད་ཟེར་སྤྱོད་བའི་རུས་པ་ཡོད་མོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐིལ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་
པར་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་འབྲུག་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ལ་འར་ཐ་མལ་པའི་ལུན་པ་སེལ་ཞིང་གཟུགས་སྤྱོད་གསལ་རེ་ཅོམ་གསལ་བར་སྤྱོད་པའི་རུས་པ་ཡོད་
མོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཤེས་པ་གཉི་ལྷན་གི་ལུན་པས་བཀའ་པ་བསལ་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་སྤྱོད་པའི་རུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་
ཚོགས་པའི་མདོག་ཅན་རྣམ་པར་བཀྱེའོད་གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་གྱིས་ཁྱིམ་ཤེས་པའི་ལུན་པ་བསལ་ནས་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་གསལ་བ་དག་མཛད་པ་འདིས་ནི་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱའི་ལྷ་བ་དང་ཇི་སྟེད་

འགྲུལ་གྱི་ཐུགས་སྒྲིལ་

པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་མཛད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སེཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཁྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲོང་དུ་ཤེགས་ཆེ་མིག་དང་མི་
ལྟར། ཞེས་པ་སྟེ། ཐམས་པའི་ཉི་མ་འཛིག་རྟེན་དུ་ཤར་ཡང་ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་ལའོར་བའི་སྒྲུག་པསྒྲུལ་སེལ་བ་དང་ཐབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པ་མཛད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་གདུལ་བྱའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཤིང་
ཉིད་པ་དང་། དཀྱིལ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པར་འདོད་པའི་དོན་མཛད་པས་སེམས་གདུངས་པའི་ཆོག་སྒྲུལ་དེ་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ལས་ནི་ཅི་འདོད་པའི་བདེ་བ་སྟོང་བར་འགྱུར་པ་དང་། མདོར་ན་གཏི་མུག་གི་རབ་
རིབ་དག་གིས་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་ལྟོངས་པས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྒྲུག་པསྒྲུལ་གྱི་གཏིང་མཐའ་མཛད་པར་ལྟུང་སྟེ་ལྟུང་བ་དན་པ་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུག་པའི་ལྷན་ནག་འཐིབས་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་	<p> ཉི་མ་འཛིག་རྟེན་དུ་ཤར་བའི་སྒྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྒྲོ་བྱས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤེས་བྱ་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་གྱུར་པས། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུར་མ་མཐོང་བའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནོར་བུའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། རེ་འདོད་སྐྱབ་པས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆེད་པ་དག་འབས་མཚུངས་པར་བསྟན་ པའོ། །རེ་འདོད་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་མེད་འདོད་གྱུ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། སྟོན་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་ བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐད་དད་རྣམས། །སྒྲུ་ཆོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་འགྱུར་ཡང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག་ ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ལ་འདི་སྒྲིན་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་ཀུན་སྟོང་ གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐྱེས་བུ་བསམ་པ་ཐད་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཟས་དང་གོས་དང་འབྲུ་དང་སྦྲན་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ཅི་འདོད་པའི་བསམ་པ་མ་ལུས་པ་ ཀུན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མོས་པའི་བསམ་པ་ཐད་དད་པའི་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་ </p>
-------------------	---

པ་རྒྱལ་སྤྱི་འཐབ་རྒྱུ་ལ་པ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་མཛད་ན་ཡང་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་དེ་ལ་འདི་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟེ་པ་
ལ་སོགས་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འབད་མེད་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྟོག་མེད་འདོད་པའི་ནོར། །འབད་པ་མེད་པར་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་སྟེར་ལྟར། །དེ་
དང་ཚུལ་བཤེད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་སྒྲུབ་པ་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ཀྱང་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་པ་དང་ཚུལ་བཤེད་པར་རང་རང་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་ཤིང་འཆོས་པར་
ནི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ས་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ཇི་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་བར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཆེད་པར་དཀའ་བ་ནི། གང་གིས་
རྒྱལ་ཆོས་འོག་གནས་དེ་ལ་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་བཟང་པོ་འགྲོ་འདོར་རབ་ཆེད་དཀའ། །དེ་བཞིན་འགྲོ་གུན་སྐལ་ངན་སྤྱི་ཚོགས་ཉོན་མོངས་ཟེན། །ཡིད་འདིར་བདེར་གཤེགས་མཐོང་བ་ཆེད་དཀའ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་གིས་

ཉུང་ལུང་ལྟར་པ་

༡། །བྱམ་ཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཆུད་ཅིང་ས་ཆེན་པོའི་འོག་ན་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་ལ་དོན་དུ་གཏོང་ཞིང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་བསྐྱེད་
ནམས་དམན་པའི་འགྲོ་བ་འདིར་རབ་ཏུ་རྒྱེད་པར་དགའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་གནས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ཀྱང་སྐལ་པ་ཤིན་ཏུ་རན་ཤིང་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཡིད་དྲིམ་དང་བཅས་སྤྲུའི་པ་དེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བ་མཐོང་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་རྒྱེད་པར་དགའ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུང་གི་གསང་བ་བྲག་ཆའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་བཞིན་གྱི་ནི་སྐྱ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་
རྟོག་མེད་ཅིང་གཟོ་མེད་ལ། །ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་གྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བཞིན་གྱི་ནི་སྐྱ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་སྤྱང་བ་དེ་རྒྱེན་གྱི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བརྗོད་པ་དང་། མཐུན་པར་རྣམས་པར་རིག་
པ་ཅེས་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤྱང་བ་ཡིན་གྱི་བྲག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྤྱས་པའི་གཟོའམ་འབད་རྩོལ་ཡང་མེད་པ། སྐྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་བྲག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ན་དང་མི་གནས་པར་
དང་། །ནང་ན་འང་མི་གནས་པ་ལྟར་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ནི། དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཟོ་མེད་ལ། །ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་

ལྷན་སྐྱེས་པ་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚེས་གསུང་པའི་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱུང་བ་ཡང་། གཤེགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་པུ་ལ་པ་དང་མཐུ་པར་རྣམས་ འིག་པ་ཚམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྐྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་ངས་བྱུ་ལ་འིག་པ་སྐྱུང་གི
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་བསྟན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་གཞུང་ལ་འབད་ཅིང་ཡང་མེད་ལ། སྐྱའི་རང་གི་དོ་བོ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱའི་སྐྱེ་ལོ་ལ་ན་ ལ། ལ་ཡིན་པ་དང་ནང་ནང་གནས་པ་མ་ཡིན་ ཉིད་དེ་ཞེས་སྐྱུང་གི
གསང་བ་རྣམས་མཁའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། དཔེ་ནི། ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྐྱུང་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟོན་མེད་ལ། །མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འ ། །གསུང་བ་མེད་པ་ཡི། །རྣམ་མཁའ་འི་དཔེ་མཐོང་དམ
མཐོང་ལང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་ཅུང་ཟད་གྲུང་གྱུ་བ་པ་མེད་ཅིང་དབང་གིས་ལ་སྐྱུང་བ་མེད་པ་དང་དེ་དག་གི་དམིགས་ལུ་ལ་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་ཅིང་རྟོན་པའི་པ་ཞི་ མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མིག་གི་དབང་པོའི་ །
འདས་པ་དང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུང་ས་སུ་སྐྱུང་བ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱི་མིག་ལུ་ལ་དུ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་ མེད་པའི་མཚ ། ཅོན་གྱི་ལུ་ས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ ། །འཁོར་ལོ་ལ་འཁོར་ཞིག་གིས་དབུས་ཀྱི་ཆར་སྐྱུང་བ་རྣམས་མཐོང་ ། །མཐོང་ཆར་
སྐྱུང་བ་རྣམས་དམའ་བ་དང་གྱུ་བ་ཞི་དང་རྒྱུ་པོ་དང་སྐྱུ་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་མཐོང་ཡང་། དོན་ ། །རྣམས་མཁའི་ ། །སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱུང་བ་དེ་ལྟར་ ། །ཡོད་པ་མིན་ནི་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་ ། །དཔེ་ཞིན་ཐམས་ཅད་སངས་

ལྟོ་སྒྲིལ་

ལྟོ། ། ཁྱེད་ལ། ། མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟམས་སུ་འཇུག་པ་དང་སྒྲིལ་ལྟམས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་ནས་ལས་འདེམ་པ་དང་འཇུག་པ་དང་བཞེངས་པ་དང་སྒྲིལ་མདོག་སྒྲིལ་མཐོག་པ་དང་ཞིང་
 ཁམས་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པར་གཏུལ་བྱའི་རིགས་མང་པོས་མཐོང་ཡང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་སྒྲིལ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བ་དེ་ལྟར་ཞོན་ལ་བདེན་པར་
 ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། ། རྒྱགས་རྗེ་འཇུག་ཚུལ་ས་གཞིའི་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་ལས་སྒྲིལ་བ་ཀུན། རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། འཕེལ་དང་བརྟེན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྟར། ཞེས་
 པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྒྲིལ་བའི་རྩ་ཤིང་ནགས་ཆེན་དང་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འདི་དག་བསྒྲིལ་པར་བྱའོ་སྒྲིལ་པ་རྣམས་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྤར་མེད་པ་གསར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་ཡོད་
 པ་རྩ་བ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་འཛུགས་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ལོ། ། དོན་ནི། དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས། འགྲོ་
 བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས། མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འདི་དག་གི་དོན་བྱའོ་སྒྲིལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གཏུལ་

༡༡། མཚན་དང་བཅས་པས་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྱག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དེ་ཡི་དགོས་པ་དང་ཉིད་དགོས་འགྲུབ་
 པའི་ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་ལྟ་བུ་དང་དགོས་འབྲེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་སྟོ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱར་དུ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཕྲིན་ལས་འབད་ཚུལ་མེད་ཅིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཀུན་ལ་དང་པོར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ནས་འཕྱག་ཅིང་མཐར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུང་འཕྱག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་འཕྲིན་ལས་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 མོད་པ་ནི་ཉེ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འང་འཕྱག་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དཔེ་དང་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་དོན་གྱི་རྟེན་བརྒྱུན་གྱི། གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་དཔེ་
 དག་ནི། རྣམ་དགུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི། །དེ་ཡི་བསྟུས་དོན་ངེས་པར་བཟུང་། །སྟོན་དང་གསུང་དང་ཁྲབ་པ་དང་། །སྤྱུལ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་དང་། །ཐུགས་གསུང་སྤྱོད་པ་གསང་བ་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ། འབད་
 ཚུལ་མེད་ཅིང་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བེ་རྩྭ་རི་ས་གཞི་དག་པ་ལ་བརྒྱུན་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དགུ་གོང་དུ་རྒྱལ་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དཔེ་ས་མཚོན་པར་བྱ་བ་དེའི་མདོར་བསྟུས་པའི་དོན་

རྩེ་
 རྩེ་

དེས་པར་བཟུང་ཞིང་སྟོན་པ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་དཔེས་ནི་གཏུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུ་འི་རྣམ་འཕུལ་སྐྱོ་ཆོག་པ་སྟོན་པ་དང་། ར་བོ་ཆེན་པོ་དཔེས་ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གསུང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་ངག་གསུང་བ་དང་། སྤྱིན་གྱི་
དཔེས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཐུན་པ་དང་བརྟེ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། ཆངས་པའི་དཔེས་ནི་སྐྱུ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱུ་ལ་པ་དང་། ཉི་མའི་དཔེས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྟོབ་
དང་། རོར་བུའི་དཔེས་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་ཚུལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་། རྒྱ་བརྒྱན་གྱི་དཔེས་ནི་ཡི་གེ་མེད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྟོན་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་དང་། རྣམ་མཁའི་དཔེས་ནི་གཟུགས་སུ་མེད་ཀྱང་གཏུལ་བྱས་མཐོང་
བཤད་པ་ནི། འབད་ཚུལ་རྒྱུན་ཀུན་རབ་ཞི་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས། འདྲི་མེད་ཐུགས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི། གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བལ་སོགས་བཞིན། འབད་ཚུལ་ཞི་བ་དམ་བཅས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཐུགས་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། རང་བཞིན་
དོན་ནི་གྲུབ་དོན་དུ། འདྲི་བའི་བརྒྱ་ཕྱིན་གཟུགས་སོགས་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབས་པ་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབད་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་མཐུས་པ་སྟུན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་འཕུགས་པ་

ཨོཾ
ཨཱུཿ
ཨེཿ

༡༡། ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་སྤངས་པའི་ཐུགས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིའི་འཇིག་རྟེན་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱེད་ཡིས་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ལྟའི་
དབང་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིམ་ལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་བ་དང་བཅས་པའི་འབད་རྩོལ་གྱི་རྒྱུན་ཀྱན་རབ་རྟའི་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དེ་ལྟར་འབད་རྩོལ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་ལྟན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་དེ་ནི་གཏུལ་བྱའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་
འགྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། རབ་ཆེའི་སྒྲ་སྐད་ལ་སོགས་པ་སྤར་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྐབས་གྱི་དོན་འབད་རྩོལ་མེད་ཚུ་པ་ནི། འདིར་ནི་སྐབས་དོན་འདི་ཡིན་
ཏེ། སྟོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དགུ་ནི། སྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བ། འབད་པ་མེད་པར་རབ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་སྐབས་གྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་འཕྱུ་
སྟོན་པ་དང་གདམས་ངག་གསུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་སྤར་བཤད་པས་ནི་སྟོན་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་དང་འདི་བྱོལ་པའི་འབད་

པདད་ཚེལ་བ་མེད་པར་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཕྱིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་རབ་བྱུང་འདུག་པར་སྟོན་པས་སོཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མཚན་རྩལ་ལ་གྱིས་ལས། དཔེ་ཡི་དབྱེ་བས་བསྟན་པ་ནི། །གང་ཞིག་བརྒྱ་མིན་དང་དྲུག་བཞིན་
དང་། །ཚེལ་ཉི་ཤེས་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྤྱོད་རྣམས་མཁའ་ས་བཞིན་སྤྱིད་པའོ་བཟ། །འབྲེད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིམ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མེད་ཆད་པ་གང་ཞིག་ཉི་
བར་མཚན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་བརྒྱ་མིན་རང་གི་གནས་ནས་མ་གཡོས་པར་གཟུགས་བརྒྱན་ས་གཞི་ལ་དཀར་བས་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དཔེ་ཆེ་ལ་འབྲེད་པ་མཛད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞི་སྟོན་པ་བཞིན་དང་། སྤྱིན་གྱིས་རྣམས་མཁའ་གྲུབ་པའི་
ཆར་གྱིས་ལོ་ཐོག་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། ཆོངས་པ་གཟུགས་ཁམས་ལས་མཁའ་མོས་པར་སྤྱུལ་པའོ་དོད་ཁམས་སུ་བསྟན་པས་ལྷན་ལས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། ཉི་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་སྟོབས་སུན་པ་སེལ་པར་བྱེད་
པ་བཞིན་དང་། ཉི་མེད་མཚན་གྱི་ཀླུ་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྣམས་ཉི་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་སྟོལ་བ་བཞིན་དང་། བདེ་དྲོ་པར་གྱུག་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཆོག་ལ་སྤྱོད་པ་བྱག་ཆལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་རྣམས་བཞིན་
དང་། གཞན་གྱི་ལྷན་གྱི་ལས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་མཁའ་བཞིན་དང་། ཉི་མེད་པ་དང་ཚེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ས་གཞི་བཞིན་ཉི་མེད་པ་ལྷན་པའོ་མེད་པའི་སྤྱིད་པའོ་དེ་ཉི་མེད་གནས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་མེད་ཆད་ཅིང་འབྲེད་

༡༡།

ཚུལ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱེད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་གི། སལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །
དོན་དང་སྒྱུར་ཏེ་ལག་དཔ་ནི། །རིན་ཆེན་ལྷ་དབང་སྤྲུང་བཞིན་སྟོན་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་སྟོན་མཛད་ལྟའི་རྩ་དང་འདྲ། །བྱུང་བ་དག་མཐུན་དང་བཅེ་བའི་སྒྲིན་ཆོག་ས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་སྤྱིད་ཅེ་འི་བར་དུ་བྲལ། །ཆངས་བཞིན་ཟུག་མེད་གནས་
ལས་མི་བསྐྱོད་པར། །སྤྱལ་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྤྲུང་བ་རབ་སྟོན་གང། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་བྱག་ས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྒྱུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བྲལ་དང་
གཟུགས་མེད་ཏུ་གྲག་པ་ཉིད། །ས་བཞིན་འགྲོ་བའི་དགར་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར་ས་ནི་སངས་རྒྱས་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་དཔེར་ན་མིའི་འཇིག་རྟེན་
རིན་ཆེན་བེ་རྩལ་འི་ས་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྤྲུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྤྱལ་ས་མ་གཡོས་པར་སྒྲལ་པ་དང་ལྟན་པའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྒྱུ་ནི་རྣམ་འཕྱུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་སྟེ་སྒྱུ་ནི་སྤྲུང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། །མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་པར་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུང་གིས་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་

སྤྱོམ་བཞི་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བ་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་པ་ཆེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྟོན་གྱི་ཆོག་པ་དང་འདྲ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་འདྲ་བའ་འཇུག་པ་དང་། ཆོངས་པ་གཟུགས་ཁམས་ལས་མ་གཡོས་པར་སྤྱུལ་པ་འདོད་ཁམས་སྤྱོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྟོད་པར་རང་རང་གི་ཚོས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱུ་དང་གསུང་གི་སྤྱུལ་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པ་དུ་མ་ཡང་རབ་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཉི་མས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱང་བ་འགྲེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་
 བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་པར་བ་དུ་སྟོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་རིན་ཆེན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་རྩོལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱིབ་པ་མངའ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་ཡང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོ་ཆོག་པ་སྤྱོ་ཐོས་ཀྱང་ཡི་གའི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་གསང་བ་ནི་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོ་ཆོག་པ་སྤྱོ་ཡང་གཟུགས་སྤྱུག་པ་མེད་ཅིང་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞིས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་

༄༅།

གྲུང་ལ་དྲུག་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་དང་ཅི་སྒྲུབ་རྣམས་མ་ལུས་པའི་འཕེལ་བ་དང་བརྟན་པ་དང་ཡངས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞི་འཇགས་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་རྣམས་པ་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོམེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྤྱིར་ཡང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྤྱིར་ཡང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ་དང་། ཆོས་མཐུན་པས་
 མཚུངས་པར་སྤྱིར་ཡང་མི་མཐུན་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལོ། །སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་པོའི་དབང་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ་ནི། དག་པ་བེད་ཆུང་འདྲ་ཡི། །སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱ། །དེ་དག་ས་ནི་མི་
 བཞེས་པའི། །དད་པའི་དབང་པོ་བརྟན་པ་ཉིད། །དགེ་བ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་དང་འཇིག་ །བརྒྱ་བྱེད་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་རྟག་
 ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཞི་བེད་ཆུང་དག་པར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བ་ཡི་རང་གི་སེམས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་དྲུང་བར་གྱུར་པ་ལ་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་སེམས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་མི་མཐུན་ཐུགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱེད་ཀྱི་ས་མི་བཞེས་པའི་སྐྱོན་ས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་བརྟན་པར་

ཡུལ་འཕེལ་གྱི་སྐབས་ལྟར་

ལྟར་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་དང་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྟེ་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་ན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་རིམ་པ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པར་སྦྱང་བ་ཡིན་ཡང་བརྒྱ་བྱེན་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་སྲུང་རྩ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ནས་མ་འཕོས་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི་འང་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཚུལ་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་མེད་པར། །སྟེ་མེད་འགག་མེད་ཆོས་སྐུ་ལས། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་བར་དུ། །སྟོན་པ་ལ་དགྲུས་
མཛད་པ་འདུག །ཅེས་པ་སྟེ། ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འབད་རྩེལ་མེད་པ་ཡིན་ན་འཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལྟར་སྟུམ་པ་ལ། བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་རྩེལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་རྩེལ་གང་ཡང་མེད་པར་གཏོད་མ་ནས་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་པས། གདུལ་བྱ་འཁོར་བའི་སྲིད་
པ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་པར་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐུ་ནི་རྣམ་འཕྱུལ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་གིས་གདམས་ངག་གསུང་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་མཁྱེན་རྩིས་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདུག་གོ་ཞེས་བྱ་

[illegible]

སྒྲིག་པ་ལྟར་

ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །དེ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར། །ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དག་དང་འདྲ། །སངས་རྒྱས་བྱུང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་འབྱུང་ཕྱིར། །དགེ་བའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་
མེད་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ན་སྐྱའི་རྣམ་འཕུལ་ལ་ཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། །བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ས་གནིར་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་གཟུགས་བརྒྱན་སྤྲོད་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འོན་ཀྱང་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་དབྱངས་དང་མི་ལྟན་
ལ། །སངས་རྒྱས་ནི་ཚོས་གསུང་པའི་བྱུངས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་གསུང་པའི་དབྱུངས་དང་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་གསུང་གི་གདམས་པ་གསུང་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི་ལྟ་ཡི་རྩ་བོ་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་
སྒྲིམ་བཞི་སྟོན་པ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། །འོན་ཀྱང་དེ་བོ་ཆེན་པོ་གྱིས་རེ་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པས་དོན་བྱེད་པ་མིན་པ། །སངས་རྒྱས་ནི་གཟུལ་བུའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པའི་ཆ་ནས་མ་ཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བས་གསུལ་བུ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། །སྟོན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པས་ལོ་ཐོག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཆོངས་པ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་
གྱིས་ནི་དོན་མེད་པའི་ས་བོན་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་དོན་མེད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འོན་ཀྱང་ཚོས་པའི་ས་བོན་སྤྲོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བ་འདྲ་མིན་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་དོན་མེད་པ་ཉིན་

ལོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་སྤྱོད་བའི་ཆ་ནས་སྤྱུལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱུལ་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཆངས་པས་ནི་ལན་གཅིག་ཙམ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་གྱི་གཏན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཏན་དུ་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི་ཉི་མའི་གཟུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལོ་ཐོག་གཏན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཉི་མས་ནི་རེས་འགའ་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི་ཉིན་མཆན་གཏན་དུ་ནི་ཐུན་པ་འཛུམས་པར་བྱེད་པ་
 མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་འཛུམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཏན་དུ་ཐུན་པ་འཛུམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ངས་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་འབྱེད་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོད་བས་ཉིན་མཆན་གཏན་དུ་ཐུན་པ་འཛུམས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནོར་བུ་ནི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོ་ལ་འད་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་ནི་རྩེད་པར་མི་དགའ་
 ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱུ་ལ་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་རྩེད་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྩེད་པར་དགའ་བའི་ཆ་ནས་གསུང་གི་གསང་བས་ལོགས་བཤད་སྤྱོད་པ་

རྒྱ་
 རྒྱ་

རྟེན་པ་ཆེན་པོ་དང་ནང་དུ་བདེན་པ་མ་གྲུབ་པས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཇི་ལྟར་བཞེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་བྱུང་ལུ་རག་ལས་ནས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རྟེན་པར་རག་ལས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། དེ་ལྟར་རྟེན་པས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་མཛོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་གསང་བས་རྣམ་འཕུལ་མ་ཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱད་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་
 འདྲ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནི་དག་བའི་གཞི་འཕྲོད་ཏེ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་དཀར་པོ་དག་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་འཕྲོད་ཏེ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
 དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བའི་ཕུན་སུམ་ཆོག་སྤྱད་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་གནས་པའི་གཞི་འཕྲོད་ཏེ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོག་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་རྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 བཞེན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོག་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་འད་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ལམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོག་སྤྱད་པའི་རྒྱ་དག་བ་བཅུ་འི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོག་སྤྱད་པའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་

སྤྱི་གསང་བ་
 རྟེན་པ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་

ལྷོ་། །བཞི་དང་ཚད་མེད་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་ས་ཆེན་པོས་ནི་ཅི་གི་དང་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྟེན་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་
 གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་བསྐོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཆོག་ལ་མོས་པ་རྣམས། །གནས་སྐབས་འཕྲིན་ལས་སྤྲོད་དུ་
 རུང་ཕྱིར་དང་། །མཐར་ཐུག་འཕྲིན་ལས་ཐོབ་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་དག་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་འདི་མ་བྱེད་པར་མཛོད། །ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱེད་ཐབས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ངེས་པའོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཁྱེ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་དགོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལེ་ལུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །།དེ་ནི་རྩིས་དང་བསྟན་པའི་གནས་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་དག་གིས་ཕན་
 ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྩལ་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །དེ་ཉིད་རྣམ་གྱངས་གཞན་གྱིས་ལས་སོ། །བསྟན་པ་ལའང་། གནས་བཞི་པོ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་རྩལ་དང་། དེ་རྟོགས་པས་ཕན་ཡོན་ཐོབ་

བའི་ཚུལ་ལྟོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཁམས་དང་སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་དང་། །སངས་རྒྱུ་ཚེས་དང་སངས་རྒྱུ་འཕྱིན་ལས་ཏེ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོབྱར་གྱི་དྲིམ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པོ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོབྱར་གྱི་དྲིམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚེས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པའི་རུས་པས་སངས་རྒྱུ་གྱི་མཛད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་
 མི་འཆད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་འགྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་མཁས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་སྟོབྱར་གྱི་དྲིམ་པལ་ཆེ་བས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་
 ལ་གནས་པ་ཡིས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་ན་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟོབྱ་བོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་སྤར་བ་སྤྲོན་པ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་དག་གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་
 སྟུམ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་མཁས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་

༡༡།

དང་། ཞེས་རལ་མཆོག་གྱུར་ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པ་ལོ། ། བྱེད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། སློབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ལ་མོས་པ། ། སངས་རྒྱུས་ཡོན་ཏན་ཆོག་གི་སྒྲིབ་ལྟར་ཏེ། ། བསམ་མེད་ཡོན་ཏན་
ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་དེ་རྣམས་ནི། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོག་གི་སྒྲིབ་ལྟར་བཞིན་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་མིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་
རལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་མཐའ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། རྒྱུས་ལྟར་ལ་གསུམ་ལས། སྟོན་པ་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་ཚུལ་ནི། གང་ཞིག་བྱེད་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ནོར་བུས་སྟུག་པ་ནི། ། སངས་རྒྱུས་

ཞིང་གི་རྒྱལ་མཉམ་ཉིན་རེར་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྟག་འབུལ་བ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་རེག་ས་ཀྱི་བྱེད་མ་
རིགས་ཀྱི་ཐུགས་གང་ལ་ལཞིག་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་མེད་པའི་བྱེད་ཆུབ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས། དངོས་པོ་བཟང་པོ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེད་པལ་རྟུ་མེད་པས་སྤྲུམ་ཤིང་གང་བ་ནི་བྱེད་ས་མཐའ་ལས་བ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ལས་བ་དག་གི་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་བྱེད་ས་དང་མཉམ་པ་རྣམས་དུས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟོན་འདས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབུལ་བ་ལས་ནི་བསོད་ནམས་
ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མོད། དེ་བས་ཀྱང་སློང་དང་ལྟན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་གང་ལ་ལཞིག་བཟུང་མོད་དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་བཙུངས་ཏེ་དོན་རྟོགས་པ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཐ་ན་ཆོག་ཙམ་ཞིག་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་མ་བཟུང་བར་མ་རོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྩལ་གྱིས་ལྟག་པར་མོས་པར་གྱུར་ན་མོས་པ་དང་ལྟན་པ་འདི་ལ་པལ་ལྟངས་ཐག་པའི་ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །རྩལ་བྱིས་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་རྩལ་ནི། སློབ་ལྟོན་གང་ཞིག་སྒྲིམ་མེད་བྱེད་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐྱལ་བ་དུ་མང་ཡང་། ལུས་ངག་ཡིད་གྱིས་འབད་པ་མེད་པར་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་མེད་སྤྱུང་བྱེད་པ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་

ཉེས་བཞི་བཅུ་ཐམས་པ་

༡༡།

ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི།

ཚུལ་བྱིམས་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར།

འཇིག་པ་སྟེ་སྟོང་དང་ལྷན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་ལ་ལ་ཞིག་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་
སྟོང་མཐའ་དག་སྟོང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ལྟར་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་སྟུང་བར་བྱེད་པ་ལས་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མོད། དེ་བས་ཀྱང་སྟོང་དང་ལྷན་པའི་སྟེས་བྱ་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་
བརྩམས་ཏེ་དོན་རྟོགས་ན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཐ་ན་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཟུང་བར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟག་པར་ལོས་པར་གྱུར་ན། མོས་པ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་
ཆོངས་གནས་མཐར་མོན་ཐོན་ཐོན་པའི་བྱུང་ཆུབ་འཕོ་མེད་ཐབས་བསྟོམས་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འཇིག་པ་སྟེ་

མཁའ་འགྲུ་མཁའ་འགྲུ་

རིགས་ཀྱི་བུ་ལམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྤང་བུ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པུང་དང་འདྲ་བ་རྣམས་འཇིག་ལ་ཞིང་ག་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་
 ལས་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མོད། དེ་བས་ཀྱང་སྤྱོད་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོམ་བུ་གཞན་ལས་གཞི་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་དོན་རྟོགས་ན་ལྟ་སྦྱོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཐ་ན་ཆོག་ཙམ་ཞིག་ཐོས་ཤིང་ཐོས་
 རྣམ་ཀྱང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཟུང་བར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྩལ་གྱིས་ལྟ་ག་པར་མོས་པར་གྱུར་ན་མོས་པ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་བསྦྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
 འཕེལ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞིས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སྦྱོན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྦྱབ་བྱེད་ཅིང་། །བྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་བསྦྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་སྤྱོད་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། །འདི་མཚན་ཉིད་དེ་དེའི་རྒྱ་ཡང་འདི་ཐོས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱོན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྩལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བསྦྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་། གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་

༡༡།

ཨོཾ་
ཐཱ་ཨ་ཨཱ་མ་
ཐཱ་ཨ་ཨཱ་མ་

འཕགས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ན། འདི་ལྟར་བཅད་བཅད་གི་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་བ་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་
 པ་སྟོ་བུར་གྱི་དི་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱང་རྒྱ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། རྟོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་
 སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲིབ། དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་གོ་བའི་ཤེས་རབ་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་དེའི་རྒྱ་ཡང་དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་དང་དེ་ནི་གྱུར་
 པ་དང་། དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དོན་སྐྱབ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མ་ཁྲེན་པའི་ཡུལ། རྣམ་བཞི་ཇི་སྟོན་བརྗོད་འདི་ལ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་དང་རུས་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་པར་མོས་པས་ན། ལྟར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་ལྷན་

ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་

འགྲུ་ཤིང་། ཞེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་གཏོང་མ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་གནས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒོ་བྱུང་གི་དྲིམ་དང་བྱལ་བ་ལས་གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྷན་པ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་འཕྱིན་ལས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པ་བློ་མཐོའི་དོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སྤྱིར་ཐོས་པ་ལྟར་བཞུགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ། སྒོ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དེ་དྲིམ་དང་བྱལ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པར་རུས་པ་ཉིད་ལ་འདོད་པའི་དད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་གནས་པ་ཉིད་ལ་དུང་བའི་དད་པ་སྟེ། དད་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་མོས་པས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་
དག་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཏིད་དུ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་སྒྲན་མེད་པ་ཐོབ་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་
ལས། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྤྱིར་བསམ་པ་རེ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་

ཕྱི་ལོ་
ཞུགས་པ་

༡༡། ལྷོ་རོ་གོ་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱ། བཅོམ་པ་ལོ། རྟོ་ལ་རོ་བོ་ལོ། སྤྱོ་བ་ཆེན་པོས་དོན་ཟབ་ལོ་དང་། ཡུན་རིང་པོས་དགའ་སྤྱད་ལ་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ། ཚུམ་པ་ཆེན་པོས་གོ་ཆ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་
དཔལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱན་ལས། སྤྱོ་བ་ཆེ་དང་ཚུམ་པ་ཆེ། རྟོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔལ་སྟེ། རྟོན་གཉིས་ལྟན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ལ་ལྟག་བསམ་དག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ས་
པར་སྤྱོན་པ་གཞན་དུ་འདོད། རྟོ་བཞིན་སྤྱོ་བ་སྤྱངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། བད་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་ཇོ་བ་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྟོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། བདེ་ལས་བྱུང་བའི་

སེམས་བསྐྱེད་ནི། གྲོགས་དགེ་བའི་ལོ་ལ་གཉིས་ཤིང་ཕྱི་ལོ་ལ་། ལྷན་པ་བཞིན་ཕྱི་རིགས་ལ་དཔེ་སྟོབས་དང་། དགེ་བའི་ཅུ་བརྒྱུ་འབྱུར་གྱི་རིགས་འཕེལ་བའི་སྟོབས་དང་། ཟབ་མཐོའི་ཆོས་ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དགེ་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་བྱུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲོགས་གྱི་སྟོབས་ལས་ནི་མི་བརྟན་པ་བྱུང་བ་དང་། ལྷན་པ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་བརྟན་པ་བྱུང་བ་ཞེས་གྲུབ་
 གྱུ་ གྲོགས་སྟོབས་ལྷན་སྟོབས་ཅུ་བའི་སྟོབས། ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལག་དང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་
 བ་པའི་དོན་པའི་བསམ་པ་སྟེ། རིས་དུ། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱིས། །ཡང་དག་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆོག་མེད་གྲུང་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲུ་མཐོང་བ་
 དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྒྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཇོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉིས་བསྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཆོགས་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱུངས་ནས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱིར་བཞིན་པ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་མགོན་པོ་ཡིས། །དོན་གཉིས་རྣམ་པ་ཡང་དག་ལག་དང་། །གཉིས་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་

ལྷན་པ་བཞིན་ཕྱི་རིགས་ལ་དཔེ་སྟོབས་དང་།

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

༡༡། ལེན་པ་ཚུ་ལ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་དང་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དྲན་པའི་སྒྲོ་ནས། སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། དངོས་གཞི་རིམ་ལའང། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་རིགས་པའི་ཆོག་གིས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས། མཐུག་ཏུ་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་པ་ལྟ་བུ། ཕན་ཚུན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱངས་ཤིང་འཆད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ནི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་དུ། བྱངས་དང་། སྒྲོམ་པ་ཉི་ལུ་པ་དང་། སྒྲོད་འཕྱག་དང་། བསྐྱབ་བསྐྱས་ལ་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལུགས་གཅིག་ཏུ་བཞད་པ་ལྟ་བུ། ལུགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་ནས་མན་ངག་གི་ལུང་ཡང་དག་

བར་བྱངས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་བསགས་པ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་ལས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །
 བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚྭ་གས་རབ་བསགས། ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྒྲིམ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ས་རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
 དང་། སེམས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་དང་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་
 འཕྲོབ་སྟེ། ཚོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཚོགས་ལ་སེམས་མཉམ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་པ་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པར་ནི་ཀུན་བྱང་རྩལ་
 གྱི་སེམས་འཕོ་བ་སྟེད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མཚོགས་རྩལ་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གྱིའི་རྩི་རྩལ་ས། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཟུགས་ཅན་གྱི། །བྱང་རྩལ་
 སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་ཀུན་ལྟ་བུ་སྟེ། །དོན་དམ་བདེ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེས་མཚན་ཏེ་དབྱེ་བ་ནི། །འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་མཚུངས་

ལྟོ། །པར་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིན་ལྟ་བུའི་བར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེད། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྫི་རི་སྒྲན་
 བཞེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གྱུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །གཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྩ་དང་ནི། །སྤྱོད་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི། བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱུག་པ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་ལྱིས་དེ་ལྟ་བུར། །བྱང་རྩལ་སེམས་རབ་བརྟན་བཟུང་ནས། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཡང་། །བསྐྱབ་ལས་མི་འདའ་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་དཔོན་ཞེས་རབ་འབྱུང་
 གནས་ཀྱིས་མཛོད་པ་ལས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་ཚད་མེད་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྒྲོ་བྱས་མི་ཟད་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དག །ཚད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས། །
 སེམས་སྤྱོད་བ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནི། །ངེས་པར་དེ་སྤྱིད་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སེམས་སྤྱོད་བ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྲས་ནས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། གཡ་ཏེ་རྩུང་ཟད་བྱུང་ནའང་། །ཉིས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་། །བདག་

ལྟོ་
 ལྟོ་
 ལྟོ་

ལ་སྒྲུང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། །ཞེས་པ་དང་། ཉིན་དང་མཚན་སོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་། །རྒྱུ་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བརྟེན་པས། །ཕྱང་བའི་ལྷག་མ་
 དེས་ཞི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུན་ཆད་སྤོང་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཕྱང་པར་དུ་འད་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། །རྒྱལ་ལས། །གཞན་དོན་བརྩོན་ལྷན་སྤྱིང་རྗེས་བདག་ཉིད་འདི། །གང་ཆེ་མཉམ་མེད་ལ་ཡང་དགའ་
 འགྱུར་བའི། །དེ་འདྲ་བ་དག་སྤིང་ན་གཞན་བརྟེན་ཅན། །སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཤམ་འཇིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལས་པར་འདོད་པ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། །སྤོབ་དཔོན་བརྩེ་ཆེན་རྟག་ཏུ་བསྟེན་
 པའི་བདག་ །ཕ་རོལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་གིས་སེམས་གདུང་བ། །གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཡང་ཆོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པས་
 འཇུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁྱུར་ཆེན་ཁྱེར་བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། །བདག་གཞན་སྤྱོ་ཆོག་སེམས་ཅིང་བསམ་རབ་བཅིངས་པས། །བརྩོན་པ་བརྒྱུ་འགྱུར་དུ་ནི་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །ཕན་ཡོན་ནི། །འཕགས་པ་དཔལ་སྤྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གཤམ་ཏེ་དཔལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་

ལྷོ། སྐྱུ་ལྟ་པ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འབྱུང་ལ། བྱུང་པར་དུ་ཡང་སྒྲིབ་འཕྲུག་ལས། འདྲིལ་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་རྣམས། ལྟོ་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྐྱེག་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱུ་
 བསམ་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྒྲིབ་བ་དང་། རྒྱུན་ལས། སྒྲིབ་ལྟ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། ལམ་ཐའ་ཡས་ཉེས་པ་བྱེད་ལས་སེམས་རབ་བསྐྱེད་ལས། ལམ་ཉེས་འཕེལ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཏུ་དགོ་བ་དང་། ལམ་ཉེས་བཤེད་དང་སྐྱེག་བསྐྱེད་དག་གིས་
 དག་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཆད་ཉེས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱུ་ཏུ་དགོ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་བཤེད་བལ་སྒྲིབ་པས་དག་འཛིན་། སྒྲིབ་ཅེ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་གྱིས་གྲུང་དག་པ་ལ་སྐྱེག་
 པའི་ཕན་ཡོན་ལམ་ཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་པར་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ལམ་ཉེས་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཡུལ་འདི་ལ། ཡོད་དང་བདག་འདྲས་སྒྲིབ་རྒྱས་དང་། ཐོབ་པ་འདི་འདྲ་ཡོན་ཏན་དང་། ལྟོ་ཞེས་དད་པས་མོས་
 པའི་ཕྱིར། འདྲན་བཅོམ་བཤེད་དང་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སྐྱེག་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ནི་དེ་དག་ལ། རྒྱུ་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འབྱུར། ཞེས་པ་ལ། ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ་ཐབ་མའི་དོན་གྱི་
 གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་བརྒྱལ་སྟེ། ལམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་སྒྲིབ་ཀྱི་དྲི་མ་བསལ་བ་ལས་གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི་བདག་འདྲ་བས་གྲུང་

འཕགས་པ་ལྟར་འབྲུག་པའི་ཆོས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་།

ཐོབ་པར་ལུས་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཐབ་པ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བར་དད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟེན་ལྟ་བུ་པར་མོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ།
ཞེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རིག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་དུ་གྱུར་པ། གཞན་དོན་དུ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
པའོ། །དེས་པའི་ཆོག་དང་གོམས་བྱའི་ཡོན་ཏན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེད་པ་བསྟུན་པར་མཐུན་པའོ། །ཡོན་ཏན་མཐུན་པར་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམས་པ་བཅུ་ལྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་གྲངས་དུ་གྲུ་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་གོ་
ནི། ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་། རེ་ཞིག་བསྟན་པ་ལྟེ། རེ་ཞིག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་པ་རེ་ལ་ཏུ་སྟོན་པ་དུ་གྲུ་གསུམ་ལ་ཉེ། རི་སྐད་དུ། བསྟན་པ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། རྒྱལ་པ་པ་རེ་ལ་སྟོན་པ་དུ་གྲུ། ཡང་དག་པ་འད་དེ་དང་པོ་གསུམ། སྟོན་

ཕྱི་
ལྷོ་

༡། །གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་ཅིང་། དེ་ཉིད་བཟོད་པས་ཀྱང་བཞེ་ཡང་སྤྱར་མི་བཞེ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱང་བས་ལྟག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་ལྟག་པ་ཞེས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་
སོགས་པས་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལའོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཞེས་དང་ལྟན་པ་དང་། གང་ལ་ཅི་འདོད་པ་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་བསྐྱས་ནས་སྒྲ་ལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྟན་པ་ལོ། །དེ་ཡང་། སྤྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཞེས་ལྟན། །འདོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྱིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གོ་རིམ་ནི། སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིམ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མ་རྣམས་དམན་པ་དང་བྱིམ་རྣམས་མཚོག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ལྷ་མ་རྒྱལ་ས་ལ་དང་ཕྱི་མ་རྒྱལ་ས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ས་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པ་སྟེ། ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ཚིག་ནི། དབུལ་བ་འདོར་བས་ན་སྤྱིན་པ་དང་། བསེལ་བ་ཐོབ་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྱོ་བ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ་དང་། མཚོག་ལ་སྦྱར་བས་ན་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པས་
 ལྟར་རོ། །སྒྲིམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་། རྒྱུ་རྒྱུ་སྟེ་བས་དང་། རྒྱལ་པར་སྤྱིན་པའི་སྟེ་བས་དང་། སྤྱིན་ལམ་གྱི་སྟེ་བས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟེ་བས་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྩམས་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་། རྩམས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཛེན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། རིམ་པ་མེ་མེས་པའི་བསམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་དང་། དགའ་བའི་བསམ་པ་དང་། བན་པའི་བསམ་
 པ་དང་། མ་གོས་པའི་བསམ་པ་དང་། དག་བའི་བསམ་པ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དུག་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་མེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱི་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། སྤྱི་ལ་དབང་འབྱོར་པ་

ལྟོ་
ལྟོ་

༡༡། ༡༥། ལྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་སྟེ་དབང་འབྱོར་པ་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་རྣམས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བསྒྲིམ་པ་དངོས་པོ་དང་། ་༡༦། རེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ་༡༧། བསམ་པ་དང་ནི་ཐབས་དག་དང་། ་༡༨། དབང་འབྱོར་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བཟོད། ་༡༩། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ་༢༠། རྒྱས་པར་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ་༢༡། དེ་བཞིན་ཤི། ཐམས་ཅད་དོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་ལས་དང་ལྟན་པ་དང་འཇུག་པའི་དོན་རྣམས་པ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་ཅིང་། འཇུག་པའི་དོན་ལ་འང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། རྩལ་བྱིམས་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྦྱོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་པའི་སྦྱོམ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྦྱོམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། བཟོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ལ་ལན་མི་འབྱེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྦྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཇི་མི་སྦྱོམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ་བདུན་དང་། བསམ་གཏན་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཅུ་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏེ་གསུམ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཚོག་གི་ཤེས་རབ་སྟེ།

གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྟོན་རྣམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅུ་བ་སེམས་དཔའ་ལ་བརྟེན་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཆོག་པ་དང་། གཉིས་རྩེས་འཛིན་དང་ཐོག་པ་བྱེད་དང་། རྟེན་ཡང་སེར་ལྷ་མེད་ལྷན་དང་། ཆོས་དང་
 ཟང་ཟིང་མི་འཛིག་པ་མཐོང་། སྤྱིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། ལམ་ལས་པ་ཡང་དག་སྤྱོད་པར་བྱེད། ཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁབ་བཞི། དཀར་པོ་དགོ་བའི་ཆོས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་
 རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱུས་ལ། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱུས་ལ། མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་དང་བཟོན་འགྲུས་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ཐམས་ཅད་གྲུང་པ་
 གཉིས། གཉིས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་སེར་ལྷ་དང་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ན་ཕྱི་ལོ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ཅོམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ལ་

ཡོ་
ཡོ་
ཡོ་

ཡོ། །ཆགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཤིང་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཆགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་སྤོར་མ་ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་པ་ནི། །
ལ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ལ་ཡིན་ཏེ། །ལ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཁྱེ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལན་ལ་
སོགས་པ་ལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་དོན་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་འང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
དེ། ཁྱེ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟེང་མེད། །དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། །སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱེ་ཆེ་བ་ནི་ཁྱེ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྩ་བ་མན་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱོན་པས་ཚུལ་བྱིམས་དང་བཟོད་པ་བསྐྱས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱས་ལ། གཉིས་གས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱས་པ་དང་། རྟོག་
བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུ་མན་ཚུན་གཉིས་གས་གཉིས་གས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་འཛིན་ཏེ། རྩལ་ཆོན་རྩལ་གིས་ཇི་བཞིན་མཁུང། །ཅས་པ་ལྟར། པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་རེ་རེ་ལ་འང་དུག་དུག་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་

ལྟོ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞིན་བྱ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ཆོད་བྱེད་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དག་ཅན་ཆུན་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་དག་སྒྲིབ་
དཔྱེའི་ཕྱིར་། ཆོས་ཉིད་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་མཆོད་ཕྱིར་། །པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ། རྒྱུ་པར་དེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། སྒྲིན་སོགས་ལྟ་རྟོགས་པ་དང་དག་ཆུལ་ནི། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉིད་
གནས་པས། ཆུལ་བའི་སྒྲིན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་། །བསོད་ནམས་པ་རོལ་ཕྱིན་རྟོགས་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །བསོད་ནམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྟ། །དེ་ལ་རྒྱུ་གསུམ་རྟོག་མེད་པས། །དེ་རྟོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་
ནས། སྒྲིན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ལྟ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་

༡༡། ཚེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དང་པོ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་སྟེ་ལམོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 འགྱུར་བ་ནི་སྤྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྤྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གྲུང་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྟར་བ་ནི། སྤྱོན་བྱུང་བསོད་ནམས་སྤྱོན་པ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་
 ལས་བྱུང་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན། །བཟོད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་དག་ནི། །བསྒྲོམས་བྱུང་བཙུན་འགྲུས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལ། སྤྱོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་ལས་འབྱུང་བའི་
 བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་སྟོབའི་བཙུན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ག་
 ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་གྲུང་མདོར་བསྟུས་ན་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ངོས་བཟུང་ནི། ལམོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གང་། རྟོན་གྱིས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྤྲོ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱོན་པ་པོ་དང་སྤྱོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་སྤྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལམོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

རྟོན་གྱིས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད།

ཉེས་ལུ་བཟུངས་པ་

༡༡། རྣམས་གྱིས་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དག་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དོ། ། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལག་དཔར་བྱ་སྟེ། ལག་དཔར་བྱའི་དོན་རྒྱས་པར་ལག་དཔར་པ་དང་། འཆད་ཚུལ་གྱིས་
 བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །རྒྱས་པར་ལག་དཔར་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྟམས་པའི་ཚུལ། །ཆོས་ལ་གཞི་དཔ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ། །བརྟམས་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོ་བའི་ཚུལ། །ཞེས་པའོ། །བརྟམས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་
 གཉིས་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་སྤྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དག་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་ལྟེན་གྱི། །དེ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་སྤྱིར་འདི་ལག་དཔོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་དཔར་
 བྱེད་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྗེས་ཀྱི་གནས་བདུན་ལག་དཔར་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཟོ་འམ་གཟུ་ལུམས་སུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་དང་། དཔལ་
 སྤྱོད་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་བརྟན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་ངེས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པའི་ལུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་དང་། གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་རིགས་པ་དང་། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་འང་བརྟེན་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་ལག་དཔར་པ་

མཐུན་པར་བྱ་བ་

ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་ནི། །རང་གི་དོན་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་རྩོམ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་པ་སྤང་བའི་སྤྱི་བ་པ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤང་ན་ལས་འདྲས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་སྐྱེལ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་གང་དག་མཆོག་ཏུ་བབ་མོའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མི་འཕྲོགས་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པའི་སྒོ་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་དགོ་བ་ཕུན་
ལྷ། །འཆེན་ནས་མིག་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དོན་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་ས་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ལ་བཏེན་ནས་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། །ཆེས་པ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་སྒྲིན་མའི་འོད་དང་སྒྲོག་གི་འོད་དང་། རོར་བུའི་འོད་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་ཟླ་
བའི་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་བཏེན་ནས་གང་ཟག་མིག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དོན་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆེན་པོ་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་སྐད་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་

༡༡། མེད་པར་མཁུན་པ་སྤྱོད་ས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ས་ཀྱི་མིག་གིས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་སྟེ་གཞུང་འདྲི་ཉིད་
 རབ་རྟུ་གསལ་བར་བཤད་དེ་ཞེས་པ་ལོ། །གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བྱེད་གསུང་། །ནི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་སྤྱོད་གསུང་
 ཡིན་བརྒྱུག་པ་གཞན། །ཞེས་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་བརྫོད་བྱ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་ལ། རྫོད་བྱེད་དག་གི་དྲིམ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་སྤྱང་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་གསུང་དུ་གྱུར་པས་གཉེན་པོ་ཞི་བ་མྱུ་དན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་ཅིང་ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་གཏན་ལ་
 དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དོན་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་ལས་གཞན་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འདུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱུལ་བ་ལས། །བྱམས་པ་
 གཞན་ཡང་རྒྱ་བཞིས་ན་སྤྱོད་ས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་གང་ཞིན། བྱམས་པ་འདྲེལ་སྤྱོད་ས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་མེད་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་མེད་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་

དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མུ་དན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡན་ཡོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱམས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག
 དང་ལྡན་པ་སྟོབས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། རྒྱུ་མཐུན་གྱུས་པས་བྱང་ཚུལ་ནི། གང་ཞིག་རྒྱུ་པ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་ན་མ་གཤེད་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །
 ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། དེ་ཡང་དབང་སྟོང་པ་ཀའ་བཞིན་སྟེ་བོས་བྱང་། ཞེས་པ་སྟེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་བྱུང་པར་རྒྱུ་པ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་
 ཀྱི་རང་པོར་བསམ་པ་མ་ཡིན་ལ། འཆད་པ་པོའི་བྱུང་པར་ཆོས་དང་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་རྟོག་པ་ཀུན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལེགས་གི་ནམ་པར་གཤེད་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པས། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་ཐར་པ་བྱུང་ན་མེད་པའི་ཕྱི་
 དན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དེའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་ཅོས་དེ་ཡང་དབང་སྟོང་ཆེན་པོ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་པ་ཀའ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སྟེ་བོས་བྱང་བར་
 བྱ་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། ཆོས་ལ་གཞི་དཔ་སྤང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དག་པའི་ཐབས་ངོས་བབྱང་སྟེ་བསྟན་པར་གདམས་པ། ཉམས་པའི་རྒྱུ་ངོས་བབྱང་སྟེ་སྤང་བར་གདམས་པ། ཐབས་པོའི་ཆོས་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོང་ཚུལ། ཞེས་

༡༡། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཆེས་མཁས་པ་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མོན་ཏེ། མཁའ་ལྷ་ས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁུམས་ཀྱིས་མཁུམས་གཞན་མིན་
 པ། རྟེན་མེད་སྤངས་སྤངས་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྤྲེལ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག། སྤྲེལ་ཚུལ་བཞིན་མེད་པ་དང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ། གང་གི་མེད་ཚུལ་བཟོ་གས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ལས་ཆེས་མཁས་པའི་གང་ཟག་
 འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་མ་ལྷས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་མེད་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ཀུན་མཛོད་སུམ་དུ་མཁུམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་མཁུམས་ཀྱི། སངས་རྒྱུས་ལས་
 གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་མིན་པ་དེའི་མེད་སྤངས་སྤངས་ཆེན་པོ་ཚུལ་བཟོ་གས་ཀྱི་དམ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་མདོ་སྤྲེལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། དུང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དང་ངེས་དོན་ལ་དུང་དོན་ནི་ཞེས་རང་བཟོས་མི་དགྲུག་ཅིང་ལོག་པར་བཤད་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་སྤྲེལ་པ་ཟེར་གས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་པར་འགྱུར་བའི་མེད་སྤངས་དང་། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་སྤངས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་མེད་སྤངས་བྱུ་བའི་དོན་
 ལོ། རྟེན་མེད་སྤངས་སྤངས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱུར་བ་དང་། རྟེན་མེད་སྤངས་ཆེས་ལ་བརྒྱས་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྷས་བྱས། རྟེན་མེད་སྤངས་ཆེན་པོ་ཅན་དེ་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱུར། ཞོས་གཙང་ཆོན་གྱིས་རྣམ་བསྐྱུར་སུམ་གྱིས་

རྟེན་མེད་སྤངས་སྤངས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱུར་བ་དང་།

མཐུན་པར་

གོས་པ་མིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་དན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་རྟེན། དེ་དག་གིས་
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པས་སྤྱོད་བལ་སོགས་པའི་ཉེས་མཁའ་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱན་གྱང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བུས་བྱས་ཤིང་དེ་ལས་གྱུར་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉམས་ཐག་
པར་འགྱུར་བ་དྲིས་ན་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་ལྟ་བུ་དན་པའི་དྲིམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་ན་མ་ཡང་མི་སྐྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱུར་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་སྤྱོད་པ་སྒྲོ་བ་སྐྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱུར་རོ། །དཔེར་ན་
གོས་གཙང་མ་དྲིམ་མེད་པ་ཆོན་གྱི་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བསྐྱུར་དུ་རུང་གི་སྐྱུ་ཀྱིས་གོས་པའི་དྲིམ་ཅན་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཉམས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། སྒྲོ་གྲོས་དམན་ཕྱིར་དཀར་མོས་བྲལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ད་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་
ཕྱིར། དམ་ཆོས་མོངས་པས་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཕྱིར་དང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་ཕྱིར། རྟོན་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་ལྟ་བའི་དབང་ཕྱིར་ཆོས་སུ་ན་འབྱེན་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འཛིན་བསྐྱོངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་ཕྱིར་དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་བྱེད། །
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྒྲིང་པོ་ངེས་པའི་དོན་ནི་མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། ཁ་ཅིག་མི་མོས་ཤིང་རྣམ་པར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་སྐྱུ་པ་ལ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཉེས་

༡༡།

པའེའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ།

དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ཞིང་སྒྲིལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱལ་ལྟུང་གི་རིགས་སུ་
པར་མ་གྱུར་པས་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནི་སྒྲིལ་དུ་སེམས་ཁེངས་པའི་ལོག་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོར་བས་
སྒྲིལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཤོངས་པར་ལྟུང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཆེན་པོའི་བར་བསགས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ངེས་པའི་
དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཟས་དང་གོས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་ཤིང་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྫོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་ན་པ་
ལ་མཆོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱུ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་འབྱེན་ཞིང་རྣམ་པར་སྤྱོད་བ་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒྲིལ་བུ་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རྒྱུད་རིང་དུ་བསྐྱེད་ས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་མི་ཆོས་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དག་པས་མོས་པ་དམན་པའི་ཕྱིར་

ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་

ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་། ལྟུང་པར་དུ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་སྤྱོད་བར་བྱེད་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་དེ་གནས་མིན་ལ་སྒྲགས་པས་གདུང་བྱེད་འགྱུར། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ལུང་ཆེན་བསགས་བྱས་དུས་རིང་དུ། །རིགས་མེད་གྲོགས་ངན་སྟོན་དགོམ་བསགས་སྟོམ་སྤྱངས། །ཆོས་འདིས་སྒྲགས་འགྱུར་འདི་ན་དོན་ཆེན་
འདི་ལས་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ལས་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱང་རྩལ་ལ་ངན་སོང་སྤྱོད་རྩལ་ནི། ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉམས་དེ་བཞིན་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་དང་ནི། །མི་བཟད་སྤྱལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་གིན་ཏུ་
འཛིགས་མི་བྱ། །མེ་སྤུལ་དག་དང་རྩྭ་འཛིན་མེས་ནི་སྟོག་དང་བྲལ་བ་ཅོམ་བྱེད་ཀྱི། །དེ་ལས་མནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གིན་ཏུ་འཛིགས་པར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་མཆོག་ཏུ་ཟབ་མོ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་ལ་འཛིགས་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱང་དོར་ལ་མཁའ་པའི་སྟེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་འཛིགས་པར་གྲགས་པའི་མེས་སྟོག་པ་དང་ནི། །མི་བཟད་པའི་སྤུལ་གདུག་པས་ཟ་བ་དང་གཤེད་མས་གསོད་པ་དང་ནི་ཐོག་གིས་འཕྲིགས་པ་ལའང་གིན་ཏུ་འཛིགས་པར་མི་བྱ་
ཞིང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་འཛིགས་པས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་མེས་ཆོག་པ་དང་། །སྤུལ་གྱིས་ཟོས་པ་དང་། །དགྲས་བསད་པ་དང་རྩྭ་འཛིན་མེ་ཐོག་གིས་ཕྱག་པ་ལས་ནི་ཆོའདིའི་སྟོག་དང་བྲལ་བ་ཅོམ་བྱེད་པར་རུས་མོད་ཀྱི་དེ་

ॐ

༡། རྣམས་ལས་ངན་སོང་མནར་མེད་པའི་དཔྱུ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ་ལས་ནི་མནར་མེད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ནོ། །མདོ་ལས་གྲང་། རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཕར་ལ་ཕྱིན་ལ་མ་དད་ན། ཤེས་ན་སྤྱོད་ཅུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྤྱོད་བྱེད་དེ། སྤྱངས་ནས་སྐྱབས་མེད་གྱུར་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་བ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། གང་ཞིག་ཡང་
ཡང་སྤྲིག་གྲོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་གྱུར་དང་། ཡམ་དག་བཅོམ་གསོད་པ་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཆོག་ཆོགས་འབྱེད་པའི་མི། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམས་ན་སྐྱུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྤང་
བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཟག་ངན་པ་གང་ཞིག་དུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་ནིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པས། སྐྱབས་གནས་སྤྲན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་དགྲོང་བར་འདོད་པའི་ངན་སེམས་ཆེན་པོ་
དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་སྐྱམ་ཆོས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲམ་པ་དང་མ་རྟོག་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་གྲང་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོན་མོང་དུ་བཀྱར་བའོས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་གསོད་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱ་བར་འོས་པ་མིན་པ་བྱེད་པ་དང་། མཆོག་གི་ཆོགས་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མི་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཉིད་ཐར་པའི་རྣམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་དམ་གསུམ་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་རྩི་

ལྷན་སྐྱེས་པ་ལྟར་

ཆེན་པོ་ལས་པར་བསམས་ཤིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲམས་ན་མུར་དུ་མཆོམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཐར་ནས་བྱང་རྒྱུ་བོ་བ་པར་གྱུར་གྱི། སྒྲེབ་གོང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་སྒྲིང་པོ་ངས་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ལ་
སྤང་ཞིང་སྤངས་ན་དེ་ལ་ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བོ་བ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེའི་ལམ་བསྒྲམ་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཏེ་དེ་བྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཟའི་ཆོས་ལ་
མོས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རོ། །རྒྱུད་ལས་གྲུང་། མཆོམས་མེད་ལྟ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །སྒོ་ག་ཆགས་གསོད་ལ་དགའ་བ་དང་། །ག་ཞན་ཡང་སྒྲེབ་དམན་གང་དང་། །མྱོངས་དང་མ་རུང་ལས་བྱེད་དང་། །ཁ་ཐུགས་པར་ལན་ལན་ལག་མཛེས་ག་།
བསམས་པས་དེ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསོད་ནམས་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ལ། སྒྲུབ་མེད་གི་རྣམ་པ་ཞིག་ནི་དུག་གིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱོ་བྱ། བསྐྱོ་བ། དགོས་ཆེད་དང་། བྱེད་ལས། རྣམ་པ། ཆོག་འོ། །དེ་ལ་
བསྐྱོ་བྱ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསམས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལས་ཅད་དེ། ཇི་སྒྲིབ་དུ། སངས་རྒྱུས་པ་ལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། འགྲོ་གྲུབ་དགོ་བ་ཇི་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་
བྱེད་འགྱུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག །བཟང་པོ་ཇི་བཞིན་དེ་འདྲའི་ས་དག་ལ། །ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་རེད་གྱུར་ཅི། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱོ་བ་ནི། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་

༡༡།

བྱང་རྩུབ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་གོ་འཕང་སྟེ། མདོ་ལས། དག་གའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་མི་འདུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགོས་ཆེད་ནི། མཐའ་ལས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བྱང་རྩུབ་ལ་དགོད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། སྟོན་འདུག་ལས། སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་རྩུབ་ཕྱིར་
 བསྐྱོར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱེད་ལས་ནི། དཔེར་ན་རྩུའི་ཐིགས་པ་རྒྱུ་མཆོར་ལྟར་བ་རྣམས་དེ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་རྩུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་དག་གའི་ཡང་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
 བྱང་རྩུབ་ལ་སྐྱོར་བ་སྟེ། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྩུ་ཐིགས་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་དང་ལྟར། །རྒྱུ་མཆོ་མ་སྐྱམས་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། །དེ་བཞིན་བྱང་རྩུབ་ཡོངས་བསྐྱོས་དག་གའི་ཡང་། །བྱང་རྩུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། །ཅེས་པ་
 དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ཡོངས་ལུ་བསྐྱོབ་བྱེད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་དང་བྱུ་བ་ལ་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་མི་དམིགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཏྲག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལས་ཅན་ལས་མིན་ཞིང་། །ལས་ཀྱི་བྱུ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་མི་ལྟ་

ལྟེན་སྟེ།

༡༡། །ཁམས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱིན་བདག་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་པོ་དང་ནི་སྤྱིན་བདག་གྱུར་། །སེམས་ཅན་ཕུང་པོ་གཞན་དག་གྱུར་། །ཆོ་རིང་ནད་
 མེད་བསོད་ནམས་འཕེལ་། །རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་བྱམས་པ་ལ་གནས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ། །འབྱུང་པོ་གང་དག་འདིར་ནི་ལྷགས་གྱུར་ཏམ། །སའམ་འོན་ཏེ་བར་སྤྱང་འཁོད་གྱུར་
 རུང་། །སྤྱི་གྲུ་ཀུན་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་བྱེད་ཅིང་། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་རིགས་པའི་ཆོག་གིས་བསྟོན་བདེ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཆེར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་སྤྱུ་གསུམ་བརྟེས་པའི་བྱིན་རླབས་དང་། །ཆོས་ཉིད་
 མི་འགྱུར་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་དང་། །དགོ་འདུན་མི་བྱེད་མཐུན་པའི་བྱིན་རླབས་གྱིས། །བསྟོས་ཤིང་སྤྱོད་ལམ་བཏབ་པའང་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཞུང་ཉིད་ལ་སྤྱུར་བ་ནི། དགོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་
 །ཁམས་འི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །དོན་གནས་རྣམ་འདུན་ཚུལ་བཞིན་བཤད་ལས་བདག་གིས་དགོ་བཤའ་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་འདི་མཐོང་ཡས་འོད་མང་འདྲངས་ཆོ་དཔག་མེད་མཐོང་ཞིང་། །མཐོང་ནས་གྱུར་ནི་ཆོས་མི། །དེ་མེད་
 །སྤྱིས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོན་དང་། །དེ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་

སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་

དེ་ནི་དེ་ལྟར་གྱི་དེ་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ལྷན་ཅིག་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་བྱུང་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་དེའི་རྒྱུ་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་སྐྱབ་པ་
འཕྲིན་ལས་གྱི་དོན་ཏེ། བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་རྒྱུ་ལེགས་རྣམ་པ་བདུན་པོ་ཕྱིན་ཅིང་ལོག་པའི་ཚུལ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་འཆད་པ་པོ་བདག་གིས་དགོ་བའི་ཅུ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཐོབ་པ་དེས་ནི་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་
ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱེས་ནས་མཐའ་ལས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་མངའ་བ་དང་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་
མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་དེ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་ཤིང་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དེ་མེད་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་བཟོ་ལ་མི་སྐྱུ་པའི་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འཆད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ནི། གང་ལས་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར། རི་ལྟར་བྱར་ནི་གང་བཤད་པ།
རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་དེ། རིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྐྱེད་ཏེ། །གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པར་མ། །ཐབས་དེ་གཅིག་གི་ཉམས་པའི་རྒྱ། །དེ་ནས་ཆོག་སུ་བཅད་པ་ནི། །གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མིན། །འཁོར་གྱི་དུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་སྟེ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་ཐོག་མ་སོ་ཞེས་གྲུ་བུ་ལོ།

༡༡། ཡོངས་སུ་བསྟོ་སྟེ། ཇི་སྒྲིད་དུ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། ཐེག་མཆོག་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་བཤད་འདི་ལས། །བསམ་ཡས་བསོད་ནམས་བདག་གི་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་གྲུན་ཐེག་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས།
།རིན་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོང་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འཕགས་པ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་ཐེག་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐེག་མེད་གྱིས་
མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་སྟེ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་ཐོག་མ་སོ་ཞེས་གྲུ་བུ་ལོ། །དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྟར་བའི་ཚུལ་ནི། དཔལ་ལྷན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྱམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དེ་རྗེས་དཔོན་པོ་
པཌྱི་ཏ་ཆེན་པོ་སངས་ཅན་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་སྟེ་འཕྲི་དགོ་སྟོང་སྟོ་ལྷན་ཤེས་རབ་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་དེ་ཉིད་དུ་བསྟར་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཟེ་བཙུན་གྱིས་ལེགས་པར་སྟར་བའི་སྒྲིད་དུ་བཅུ་མས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
བྱོན་པ་ལས། པཌྱི་ཏ་སངས་ཅན་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་བོད་སྒྲིད་དུ་ལེགས་པར་བསྟར་ཏེ་སྒྲིལ་པ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྒྱམས་ལ་ཡན་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྤྱིར་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་གཞུང་འདི་ལ། །ལྷག་པར་མོས་པའི་བཙུན་
པ་སྟོ་གྲོས་གྱིས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དཔེ་ལ་ལེགས་གཞུགས་ནས། །རུང་ཟད་བཅོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དག་པར་བགྱིས། །ཞེས་གྲུ་བུ་སྟེ། བདག་གིས་གྲུང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་

ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོད་

དཔེ་ལ་གཏུགས་ཏེ། ཅུང་ཟད་བཅོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དག་པར་བསྒྲིམ་པའོ། །དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཐོག་ཀྱིས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཏེ། ཀའ་དག་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་ཐོས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་
དང་ལྷན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དྲིམ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་སྦྱབས་ཏེ། དེའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་ཀྱིས་སྦྱབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གིས་ནི། རྒྱམ་པར་དག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་
ལྟ་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲས་པའི་སྒྲོན་ས་ལེགས་པར་འཇུག་པར་མཛད་ཅིང་། གོང་དུ་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གཏོན་མི་བཟུང་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གྲུང་བཤད་པར་བྱའོ། །།ཁ་ལས་དེ་ལྟར་འདི་ལས་ཀྱིས་དང་ཆུ་ལ་
སྒྲས་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་ལུང་དང་ནི། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྒྱམས་འབྱེད་ཟབ་མེའ་མ་རིགས་པ་ལ། །ཉིན་ནས་རྒྱམ་ཆོས་ཀྱི་ཉིད་དེ་དོན་དང་དོན་མིན་གླང་དོར་ལེགས་པར་ཤེས་ཕྱིར་དང་། །མྱོ་ལྷན་དོན་གཉིར་གྱུན་
ལ་གྱུན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྤེལ་ཕྱིར་རྒྱམ་པར་སྦྱར། །རྒྱུ་རྒྱུ་ཅི་ལྟར་ཟབ་ཡང་སྐྱུ་མཆོའི་ནང་ནས་ནི། །དེད་དཔོན་མཁས་པ་ནོར་བུ་ལེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གསུང་རབ་སྐྱུ་མཆོའི་དབུས་ནས་གྲུང་། །ངེས་དོན་རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་བདག་
གིས་སྒྲུངས། །ཀའ་བཤད་པར་དོན་དམ་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིང་པོའི་དོན། །གྱུན་ཐོབ་སྒྲོ་བུར་དྲིམ་ལས་གྲོལ་བས། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སྟོན་པ། །དེ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་དོན་གཞན། །རྒྱམ་ཆོས་ཀྱི་ཉིད་དེ་དོན་ཟབ་དྲིམ་དེ་

༡༡། །གང་དེའི་དབང་བྱས་ནས། །རྣམ་དག་ལེགས་པའི་དུས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། །ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི། །རྣམ་པའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་པས། །ཆོས་སྤྱོད་པའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་པས། །རྣམ་པའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་པས།
 མཛོད། །གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པའི། །ཆོས་དེ་གང་ཞིག་འདི་ན་རྒྱུ་ལ་བེད་སྤྱོད་པས། །དེ་ཡིས་ཟབ་མོ་འཛིན་དུ་སྤྱོད་པས། །གསལ་བར་གསུངས་པའི་དེས་དོན་དཔང་བྱས་ལ། །རང་བཟོའི་གཟུ་ལུས་སྤྱོད་པའི་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་དག། །འགའ་ཞིག་
 ཡོད་པར་གང་ལ་ཞུགས་པའི། །ལྷ་དཔེ་དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་བཟུང་བས་ཉམས། །བདག་ཉིད་དག་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པས་རྣམས། །སྤྱོད་པའི་ཞེན་མཆོག་འཛིན་གང་དེ་འདྲ་སྤྱོད་པའི་རིགས། །གཞིག་གིས་ཉམས་པའི་རྟོགས་འདི་ན་ལས་ཆེར་རྟོག་དང་བཀུར་བསྐྱོས་
 བཅིངས། །འགའ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་པས། །ལས་རྣམ་དབྱིངས་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀྱིལ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱལ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པས། །དེ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པས། །གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱུག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པས།
 ཟབ་མོ་འཛིན་པས་རྣམ་པའི་ཉམས་པས། །གང་ཕྱིར་ལུས་སྤྱོད་པས་ཉམས་པས་ཀྱང་མཐར་མཐོང་པའི། །འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཛིན་པས་ལྷན་པའི་ལྷན། །མཆོས་མེད་ལྷ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པས། །དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་འགྱུར་ན། །དོན་
 འདི་མཐར་ཐུག་མིན་ཞེས་གང་སྤྱོད་པ། །དེ་ཡིས་རྣམ་སྤྱོད་པའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་པས། །འཛིན་པའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་པས། །འཛིན་པའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་པས། །འཛིན་པའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་པས། །འཛིན་པའི་དུས་ལོངས་སྤྱོད་པས།
 དེ་ནི་མཆོག་གསུམ་བདེན་པའི་མཐུ་ཡིས་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཅན་འགྲོ་བ་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

༡། བཤོམ་པ་འཛིན་པོ་ཆེ་དང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། །མཛུ་ལོ་བྱ་ལ་ཏུ། ཡི་གེ་པ་ནི་སེང་གོ་ཡི་མིང་ཅན་པོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་མགོན་ཆས། །ཐོག་མཐེད་
དུས་གཉིན་གྱི་བརྟན་གང་བ་སྟེ་ལ། །འཛིན་ཆེན་དོན་ཅེ་སྟེ་ཅན་དང་ནི། །ས་ར་ཉི་ཏེ་གྲོ་གྲོས་གྲགས་པ་དང་། །འཛིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་བརྩོན་སེང་མཛུ་ལོ་མཛུ་ལ་འགྲགས། །བཅོམ་ལྷན་རལ་གྱི་སྒྲི་སྒྲོན་གསལ་འབྱུང་དང་། །སྒྲི་སྒྲོན་ལ་མཛུ་
དུངས་གྲུབ་མཁུན་ཆེས་ཅེ་ལ། །འཛིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དེ་ས་བཟངས་པ་ལ་གནང་བའོ། །མཛུ་ལོ་བྱ་ལ་ཏུ། །དཔལ་ལྷན་ཡང་དགོན་དུ་ཡིས་པ་དགོ་ཡིགས་འདོམ་པོ། །།

